

Wetenschapsbarometer 2019 Onderzoeksrapport

Kari Huts
Hans Verhoeven

iVOX

6 januari 2020

Dit onderzoeksrapport omvat de rapportage van het project **Wetenschapsbarometer 2019** uitgevoerd door onderzoeksbureau iVOX in opdracht van het departement Economie, wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid.

Het project is een tweede meting aangaande de houding van de bevolking ten opzichte van wetenschap.

Eerder werd door iVOX in 2018 op vraag van EWI een methodiek hiervoor ontwikkeld voor een **bevragingsinstrument** (Wetenschapsbarometer genoemd) om het **draagvlak** voor **wetenschap** en **technologie** bij verschillende **doelgroepen** te kunnen bepalen en anderzijds uit het effectief **meten** ervan (nulmeting).

Het voorliggende rapport bevat de rapportage over een tweede meting die plaats vond in november en december 2019 .

Het iVOX
onderzoeksteam

- 1. Het onderzoeksproject in het algemeen**
2. Resultaten algemene wetenschapsbarometer
3. Resultaten specifieke wetenschapsbarometers
4. Conclusies

De Vlaamse Regering besteedt binnen het wetenschaps- en technologisch innovatiebeleid veel aandacht aan de popularisering van wetenschap, techniek en technologische innovatie.

Deze aandacht wordt in de huidige legislatuur vorm gegeven in het **Beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2015-2020**.

De **doelstellingen** van dit beleidsplan zijn:

- 1) *Stimuleren van de instroom van jongeren in STEM1-studierichtingen en de doorstroming naar STEM-functies in de werkomgeving.*
- 2) *Het versterken van het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap en innovatie en in het bijzonder voor STEM-disciplines.*
- 3) *Het versterken van de (internationale) uitstraling van de kwaliteit van het onderzoek en de onderzoekers in Vlaanderen.*

De realisatie van de 2de doelstelling wordt gezien als een belangrijk fundament voor de uitwerking van het wetenschaps- en innovatiebeleid in het algemeen en het wetenschappelijk onderzoek dat op basis daarvan wordt gestimuleerd in het bijzonder.

Om zicht te krijgen op dit maatschappelijk daadkracht heeft de Vlaamse Regering in 2018 beslist om een zgn. **Wetenschapsbarometer** op te stellen en een eerste meting uit te voeren. In 2019 werd een tweede meting uitgevoerd.

De in 2018 ontwikkelde wetenschapsbarometer bestaat de facto uit 2 onderdelen:

☐ **De zgn. algemene wetenschapsbarometer:**

Een algemeen deel waarbij dezelfde vragen werden gesteld aan verschillende doelgroepen: algemene bevolking, werkgevers, leerkrachten en leerlingen (al werd voor die laatste groep de vraagstelling wel aangepast in functie van begripbaarheid)

☐ **De specifieke wetenschapsbarometers:**

Een aantal specifieke bijkomende vragen die specifiek enkel aan een bepaalde doelgroep werden voorgelegd.

Hierna wordt verder dieper ingegaan op de inhoud van de wetenschapsbarometer(s)

Op basis van de input van het werkveld, de afstemming met stuurgroep en de resultaten van de eerste brede bevraging werd in 2018 geopteerd voor een algemene wetenschapsbarometer die focust op volgende dimensies:

- **Interesse in wetenschap**
- **Belang van wetenschap**
- **Vertrouwen in wetenschap**
- **Ondersteuning voor wetenschap**
- **Betrokkenheid bij wetenschap**
- **Wetenschappelijke levenshouding**
- **Zgn. Wetenschapsbeoefeningsprofiel (participatie en intentie daartoe)**
- **STEM** (Voor de STEM dimensie werd ook gebruikt gemaakt van de input op de vragenlijsten via het STEM overlegplatform.)

Deze algemene wetenschapsbarometer wordt gelijkaardig afgenomen bij de algemene bevolking, de werkgevers, de leerkrachten, ouders en leerlingen (bij die laatste groep in een aangepaste versie qua moeilijkheid van vraagstelling)

*Waarbij het belangrijk is op te merken als we in de wetenschapsbarometer spreken over wetenschap dan bedoelen we daarmee **alle** disciplines van wetenschap (naast zgn. exacte wetenschappen zoals natuurwetenschappen, wiskunde,... dus ook zgn. menswetenschappen zoals psychologie, sociale en politieke wetenschappen, geschiedenis, ... en ook andere wetenschappen zoals taal-, literatuur- en kunstwetenschappen,...). Dit werd ook zo verduidelijkt aan de respondenten in de vragenlijst.*

Op basis van de input van het werkveld, de afstemming met stuurgroep en de resultaten van een eerste brede bevraging in 2018 werd er voor geopteerd om naast de algemene wetenschapsbarometer meer specifieke extra vragen toe te voegen voor verschillende doelgroepen:

Leerlingen	Zelfvertrouwen/self-efficacy omtrent wetenschap op school
	Interesse (op school, in functie van toekomstige job of studierichting) STEM
	Belang/relevantie (buiten school, voor toekomstige job)
Ouders	Infogedrag (bezoek met kinderen aan musea; STEM-academie, fenomenen proberen uit te leggen)
	Zelfvertrouwen/self-efficacy bij uitleg aan kinderen (vb. bij huiswerk)
	Stimuleren in het kiezen van wetenschappelijke/STEM-richting?
Leerkrachten	Self-efficacy (bij vragen, bij topics, gevoel voldoende kennis te hebben om te onderwijzen)/anxiety/enjoyment
	Belang/relevantie (van de plaats van wetenschap en technologie in het basisonderwijs)
Ondernemers	Belang van wetenschap voor eigen activiteiten
	Volg technologische ontwikkelingen op voet met het oog op businessopportunities
	Investeren in kennis om technologisch te innoveren (vb ook in medewerkers met specifieke skills)

De meting 2019 werd afgenomen bij dezelfde groepen als de eerste nulmeting in 2018.

- **De Vlaamse bevolking 18 plus :**
 - 1000 mensen representatief naar leeftijd geslacht en opleiding via een online bevraging geselecteerd via een gestratificeerde steekproef uit het iVOX onderzoekspanel
 - 300 mensen representatief naar leeftijd, geslacht en opleiding via een schriftelijke bevraging geselecteerd uit het bevolkingsregister via een gestratificeerde steekproef ter controle
- **Vlaamse leerkrachten:** 338 leerkrachten geselecteerd via een toevalssteekproef uit het iVOX onderzoekspanel via een online bevraging:
 - 150 leerkrachten basisonderwijs
 - 188 leerkrachten secundair onderwijs
- **Werkgevers :** 235 werkgevers (C-level of hogere kaderleden) geselecteerd via een toevalssteekproef uit het iVOX onderzoekspanel via een online bevraging.
- **Ouders:** 928 ouders via een gestratificeerde steekproef representatief naar geslacht, leeftijd en opleiding uit het iVOX onderzoekspanel via een online bevraging.
- **Leerlingen:** 546 leerlingen geselecteerd door deelname aan het onderzoek te vragen via de ouders die meededen aan het onderzoek.

1. Het onderzoeksproject in het algemeen
2. Resultaten algemene wetenschapsbarometer
3. Resultaten specifieke wetenschapsbarometers
4. Conclusies

In dit deel bekijken we de resultaten van wat we noemen de “**algemene wetenschapsbarometer**”.

Dit zijn alle vragen die handelen over:

- Interesse in wetenschap
- Belang van wetenschap
- Vertrouwen in wetenschap
- Ondersteuning voor wetenschap
- Betrokkenheid bij wetenschap
- Wetenschappelijke levenshouding
- Wetenschapsbeoefeningsprofiel
- STEM

Deze vragen werden gelijklopend gesteld aan de verschillende **doelgroepen**: algemene bevolking, werkgevers, leerkrachten en ouders.

Daarom worden in dit deel eerst de resultaten gepresenteerd van de **algemene bevolking** en de verschillende subgroepen naar leeftijd, geslacht en opleiding en daarna de resultaten van deze **verschillende groepen** naast elkaar gepresenteerd.

Per item wordt eerst de vergelijking gemaakt met 2018 en vervolgens dieper ingegaan op de resultaten tussen de verschillende subgroepen in 2019.

Noot:

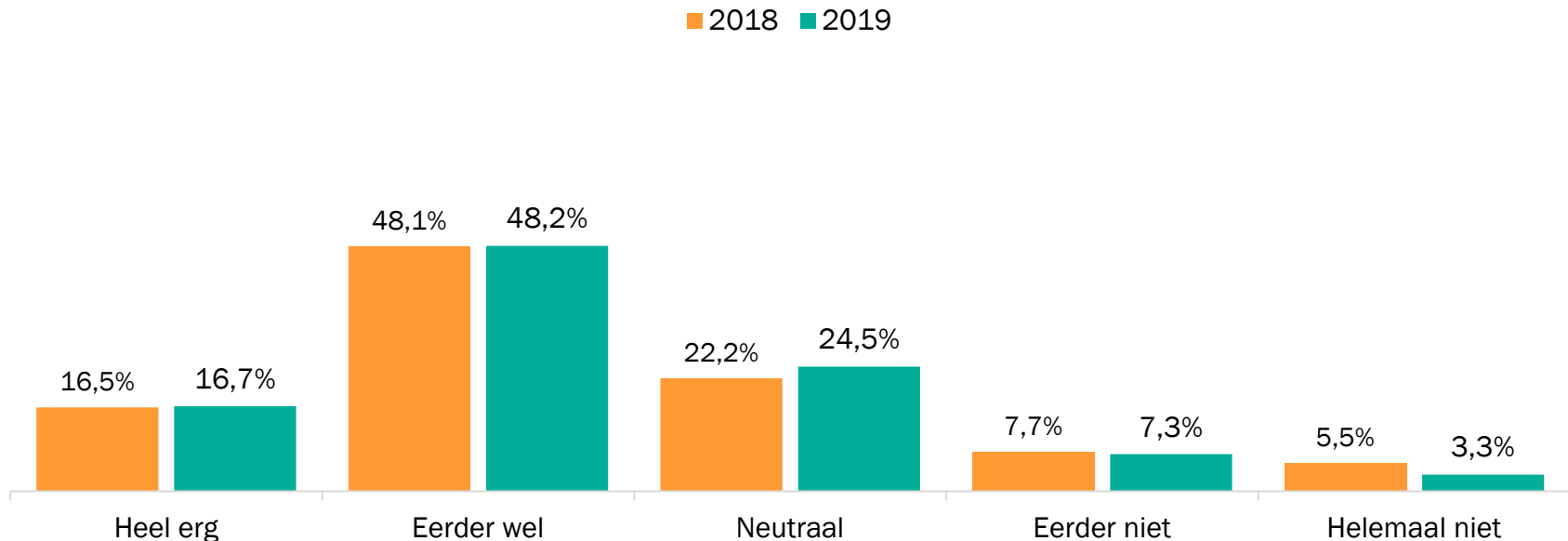
In de resultaatstabellen werden significante verschillen (op 95% betrouwbaarheids-niveau) telkens aangeduid door een oranje/gele kleur en verwijst bij een eventueel significant verschil de letter(s) achter het cijfer naar de kolom waarvan het cijfer significant afwijkt. Telkens werd enkel het hoogste cijfer in de vergelijking in het geel/oranje aangeduid.

		Totaal		Geslacht		Leeftijd			Diploma		
				man	vrouw	<= 34	35 - 54	55 +	Max Lager sec	Hoger sec	Hoger ond
		N	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 213	(B) 426	(C) 361
VRAAG	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	213	426	361
	Heel erg	165	16,5%	19,3% B	13,7%	21,9% C	15,7%	13,4%	13,0%	10,3%	26,0% A B
	Eerder wel	481	48,1%	49,6%	46,6%	48,1%	48,4%	47,8%	33,3%	49,4% A	55,3% A
	Neutraal	222	22,2%	19,5%	24,8% A	19,9%	21,1%	24,9%	28,6% C	24,8% C	15,2%
	Eerder niet	77	7,7%	5,8%	9,7% A	5,1%	7,9%	9,5%	15,0% C	8,9% C	2,0%
	Helemaal niet	55	5,5%	5,8%	5,2%	5,0%	6,8%	4,5%	10,0% C	6,5% C	1,6%

**Interesse in wetenschap
in het algemeen:
... blijft erg groot**

Interesse in wetenschap

Algemeen geeft de Vlaamse bevolking aan eerder interesse te hebben in wetenschap. Slechts 11% geeft aan niet geïnteresseerd te zijn. 65% noemt zichzelf geïnteresseerd. Dit ligt in lijn met de resultaten van vorig jaar.

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
In welke mate bent u geïnteresseerd in wetenschap in het algemeen?	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Heel erg	167	16,7%	18,9%	14,5%	18,4%	18,6%	13,5%	10,4%	10,4%	27,4% A B
	Eerder wel	482	48,2%	48,7%	47,6%	46,1%	47,8%	50,1%	37,5%	50,5% A	51,3% A
	Neutraal	245	24,5%	22,1%	26,9%	25,5%	21,2%	27,0%	33,3% C	27,3% C	16,5%
	Eerder niet	73	7,3%	7,5%	7,1%	8,0%	8,4%	5,7%	12,2% C	8,1% C	3,8%
	Helemaal niet	33	3,3%	2,8%	3,9%	1,9%	4,1%	3,6%	6,6% C	3,7%	1,1%

Tussen de subgroepen zien we wel verschillen: in tegenstelling tot vorig jaar is er geen verschil tussen mannen en vrouwen of tussen jongeren en ouderen, maar zien we vooral een sterk effect van opleiding waarbij hoger opgeleiden veel meer interesse hebben in wetenschap in het algemeen.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
In welke mate bent u geïnteresseerd in wetenschap in het algemeen?	(n)	1000	235	338	928
	Heel erg	16,7%	26.3% A	27.1% A	22.3% A
	Eerder wel	48,2%	53,6%	53,6%	47,4%
	Neutraal	24.5% B C	13,9%	15,7%	21,3%
	Eerder niet	7,3%	5,6%	3,4%	6,8%
	Helemaal niet	3.3% C	0,6%	0,2%	2,3%

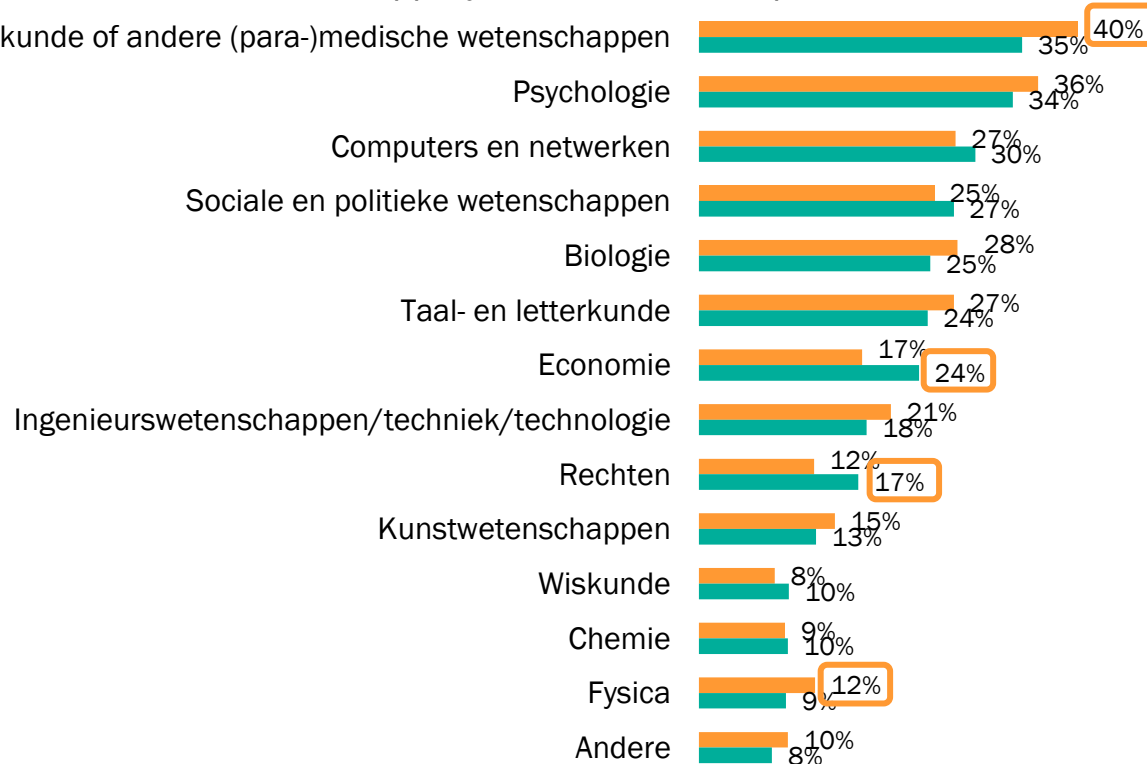
Algemeen geven alle specifieke groepen duidelijk aan een hoge interesse te hebben in wetenschap. Bij leerkrachten stijgt dit tot 80%.

Bij de specifieke doelgroepen ligt die nog net iets hoger dan in de algemene bevolking.

Algemeen geeft de Vlaamse bevolking nog steeds aan vooral interesse te hebben in geneeskunde en psychologie, al daalt de interesse voor geneeskunde wel een beetje en stijgen economie en rechten.

■ 2018 ■ 2019

Welke van onderstaande wetenschappelijke thema's of disciplines interesseren u het meest?

Welke van onderstaande wetenschappelijke thema's of disciplines interesseren u het meest?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Geneeskunde of andere (para-)medische wetenschappen	In top 3	317	34,5%	21,7%	46.9% A	24,2%	34.3% A	42.3% A	46.7% B C	33,5%	29,8%
Psychologie	In top 3	308	33,5%	18,1%	48.5% A	42.2% C	35.0% C	25,8%	28,4%	32,4%	37,2%
Computers en netwerken	In top 3	271	29,5%	39.7% B	19,7%	26,9%	27,8%	33,1%	36.8% C	31.8% C	23,6%
Sociale en politieke wetenschappen	In top 3	249	27,2%	31.2% B	23,3%	28,6%	29,2%	24,1%	26,2%	24,0%	31,1%
Biologie	In top 3	226	24,7%	23,0%	26,2%	23,7%	24,4%	25,6%	28,6%	25,3%	22,1%
Taal- en letterkunde	In top 3	224	24,4%	17,8%	30.7% A	22,3%	22,1%	28,2%	19,3%	24,6%	26,6%
Economie	In top 3	216	23,5%	30.3% B	16,9%	22,1%	21,5%	26,5%	25,5%	22,1%	24,1%
Ingenieurswetenschap en/techniek/technologie	In top 3	165	17,9%	28.6% B	7,6%	21,5%	17,2%	16,1%	8,3%	20.8% A	19.4% A
Rechten	In top 3	156	17,0%	14,7%	19,2%	15,8%	15,0%	19,9%	21,2%	18,8%	13,1%
Kunstwetenschappen	In top 3	115	12,5%	10,1%	14.9% A	12,7%	11,5%	13,5%	8,3%	12,6%	14,5%
Wiskunde	In top 3	88	9,6%	10,3%	8,9%	10,2%	11,2%	7,6%	6,6%	8,0%	12,7%
Chemie	In top 3	87	9,5%	12.4% B	6,6%	14.1% C	9,5%	6,0%	6,0%	8,4%	12,3%
Fysica	In top 3	85	9,3%	14.9% B	3,8%	8,3%	12.6% C	6,7%	6,4%	9,0%	10,9%
Andere	In top 3	72	7,8%	7,9%	7,7%	7,8%	9,0%	6,6%	9,9%	7,2%	7,5%

We zien duidelijke verschillen tussen mannen (meer interesse in computers, politiek, techniek, economie, chemie, fysica) en vrouwen (meer geneeskunde, psychologie, taal, kunst). Ook tussen leeftijdsgroepen en naar diploma zien we verschillen tussen bepaalde disciplines: jongeren geven bijvoorbeeld aan meer interesse te hebben in psychologie en fysica (vorig jaar was dit nog pol&soc) en lager opgeleiden meer in computers en in tegenstelling tot vorig jaar ook geneeskunde.

Interesse in wetenschap

Welke van onderstaande wetenschappelijke thema's of disciplines interesseren u het meest?

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Economie	In top 3	23.5% C D	41.6% A C D	9,9%	17.1% C
Ingenieurswetenschappen/techniek/technologie	In top 3	17,9%	35.4% A C D	13,0%	24.8% A C
Computers en netwerken	In top 3	29.5% C	28.0% C	13,9%	30.2% C
Geneeskunde of andere (para-)medische wetenschappen	In top 3	34.5% C	30,2%	21,5%	34.1% C
Sociale en politieke wetenschappen	In top 3	27,2%	26,5%	31,9%	24,5%
Psychologie	In top 3	33.5% B	24,3%	44.2% A B	37.3% B
Biologie	In top 3	24,7%	19,0%	24,9%	25,9%
Taal- en letterkunde	In top 3	24.4% B	15,4%	43.6% A B D	21,5%
Fysica	In top 3	9,3%	13,3%	10,9%	12,7%
Rechten	In top 3	17.0% C	13,1%	7,2%	13.6% C
Kunstwetenschappen	In top 3	12,5%	11,9%	24.5% A B D	12,1%
Wiskunde	In top 3	9,6%	10,8%	23.7% A B D	12,5%
Chemie	In top 3	9,5%	10,8%	8,3%	10,1%
Andere	In top 3	7,8%	4,8%	9,3%	6,6%

Werkgevers hebben meer interesse dan de algemene bevolking in techniek, economie en computers. Leerkrachten minder in geneeskunde, maar meer in taal en letterkunde, psychologie, kunst en wiskunde. Ouders zijn meer vergelijkbaar met de algemene bevolking.

Ook op vlak van interesse in nieuws rond wetenschap zien we dezelfde grote algemene interesse in vergelijking met andere thema's: slechts 14% van de mensen is minder geïnteresseerd in nieuws over wetenschap in vergelijking met andere thema's.

Nieuws over wetenschappelijk onderzoek of technologische innovaties boeit mij ...

■ 2018 ■ 2019

 Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Welk van onderstaande uitspraken past het beste bij u? Nieuws over wetenschappelijk onderzoek of technologische innovaties boeit mij ...	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	... minder dan nieuws over andere thema's	135	13,5%	12,3%	14,7%	13,7%	13,9%	12,9%	19.7% C	14,3%	9,2%
	... evenveel als nieuws over andere thema's	427	42,7%	42,5%	43,0%	37,5%	43,1%	46,3%	51.7% C	42,8%	37,7%
	... meer dan nieuws over andere thema's, maar ik ga niet echt actief op zoek naar extra informatie erover	339	33,9%	34,0%	33,8%	40.5% B	30,9%	32,1%	20,4%	33.7% A	41.5% A
	... meer dan nieuws over andere thema's en ik ga regelmatig op zoek naar extra informatie erover	98	9,8%	11,1%	8,5%	8,3%	12,1%	8,7%	8,2%	9,2%	11,5%

Jongeren en hoger opgeleiden hebben meer interesse. In tegenstelling tot vorig jaar geven vrouwen niet vaker aan dan mannen minder interesse te hebben.

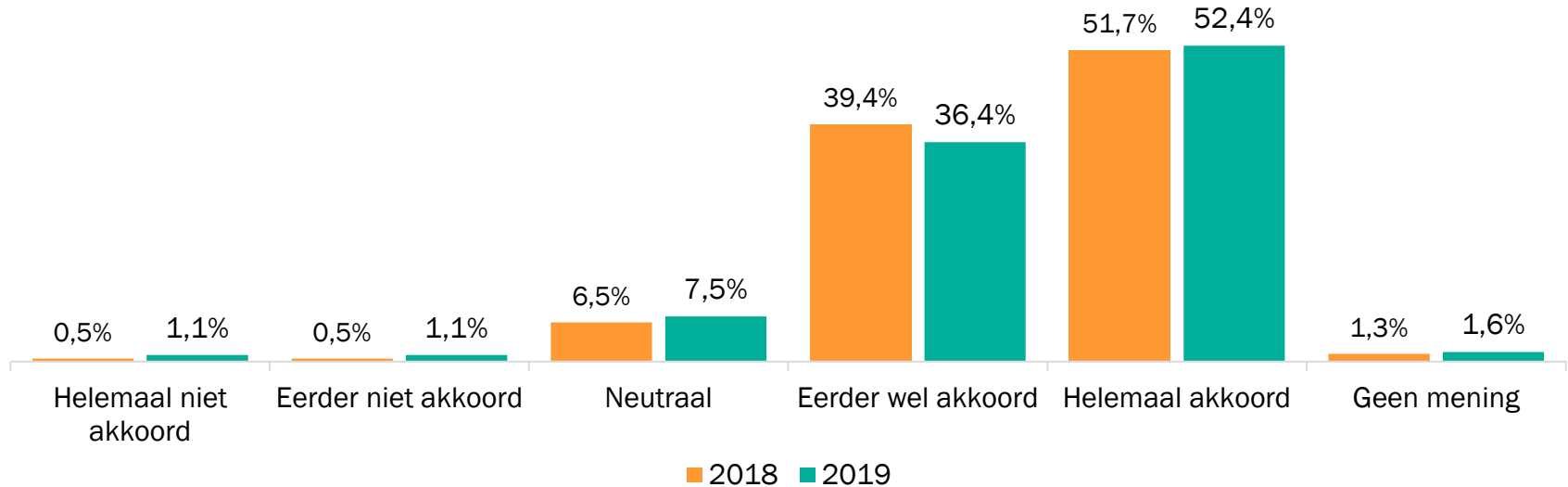
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Welk van onderstaande uitspraken past het beste bij u? Nieuws over wetenschappelijk onderzoek of technologische innovaties boeit mij ...	(n)	1000	235	338	928
	... minder dan nieuws over andere thema's	13,5%	9,1%	9,1%	13,8%
	... evenveel als nieuws over andere thema's	42.7% B D	30,5%	39,6%	34,9%
	... meer dan nieuws over andere thema's, maar ik ga niet echt actief op zoek naar extra informatie erover	33,9%	39,9%	39,7%	36,2%
	... meer dan nieuws over andere thema's en ik ga regelmatig op zoek naar extra informatie erover	9,8%	20.5% A C	11,7%	15.1% A

Werkgevers hebben meer interesse dan de algemene bevolking in het nieuws rond wetenschap en techniek, in tegenstelling geven nu ouders in plaats van leerkrachten dit ook vaker aan.

**Belang van wetenschap :
... wordt duidelijk (h)erkend**

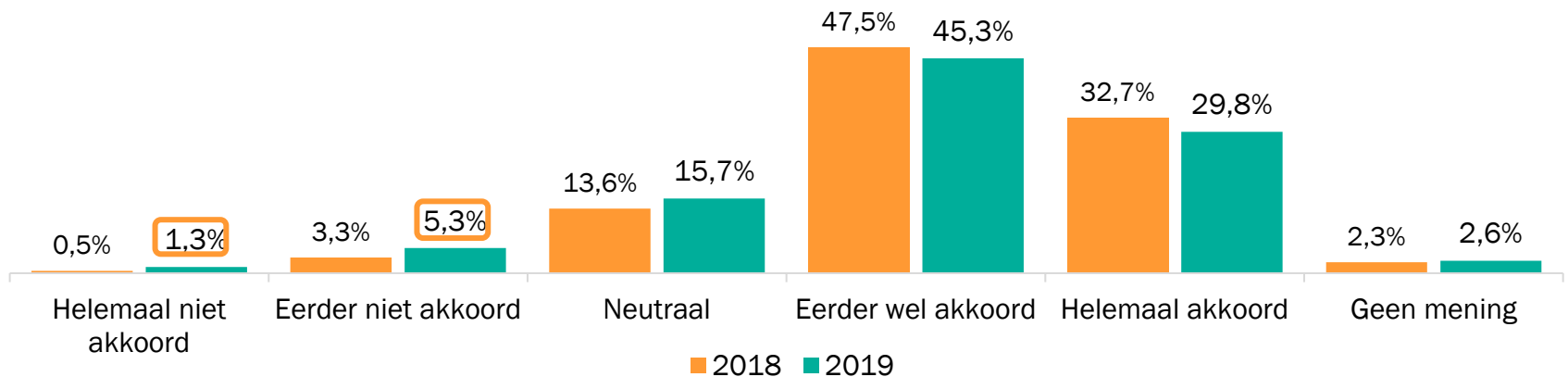
Algemeen geeft de Vlaamse bevolking aan duidelijk het belang te erkennen van wetenschap en onderzoek, ook dit jaar vindt 9 op 10 het belangrijk.

Wetenschap en onderzoek zijn belangrijk voor de samenleving

Zelfs als wetenschap geen direct praktisch nut heeft blijft 75% het belangrijk vinden, al is dit wel licht gedaald ten opzichte van vorig jaar (80%).

Wetenschappelijk onderzoek dat onze kennis verrijkt is noodzakelijk, ook al levert het niet onmiddellijk een praktisch nut op voor de samenleving

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschap en onderzoek zijn belangrijk voor de samenleving	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	22	2,2%	2,9%	1,5%	1,9%	2,7%	2,0%	1,5%	3,1%	1,6%
	Neutraal	75	7,5%	7,3%	7,7%	7,2%	9,9%	5,4%	9.9% C	9.0% C	4,5%
	Akkoord	887	88,7%	88,2%	89,3%	88,0%	86,7%	91,3%	85,5%	86,7%	92.8% A B
	Geen mening	16	1,6%	1,5%	1,6%	2,9%	0,7%	1,4%	3,1%	1,3%	1,1%
Wetenschappelijk onderzoek dat onze kennis verrijkt is noodzakelijk, ook al levert het niet onmiddellijk een praktisch nut op voor de samenleving	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	66	6,6%	6,2%	7,1%	11.1% C	6,3%	3,6%	5,0%	6,3%	7,8%
	Neutraal	157	15,7%	14,5%	16,8%	18,3%	17,1%	12,3%	20.9% C	16,6%	11,7%
	Akkoord	751	75,1%	77,3%	72,9%	66,9%	74,5%	81.9% A B	69,2%	75,1%	78.4% A
	Geen mening	26	2,6%	2,0%	3,2%	3,7%	2,2%	2,2%	4,9%	2,0%	2,1%

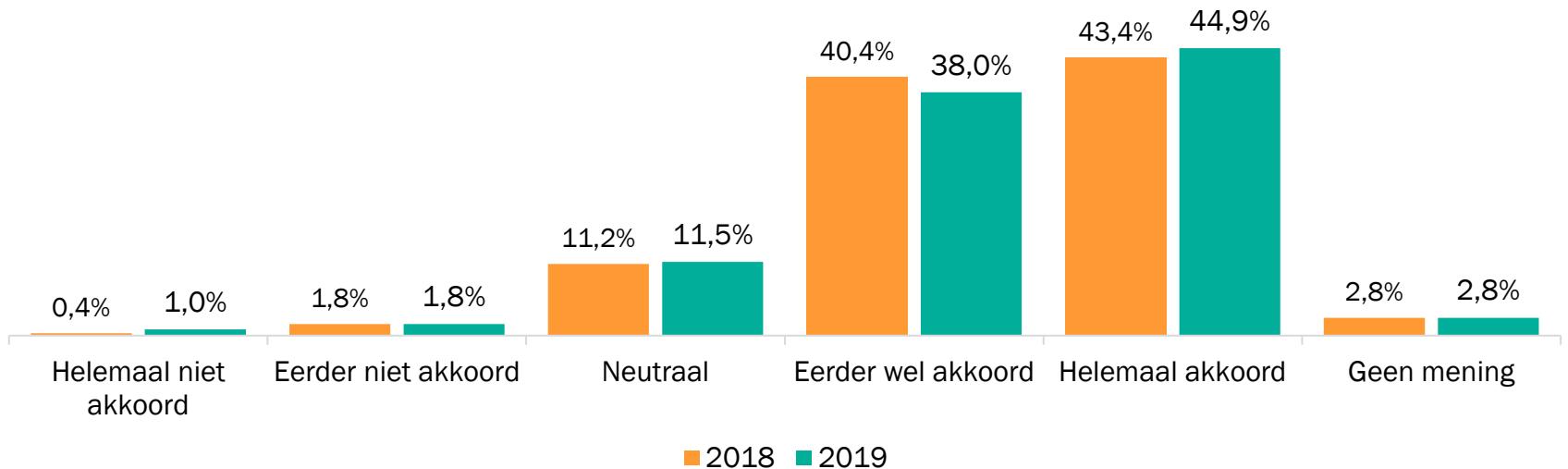
Opvallend is dat de steun voor wetenschap erg hoog is over alle verschillende subgroepen, waarbij hoger opgeleiden het belang ervan nog vaker inzien.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschap en onderzoek zijn belangrijk voor de samenleving	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	2,2%	0,6%	1,3%	1,3%
	Neutraal	7.5% B C	1,1%	2,8%	6.8% B C
	Akkoord	88,7%	98.0% A D	95.6% A D	90,9%
	Geen mening	1,6%	0,3%	0,3%	1,0%
Wetenschappelijk onderzoek dat onze kennis verrijkt is noodzakelijk, ook al levert het niet onmiddellijk een praktisch nut op voor de samenleving	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	6,6%	6,0%	3,0%	4,8%
	Neutraal	15,7%	9,3%	11,1%	14,3%
	Akkoord	75,1%	84.7% A	85.1% A	79,4%
	Geen mening	2,6%	0,0%	0,8%	1,4%

De specifieke doelgroepen scoren zelfs nog (iets) hoger dan de algemene bevolking op vlak van belang, met werkgevers als groep die wetenschap niet onverwacht het grootste belang geven 98%.

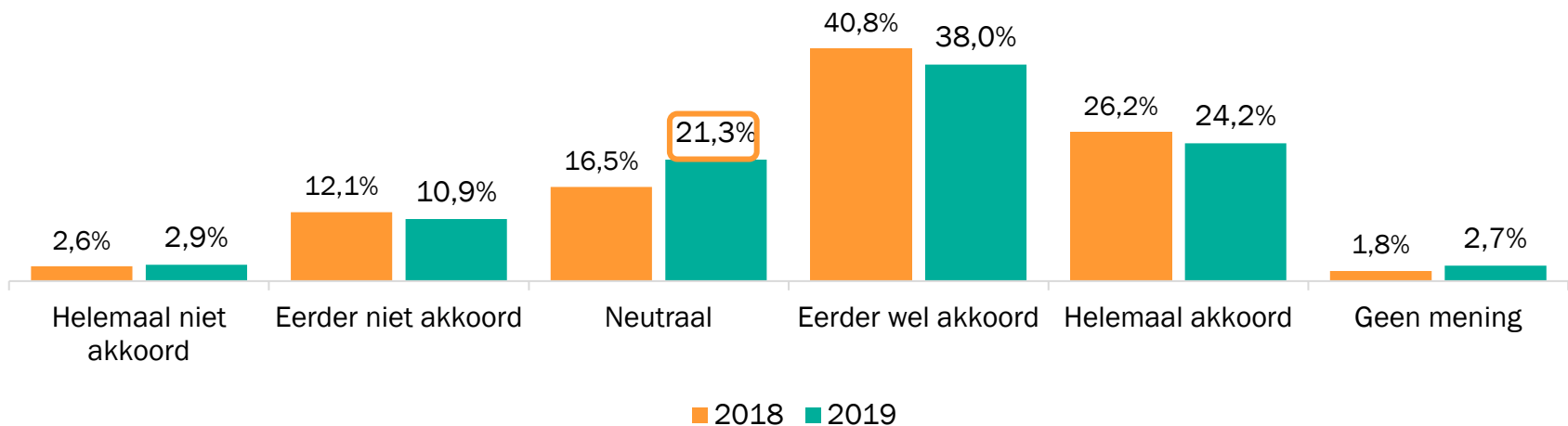
Ook het belang voor de economische vooruitgang wordt ook nog steeds duidelijk erkend. 83% van de ondervraagde Vlamingen is daarvan overtuigd.

Wetenschap en onderzoek zijn belangrijk voor de economische vooruitgang van Vlaanderen

Ruim 6 op 10 vindt bovendien dat er geen beperking zou moeten zijn qua onderwerpen, al is dit iets gedaald ten opzichte van vorig jaar (bijna 7 op 10), iets meer mensen antwoorden neutraal op deze stelling dit jaar.

Wetenschap zou zonder beperkingen alle soorten onderwerpen moeten kunnen onderzoeken

 Significant hoger
 (betrouwbaarheid 95%)

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschap en onderzoek zijn belangrijk voor de economische vooruitgang van Vlaanderen	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	28	2,8%	3,3%	2,3%	3,6%	2,2%	2,9%	2,6%	3,7%	2,0%
	Neutraal	115	11,5%	10,3%	12,7%	11,6%	11,8%	11,2%	18.6% B C	11,4%	7,8%
	Akkoord	829	82,9%	83,4%	82,3%	80,6%	83,6%	83,8%	74,0%	81,8%	88.9% A B
	Geen mening	28	2,8%	2,9%	2,7%	4,2%	2,4%	2,2%	4.8% C	3,1%	1,4%
Wetenschap zou zonder beperkingen alle soorten onderwerpen moeten kunnen onderzoeken	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	139	13,9%	15,4%	12,3%	16,3%	15,6%	10,3%	8,0%	14,2%	16.7% A
	Neutraal	213	21,3%	18,7%	23.9% A	22,7%	21,5%	20,1%	24,8%	22,0%	18,6%
	Akkoord	622	62,2%	63,1%	61,2%	56,9%	60,5%	67.7% A	62,2%	60,9%	63,7%
	Geen mening	27	2,7%	2,8%	2,5%	4,1%	2,4%	1,9%	5.0% C	2,9%	1,1%

Het belang voor de economische vooruitgang en zonder beperkingen wordt duidelijk ook erkend door alle subgroepen.

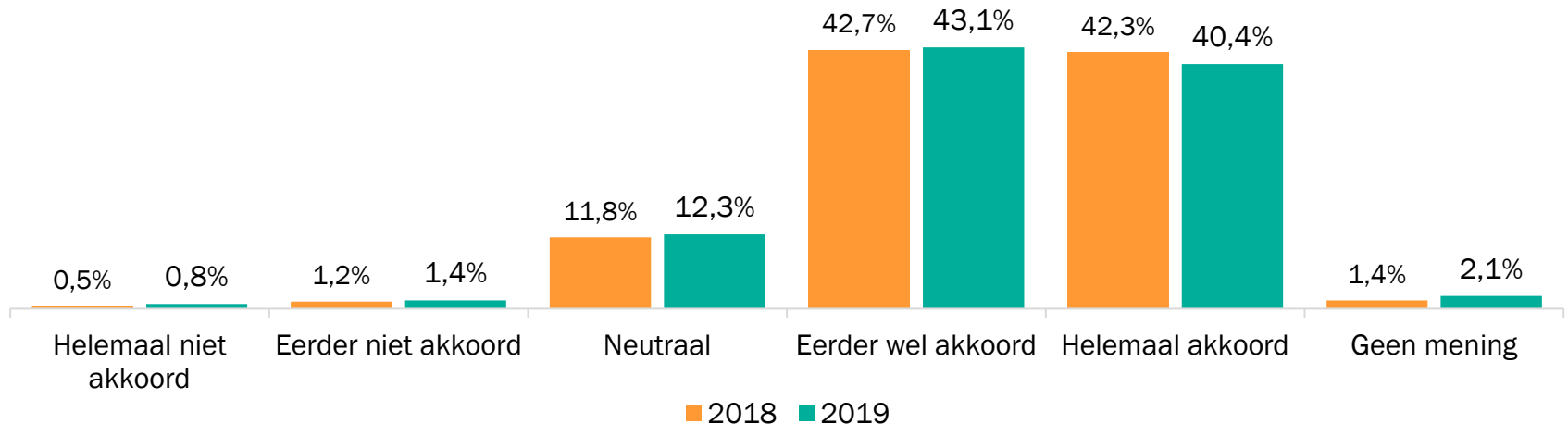
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschap en onderzoek zijn belangrijk voor de economische vooruitgang van Vlaanderen	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	2,8%	1,4%	1,5%	2,7%
	Neutraal	11,5% B C	2,4%	4,9%	9,4% B
	Akkoord	82,9%	95,4% A D	93,3% A D	85,8%
	Geen mening	2,8% C	0,8%	0,4%	2,2%
Wetenschap zou zonder beperkingen alle soorten onderwerpen moeten kunnen onderzoeken	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	13,9%	15,6%	20,2% A	15,9%
	Neutraal	21,3% C	14,7%	11,0%	18,5% C
	Akkoord	62,2%	69,4%	68,6%	63,6%
	Geen mening	2,7% C	0,3%	0,3%	2,1%

Werkgevers en leerkrachten schatten het belang van wetenschap en onderzoek voor de economische vooruitgang nog iets hoger in: respectievelijke 95 en 93% gaat akkoord met deze stelling.

Ook de specifieke doelgroepen vinden dat er geen beperking moet zijn qua onderwerpen (7 op 10), al is dit bij ouders wel wat afgenomen.

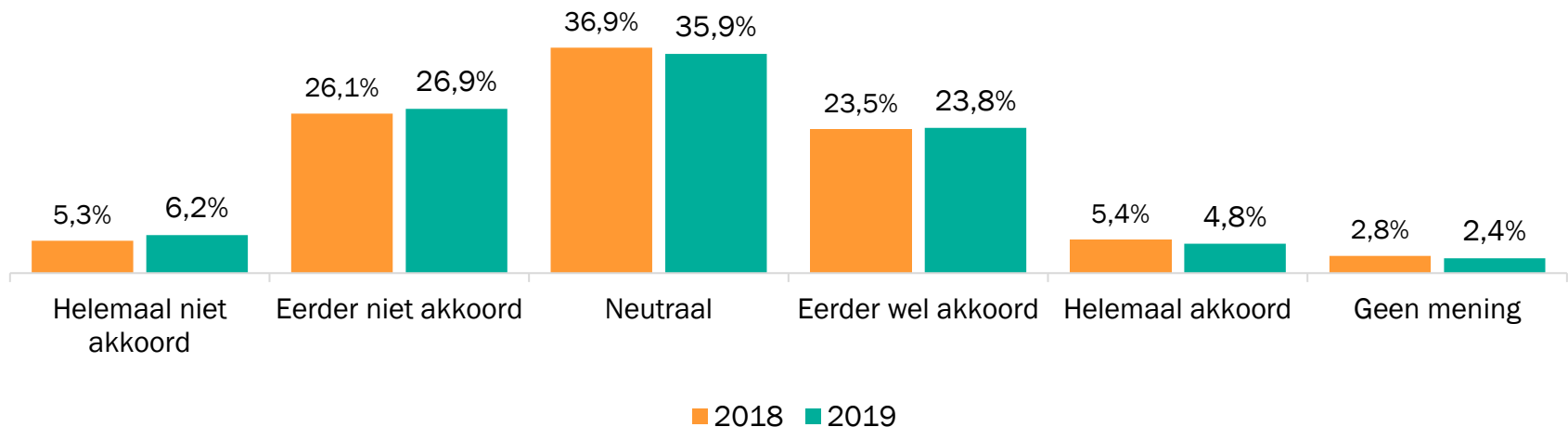
84% van de ondervraagde Vlamingen geeft aan te geloven in een impact van wetenschap en onderzoek op een beter leven.

Wetenschap en onderzoek leiden tot een beter leven in de toekomst

Bijna 1 op 3 Vlamingen gelooft wel dat er te veel op wetenschap wordt vertrouwd en te weinig op gevoel.

Mensen vertrouwen te veel op wetenschap en te weinig op gevoel

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschap en onderzoek leiden tot een beter leven in de toekomst	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	22	2,2%	3.3% B	1,1%	0,9%	3,2%	2,2%	0,8%	3,0%	2,0%
	Neutraal	123	12,3%	11,1%	13,5%	12,0%	14,0%	10,8%	16.1% C	14.8% C	7,3%
	Akkoord	835	83,5%	83,6%	83,3%	84,6%	81,4%	84,7%	78,3%	80,1%	90.1% A B
	Geen mening	21	2,1%	2,0%	2,1%	2,6%	1,4%	2,4%	4.8% C	2,1%	0,6%
Mensen vertrouwen te veel op wetenschap en te weinig op gevoel	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	331	33,1%	36.7% B	29,6%	40.4% C	33,8%	27,0%	21,4%	27,2%	46.2% A B
	Neutraal	359	35,9%	34,2%	37,6%	33,1%	33,7%	40,2%	41.5% C	37,2%	31,4%
	Akkoord	286	28,6%	27,1%	30,1%	22,9%	30,1%	31,4%	35.0% C	32.8% C	20,4%
	Geen mening	24	2,4%	2,1%	2,7%	3,7%	2,4%	1,4%	2,2%	2,8%	2,0%

84% van de ondervraagde Vlamingen geeft aan te geloven in een impact van wetenschap en onderzoek op een beter leven, dat is in alle subgroepen heel hoog, bij hoger opgeleiden nog iets hoger zelfs.

Bijna 1 op 3 Vlamingen gelooft wel dat er te veel op wetenschap wordt vertrouwd en te weinig op gevoel. Iets meer lager opgeleiden vinden dit. In vergelijking met vorig jaar is er geen verschil meer met vrouwen en ouderen.

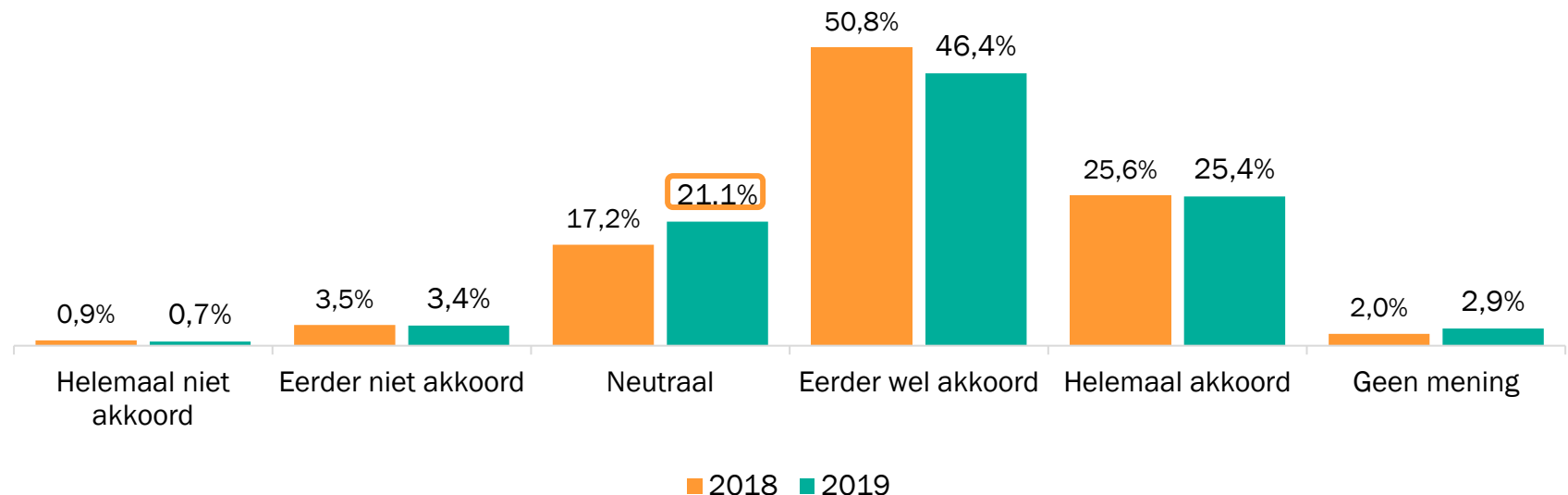
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschap en onderzoek leiden tot een beter leven in de toekomst	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	2,2%	0,0%	0,7%	2,1%
	Neutraal	12.3% B C	4,4%	3,4%	11.6% B C
	Akkoord	83,5%	95.6% A D	95.7% A D	84,9%
	Geen mening	2.1% C	0,0%	0,2%	1,4%
Mensen vertrouwen te veel op wetenschap en te weinig op gevoel	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	33,1%	46.5% A	39,6%	37,6%
	Neutraal	35,9%	31,2%	35,1%	33,2%
	Akkoord	28,6%	22,1%	24,0%	27,1%
	Geen mening	2,4%	0,3%	1,3%	2,1%

Alle specifieke groepen vinden dat wetenschap en onderzoek leidt tot beter leven cfr de algemene bevolking, behalve ouders waar dat dit vorig jaar nog wel het geval was.

Net zoals bij algemene bevolking gelooft ook bij leerkrachten en ouders iets meer dan een vierde dat mensen te veel vertrouwen op wetenschap. Bij de werkgevers ligt dat percentage iets lager (22%)

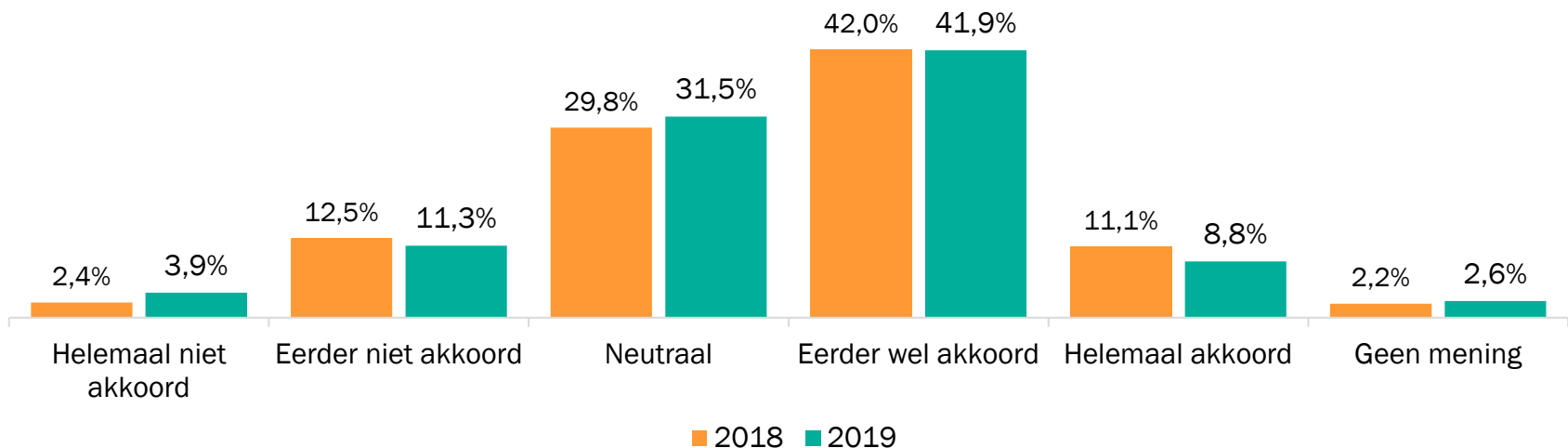
7 op 10 Vlamingen zegt het nut van wetenschap en onderzoek te zien in het dagelijkse leven. Vorig jaar was dit nog iets meer: drie vierde.

Ik zie het nut van wetenschap en onderzoek voor heel wat zaken in mijn dagelijks leven

Ongeveer de helft geeft zelfs aan resultaten van wetenschappelijk onderzoek te gebruiken voor dagelijkse keuzes.

Ik gebruik resultaten van wetenschappelijk onderzoek om keuzes te maken die mijn dagelijks leven veranderen (door bv. iets niet meer te doen zoals vroeger)

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Ik zie het nut van wetenschap en onderzoek voor heel wat zaken in mijn dagelijks leven	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	41	4,1%	4,4%	3,9%	4,5%	4,3%	3,7%	4,9%	4,7%	3,1%
	Neutraal	211	21,1%	17,0%	25.2% A	15,4%	21,9%	24.6% A	32.2% C	23.4% C	12,5%
	Akkoord	719	71,9%	75.3% B	68,5%	76,5%	71,4%	68,8%	56,1%	69.3% A	83.3% A B
	Geen mening	29	2,9%	3,3%	2,5%	3,6%	2,4%	2,8%	6.7% B C	2,6%	1,1%
Ik gebruik resultaten van wetenschappelijk onderzoek om keuzes te maken die mijn dagelijks leven veranderen (door bv. iets niet meer te doen zoals vroeger)	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	152	15,2%	13,9%	16,4%	19.8% C	16.6% C	10,3%	17,2%	16,9%	12,1%
	Neutraal	315	31,5%	33,1%	30,0%	29,1%	32,0%	32,8%	35,2%	32,0%	28,9%
	Akkoord	507	50,7%	50,1%	51,3%	46,7%	48,8%	55,6%	43,3%	48,4%	57.4% A B
	Geen mening	26	2,6%	2,9%	2,3%	4,3%	2,6%	1,3%	4,3%	2,7%	1,6%

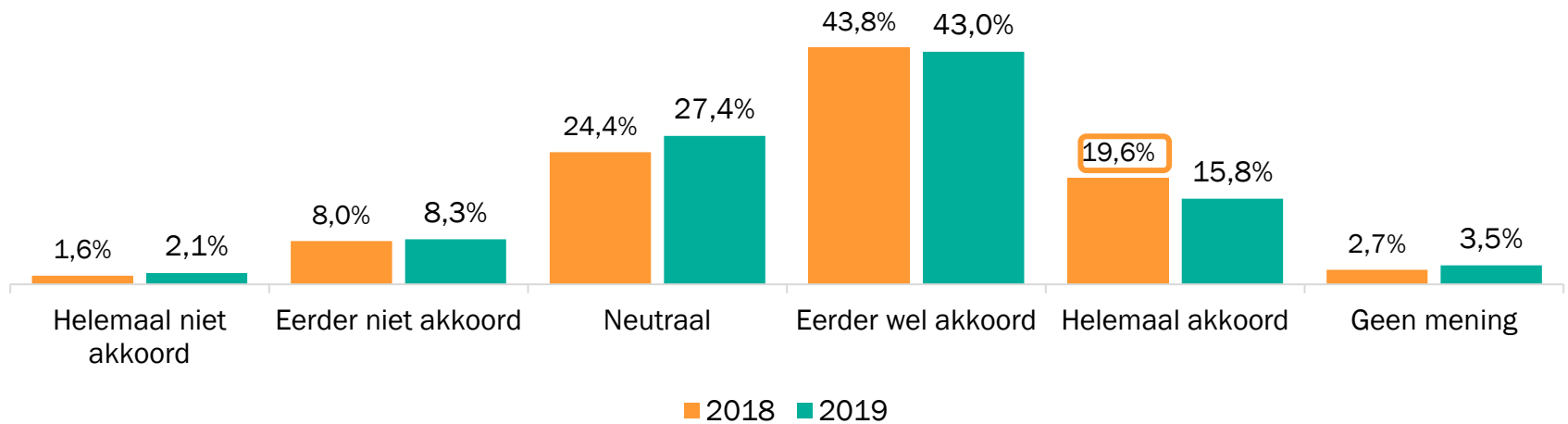
Bij de hoger opgeleiden stijgt het percentage dat het nut van wetenschap inziet zelfs tot 84%.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Ik zie het nut van wetenschap en onderzoek voor heel wat zaken in mijn dagelijks leven	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	4.1% C	1,8%	0,5%	3.6% C
	Neutraal	21.1% B C	8,3%	11,3%	17.4% B
	Akkoord	71,9%	89.8% A D	87.5% A D	77.3% A
	Geen mening	2,9%	0,0%	0,6%	1,8%
Ik gebruik resultaten van wetenschappelijk onderzoek om keuzes te maken die mijn dagelijks leven veranderen (door bv. iets niet meer te doen zoals vroeger)	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	15.2% B C	6,5%	8,3%	14.9% B C
	Neutraal	31.5% C	25,9%	23,9%	27,7%
	Akkoord	50,7%	66.7% A D	66.0% A D	54,6%
	Geen mening	2,6%	0,9%	1,8%	2,8%

Leerkrachten en werkgevers zien nog meer het nut van wetenschap en onderzoek voor zaken in het dagelijkse leven en geven aan veel meer dan de algemene bevolking dagelijks gebruik te maken van resultaten in dat dagelijkse leven.

Het belang van wetenschappelijke kennis en vaardigheden voor een goede job wordt erkend door 59% van de Vlamingen, waar dit vorig jaar nog 63% was.

Het is belangrijk om goede wetenschappelijke kennis en vaardigheden te hebben om in de wereld van vandaag een goede job te krijgen

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Het is belangrijk om goede wetenschappelijke kennis en vaardigheden te hebben om in de wereld van vandaag een goede job te krijgen	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	103	10,3%	8,5%	12,2%	14.1% C	10,1%	7,7%	11,6%	10,2%	9,8%
	Neutraal	274	27,4%	27,1%	27,6%	27,7%	30,0%	24,6%	32,8%	27,9%	23,8%
	Akkoord	588	58,8%	61,0%	56,6%	53,7%	57,8%	63.7% A	48,0%	58.5% A	65.1% A
	Geen mening	35	3,5%	3,4%	3,6%	4,5%	2,1%	4,0%	7.6% C	3,4%	1,3%

Hoger opgeleiden geven dit nog iets meer aan, maar opvallend is dat ouderen dit veel meer aangeven. Dit jaar geven mannen dit niet meer vaker aan dan vrouwen.

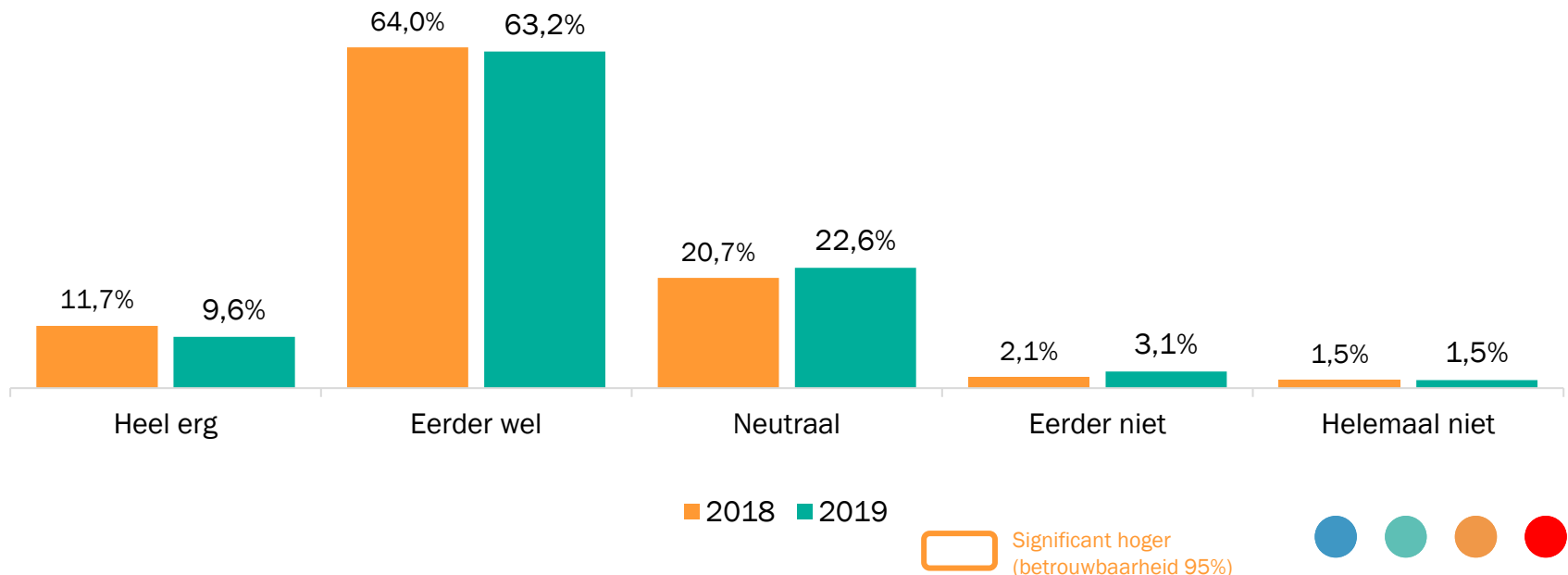
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Het is belangrijk om goede wetenschappelijke kennis en vaardigheden te hebben om in de wereld van vandaag een goede job te krijgen	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	10,3%	8,5%	5,8%	11,9% C
	Neutraal	27,4% B C	17,9%	16,6%	26,6% B C
	Akkoord	58,8%	72,4% A D	77,3% A D	59,3%
	Geen mening	3,5% C	1,1%	0,3%	2,2%

Het belang van wetenschappelijke kennis en vaardigheden voor een goede job stijgt bij de specifieke groepen in vergelijking met de algemene bevolking: 3 op 4 werkgevers en leerkrachten zijn akkoord met de stelling.

**Vertrouwen in wetenschap :
... groot vertrouwen in wetenschap an
sich, bij wetenschappers worden iets
meer vraagtekens geplaatst, al
overheerst daar ook vertrouwen.**

Algemeen geeft de Vlaamse bevolking nog steeds aan een groot vertrouwen te hebben in wetenschap: slechts 4,6% zegt geen vertrouwen te hebben, 72,7% heeft expliciet wel vertrouwen.

In welke mate vertrouwt u wetenschap en onderzoek in het algemeen?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
In welke mate vertrouwt u wetenschap en onderzoek in het algemeen?	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Vertrouwen	727	72,7%	75.5% B	70,0%	71,6%	71,9%	74,3%	61,6%	68,3%	83.8% A B
	Neutraal	226	22,6%	18,7%	26.5% A	25,1%	23,3%	20,2%	29.6% C	28.2% C	12,5%
	Geen vertrouwen	46	4,6%	5,8%	3,5%	3,3%	4,8%	5,5%	8.8% B C	3,5%	3,7%

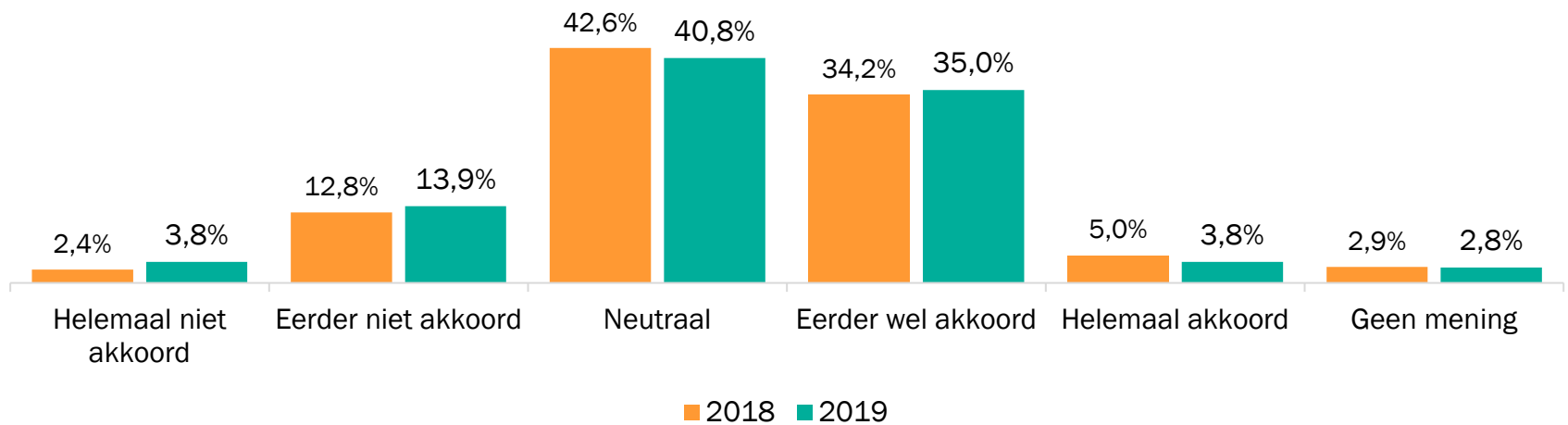
Binnen de subgroepen zien we dat, in tegenstelling tot vorig jaar, jongeren niet meer vertrouwen hebben dan ouderen. Hoger opgeleiden hebben meer vertrouwen. Het vertrouwen bij mannen is gestegen, waardoor zij nu vaker aangeven wel vertrouwen te hebben.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
In welke mate vertrouwt u wetenschap en onderzoek in het algemeen?	(n)	1000	235	338	928
	Vertrouwen	72,7%	87.1% A D	87.6% A D	77,2%
	Neutraal	22.6% B C	12,0%	10,8%	20.7% B C
	Geen vertrouwen	4.6% B D	0,9%	1,6%	2,2%

Is het vertrouwen hoog in de algemene bevolking dan is dat bij de specifieke doelgroepen nog hoger: daar stijgt het tot 77% bij de ouders (vorig jaar 81%) en verder naar bijna 90% bij werkgevers en leerkrachten.

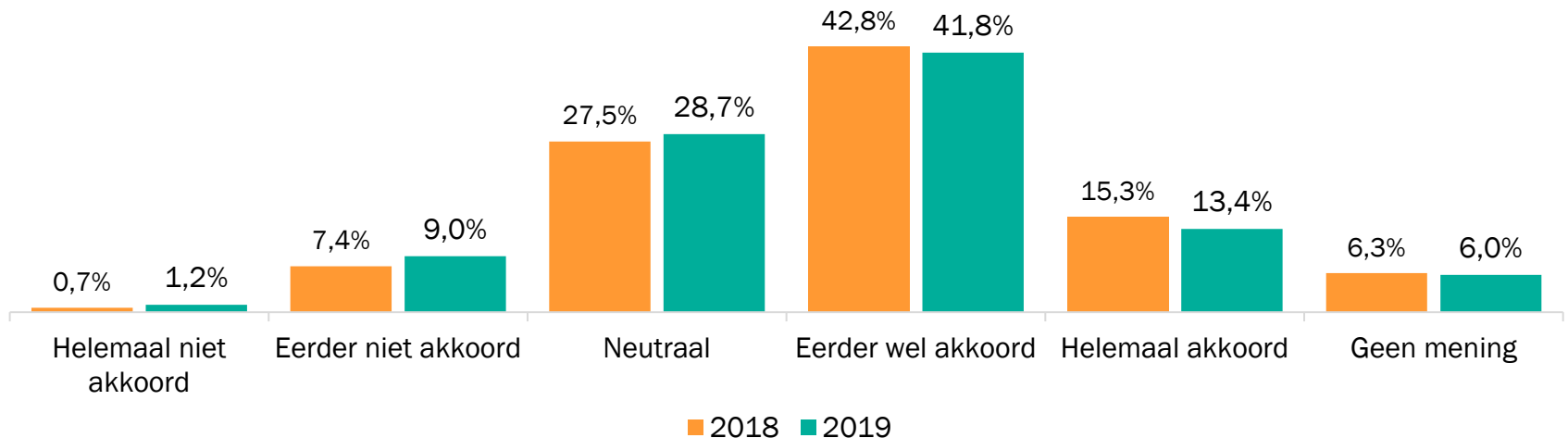
Is het vertrouwen in wetenschap in het algemeen hoog, dan is dat vertrouwen in wetenschappers veel lager: 39% van de Vlamingen gelooft dat je kan vertrouwen wat wetenschappers zeggen.

Je kunt erop vertrouwen dat het klopt wat wetenschappers zeggen

Mogelijke verklaring kan liggen in feit dat slechts 55% gelooft dat wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures.

Wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Je kunt erop vertrouwen dat het klopt wat wetenschappers zeggen	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	177	17,7%	18,1%	17,2%	17,7%	14,5%	20,8%	17,1%	20,1%	15,3%
	Neutraal	408	40,8%	40,6%	41,0%	36,9%	42,3%	42,2%	46,1%	42,4%	36,0%
	Akkoord	388	38,8%	38,6%	39,0%	42,6%	40,4%	34,4%	31,2%	35,6%	46.6% A B
	Geen mening	28	2,8%	2,7%	2,8%	2,8%	2,9%	2,7%	5.6% B	1,9%	2,2%
Wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	102	10,2%	12.3% B	8,1%	11,0%	7,7%	12,0%	6,9%	12,4%	9,5%
	Neutraal	287	28,7%	29,9%	27,5%	18,5%	30.1% A	34.9% A	40.5% B C	30.6% C	20,1%
	Akkoord	552	55,2%	52,7%	57,6%	65.1% C	57.1% C	45,8%	41,8%	51,3%	67.0% A B
	Geen mening	60	6,0%	5,1%	6,8%	5,4%	5,0%	7,3%	10.8% C	5,8%	3,5%

Enkel bij hoger opgeleiden ligt het vertrouwen in wat wetenschappers zeggen wat hoger (47%), 67% van hen gelooft ook dat wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures. Ook jongeren zijn van dit laatste vaker overtuigd.

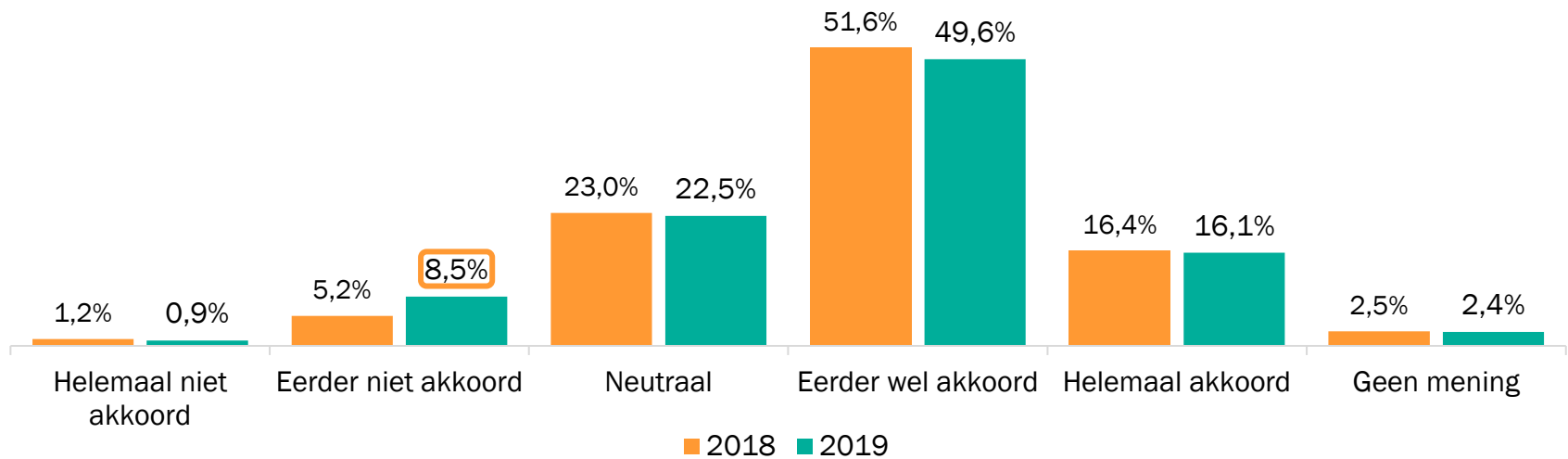
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Je kunt erop vertrouwen dat het klopt wat wetenschappers zeggen	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	17.7% C	13,0%	10,1%	14,8%
	Neutraal	40.8% C	42,6%	31,8%	38,2%
	Akkoord	38,8%	43,4%	57.4% A B D	44,4%
	Geen mening	2,8%	1,1%	0,7%	2,6%
Wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	10.2% C	9.0% C	3,7%	9.6% C
	Neutraal	28.7% C D	27.0% C	16,2%	23.2% C
	Akkoord	55,2%	60,8%	75.3% A B D	63.1% A
	Geen mening	6,0%	3,1%	4,7%	4,1%

In vergelijking met de algemene bevolking zijn werkgevers, leerkrachten en ouders iets positiever maar enkel bij leerkrachten vertrouwt meer dan de helft wat wetenschappers zeggen, vorig jaar was dit maar net 50%.

3 op 4 leerkrachten gelooft wel dat wetenschappers werken volgens strikte procedures.

Dat wetenschappers onderzoek doen in het algemeen belang wordt wel algemeen onderschreven (66%).

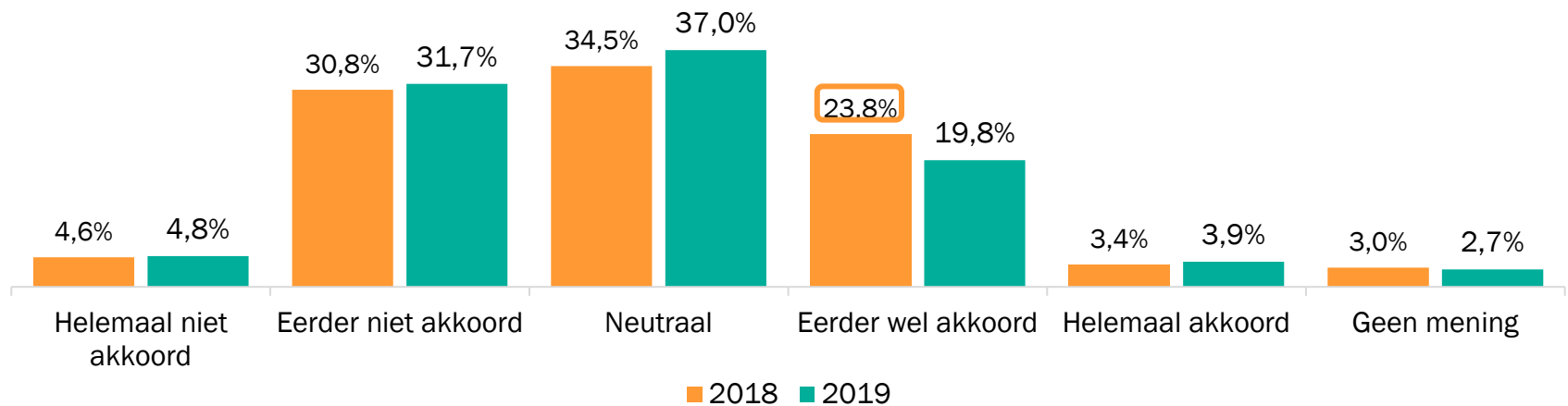
Wetenschappers doen onderzoek in het algemeen belang

 Significant hoger
 (betrouwbaarheid 95%)

Toch is er een relatief grote groep (24%) die zich bezorgd toont over wat ze van wetenschap weten.

Hoe meer ik weet van wetenschap, hoe meer bezorgd ik word

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschappers doen onderzoek in het algemeen belang	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	94	9,4%	9,1%	9,7%	9,9%	8,3%	10,2%	7,4%	9,4%	10,6%
	Neutraal	225	22,5%	23,2%	21,7%	20,1%	22,7%	24,0%	24,4%	25.6% C	17,8%
	Akkoord	658	65,8%	65,6%	65,9%	67,0%	66,4%	64,2%	64,8%	62,7%	69,8%
	Geen mening	24	2,4%	2,1%	2,7%	3,0%	2,6%	1,6%	3,3%	2,3%	1,9%
Hoe meer ik weet van wetenschap, hoe meer bezorgd ik word	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	365	36,5%	42.8% B	30,1%	40.3% C	39.4% C	30,7%	28,9%	33,0%	44.6% A B
	Neutraal	370	37,0%	33,8%	40.2% A	32,7%	38,1%	39,1%	44.1% C	39.0% C	30,8%
	Akkoord	238	23,8%	20,9%	26.7% A	23,5%	19,4%	28.4% B	24,5%	24,7%	22,4%
	Geen mening	27	2,7%	2,5%	3,0%	3,5%	3,1%	1,8%	2,5%	3,3%	2,2%

Dat wetenschappers onderzoek doen in het algemeen belang wordt wel algemeen onderschreven (66% in alle subgroepen, maar vrouwen niet meer vaker dan mannen).

Toch is er een relatief grote groep (24%) die zich bezorgd toont over wat ze van wetenschap weten, bij ouderen is dat zelfs nog iets meer (28%). Maar lager opgeleiden geven dit meer vaker aan.

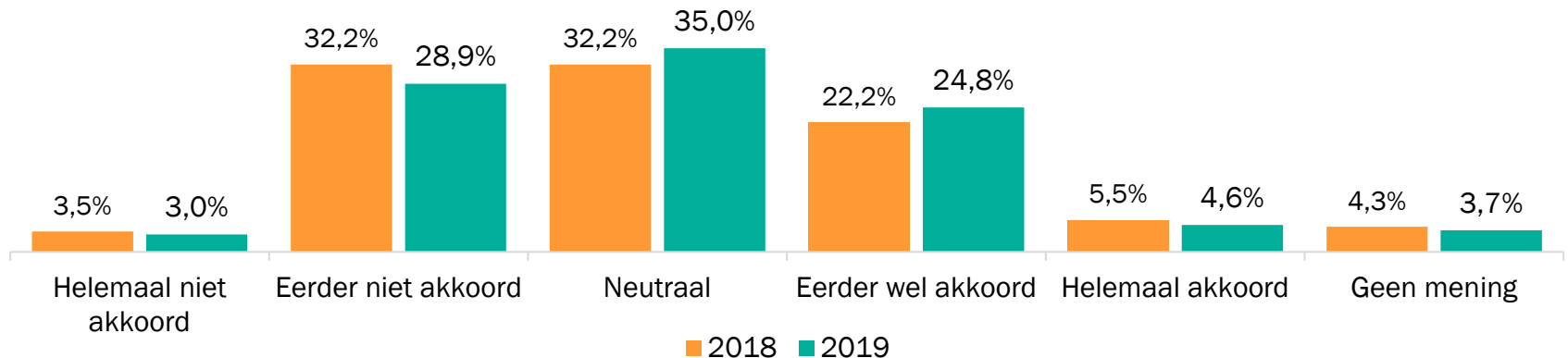
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschappers doen onderzoek in het algemeen belang	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	9,4%	9,4%	6,5%	9,3%
	Neutraal	22,5%	22,6%	18,0%	21,6%
	Akkoord	65,8%	66,8%	75,5% A D	67,3%
	Geen mening	2,4%	1,2%	0,0%	1,8%
Hoe meer ik weet van wetenschap, hoe meer bezorgd ik word	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	36,5%	54,3% A C D	39,5%	41,8%
	Neutraal	37,0% B	24,4%	30,4%	31,3%
	Akkoord	23,8%	20,2%	27,0%	24,1%
	Geen mening	2,7%	1,2%	3,1%	2,8%

Het algemeen belang dat wetenschappers dienen wordt in alle specifieke groepen onderkend zoals in de algemene bevolking. Bij leerkrachten ligt dit nu zelfs hoger.

Werkgevers tonen zich wel minder bezorgd over wetenschap als ze er meer van te weten komen, ouders in vergelijking met vorig jaar niet meer. Ook de ondervraagde leerkrachten geven niet meer vaker aan bezorgder te worden.

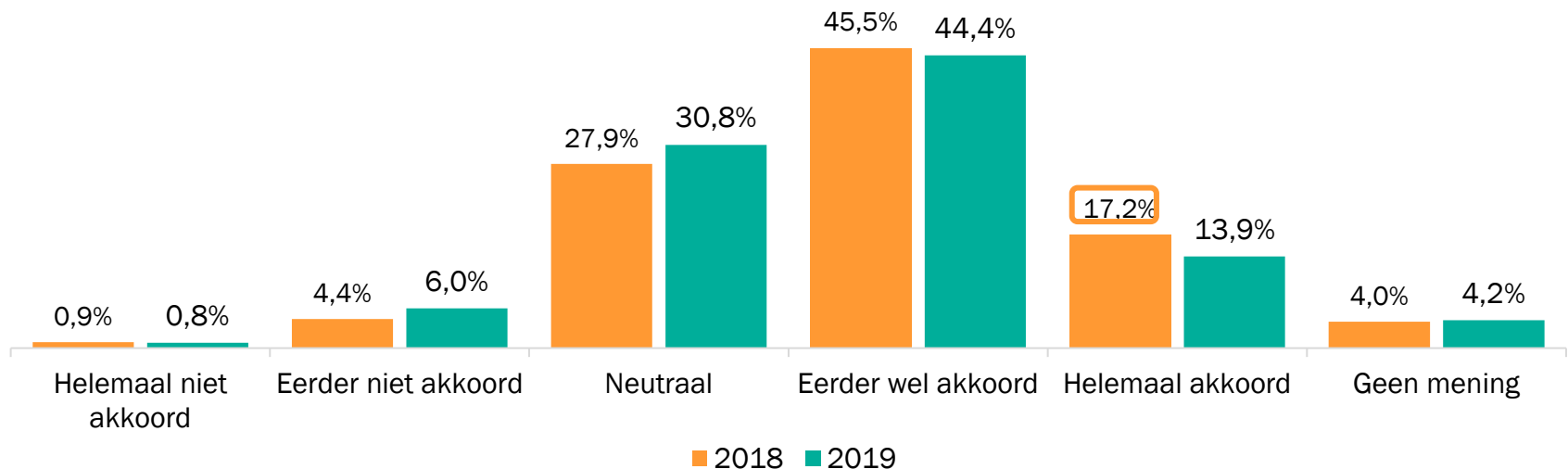
Algemeen overheerst een positief gevoel tegenover wetenschappers bij de algemene bevolking: amper 1 op 3 denkt dat wetenschappers niet denken aan de risico's.

Wetenschappers lijken nieuwe dingen te proberen zonder te denken aan de risico's die het met zich brengt

58% vindt de voordelen van wetenschap en onderzoek groter dan de nadelen, al was dit vorig jaar nog 63%.

De voordelen van wetenschap en onderzoek zijn groter dan de nadelige gevolgen ervan

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschappers lijken nieuwe dingen te proberen zonder te denken aan de risico's die het met zich brengt	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	319	31,9%	34,1%	29,8%	35.5% C	37.0% C	24,2%	21,1%	27,6%	42.7% A B
	Neutraal	350	35,0%	34,2%	35,8%	32,0%	33,8%	38,5%	41,1%	34,3%	32,5%
	Akkoord	293	29,3%	29,1%	29,5%	27,7%	25,3%	34.6% B	32.8% C	34.2% C	21,9%
	Geen mening	37	3,7%	2,6%	4,8%	4,8%	3,8%	2,8%	5,1%	3,9%	2,9%
De voordelen van wetenschap en onderzoek zijn groter dan de nadelige gevolgen ervan	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	68	6,8%	6,3%	7,3%	5,8%	7,0%	7,3%	9.7% C	8.1% C	3,7%
	Neutraal	308	30,8%	29,0%	32,5%	31,5%	30,3%	30,6%	35.6% C	33,0%	25,6%
	Akkoord	583	58,3%	61.5% B	55,1%	54,9%	59,1%	60,0%	50,2%	54,6%	66.8% A B
	Geen mening	42	4,2%	3,3%	5,1%	7.8% C	3,6%	2,0%	4,5%	4,2%	4,0%

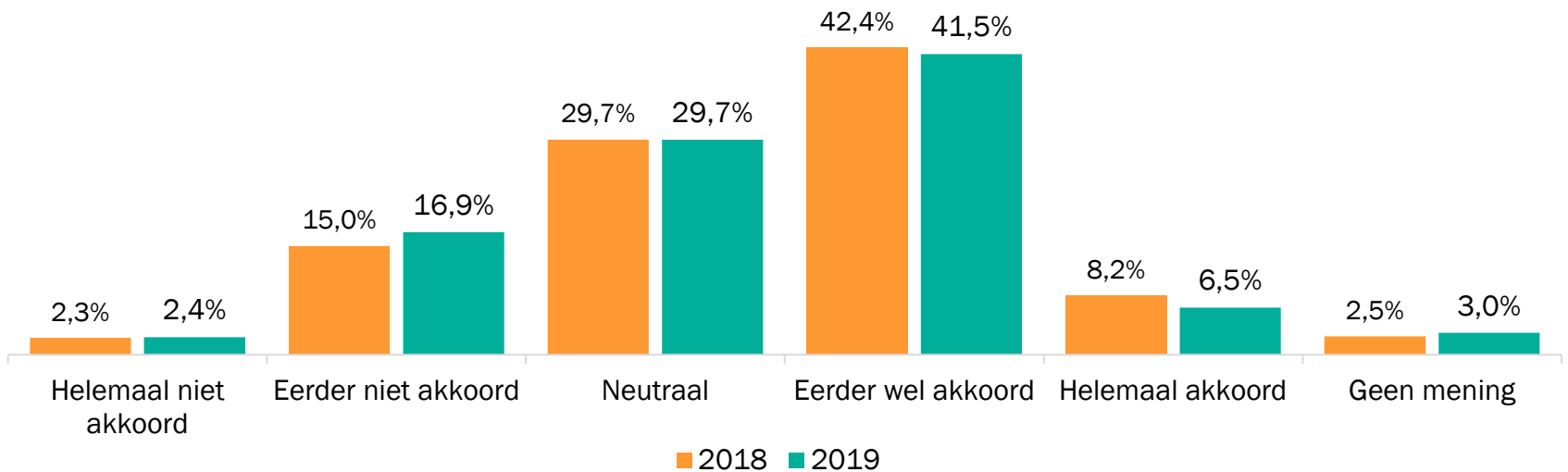
Bij ouderen heerst er een grotere vrees dat er te weinig gedacht wordt aan de risico's net zoals bij lager geschoolden.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschappers lijken nieuwe dingen te proberen zonder te denken aan de risico's die het met zich brengt	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	31,9%	44.0% A	45.8% A D	36,4%
	Neutraal	35,0%	29,1%	33,4%	34,3%
	Akkoord	29.3% C	25,6%	18,3%	26.8% C
	Geen mening	3,7%	1,3%	2,5%	2,5%
De voordelen van wetenschap en onderzoek zijn groter dan de nadelige gevolgen ervan	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	6,8%	3,1%	4,6%	5,6%
	Neutraal	30.8% B	19,8%	28,1%	28.7% B
	Akkoord	58,3%	75.4% A D	65,9%	62,6%
	Geen mening	4,2%	1,6%	1,3%	3,2%

Werkgevers en leerkrachten staan duidelijk positiever tegenover wetenschap: ze denken minder dat wetenschappers niet denken aan de risico's bij nieuwe dingen en werkgevers zien nog meer de voordelen opwegen tegen de nadelen van wetenschap en onderzoek. Dit laatste is bij leerkrachten wel gedaald van 74% naar 66%.

De omarming van nieuwe technologische vernieuwing ligt lager dan het belang en de interesse, 48% gaat akkoord met de stelling dat we technologische vernieuwingen moeten omarmen

We moeten technologische vernieuwingen omarmen; eventuele nadelen kunnen toch pas achteraf geanalyseerd en opgelost worden

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
We moeten technologische vernieuwingen omarmen; eventuele nadelen kunnen toch pas achteraf geanalyseerd en opgelost worden	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	193	19,3%	19,1%	19,5%	21,5%	17,8%	19,2%	13,9%	19,9%	21,6%
	Neutraal	297	29,7%	28,1%	31,2%	26,8%	31,1%	30,3%	36.4% C	30,2%	25,3%
	Akkoord	480	48,0%	50,0%	46,1%	46,9%	47,7%	49,2%	47,3%	46,2%	50,5%
	Geen mening	30	3,0%	2,8%	3,3%	4.8% C	3,4%	1,3%	2,4%	3,7%	2,6%

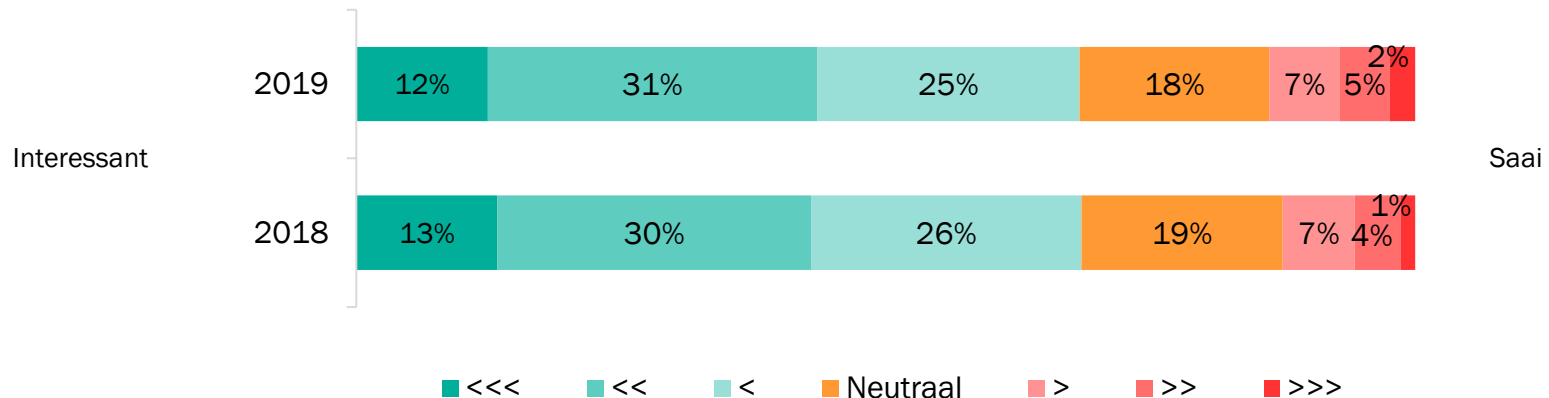
Ouderen zijn ten opzichte van vorig jaar niet positiever dan jongeren.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
We moeten technologische vernieuwingen omarmen; eventuele nadelen kunnen toch pas achteraf geanalyseerd en opgelost worden	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	19,3%	20,0%	24,3%	20,3%
	Neutraal	29.7% B	20,2%	24,9%	28,4%
	Akkoord	48,0%	59.5% A D	49,0%	48,9%
	Geen mening	3,0%	0,3%	1,8%	2,4%

In tegenstelling tot vorig jaar zien we nu wel significante verschillen tussen de specifieke groepen op vlak van omarming van nieuwe technologieën: werkgevers vinden vaker dat we vernieuwing moeten omarmen.

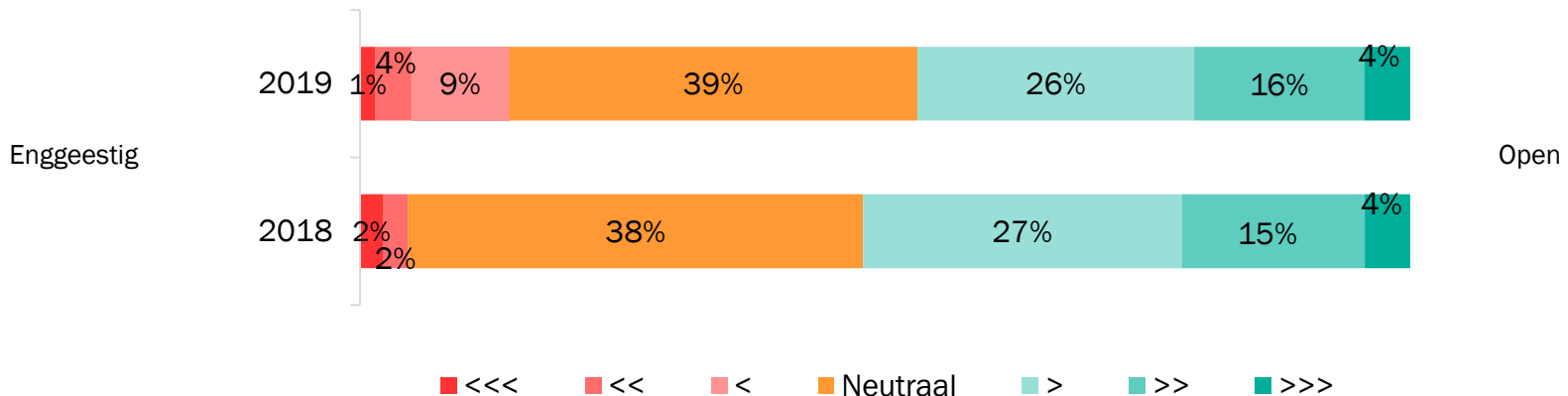
De ondervraagde Vlamingen vinden wetenschappers in het algemeen nog steeds eerder interessant (68%) dan saai (14%).

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

De ondervraagde Vlamingen vinden wetenschappers in het algemeen ook nog steeds eerder open 47% dan enggeestig (14%).

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

Als u onderstaande begrippenparen leest, welk woord sluit dan telkens het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Interessant - Saai	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	677	68,3%	67,3%	69,3%	70,7%	68,5%	66,4%	60,4%	66,0%	75.2% A B
	Neutraal	178	17,9%	19,4%	16,5%	19,0%	17,9%	17,2%	26.0% C	19.1% C	12,3%
	>, >>, >>>	136	13,8%	13,3%	14,2%	10,3%	13,6%	16,4%	13,6%	14,9%	12,5%
Enggeestig - Open	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	140	14,2%	14,6%	13,7%	16,6%	15,2%	11,3%	14,4%	14,1%	14,0%
	Neutraal	385	38,9%	37,6%	40,1%	32,3%	38,2%	44.2% A	50.6% C	40.9% C	30,2%
	>, >>, >>>	466	47,0%	47,8%	46,1%	51,0%	46,6%	44,5%	35,0%	45,0%	55.7% A B

Hoger opgeleiden zijn telkens positiever over wetenschappers op deze vlakken. Jongeren zijn even positief geworden als ouderen, waar dat zij vorig jaar nog positiever waren.

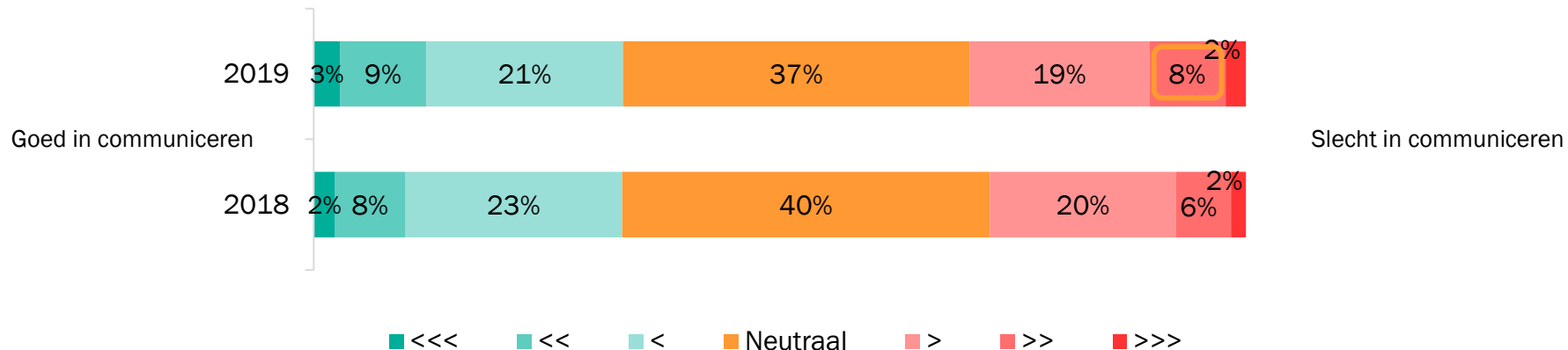
Als u onderstaande begrippenparen leest, welk woord sluit dan telkens het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Interessant - Saai	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	68,3%	77.8% A	77.1% A	74.0% A
	Neutraal	17.9% B C	9,1%	8,9%	14.8% C
	>, >>, >>>	13,8%	13,2%	14,0%	11,2%
Enggeestig - Open	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	14,2%	15,6%	14,9%	12,5%
	Neutraal	38.9% B C	25,9%	24,9%	34.0% C
	>, >>, >>>	47,0%	58.5% A	60.2% A	53.5% A

De specifieke groepen vinden wetenschappers interessanter dan de algemene bevolking (vorig jaar was dit gelijk), en ook iets opener.

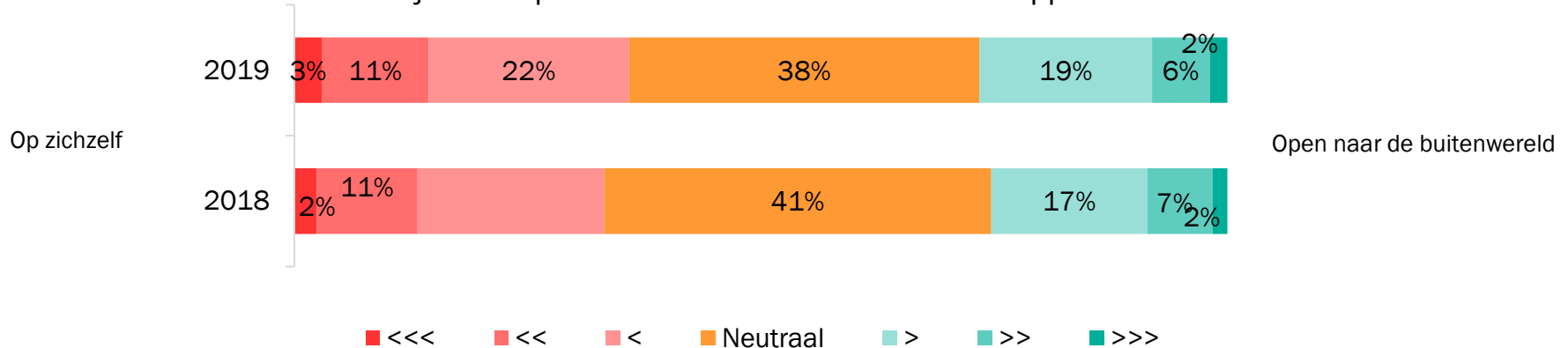
Op vlak van communicatie zien we iets “mindere” scores: slechts iets meer (33% vs 30%) vindt wetenschappers eerder goed dan slecht in communiceren.

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

36% vindt eerder dat wetenschappers op zichzelf zijn vs slechts 27% dat ze open naar de buitenwereld zijn.

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

Als u onderstaande begrippenparen leest, welk woord sluit dan telkens het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Goed in communiceren - Slecht in communiceren	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	329	33,2%	32,2%	34,2%	30,2%	33,7%	34,8%	32,0%	34,3%	32,6%
	Neutraal	368	37,2%	37,5%	36,8%	38,0%	35,4%	38,3%	43,3%	35,5%	35,7%
	>, >>, >>>	294	29,7%	30,4%	29,0%	31,8%	30,9%	26,9%	24,8%	30,2%	31,7%
Op zichzelf - Open naar de buitenwereld	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	355	35,8%	34,0%	37,7%	38,2%	39,1%	30,9%	31,3%	37,2%	36,7%
	Neutraal	372	37,6%	38,1%	37,0%	39,6%	35,3%	38,4%	44,5%	35,0%	36,8%
	>, >>, >>>	264	26,6%	27,9%	25,3%	22,3%	25,6%	30,7%	24,2%	27,8%	26,5%

We zien geen significante verschillen meer tussen de specifieke groepen op vlak van perceptie rond communicatie en openheid van wetenschappers. Vorig jaar vonden mannen en jongeren nog dat wetenschappers slecht communiceren.

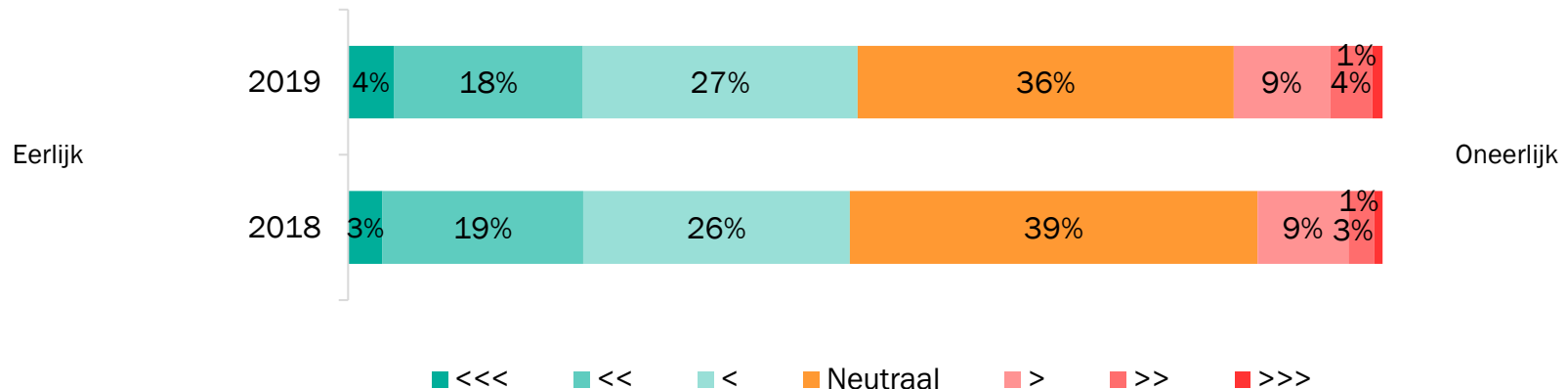
Als u onderstaande begrippenparen leest, welk woord sluit dan telkens het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Goed in communiceren - Slecht in communiceren	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	33,2%	27,3%	34,6%	36,1%
	Neutraal	37,2%	38,2%	39,7%	33,5%
	>, >>, >>>	29,7%	34,5%	25,7%	30,4%
Op zichzelf - Open naar de buitenwereld	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	35,8%	42,8%	34,2%	39,5%
	Neutraal	37.6% D	29,3%	29,6%	31,2%
	>, >>, >>>	26,6%	27,9%	36.2% A	29,3%

Vorig jaar waren er geen significante verschillen. Dit jaar geven vinden leerkrachten wetenschappers opener dan de andere doelgroepen.

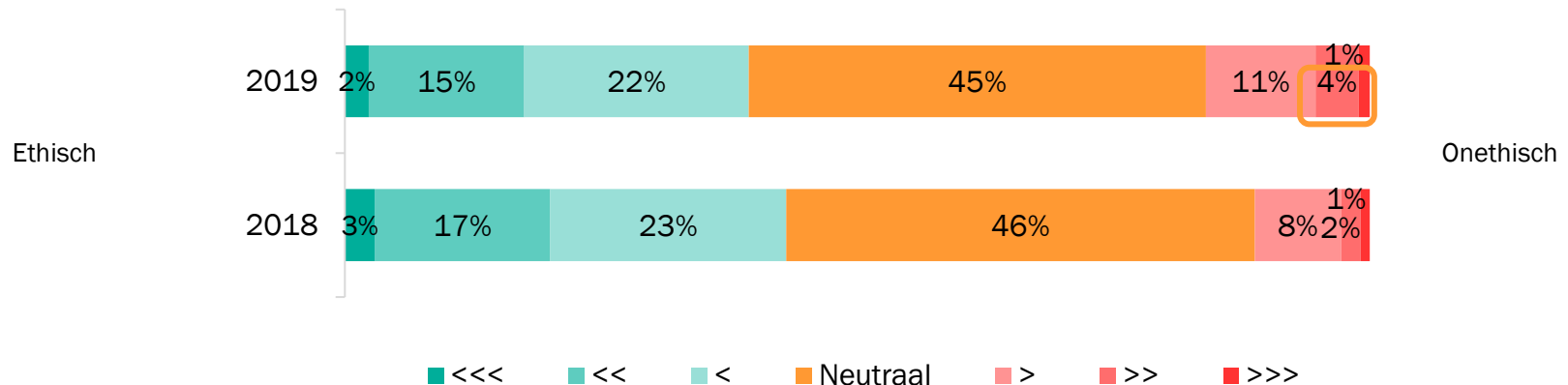
Slechts 14% vind wetenschappers eerder oneerlijk.

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

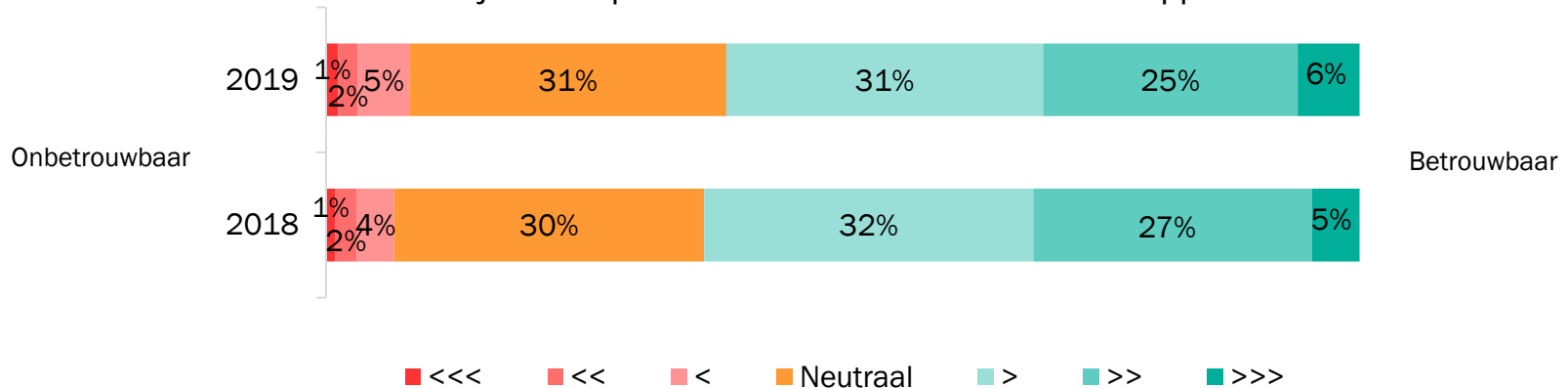
16% vindt wetenschappers onethisch, vorig jaar was dit nog maar 11%

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

61% vindt wetenschappers wel degelijk betrouwbaar.

Welk woord sluit het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

Als u onderstaande begrippenparen leest, welk woord sluit dan telkens het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Eerlijk - Oneerlijk	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	488	49,2%	50,8%	47,7%	58.6% C	50.6% C	41,0%	37,3%	46,7%	58.6% A B
	Neutraal	361	36,4%	34,7%	38,0%	33,3%	35,6%	39,4%	44.5% C	38.3% C	29,8%
	>, >>, >>>	143	14,4%	14,5%	14,3%	8,0%	13,8%	19.6% A	18,2%	15,0%	11,7%
Ethisch - Onethisch	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	391	39,5%	42.6% B	36,3%	41,7%	44.1% C	33,2%	22,5%	38.4% A	49.8% A B
	Neutraal	442	44,6%	42,6%	46,6%	46,1%	40,5%	47,5%	62.0% B C	45.1% C	34,5%
	>, >>, >>>	158	16,0%	14,8%	17,1%	12,3%	15,3%	19,3%	15,5%	16,4%	15,6%
Onbetrouwbaar - Betrouwbaar	(n)	991	100,0%	495	496	265	363	363	201	419	371
	<<<, <<, <	81	8,2%	8,7%	7,6%	7,2%	6,3%	10,8%	12.9% C	7,6%	6,3%
	Neutraal	303	30,6%	30,3%	30,9%	25,6%	30,9%	34,0%	40.5% C	34.2% C	21,2%
	>, >>, >>>	607	61,2%	61,0%	61,5%	67.3% C	62,8%	55,2%	46,6%	58.3% A	72.5% A B

Jongeren en hoger opgeleiden staan positiever tegenover wetenschappers op deze vlakken.

Als u onderstaande begrippenparen leest, welk woord sluit dan telkens het best aan bij hoe u op dit moment denkt over wetenschappers?

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Eerlijk - Oneerlijk	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	49,2%	54,6%	60.2% A	56.3% A
	Neutraal	36.4% C	32,4%	24,9%	33.1% C
	>, >>, >>>	14,4%	13,0%	14,9%	10,6%
Ethisch - Onethisch	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	39,5%	54.9% A	51.5% A	48.0% A
	Neutraal	44.6% B C D	29,0%	30,8%	37,9%
	>, >>, >>>	16,0%	16,1%	17,7%	14,1%
Onbetrouwbaar - Betrouwbaar	(n)	991	234	334	926
	<<<, <<, <	8.2% D	6,4%	6,2%	5,1%
	Neutraal	30.6% B C D	17,3%	16,0%	25.0% C
	>, >>, >>>	61,2%	76.3% A	77.8% A D	69.8% A

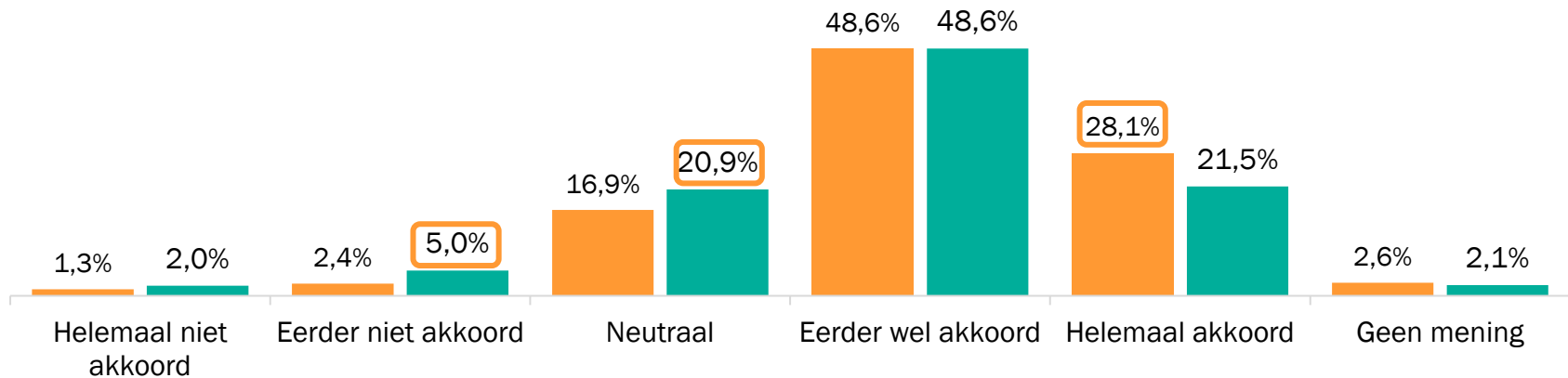
Op vlak van eerlijkheid en ethiek geven de specifieke groepen niet meer gelijkaardige scores, ze vinden wetenschappers eerlijker en ethischer. Net zoals vorig jaar vinden ze wetenschappers betrouwbaarder in vergelijking met de algemene bevolking.

**Ondersteuning voor wetenschap :
... duidelijk draagvlak voor
ondersteuning door de overheid van
wetenschap bij de Vlaming**

Er is duidelijk draagvlak voor ondersteuning van wetenschap door overheid in het algemeen (70%), als is dit gedaald ten opzichte van vorig jaar (77%).

Wetenschappelijk onderzoek moet door de overheid gesubsidieerd worden

■ 2018 ■ 2019

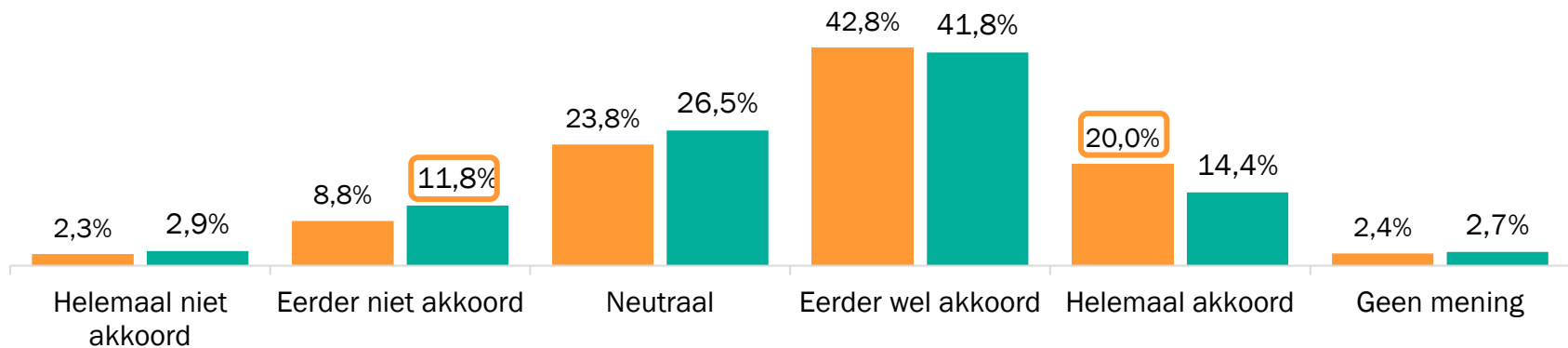
 Significant hoger
 (betrouwbaarheid 95%)

Ondersteuning voor wetenschap

Zelfs als dat geen onmiddellijke voordelen biedt, blijft 56% voorstander (vorig jaar was dit nog 63%)

Zelfs indien het geen onmiddellijke voordelen biedt, moet wetenschappelijk onderzoek dat onze kennis vergroot, door de overheid gesubsidieerd worden

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschappelijk onderzoek moet door de overheid gesubsidieerd worden	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	69	6,9%	7,1%	6,8%	7,0%	6,0%	7,8%	6,9%	9.3% C	4,2%
	Neutraal	209	20,9%	19,4%	22,3%	21,4%	21,7%	19,6%	24.7% C	24.0% C	15,2%
	Akkoord	701	70,1%	71,5%	68,6%	68,5%	69,9%	71,5%	63,9%	65,0%	79.2% A B
	Geen mening	21	2,1%	2,0%	2,3%	3,1%	2,4%	1,2%	4,5%	1,7%	1,3%
Zelfs indien het geen onmiddellijke voordelen biedt, moet wetenschappelijk onderzoek dat onze kennis vergroot, door de overheid gesubsidieerd worden	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	147	14,7%	12,5%	16,8%	21.5% B C	13,3%	10,9%	9,3%	16.6% A	15,4%
	Neutraal	265	26,5%	25,5%	27,5%	30,4%	24,4%	25,7%	28,7%	28,0%	23,5%
	Akkoord	561	56,1%	60.0% B	52,3%	43,9%	59.7% A	61.8% A	55,8%	53,3%	59,5%
	Geen mening	27	2,7%	2,0%	3,4%	4,2%	2,6%	1,6%	6.2% B C	2,0%	1,6%

Hoger opgeleiden zijn meer voorstander en ouderen zijn opvallend meer voorstander voor fundamenteeler onderzoek.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschappelijk onderzoek moet door de overheid gesubsidieerd worden	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	6.9% C	6,4%	2,3%	6.6% C
	Neutraal	20.9% C	16,8%	13,6%	20.8% C
	Akkoord	70,1%	76,4%	83.4% A D	71,3%
Zelfs indien het geen onmiddellijke voordelen biedt, moet wetenschappelijk onderzoek dat onze kennis vergroot, door de overheid gesubsidieerd worden	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	14,7%	17,0%	14,8%	14,6%
	Neutraal	26.5% B C	17,2%	17,7%	26.9% B C
	Akkoord	56,1%	65,5%	66.8% A D	57,1%
		Geen mening	2,7%	0,3%	0,7%
				1,4%	

Het draagvlak voor ondersteuning van wetenschap door overheid in het algemeen ligt zelfs nog hoger bij de specifieke groepen, vooral bij leerkrachten is deze het hoogst: zowel in het algemeen (83%) als voor meer fundamenteel onderzoek (67%)

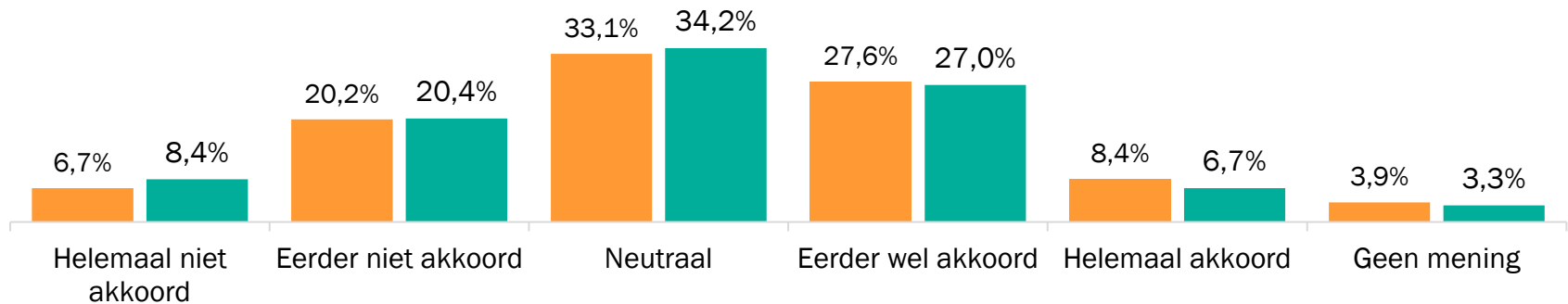
**Betrokkenheid bij wetenschap :
ondanks hoge aangegeven interesse
en belang is er minder zin in
participatie.**

Betrokkenheid bij wetenschap

In vergelijking met interesse, belang en vertrouwen ligt de betrokkenheid heel wat lager: ongeveer 1 op 3 wil wel betrokken worden bij de uitvoering van onderzoek of gesprekken met wetenschappers.

Ik wil graag betrokken worden bij (de uitvoering van) een wetenschappelijk onderzoeksproject

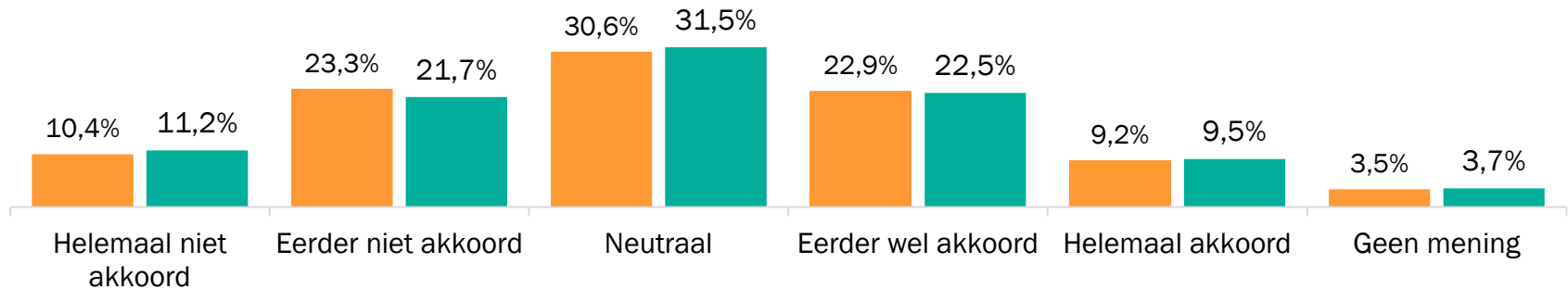
■ 2018 ■ 2019

In vergelijking met interesse, belang en vertrouwen ligt de betrokkenheid heel wat lager: ongeveer 1 op 3 wil wel betrokken worden bij de uitvoering van onderzoek of gesprekken met wetenschappers.

Ik ben geïnteresseerd om deel te nemen aan een discussie of gesprek met wetenschappers

■ 2018 ■ 2019

Betrokkenheid bij wetenschap

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Ik wil graag betrokken worden bij (de uitvoering van) een wetenschappelijk onderzoeksproject	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	288	28,8%	26,9%	30,6%	23,6%	26,9%	34.5% A	28,2%	31,8%	25,6%
	Neutraal	342	34,2%	35,8%	32,6%	25,6%	34.6% A	40.3% A	47.9% B C	32,4%	28,8%
	Akkoord	337	33,7%	34,4%	33,1%	46.7% B C	35.2% C	22,5%	17,9%	32.9% A	43.3% A B
	Geen mening	33	3,3%	2,9%	3,8%	4,1%	3,4%	2,7%	6,1%	2,9%	2,3%
Ik ben geïnteresseerd om deel te nemen aan een discussie of gesprek met wetenschappers	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	329	32,9%	28,8%	36.9% A	29,7%	31,7%	36,4%	34,8%	32,4%	32,4%
	Neutraal	315	31,5%	32,8%	30,1%	21,2%	32.8% A	37.8% A	36.5% C	35.0% C	24,6%
	Akkoord	319	31,9%	34,3%	29,6%	44.9% B C	31.1% C	23,1%	22,8%	28,9%	40.4% A B
	Geen mening	37	3,7%	4,0%	3,4%	4,2%	4,3%	2,8%	5,9%	3,7%	2,6%

Bij jongeren en hooggeschoolden liggen deze aantallen opvallend hoger.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Ik wil graag betrokken worden bij (de uitvoering van) een wetenschappelijk onderzoeksproject	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	28,8%	21,3%	36.2% B D	23,8%
	Neutraal	34,2%	31,3%	29,7%	30,6%
	Akkoord	33,7%	46.0% A C	33,4%	43.6% A C
	Geen mening	3,3%	1,5%	0,8%	1,9%
Ik ben geïnteresseerd om deel te nemen aan een discussie of gesprek met wetenschappers	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	32.9% B	20,6%	41.3% A B D	29.5% B
	Neutraal	31,5%	26,0%	24,2%	27,1%
	Akkoord	31,9%	53.0% A C D	33,4%	40.4% A
	Geen mening	3.7% B	0,4%	1,1%	3,0%

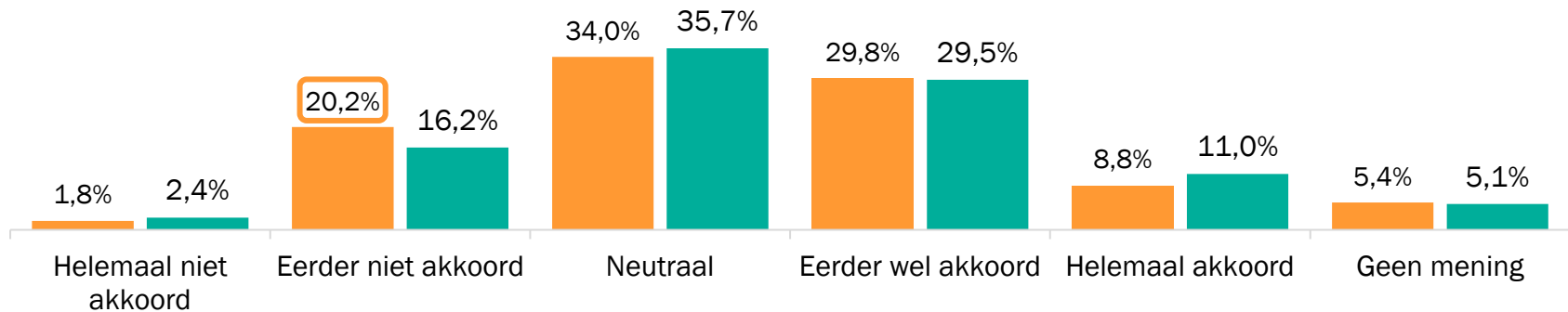
Bij werkgevers en ouders ligt de wens tot betrokkenheid iets hoger dan in de algemene bevolking maar haalt ook daar (net) de helft niet.

Bij leerkrachten ligt deze ongeveer op het niveau van de algemene bevolking.

Ongeveer 40% van de mensen vindt dat de wetenschap weinig rekening houdt met zijn/haar mening.

Wetenschap houdt weinig rekening met de mening van mensen zoals u en ik

■ 2018 ■ 2019

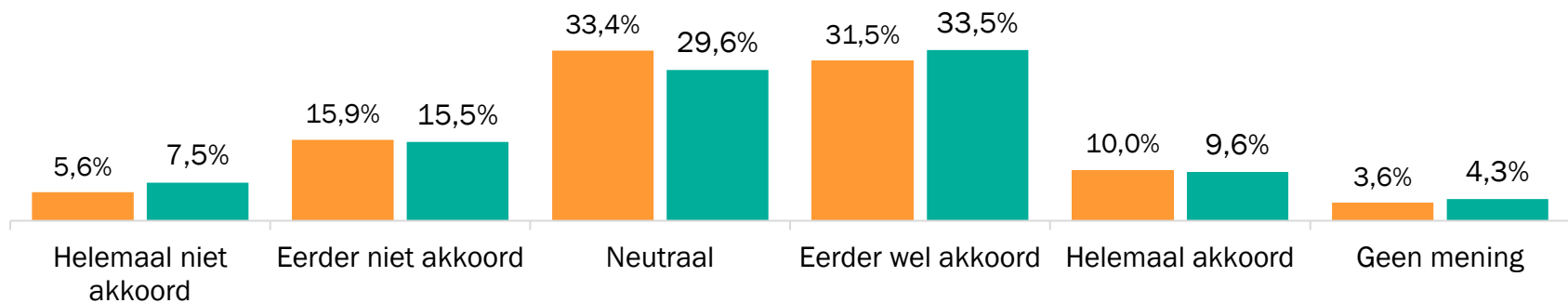

 Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Langs de andere kant wil 43% mee beslissen wat zou moeten onderzocht worden.

Ik zou graag wel een keer mee willen beslissen wat wetenschap zou moeten onderzoeken

■ 2018 ■ 2019

Betrokkenheid bij wetenschap

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschap houdt weinig rekening met de mening van mensen zoals u en ik	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	186	18,6%	19,5%	17,8%	23.5% C	21.5% C	12,2%	7,0%	16.4% A	27.5% A B
	Neutraal	357	35,7%	37,8%	33,6%	30,1%	36,8%	38,7%	35,4%	37,0%	34,3%
	Akkoord	405	40,5%	38,4%	42,7%	38,0%	37,4%	45,6%	49.5% C	42.3% C	33,7%
	Geen mening	51	5,1%	4,4%	5,9%	8.5% C	4,3%	3,4%	8,0%	4,3%	4,5%
Ik zou graag wel een keer mee willen beslissen wat wetenschap zou moeten onderzoeken	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	230	23,0%	23,0%	22,9%	19,4%	23,5%	25,0%	24,9%	21,0%	24,2%
	Neutraal	296	29,6%	32.5% B	26,8%	20,3%	27,8%	38.4% A B	37.4% C	29,8%	25,2%
	Akkoord	431	43,1%	40,2%	46,0%	54.1% B C	43.8% C	34,1%	33,2%	44.8% A	46.6% A
	Geen mening	43	4,3%	4,3%	4,3%	6,1%	4,8%	2,5%	4,5%	4,5%	4,1%

Voorlaaggeschoolden vinden dat wetenschap rekening moet houden met hun mening.

Hooggeschoolden willen graag mee beslissen wat er onderzocht moet worden.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschap houdt weinig rekening met de mening van mensen zoals u en ik	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	18,6%	28.0% A	24,2%	22,6%
	Neutraal	35,7%	30,0%	37,4%	35,4%
	Akkoord	40,5%	39,8%	35,9%	38,9%
	Geen mening	5,1%	2,1%	2,4%	3,1%
Ik zou graag wel een keer mee willen beslissen wat wetenschap zou moeten onderzoeken	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	23,0%	22,3%	27,0%	24,2%
	Neutraal	29,6%	25,1%	28,8%	27,1%
	Akkoord	43,1%	51,9%	42,1%	46,0%
	Geen mening	4.3% B	0,7%	2,1%	2,7%

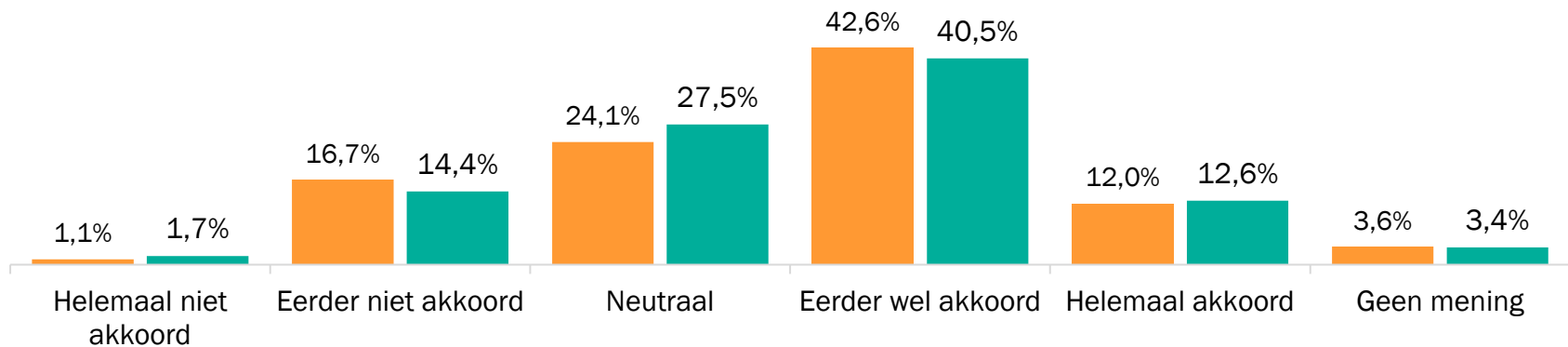
Ook al ligt het niet meer lager dan in de algemene bevolking, toch is er ook een groot gedeelte van de bevroagden in de specifieke groepen die vinden dat er weinig rekening gehouden wordt met hun mening binnen de wetenschap.

De wil om betrokken te worden ligt bij ouders en werkgevers niet meer hoger, vorig jaar was dit wel zo.

Iets meer dan de helft van de Vlaamse bevolking vindt dat wetenschappers te weinig inspanningen doen om begrijpelijk over te komen.

Wetenschappers leveren te weinig inspanningen om het publiek op een begrijpelijke manier te informeren over hun werk

■ 2018 ■ 2019

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Wetenschappers leveren te weinig inspanningen om het publiek op een begrijpelijke manier te informeren over hun werk	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	161	16,1%	17,6%	14,5%	20.2% C	17,5%	11,5%	12,9%	12,5%	21.8% A B
	Neutraal	275	27,5%	27,0%	28,1%	24,1%	33.1% A C	24,6%	30,0%	29,1%	24,4%
	Akkoord	530	53,0%	52,0%	54,0%	49,4%	46,8%	62.0% A B	51,9%	55,1%	51,3%
	Geen mening	34	3,4%	3,4%	3,4%	6.3% C	2,6%	2,0%	5,2%	3,3%	2,5%

Vooral ouderen vinden dit. In tegenstelling tot vorig vinden lager opgeleiden dit meer vaker dan hoger opgeleiden.

Betrokkenheid bij wetenschap

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Wetenschappers leveren te weinig inspanningen om het publiek op een begrijpelijke manier te informeren over hun werk	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	16,1%	18,0%	20,8%	18,2%
	Neutraal	27,5%	26,1%	23,9%	27,6%
	Akkoord	53,0%	53,9%	53,9%	51,5%
	Geen mening	3,4%	2,0%	1,4%	2,7%

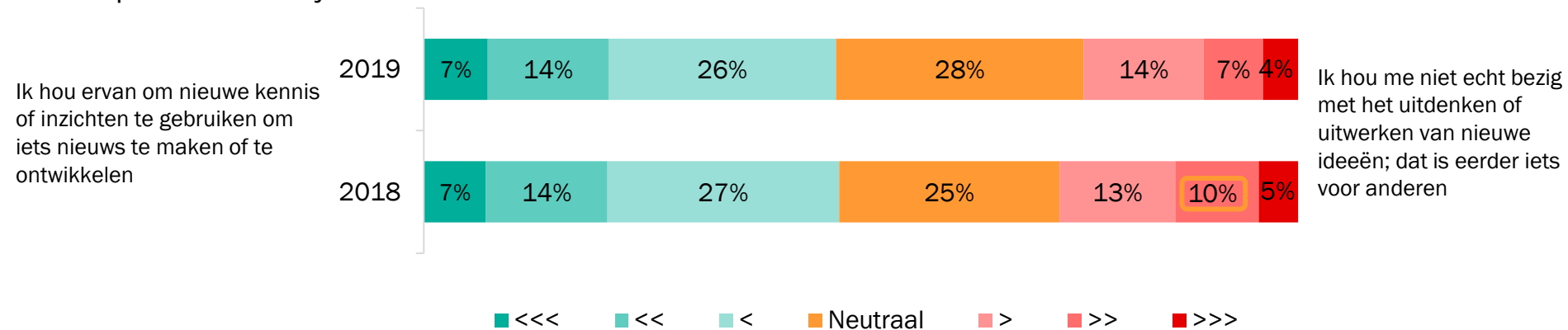
Er zijn geen verschillen meer tussen de verschillende doelgroepen waar te nemen, waar vorig jaar werkgevers nog vaker akkoord waren.

**Wetenschappelijke (levens)houding:
... belangrijk onderdeel in het leven
van iets meer dan de helft van de
ondervraagde Vlamingen**

Wetenschappelijke (levens)houding

Ongeveer helft van de ondervraagde Vlamingen (47%) geeft aan nieuwe kennis te gebruiken om zelf nieuwe dingen te ontwikkelen.

Wat past het best bij u?

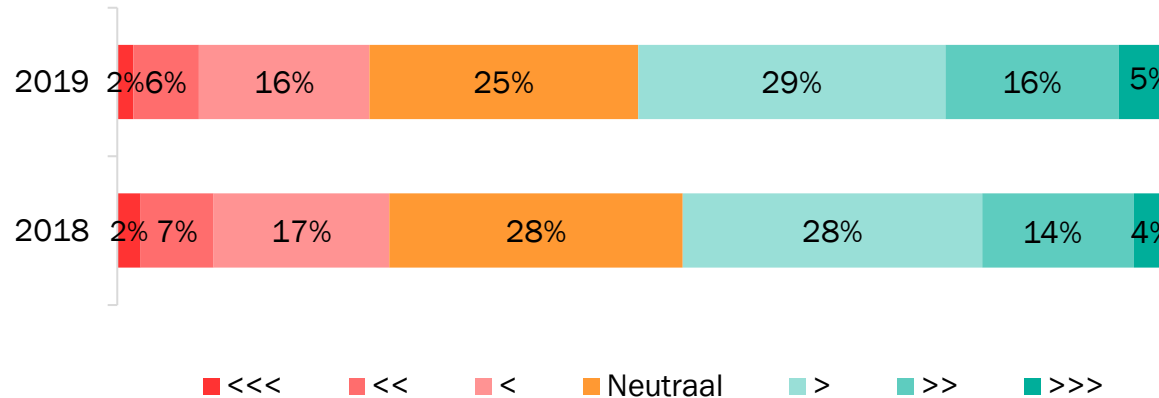

Wetenschappelijke (levens)houding

En een iets grotere groep (51%) zegt de neiging te hebben bronnen te checken.

Wat past het best bij u?

Ik ga er meestal van uit dat informatie juist is, en trek niet snel iets in twijfel

Ik heb de neiging om informatie altijd te controleren op juistheid, door bv. ook andere bronnen te raadplegen

Wetenschappelijke (levens)houding

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Ik hou ervan om nieuwe kennis of inzichten te gebruiken om iets nieuws te maken of te ontwikkelen - Ik hou me niet echt bezig met het uitdenken of uitwerken van nieuwe ideeën; dat is eerder iets voor anderen	(n)	992	100,0%	498	494	267	362	362	199	421	372
	<<<, <<, <	467	47,1%	48,6%	45,6%	53.2% C	50.0% C	39,6%	28,6%	44.3% A	60.1% A B
	Neutraal	281	28,3%	29,0%	27,5%	25,7%	23,8%	34.7% A B	42.9% B C	28.8% C	19,9%
	>, >>, >>>	244	24,6%	22,4%	26,9%	21,1%	26,3%	25,6%	28,5%	26,9%	20,0%
Ik ga er meestal vanuit dat informatie juist is, en trek niet snel iets in twijfel - Ik heb de neiging om informatie altijd te controleren op juistheid, door vb. ook andere bronnen te raadplegen	(n)	992	100,0%	498	494	267	362	362	199	421	372
	<<<, <<, <	235	23,7%	20,9%	26.6% A	21,7%	25,5%	23,5%	21,2%	24,4%	24,3%
	Neutraal	252	25,4%	26,4%	24,4%	26,3%	24,7%	25,4%	35.8% B C	24,6%	20,7%
	>, >>, >>>	505	50,9%	52,8%	49,0%	52,0%	49,8%	51,1%	42,9%	50,9%	55.0% A

Op beide aspecten scoren hoog opgeleiden hoger, vrouwen geven aan meer als vanzelfsprekend te vinden. Ouderen geven aan minder bezig zijn met nieuwe dingen te ontwikkelen

Wetenschappelijke (levens)houding

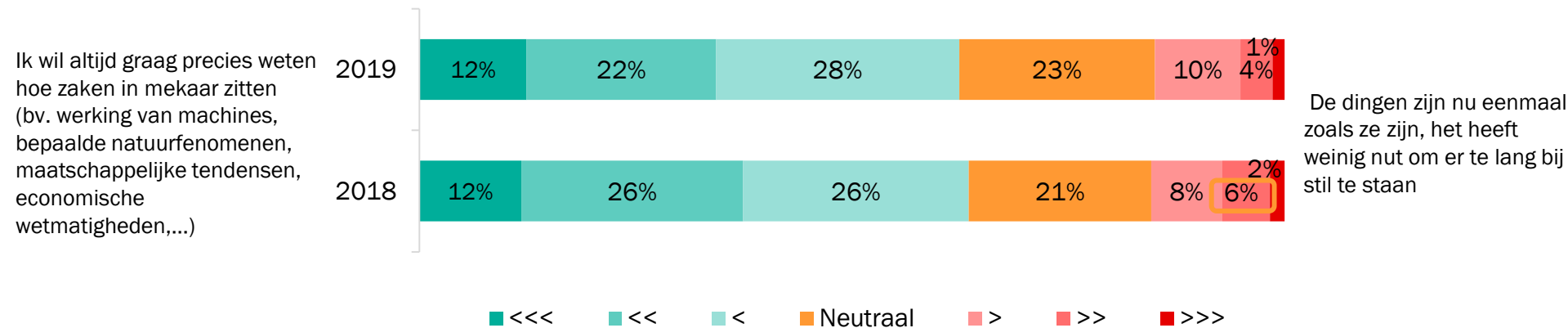
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Ik hou ervan om nieuwe kennis of inzichten te gebruiken om iets nieuws te maken of te ontwikkelen - Ik hou me niet echt bezig met het uitdenken of uitwerken van nieuwe ideeën; dat is eerder iets voor anderen	(n)	992	235	337	926
	<<<, <<, <	47,1%	74.2% A C D	63.7% A	56.3% A
	Neutraal	28.3% B C D	14,0%	16,5%	20,2%
	>, >>, >>>	24.6% B	11,7%	19,8%	23.5% B
Ik ga er meestal vanuit dat informatie juist is, en trek niet snel iets in twijfel - Ik heb de neiging om informatie altijd te controleren op juistheid, door vb. ook andere bronnen te raadplegen	(n)	992	235	337	926
	<<<, <<, <	23,7%	22,0%	32.8% A B	26,8%
	Neutraal	25,4%	18,4%	19,1%	22,4%
	>, >>, >>>	50,9%	59.6% C	48,2%	50,8%

Specifieke groepen geven meer aan te houden van het ontwikkelen van nieuwe dingen dan de algemene bevolking. Het stijgt naar 56% bij ouders, 64% bij leerkrachten en 74% bij werkgevers. Werkgevers geven ook significant meer aan informatie te dubbelchecken.

Wetenschappelijke (levens)houding

Bijna 2 op 3 geeft aan altijd te willen weten hoe dingen in elkaar steken.

Wat past het best bij u?

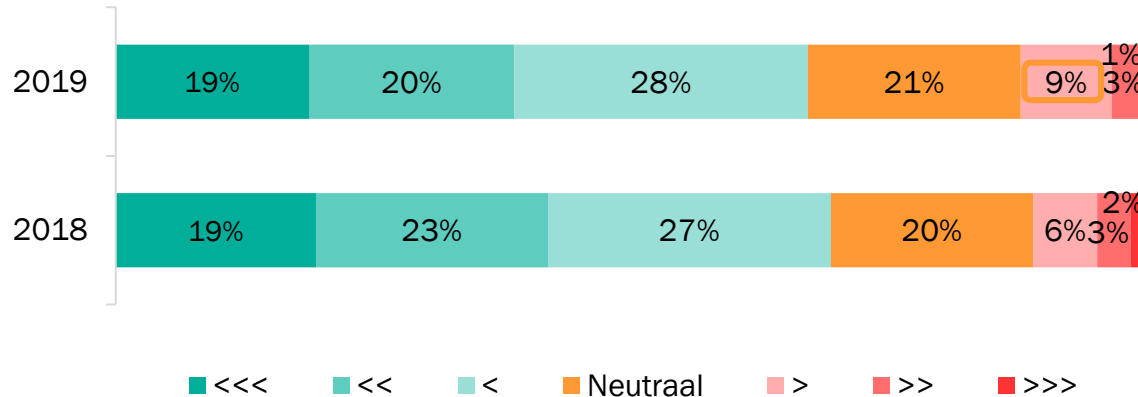

Wetenschappelijke (levens)houding

67% geeft aan heel hun leven nieuwe dingen te willen bijleren.

Wat past het best bij u?

Ik zou graag heel mijn leven lang nieuwe dingen willen blijven bijleren

Op zeker moment heb je meer dan voldoende kennis en ervaring om je leven zonder al te veel problemen te leiden

Wetenschappelijke (levens)houding

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Ik wil altijd graag precies weten hoe zaken in mekaar zitten - De dingen zijn nu eenmaal zoals ze zijn, het heeft weinig nut om er te lang stil bij te blijven staan	(n)	992	100,0%	498	494	267	362	362	199	421	372
	<<<, <<, <	619	62,4%	65.8% B	59,0%	64,0%	63,0%	60,6%	53,4%	59,8%	70.2% A B
	Neutraal	224	22,6%	23,1%	22,1%	23,4%	19,1%	25,5%	29.3% C	25.0% C	16,3%
	>, >>, >>>	149	15,0%	11,1%	18.9% A	12,5%	17,9%	13,9%	17,2%	15,3%	13,5%
Ik zou graag heel mijn leven lang nieuwe dingen willen blijven bijleren - Op zeker moment heb je meer dan voldoende kennis en ervaring om je leven zonder al te veel problemen te leiden	(n)	992	100,0%	498	494	267	362	362	199	421	372
	<<<, <<, <	665	67,1%	65,1%	69,1%	75.5% C	66,9%	61,0%	47,9%	64.1% A	80.7% A B
	Neutraal	204	20,6%	22,7%	18,4%	16,8%	22,7%	21,2%	31.3% C	23.6% C	11,4%
	>, >>, >>>	123	12,4%	12,2%	12,5%	7,6%	10,4%	17.8% A B	20.8% B C	12,3%	7,9%

Mannen en hoogopgeleiden willen vaker weten hoe dingen in elkaar steken. Er is geen verschil meer tussen jongeren en ouderen.

76% van de jongeren geeft aan heel hun leven nieuwe dingen te willen bijleren, bij ouderen ligt dit wat lager op 61%, net zoals bij lager geschoolden (48%).

Wetenschappelijke (levens)houding

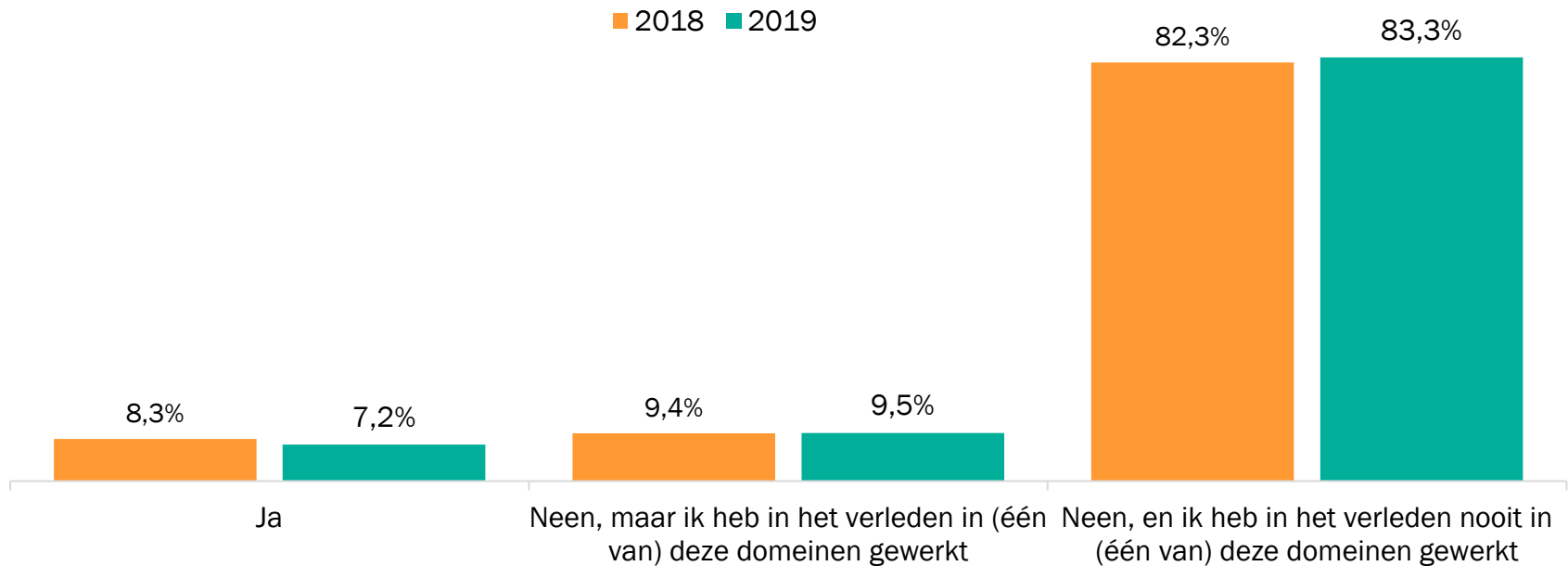
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Ik wil altijd graag precies weten hoe zaken in mekaar zitten - De dingen zijn nu eenmaal zoals ze zijn, het heeft weinig nut om er te lang stil bij te blijven staan	(n)	992	235	337	926
	<<<, <<, <	62,4%	79.5% A D	70,3%	67,8%
	Neutraal	22.6% B	10,8%	17,5%	19.6% B
	>, >>, >>>	15,0%	9,8%	12,2%	12,6%
Ik zou graag heel mijn leven lang nieuwe dingen willen blijven bijleren - Op zeker moment heb je meer dan voldoende kennis en ervaring om je leven zonder al te veel problemen te leiden	(n)	992	235	337	926
	<<<, <<, <	67,1%	86.2% A D	83.9% A D	76.1% A
	Neutraal	20.6% B C D	7,6%	8,1%	15.4% B C
	>, >>, >>>	12.4% B D	6,2%	8,0%	8,5%

Werkgevers geven significant meer aan te willen weten hoe dingen in elkaar zitten (80%) en geven ook meer aan nieuwe dingen te willen bijleren (83%). Ook leerkrachten en ouders geven dit meer aan dan de algemene bevolking.

**Wetenschapsprofiel:
veel mensen geven aan te
participeren/consumeren, hogere
participatie van jongeren,
hogeropgeleiden, werkgevers en
leerkrachten. TV blijft een belangrijk
kanaal.**

Iets minder dan 1 op 5 geeft aan beroepsmatig actief te zijn (geweest) in wetenschap of onderzoek.

Bent u beroepsmatig actief in de domeinen wetenschap of onderzoek?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Bent u beroepsmatig actief in de domeinen wetenschap of onderzoek?	(n)	907	100,0%	470	437	226	336	345	199	414	294
	Ja	66	7,2%	5,4%	9.2% A	14.0% C	8.2% C	1,9%	1,8%	4,6%	14.7% A B
	Neen, maar ik heb in het verleden in (één van) deze domeinen gewerkt	86	9,5%	9,8%	9,1%	10,2%	9,7%	8,8%	5,6%	8,5%	13.6% A
	Neen, en ik heb in het verleden nooit in (één van) deze domeinen gewerkt	755	83,3%	84,7%	81,7%	75,9%	82,1%	89.3% A B	92.7% C	87.0% C	71,7%

Iets minder dan 1 op 5 geeft aan beroepsmatig actief te zijn (geweest) in wetenschap of onderzoek. Hoger opgeleiden en jongeren iets meer. En dit jaar meer vrouwen dan mannen (vorig jaar was dit omgekeerd).

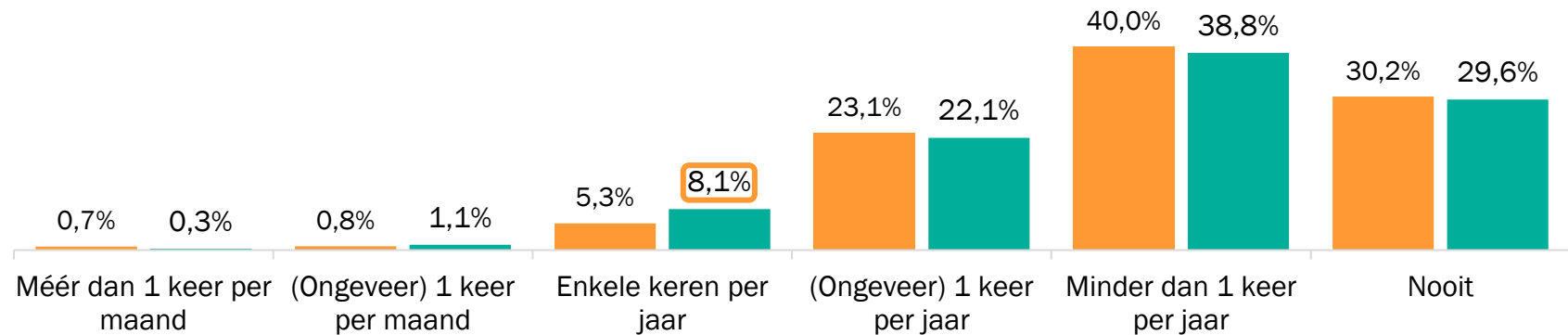
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235		(D) 928
Beroepsmatig actief (geweest) in wetenschap of technologie	(n)	907	235		813
	Ja	16,7%	25,1% A		20,0%
	Neen	83,3% B	74,9%		80,0%

Bij werkgevers stijgt dit naar 25%

Ongeveer 1 op 3 zegt minstens jaarlijks een wetenschapscentrum te bezoeken, ongeveer even veel mensen zeggen dit nooit te doen.

Een wetenschapscentrum bezoeken (vb. Technopolis, wetenschapsmuseum, volkssterrenwacht,...)

■ 2018 ■ 2019

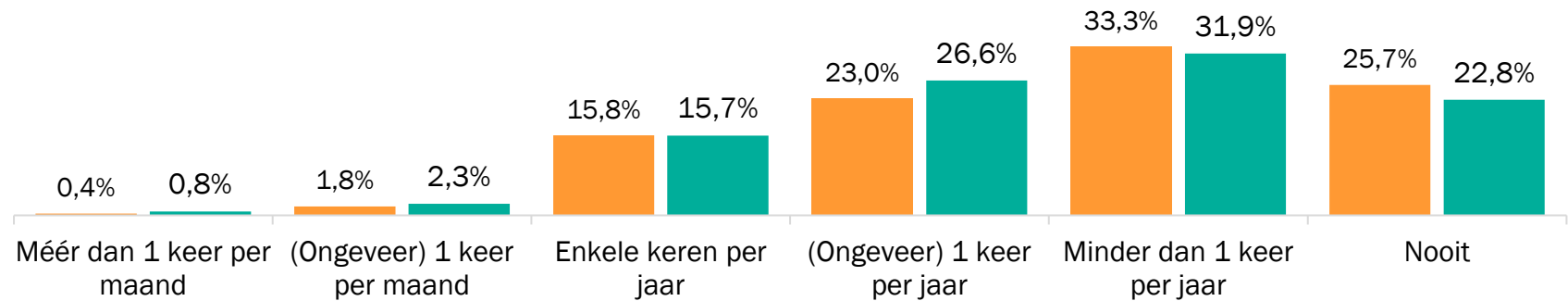

8,1% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

De cijfers voor een geschiedkundig museum liggen iets hoger (45% minstens jaarlijks).

Een geschiedkundig museum bezoeken

■ 2018 ■ 2019

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Een wetenschapscentrum bezoeken (vb. Technopolis, wetenschapsmuseum, volkssterrenwacht,...)	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	14	1,4%	1,6%	1,3%	3.4% B C	0,7%	0,6%	1,6%	1,1%	1,7%
	Minstens jaarlijks	302	30,2%	30,1%	30,2%	30,4%	32,8%	27,4%	20,8%	29,2%	36,4% A
	Minder dan jaarlijks	388	38,8%	40,0%	37,7%	41,2%	39,8%	36,0%	26,8%	38,7% A	45,5% A
	Nooit	296	29,6%	28,3%	30,8%	24,9%	26,7%	36,0% A B	50,8% B C	31,0% C	16,3%
Een geschiedkundig museum bezoeken	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	30	3,0%	3,9%	2,2%	4,4%	2,7%	2,4%	3,1%	2,1%	4,1%
	Minstens jaarlijks	422	42,2%	42,8%	41,7%	42,7%	44,6%	39,5%	31,8%	41,4%	49,0% A
	Minder dan jaarlijks	319	31,9%	32,4%	31,3%	32,4%	30,4%	33,0%	27,3%	31,0%	35,4%
	Nooit	228	22,8%	20,9%	24,8%	20,6%	22,3%	25,1%	37,8% B C	25,5% C	11,6%

Lager geschoolden geven aan minder te participeren.

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

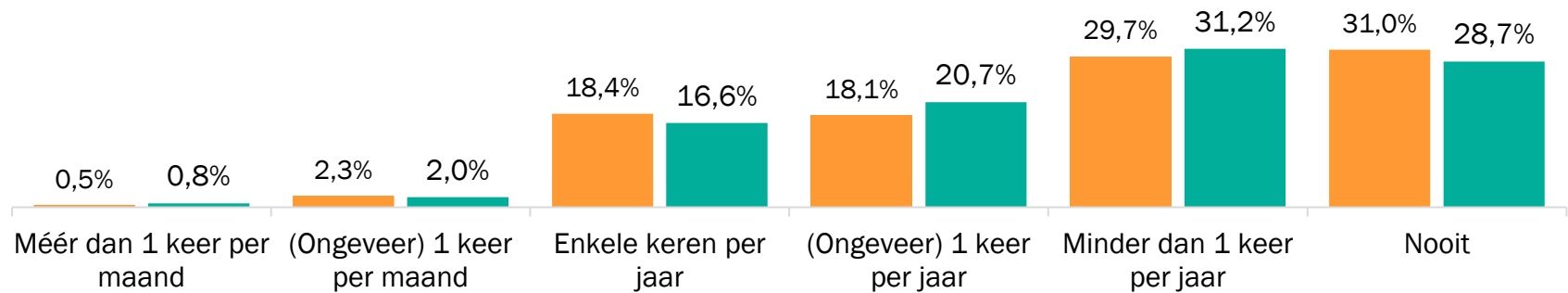
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Een wetenschapscentrum bezoeken (vb. Technopolis, wetenschapsmuseum, volkssterrenwacht,...)	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	1,4%	0,3%	0,0%	1,5%
	Minstens jaarlijks	30,2%	43,7% A	52,0% A	45,2% A
	Minder dan jaarlijks	38,8%	42,8%	38,5%	36,8%
	Nooit	29,6% B C D	13,2%	9,5%	16,6% C
Een geschiedkundig museum bezoeken	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	3,0%	1,8%	2,7%	2,6%
	Minstens jaarlijks	42,2%	54,5% A	57,8% A D	46,7%
	Minder dan jaarlijks	31,9%	30,3%	29,2%	32,5%
	Nooit	22,8% B C	13,3%	10,3%	18,2% C

Bezoeken aan wetenschapscentra en geschiedkundige musea liggen hoger bij alle specifieke doelgroepen, vooral bij leerkrachten liggen deze hoger.

Bezoek aan kunstmuseum is vergelijkbaar met geschiedkundig museum.

Een kunstmuseum bezoeken

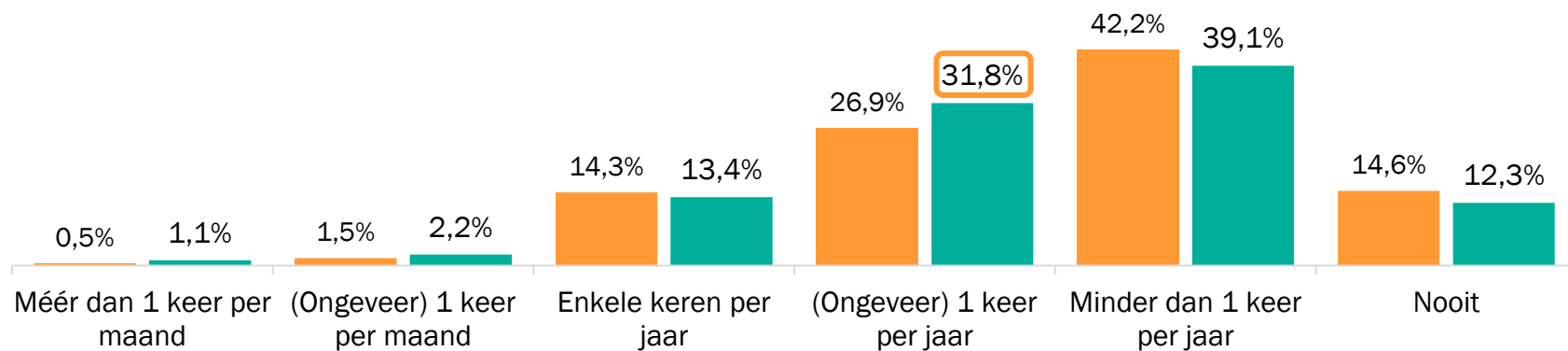
■ 2018
 ■ 2019

Bezoekfrequentie dierentuin ligt hoger.

Een dierentuin bezoeken

■ 2018 ■ 2019

31,8% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Een kunstmuseum bezoeken	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	28	2,8%	2,8%	2,9%	2,2%	3,4%	2,7%	2,3%	2,1%	4,0%
	Minstens jaarlijks	373	37,3%	34,6%	40,0%	37,2%	37,0%	37,8%	25,7%	35.3% A	45.9% A B
	Minder dan jaarlijks	312	31,2%	32,1%	30,3%	35,6%	30,3%	28,7%	25,2%	30,7%	35.0% A
	Nooit	287	28,7%	30,5%	26,9%	25,0%	29,3%	30,8%	46.9% B C	31.8% C	15,1%
Een dierentuin bezoeken	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	33	3,3%	3,4%	3,2%	5.4% C	3,2%	1,9%	1,6%	4,5%	2,9%
	Minstens jaarlijks	452	45,2%	44,4%	46,1%	57.1% B C	45,1%	36,5%	37,1%	45,3%	49.6% A
	Minder dan jaarlijks	391	39,1%	39,7%	38,6%	29,5%	38,1%	47.4% A B	44,2%	36,3%	39,6%
	Nooit	123	12,3%	12,6%	12,1%	8,0%	13,7%	14.2% A	17.1% C	13.9% C	7,9%

Bij dierentuinbezoek is de kloof tussen hoog en laaggeschoolden absoluut gezien ook het kleinst.

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

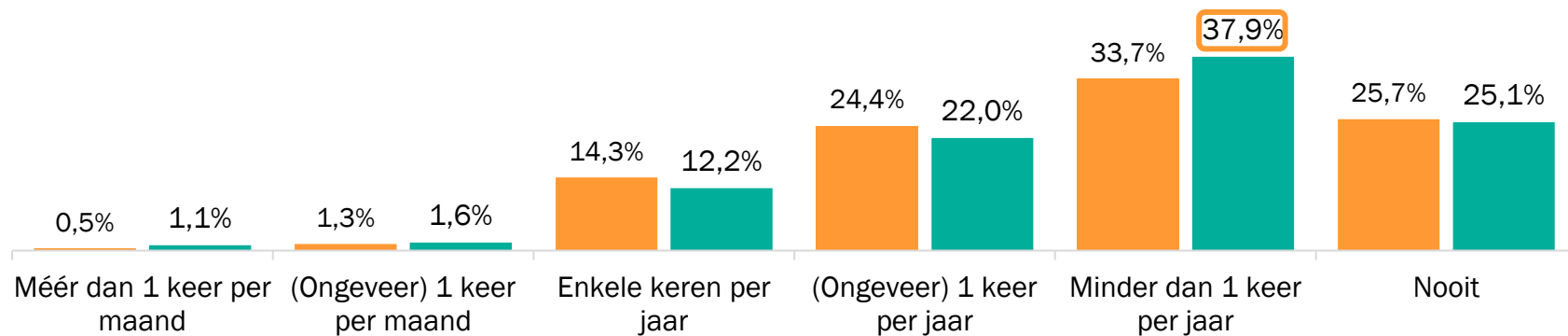
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Een kunstmuseum bezoeken	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	2,8%	4,4%	3,9%	2,9%
	Minstens jaarlijks	37,3%	46,4%	59,7% A B D	40,2%
	Minder dan jaarlijks	31,2%	29,7%	26,5%	30,7%
	Nooit	28,7% B C	19,5% C	9,8%	26,3% C
Een dierentuin bezoeken	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	3,3%	1,9%	2,8%	5,7%
	Minstens jaarlijks	45,2%	48,8%	57,6% A	59,1% A B
	Minder dan jaarlijks	39,1% C D	40,8% C D	29,4%	28,5%
	Nooit	12,3% D	8,6%	10,2%	6,7%

Bezoeken aan kunstmusea liggen vooral bij leerkrachten hoger, bezoek aan dierentuin ligt bij ouders het hoogst.

37% van de ondervraagde Vlaming geeft aan jaarlijks plantentuin te bezoeken.

Een plantentuin bezoeken

■ 2018 ■ 2019

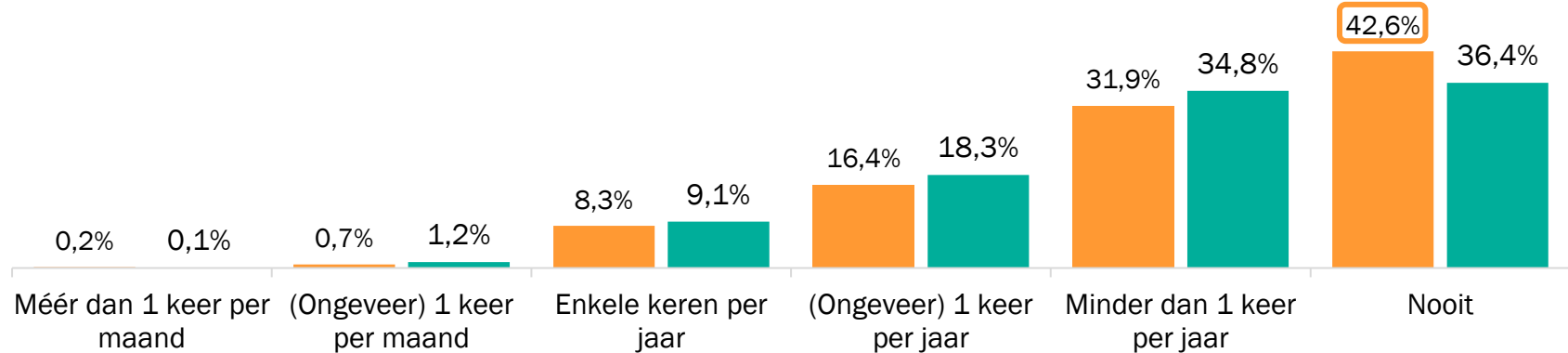

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Een pak minder (29%) zegt naar evenementen over wetenschap of technologie te gaan. Het % dat aangeeft nooit te gaan is wel licht gedaald in 2019.

Naar evenementen over wetenschap of technologie gaan

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Een plantentuin bezoeken	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	28	2,8%	3,4%	2,2%	4,5%	1,9%	2,3%	3,3%	3,6%	1,5%
	Minstens jaarlijks	342	34,2%	31,9%	36,5%	28,6%	33,2%	39.4% A	35,5%	33,6%	34,2%
	Minder dan jaarlijks	379	37,9%	38,7%	37,2%	40,1%	38,4%	35,9%	34,7%	33,4%	44.8% B
	Nooit	251	25,1%	26,1%	24,2%	26,9%	26,5%	22,4%	26,5%	29.4% C	19,4%
Naar evenementen over wetenschap of technologie gaan	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	13	1,3%	1,6%	1,1%	1,5%	1,7%	0,8%	2,4%	0,8%	1,4%
	Minstens jaarlijks	274	27,4%	30.5% B	24,3%	30,9%	27,5%	24,6%	17,1%	27.1% A	33.4% A
	Minder dan jaarlijks	348	34,8%	33,9%	35,8%	37,5%	34,4%	33,3%	25,4%	33,2%	41.9% A B
	Nooit	364	36,4%	33,9%	38,9%	30,0%	36,4%	41.3% A	55.1% B C	39.0% C	23,4%

37% van de ondervraagde Vlaming geeft aan jaarlijks plantentuin te bezoeken, een pak minder (29%) zegt naar evenementen over wetenschap of technologie te gaan.

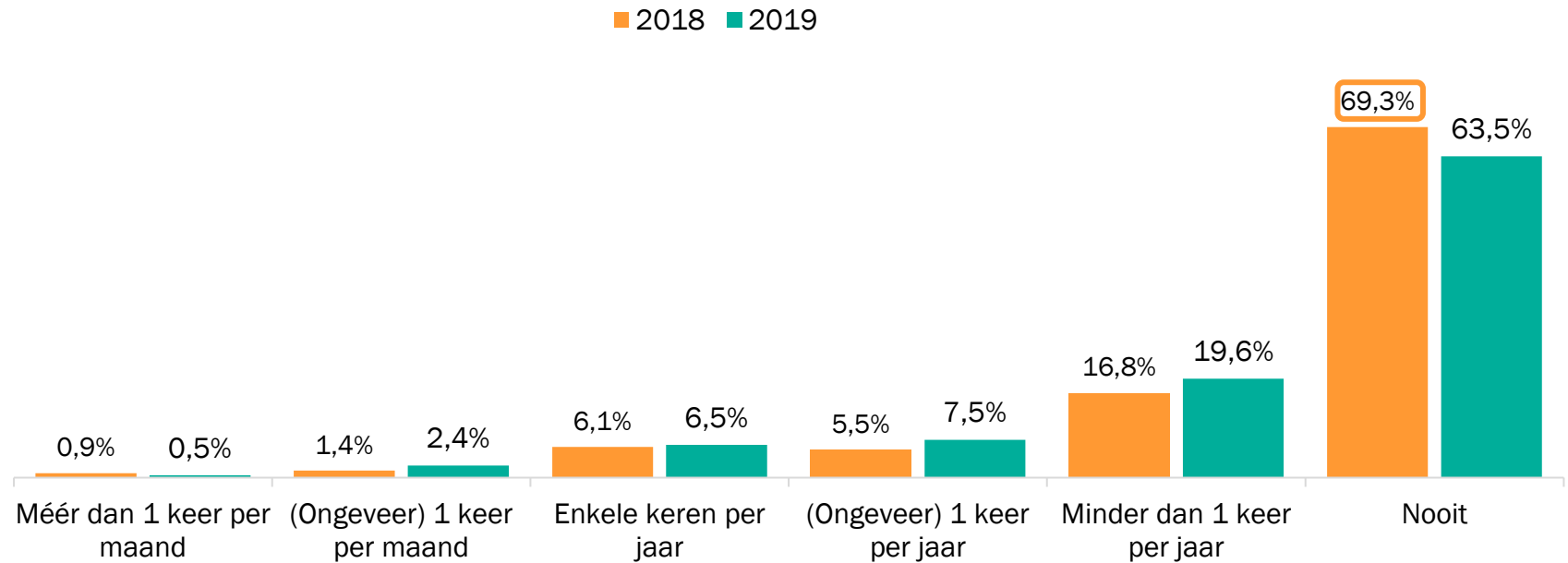
Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Een plantentuin bezoeken	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	2,8%	2,1%	1,3%	2,7%
	Minstens jaarlijks	34,2%	30,5%	43.6% A B D	33,6%
	Minder dan jaarlijks	37,9%	46,2%	36,7%	37,7%
	Nooit	25,1%	21,2%	18,4%	26.0% C
Naar evenementen over wetenschap of technologie gaan	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	1,3%	4.1% A C	0,3%	2,3%
	Minstens jaarlijks	27,4%	41.9% A	41.7% A	34.6% A
	Minder dan jaarlijks	34,8%	29,2%	36,0%	32,7%
	Nooit	36.4% B C D	24,8%	22,0%	30.4% C

Bezoek aan de plantentuin ligt hoger bij leerkrachten, bezoeken van evenementen hoger bij leerkrachten, ouders en werkgevers.

Cursussen of workshops over wetenschap scoren duidelijk het laagst (64% nooit)

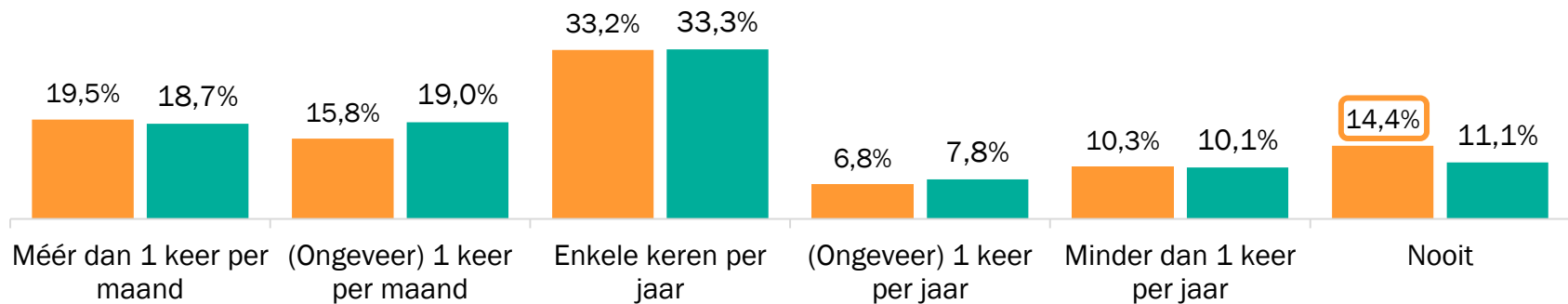
Cursussen of workshops volgen over wetenschap of technologie

Programma's op TV het hoogst: slechts 11% geeft aan dit nooit te doen

Programma's over wetenschap of technologie bekijken op TV

■ 2018
 ■ 2019

14,4% Significant hoger
 (betrouwbaarheid 95%)

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwijs
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Cursussen of workshops volgen over wetenschap of technologie	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	29	2,9%	3,2%	2,5%	3,9%	3,2%	1,8%	1,7%	2,0%	4,5%
	Minstens jaarlijks	141	14,1%	17.1% B	11,1%	17.6% C	16.3% C	9,2%	6,8%	11,2%	21.3% A B
	Minder dan jaarlijks	196	19,6%	19,8%	19,3%	25.3% C	18,5%	16,3%	9,1%	17.5% A	27.6% A B
	Nooit	635	63,5%	59,9%	67.1% A	53,2%	62,0%	72.7% A B	82.4% B C	69.3% C	46,6%
Programma's over wetenschap of technologie bekijken op TV	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	377	37,7%	43.6% B	31,8%	31,2%	39,3%	40.9% A	31,7%	41,2%	37,0%
	Minstens jaarlijks	411	41,1%	39,4%	42,9%	41,4%	41,2%	40,9%	38,2%	37,9%	46.4% B
	Minder dan jaarlijks	101	10,1%	8,6%	11,5%	14.0% B	7,2%	9,9%	13,4%	9,8%	8,6%
	Nooit	111	11,1%	8,4%	13.8% A	13,4%	12,2%	8,3%	16.7% C	11,1%	8,0%

Ouderen en lager geschoolden geven vaker nooit aan

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

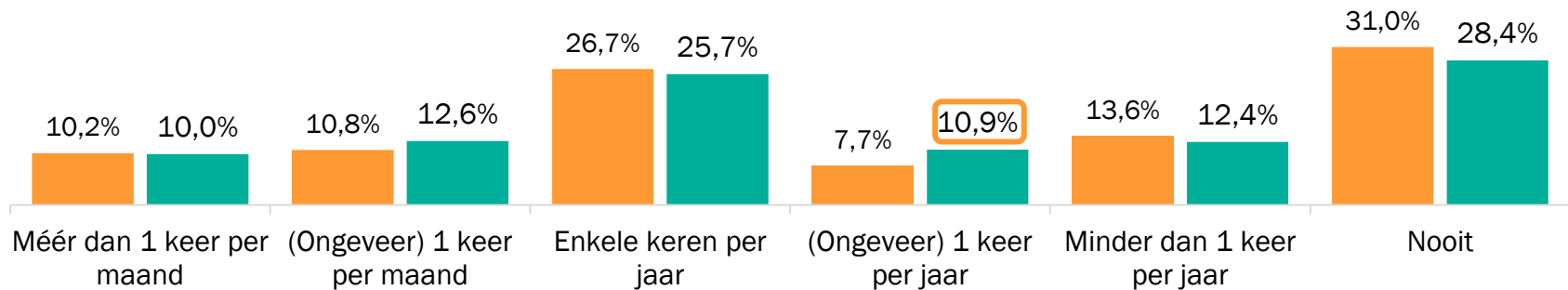
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Cursussen of workshops volgen over wetenschap of technologie	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	2,9%	6,4% A	3,6%	4,6%
	Minstens jaarlijks	14,1%	23,4% A	24,9% A	18,8% A
	Minder dan jaarlijks	19,6%	28,3% A D	25,3% D	17,7%
	Nooit	63,5% B C	42,0%	46,1%	58,9% B C
Programma's over wetenschap of technologie bekijken op TV	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	37,7%	43,9%	38,2%	40,4%
	Minstens jaarlijks	41,1%	43,3%	47,6%	40,4%
	Minder dan jaarlijks	10,1%	5,3%	7,8%	8,2%
	Nooit	11,1%	7,5%	6,5%	11,0%

Werkgevers en leerkrachten scoren hoger op vlak van cursussen of workshops bijwonen, op vlak van programma's is er geen significant verschil meer te zien.

Programma's op internet scoren beduidend minder dan TV, maar toch nog redelijk hoog: ongeveer 1 op 3 doet dit nooit.

Programma's of video's over wetenschap of technologie bekijken op internet

■ 2018 ■ 2019

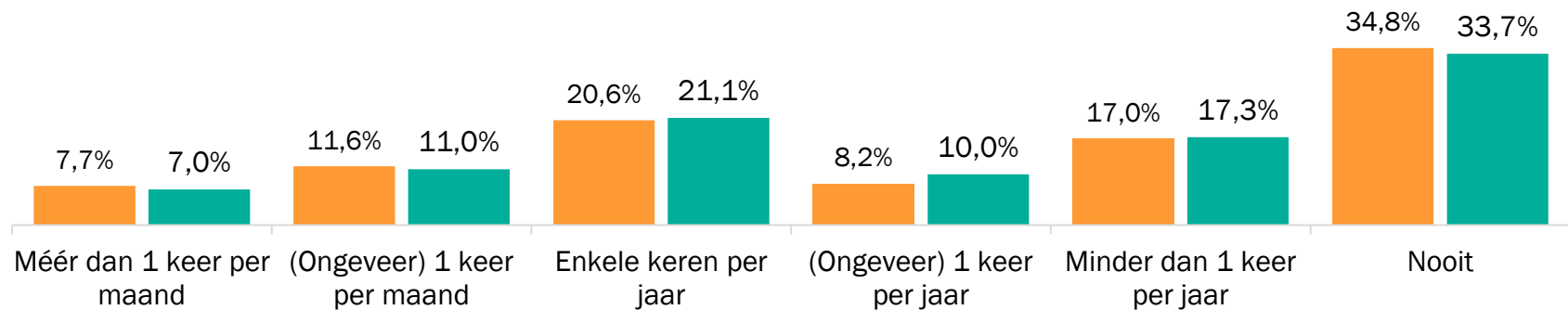

10,9% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Ook gespecialiseerde websites scoren beduidend minder dan TV, maar toch nog redelijk hoog: ongeveer 1 op 3 dit zaken nooit.

Gespecialiseerde websites raadplegen over wetenschap of technologie

■ 2018 ■ 2019

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Programma's of video's over wetenschap of technologie bekijken op internet	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	226	22,6%	28.2% B	17,0%	27.9% C	23,1%	18,1%	14,7%	22,7%	26.8% A
	Minstens jaarlijks	366	36,6%	39,6%	33,7%	33,5%	37,3%	38,3%	35,4%	35,0%	39,2%
	Minder dan jaarlijks	124	12,4%	9,1%	15.7% A	14,5%	10,9%	12,3%	10,6%	11,7%	14,1%
	Nooit	284	28,4%	23,2%	33.6% A	24,1%	28,7%	31,4%	39.3% C	30.6% C	19,9%
Gespecialiseerde websites raadplegen over wetenschap of technologie	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	180	18,0%	22.0% B	14,0%	22.6% C	18,8%	13,6%	9,8%	16,8%	23.8% A B
	Minstens jaarlijks	310	31,0%	32,5%	29,6%	28,6%	28,1%	35,7%	29,6%	29,1%	34,0%
	Minder dan jaarlijks	173	17,3%	15,9%	18,7%	19,9%	13,4%	19,2%	14,7%	17,3%	18,7%
	Nooit	337	33,7%	29,6%	37.8% A	28,8%	39.7% A	31,4%	45.9% C	36.9% C	23,5%

Programma's op internet en gespecialiseerde websites scoren beduidend minder dan TV, maar toch nog redelijk hoog: ongeveer 1 op 3 doet beide zaken nooit.

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

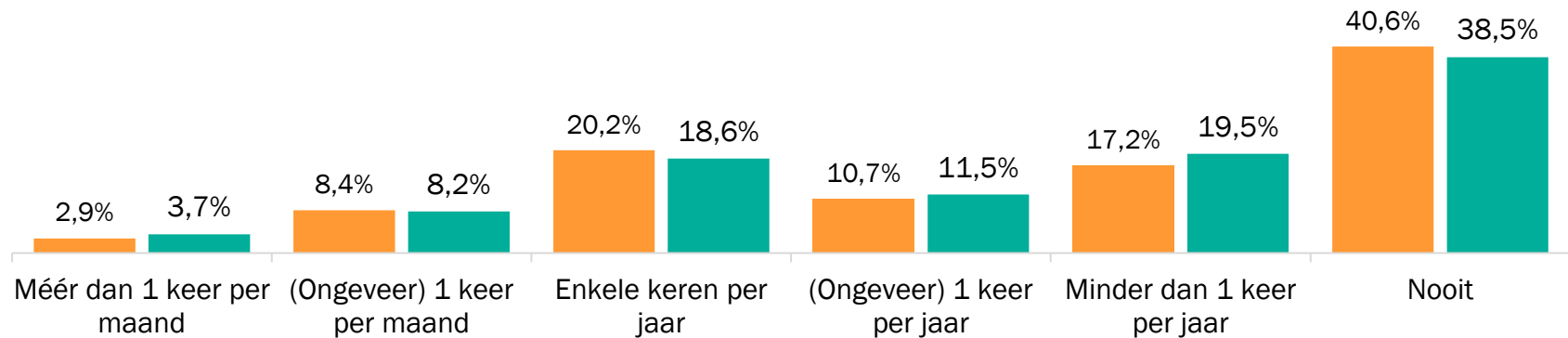
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Programma's of video's over wetenschap of technologie bekijken op internet	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	22,6%	28,6%	21,3%	24,5%
	Minstens jaarlijks	36,6%	38,4%	43,1%	40,2%
	Minder dan jaarlijks	12,4%	13,1%	15,2%	11,4%
	Nooit	28,4% B C	19,8%	20,4%	23,9%
Gespecialiseerde websites raadplegen over wetenschap of technologie	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	18,0%	33,1% A C D	17,7%	20,7%
	Minstens jaarlijks	31,0%	32,3%	40,5% A	33,8%
	Minder dan jaarlijks	17,3%	15,0%	19,8%	15,6%
	Nooit	33,7% B C	19,7%	21,9%	29,9% B C

Werkgevers en leerkrachten geven aan duidelijk meer het internet te raadplegen rond wetenschap en techniek.

Tijdschriften scoren nog iets lager dan internet, zowel meer populaire als vakbladen, al geeft ook hier ook nog steeds de helft aan dit wel eens te doen.

Gespecialiseerde tijdschriften over wetenschap of technologie lezen (vb. EOS, National Geographic,...)

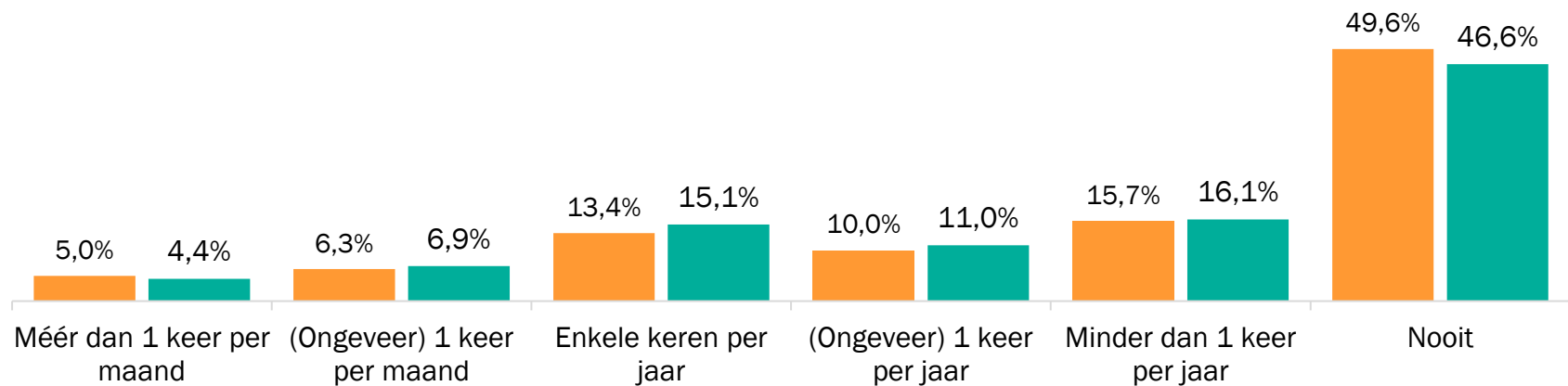
■ 2018 ■ 2019

Tijdschriften scoren nog iets lager dan internet, zowel meer populaire als vakbladen, al geeft ook hier ook nog steeds de helft aan dit wel eens te doen.

Vakliteratuur lezen (geschreven voor en door wetenschappers)

■ 2018 ■ 2019

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Gespecialiseerde tijdschriften over wetenschap of technologie lezen (vb. EOS, National Geographic,...)	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	119	11,9%	14,3% B	9,6%	14,1%	11,6%	10,6%	14,2%	9,4%	13,5%
	Minstens jaarlijks	301	30,1%	30,1%	30,0%	23,9%	32,3%	32,5%	23,0%	30,1%	33,9% A
	Minder dan jaarlijks	195	19,5%	21,0%	18,0%	24,6%	17,3%	17,9%	11,9%	17,3%	26,1% A B
	Nooit	385	38,5%	34,6%	42,4% A	37,5%	38,7%	39,0%	50,9% C	43,1% C	26,5%
Vakliteratuur lezen (geschreven voor en door wetenschappers)	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Minstens maandelijks	113	11,3%	12,0%	10,5%	17,8% B C	10,2%	7,4%	5,5%	8,6%	17,4% A B
	Minstens jaarlijks	261	26,1%	30,1% B	22,0%	22,6%	28,4%	26,4%	18,9%	25,6%	30,5% A
	Minder dan jaarlijks	161	16,1%	15,5%	16,6%	21,6% B	12,4%	15,5%	6,0%	15,8% A	21,9% A
	Nooit	466	46,6%	42,4%	50,8% A	38,0%	49,0% A	50,7% A	69,6% B C	50,0% C	30,3%

Vooraf hoger opgeleiden en jongeren geven vaker aan dit te doen.

Hoe vaak doet u elk van onderstaande dingen in uw vrije tijd?

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Gespecialiseerde tijdschriften over wetenschap of technologie lezen (vb. EOS, National Geographic,...)	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	11,9%	14,3%	14,2%	12,3%
	Minstens jaarlijks	30,1%	40.1% A	37,1%	35,3%
	Minder dan jaarlijks	19,5%	19,7%	22,4%	18,4%
	Nooit	38.5% B C	25,8%	26,3%	34,0%
Vakliteratuur lezen (geschreven voor en door wetenschappers)	(n)	1000	235	338	928
	Minstens maandelijks	11,3%	22.5% A C D	12,9%	11,5%
	Minstens jaarlijks	26,1%	36.6% A	34.8% A	30,6%
	Minder dan jaarlijks	16,1%	16,5%	19,6%	16,2%
	Nooit	46.6% B C	24,4%	32,8%	41.7% B C

Opnieuw scoren werkgevers en leerkrachten hoger op vlak van mediagebruik rond wetenschap en techniek als het gaat om tijdschriften.

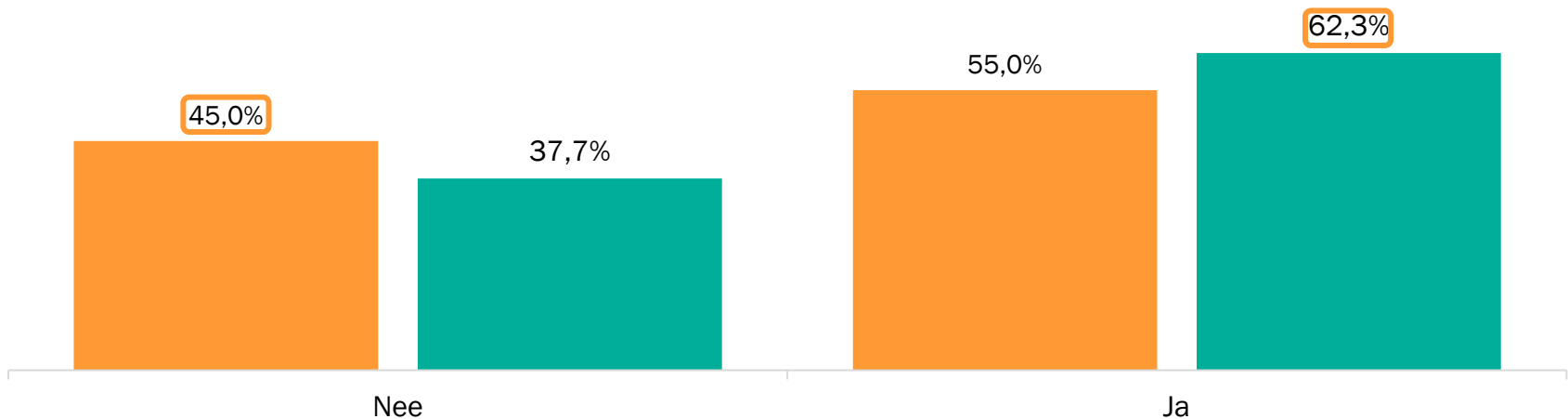
STEM:

...meer mensen geven aan Stem te kennen in 2019: bijna 2 op 3, meer mensen willen zich erin verdiepen maar weinig mensen weten waar ze terecht kunnen voor eventuele verdieping.

Meer dan de helft van de ondervraagde Vlamingen (62%) geeft aan al van STEM te hebben gehoord, dat percentage ligt beduidend hoger dan vorig jaar (55%)

Heeft u al eens van STEM gehoord?

■ 2018 ■ 2019

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Heeft u al eens van STEM gehoord?	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Nee	377	37,7%	40,4%	34,9%	27,3%	36,1%	47.0% A B	65.5% B C	40.4% C	19,3%
	Ja	623	62,3%	59,6%	65,1%	72.7% C	63.9% C	53,0%	34,5%	59.6% A	80.7% A B

Dat percentage ligt ook hoger bij jongeren (73%) en hoger opgeleiden (81%). Er is geen verschil meer tussen mannen en vrouwen.

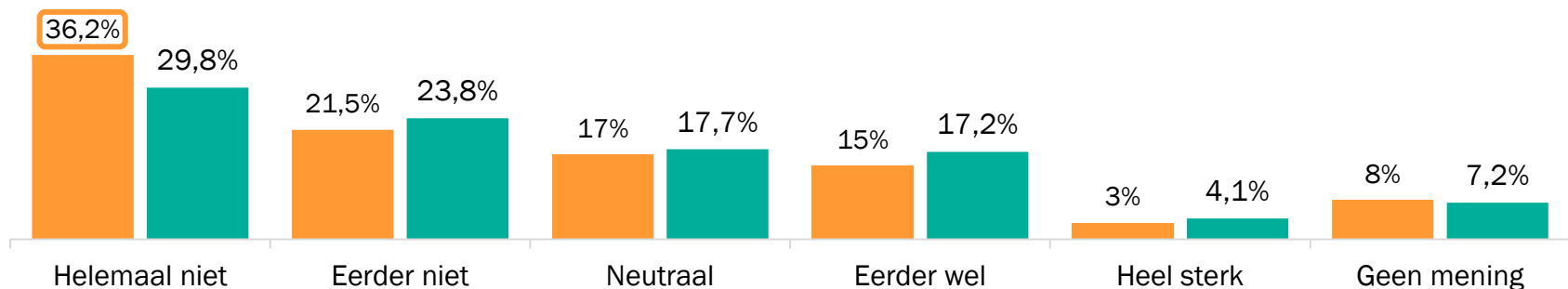
		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Heeft u al eens van STEM gehoord?	(n)	1000	235	338	928
	Nee	37.7% B C D	20.9% C	2,7%	16.3% C
	Ja	62,3%	79.1% A	97.3% A B D	83.7% A

Zo goed als alle ondervraagde leerkrachten (97%) geven aan al van STEM gehoord te hebben, bij werkgevers en ouders ligt dat rond de 80% wat ook een stuk hoger is dan bij de algemene bevolking.

21% zou zich via opleiding willen verdiepen in STEM, dit ligt iets hoger dan vorig jaar (18%).

Zou u ooit overwegen om uzelf via een opleiding verder te verdiepen, om te scholen of bij te scholen in een of meerdere van deze STEM-richtingen?

■ 2018 ■ 2019

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Zou u ooit overwegen om uzelf via een opleiding verder te verdiepen, om te scholen of bij te scholen met het oog op een beroep waarin een of meerdere van deze STEM-elementen centraal staan?	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet	537	53,7%	50,4%	56.9% A	37,3%	51.8% A	67.8% A B	63.2% C	55,2%	46,7%
	Neutraal	177	17,7%	19,8%	15,7%	19,1%	19,8%	14,7%	18,1%	18,9%	16,3%
	Wel	213	21,3%	23,5%	19,3%	34.5% B C	24.4% C	8,5%	5,7%	18.2% A	33.5% A B
	Geen mening	72	7,2%	6,4%	8,1%	9.1% B	4,1%	9.0% B	12.9% C	7.8% C	3,5%

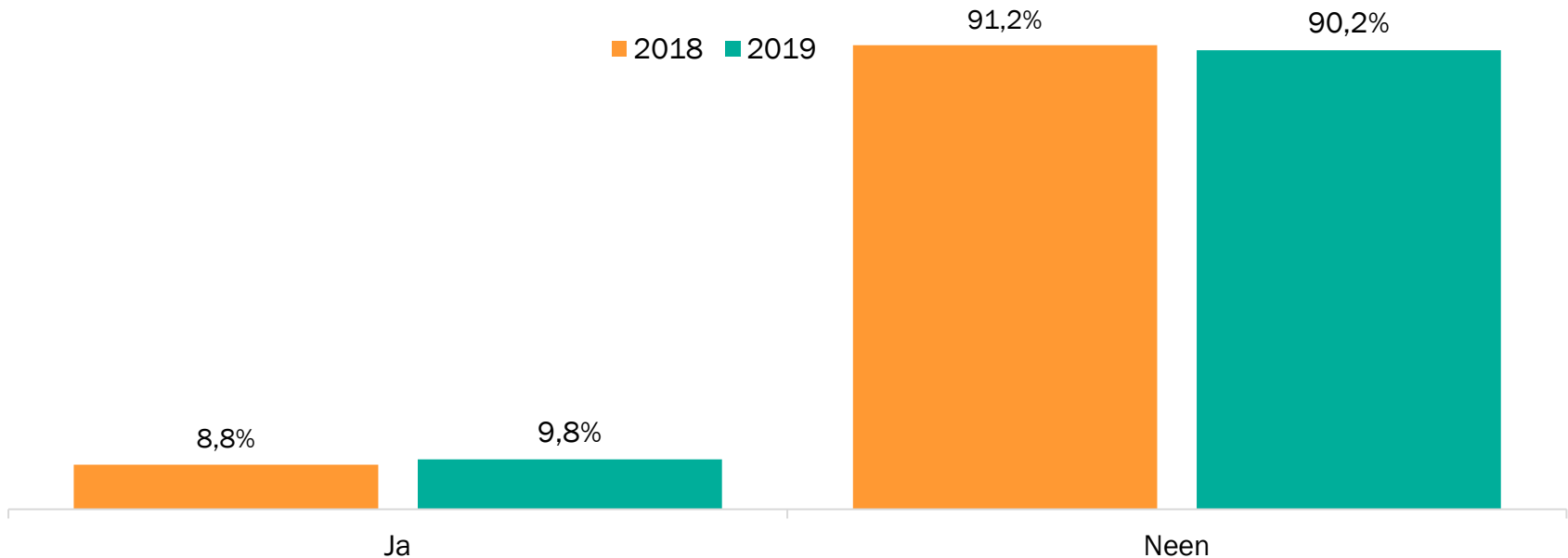
Vrouwen iets minder dan mannen en jongeren meer dan ouderen. Hoger geschoolden meer dan lager geschoolden.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Zou u ooit overwegen om uzelf via een opleiding verder te verdiepen, om te scholen of bij te scholen met het oog op een beroep waarin een of meerdere van deze STEM-elementen centraal staan?	(n)	1000	235	338	928
	Niet	53.7% D	47,0%	50,5%	46,1%
	Neutraal	17,7%	19,4%	15,3%	18,1%
	Wel	21,3%	30.6% A	33.1% A	30.2% A
	Geen mening	7.2% C	3,0%	1,1%	5.6% C

Bij specifieke groepen stijgt de interesse voor verdere STEM verdieping tot minstens 30%.

Slechts beperkte groep van 9% denkt te weten waar terecht te kunnen voor eventuele STEM verdieping.

Weet u waar u zelf terecht kan als volwassene voor het volgen van een STEM-opleiding?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
Weet u waar u zelf terecht kan als volwassene voor het volgen van een STEM-opleiding?	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Ja	98	9,8%	9,8%	9,7%	8,7%	11,3%	9,0%	3,3%	7,6%	15,7% A B
	Neen	902	90,2%	90,2%	90,3%	91,3%	88,7%	91,0%	96,7% C	92,4% C	84,3%

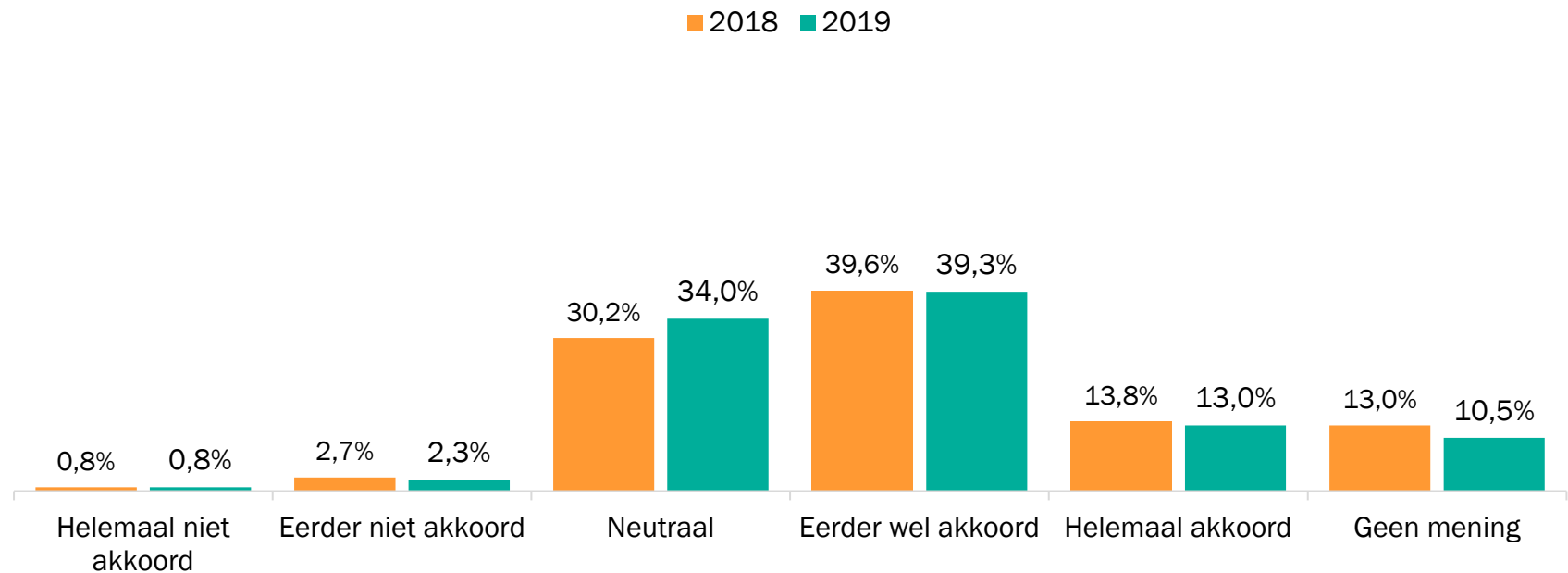
Slechts beperkte groep van 9% denkt te weten waar terecht te kunnen voor eventuele STEM verdieping.

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
Weet u waar u zelf terecht kan als volwassene voor het volgen van een STEM-opleiding?	(n)	1000	235	338	928
	Ja	9,8%	18,8% A	25,5% A D	13,8% A
	Neen	90,2% B C D	81,2%	74,5%	86,2% C

Bij werkgevers en bij ouders ligt het percentage dat dit denkt te weten iets hoger dan in de algemene bevolking. Bij de leerkrachten ligt dit een pak hoger, maar blijft toch ook beperkt tot 26%

Het geloof in STEM als positieve verandering is aanwezig bij net iets meer dan de helft van de ondervraagde Vlamingen (52%).

STEM kan onze samenleving in positieve zin veranderen?

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Leeftijd3NC			Diploma		
				Man	Vrouw	<=34	35 - 54	55 +	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s
		Count	1000	(A) 499	(B) 501	(A) 272	(B) 364	(C) 364	(A) 204	(B) 423	(C) 373
STEM kan onze samenleving in positieve zin veranderen	(n)	1000	100,0%	499	501	272	364	364	204	423	373
	Niet akkoord	31	3,1%	3,0%	3,2%	3,8%	3,9%	1,8%	2,6%	3,5%	3,0%
	Neutraal	340	34,0%	32,1%	35,9%	21,2%	32.7% A	44.8% A B	49.2% B C	35.8% C	23,6%
	Akkoord	523	52,3%	53,4%	51,3%	64.9% B C	54.7% C	40,6%	25,9%	50.1% A	69.4% A B
	Geen mening	105	10,5%	11,5%	9,6%	10,2%	8,6%	12,7%	22.3% B C	10.7% C	4,0%

Dat geloof is duidelijk wel hoger bij jongeren (65%) en hoger opgeleiden (69%)

		Doelgroep			
		Vlaamse bevolking	Werkgevers	Leerkrachten	Ouders
		(A) 1000	(B) 235	(C) 338	(D) 928
STEM kan onze samenleving in positieve zin veranderen	(n)	1000	235	338	928
	Niet akkoord	3,1%	2,9%	6,1%	3,8%
	Neutraal	34.0% B C D	19,2%	20,2%	26,9%
	Akkoord	52,3%	71.8% A	71.1% A	64.2% A
	Geen mening	10.5% C D	6,2%	2,6%	5,1%

Het geloof in STEM als positieve verandering is duidelijk sterker aanwezig bij de specifieke doelgroepen: bij ouders stijgt dit naar 64%, bij leerkrachten naar 71% en bij werkgevers naar 72%.

1. Het onderzoeksproject in het algemeen
2. Resultaten algemene wetenschapsbarometer
- 3. Resultaten specifieke wetenschapsbarometers**
4. Conclusies

In dit deel bekijken we de resultaten van wat we noemen de “specifieke **wetenschapsbarometers**”.

Per doelgroep werden immers een aantal meer specifieke vragen toegevoegd aan de algemene barometer die enkel werden gesteld aan de specifieke doelgroepen:

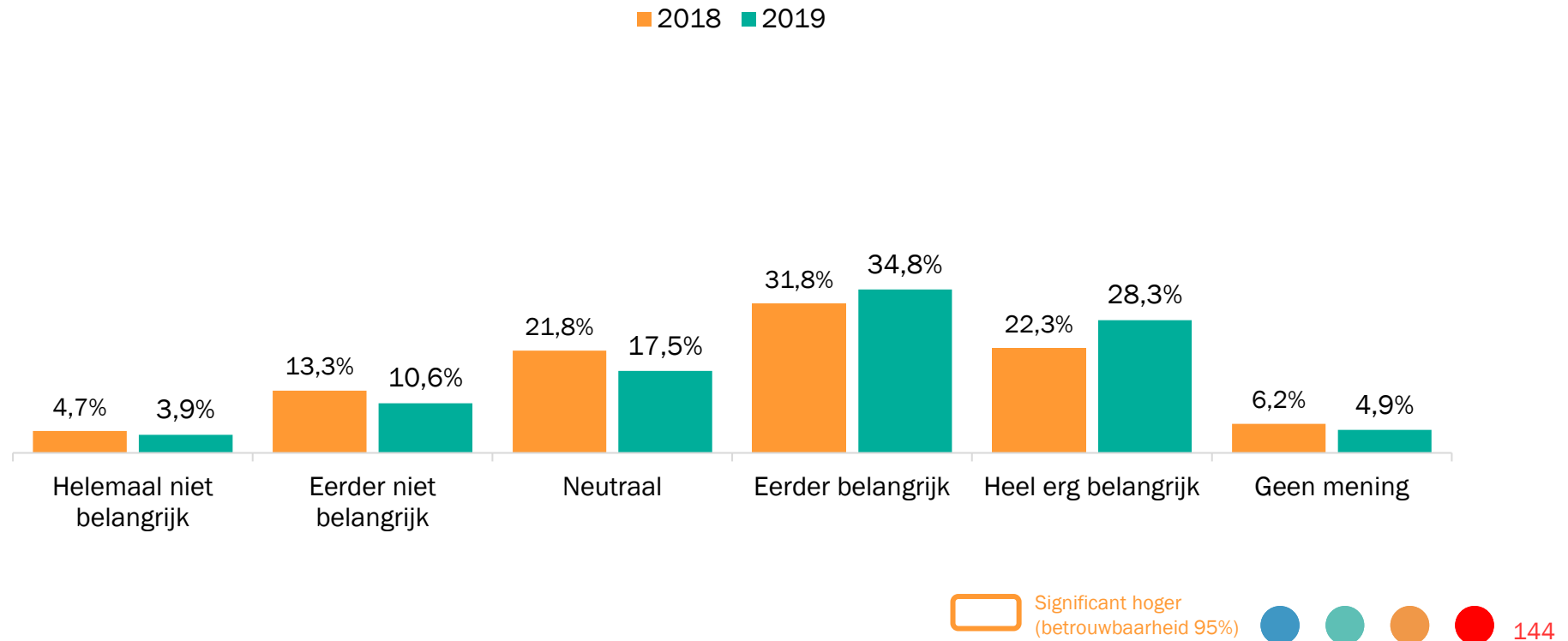
- **Werkgevers**
- **Leerkrachten**
- **Ouders**
- **Leerlingen**

WERKGEVERS:
**STEM wordt nog belangrijker voor
werkgevers in 2019, en daar wordt
ook geïnvesteerd in bijkomende
kennis. Perceptie leeft bij grote groep
dat bestaande STEM opleidingen niet
aansluiten bij de specifieke noden.**

Specifieke vragen werkgevers

Ruim 6 op 10 zegt STEM belangrijk te vinden in hun onderneming. Dat is bijna 10% meer dan in 2018.

In welke mate vindt u STEM belangrijk voor de activiteiten van uw onderneming of organisatie?

Specifieke vragen werkgevers

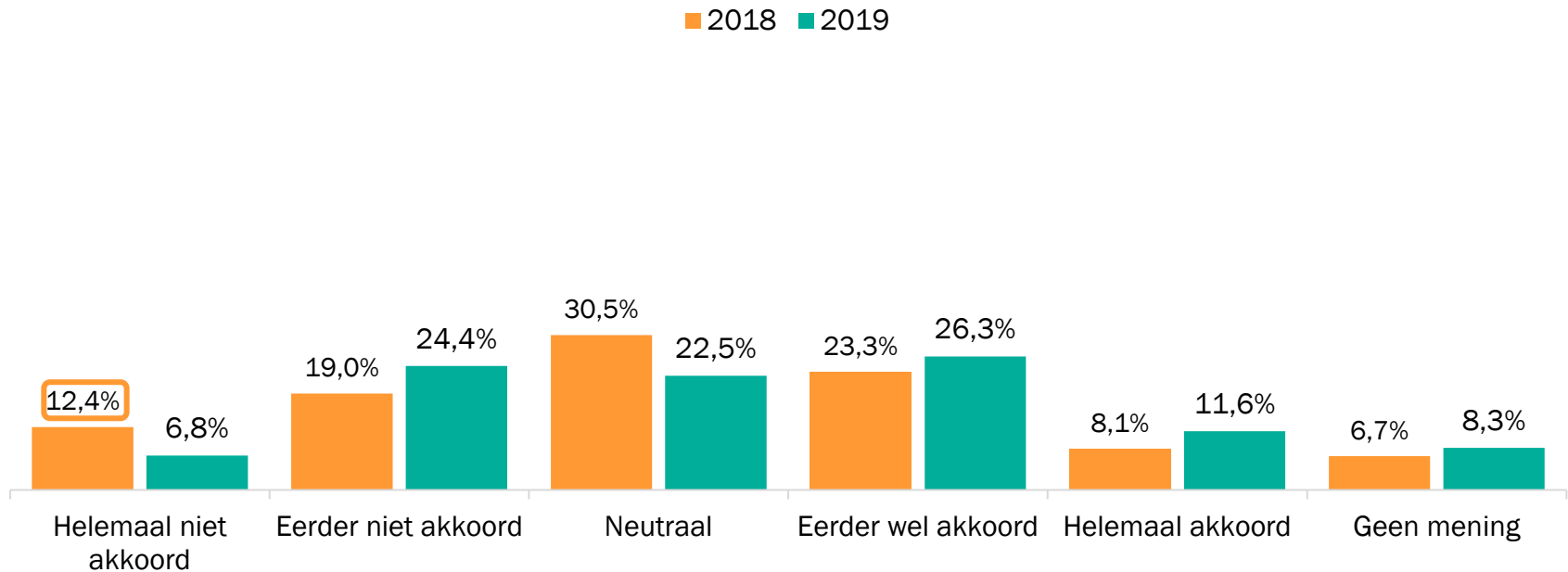
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Exact wetenschappelijke richting	Andere
		Count	235	(A) 149	(B) 86	(A) 130	(B) 105
In welke mate vindt u STEM belangrijk voor de activiteiten van uw onderneming of organisatie?	(n)	235	100,0%	149	86	130	105
	Niet belangrijk	34	14,5%	14,2%	14,9%	10,8%	19,1%
	Neutraal	41	17,5%	18,3%	16,2%	15,6%	20,0%
	Belangrijk	148	63,1%	62,6%	64,1%	69,2% B	55,6%
	Geen mening	11	4,9%	4,9%	4,8%	4,5%	5,4%

Slechts 1 op 10 werkgevers met een achtergrond in exacte wetenschappen vindt STEM onbelangrijk, tegenover 20% bij de werkgevers met een andere achtergrond.

Specifieke vragen werkgevers

Slechts een derde van de ondervraagde werkgevers geeft aan dat ze zelf technologische ontwikkelingen op de voet volgen.

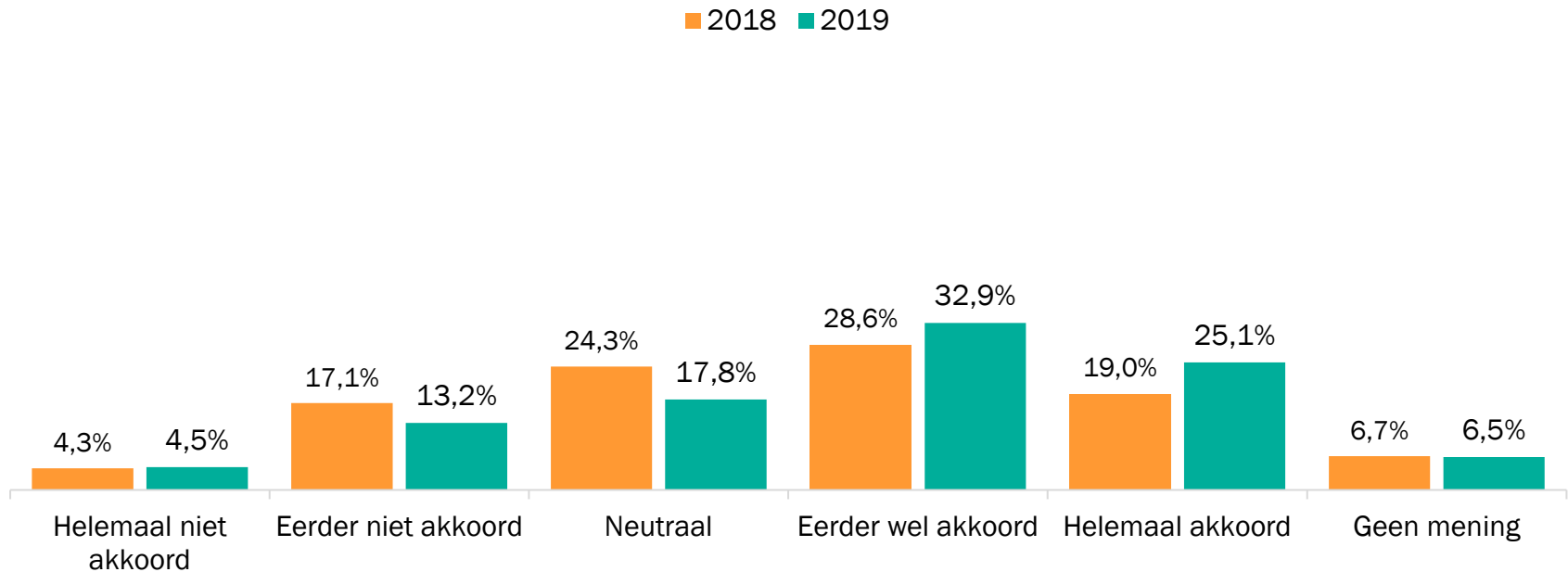
Ik volg technologische ontwikkelingen op de voet met het oog op nieuwe zakenopportuniteiten

Specifieke vragen werkgevers

Maar ruim de helft zegt dat hun bedrijf wel investeert in die kennis. Dit aantal ligt hoger dan vorig jaar (toen was dit nog amper de helft).

Ons bedrijf investeert in kennis die ons toelaat om technologisch te innoveren

Specifieke vragen werkgevers

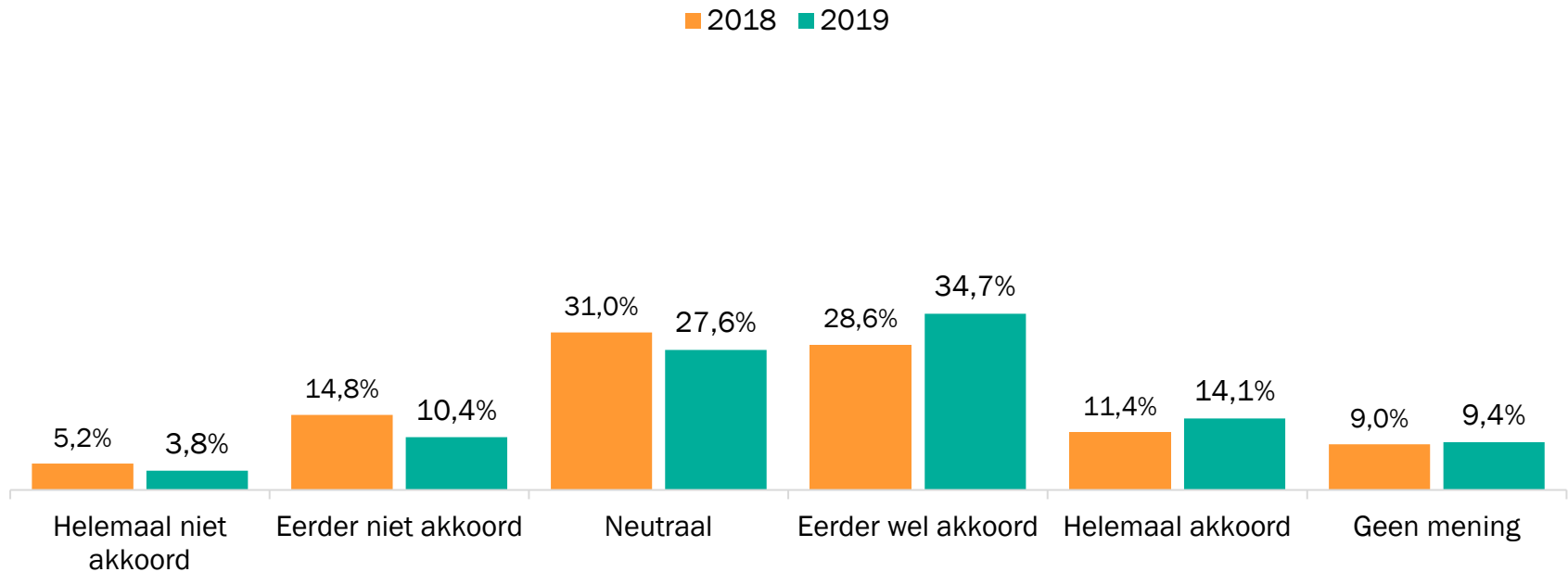
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Exact wetenschappelijke richting	Andere
		Count	235	(A) 149	(B) 86	(A) 130	(B) 105
Ik volg technologische ontwikkelingen op de voet met het oog op nieuwe zakenopportuniteiten	(n)	235	100,0%	149	86	130	105
	Niet akkoord	73	31,2%	26,1%	40.1% A	24,8%	39.1% A
	Neutraal	53	22,5%	19,6%	27,7%	23,4%	21,5%
	Akkoord	89	37,9%	46.9% B	22,3%	43.6% B	30,9%
	Geen mening	20	8,3%	7,4%	9,9%	8,2%	8,5%
Ons bedrijf investeert in kennis die ons toelaat om technologisch te innoveren	(n)	235	100,0%	149	86	130	105
	Niet akkoord	42	17,7%	16,1%	20,4%	14,0%	22,3%
	Neutraal	42	17,8%	16,2%	20,7%	17,5%	18,3%
	Akkoord	136	58,0%	59,9%	54,7%	60,3%	55,1%
	Geen mening	15	6,5%	7,8%	4,2%	8,2%	4,4%

Van de werkgevers met een andere achtergrond zegt 39% de technologische ontwikkelingen niet te volgen, tegenover een kwart van de werkgevers met een achtergrond in exacte wetenschappen.

Specifieke vragen werkgevers

5 op 10 werkgevers geeft aan dat ze het belangrijk vinden dat hun werknemers een achtergrond in STEM hebben.

Ik vind het belangrijk dat onze werknemers een stevige basis in STEM hebben

Specifieke vragen werkgevers

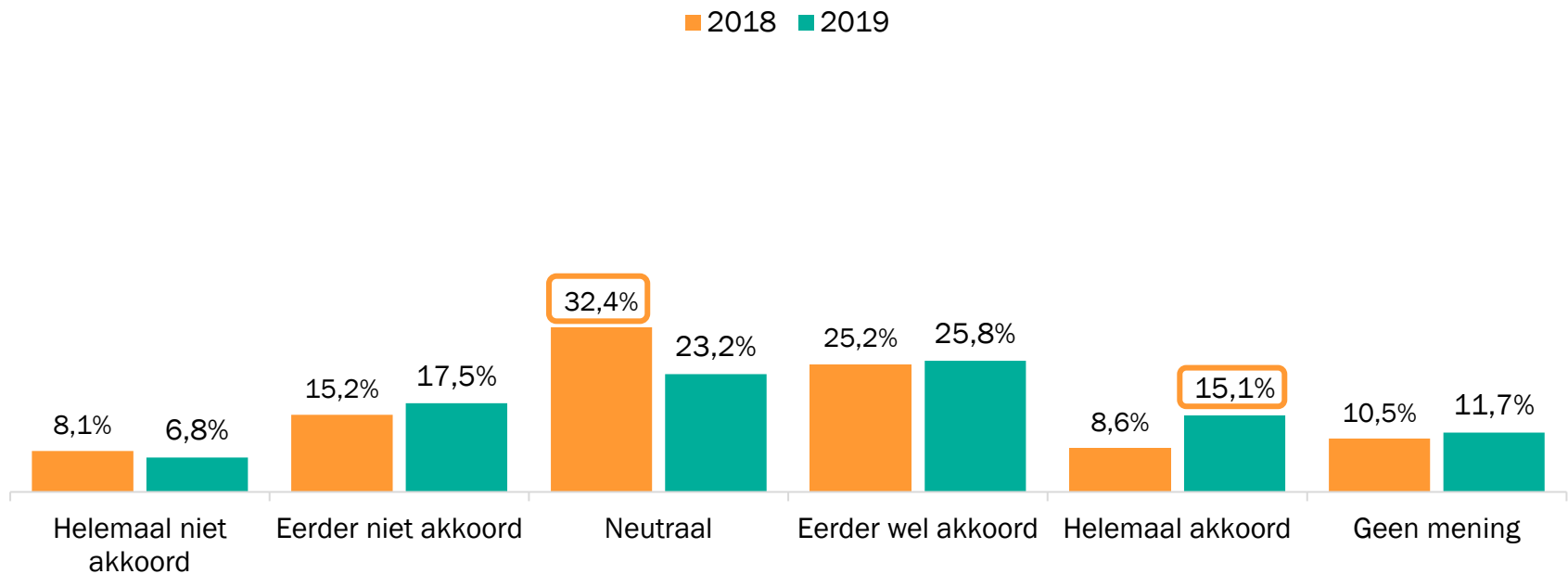
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Exact wetenschappelijke richting	Andere
		Count	235	(A) 149	(B) 86	(A) 130	(B) 105
Ik vind het belangrijk dat onze werknemers een stevige basis in STEM hebben	(n)	235	100,0%	149	86	130	105
	Niet akkoord	33	14,2%	13,0%	16,1%	13,1%	15,4%
	Neutraal	65	27,6%	22,3%	36,8% A	19,9%	37,1% A
	Akkoord	115	48,8%	53,7% B	40,2%	57,2% B	38,4%
	Geen mening	22	9,4%	10,9%	6,9%	9,7%	9,1%

Het aandeel is nog hoger bij werkgevers met een STEM-opleiding (57%) dan bij de werkgevers met een andere opleiding (38%).

Specifieke vragen werkgevers

1 op 4 ondervraagde werkgevers geeft aan niet akkoord te zijn met deze stelling. Dat % blijft ongeveer gelijk met vorige meting. Het % mensen die vinden dat het goed aansluit is wel toegenomen (minder neutraal).

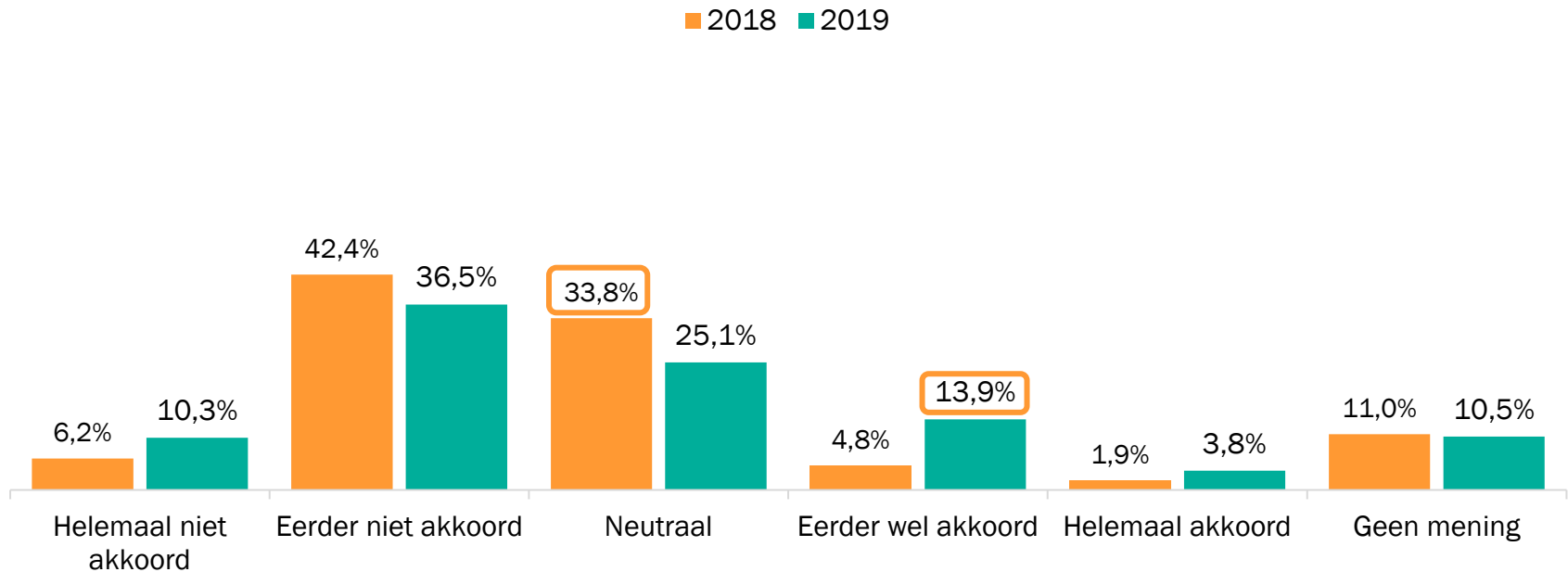
De inhoud van de STEM-opleidingen sluit sterk aan bij de specifieke noden van ons bedrijf

Specifieke vragen werkgevers

1 op 2 werkgevers vindt niet dat STEM minder aandacht krijgt door andere belangrijke kennis en vaardigheden. Al is er in vergelijking met de vorige meting wel een hoger % dat hier mee akkoord gaat (minder neutraal)

De aandacht voor STEM gaat ten koste van andere belangrijke kennis en vaardigheden

Specifieke vragen werkgevers

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Exact wetenschappelijke richting	Andere
		Count	235	(A) 149	(B) 86	(A) 130	(B) 105
De inhoud van de STEM-opleidingen sluit sterk aan bij de specifieke noden van ons bedrijf	(n)	235	100,0%	149	86	130	105
	Niet akkoord	57	24,3%	18,2%	35.0% A	19,0%	31.0% A
	Neutraal	54	23,2%	24,8%	20,3%	19,5%	27,7%
	Akkoord	96	40,8%	44,8%	33,8%	50.8% B	28,4%
	Geen mening	27	11,7%	12,1%	10,9%	10,7%	12,9%
De aandacht voor STEM gaat ten koste van andere belangrijke kennis en vaardigheden	(n)	235	100,0%	149	86	130	105
	Niet akkoord	110	46,8%	48,2%	44,3%	50,5%	42,2%
	Neutraal	59	25,1%	24,0%	27,0%	21,3%	29,8%
	Akkoord	41	17,7%	16,6%	19,5%	16,0%	19,7%
	Geen mening	25	10,5%	11,2%	9,2%	12,2%	8,3%

Een derde van de vrouwelijke werkgevers zegt dat de inhoud van de STEM-opleidingen niet aansluit bij de noden van hun bedrijf, tegenover 18% van de mannelijke werkgevers. Eenzelfde verschil zien we bij de werkgevers met een niet-wetenschappelijke achtergrond, waar ook 31% een discrepantie ziet tussen de opleidingen en hun bedrijf, tegenover 19% van de werkgevers met een wetenschappelijke achtergrond.

LEERKRACHTEN:

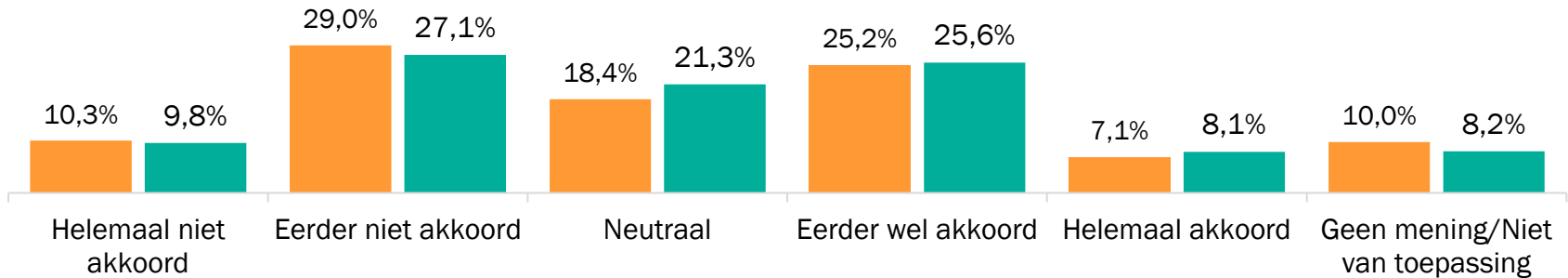
Mening over STEM is gemiddeld genomen wel positief, maar de kennis ontbreekt vaak om er zelf mee aan de slag te gaan. Bij een niet onaanzienlijke groep is de perceptie van het belang van STEM wel niet aanwezig. Vooral de ondervraagde jonge leerkrachten en leerkrachten secundair scoren minder goed.

Specifieke vragen leerkrachten

Slechts een derde van alle ondervraagde leerkrachten geeft aan dat ze vertrouwd genoeg zijn met STEM om het te onderwijzen.

Ik voel me voldoende vertrouwd met STEM om het met zelfvertrouwen aan mijn leerlingen te onderwijzen

■ 2018 ■ 2019

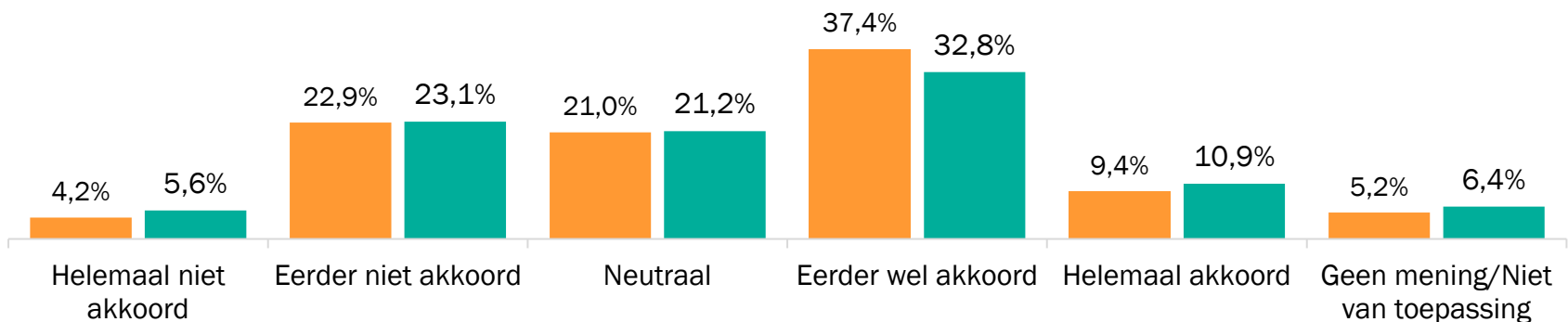
Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerkrachten

Iets minder dan de helft van de ondervraagde leerkrachten voelt zich in staat om vragen van leerlingen te beantwoorden. Dat is vergelijkbaar met vorige meting.

Ik voel me goed in staat om vragen van leerlingen te beantwoorden over STEM-onderwerpen

■ 2018 ■ 2019

Specifieke vragen leerkrachten

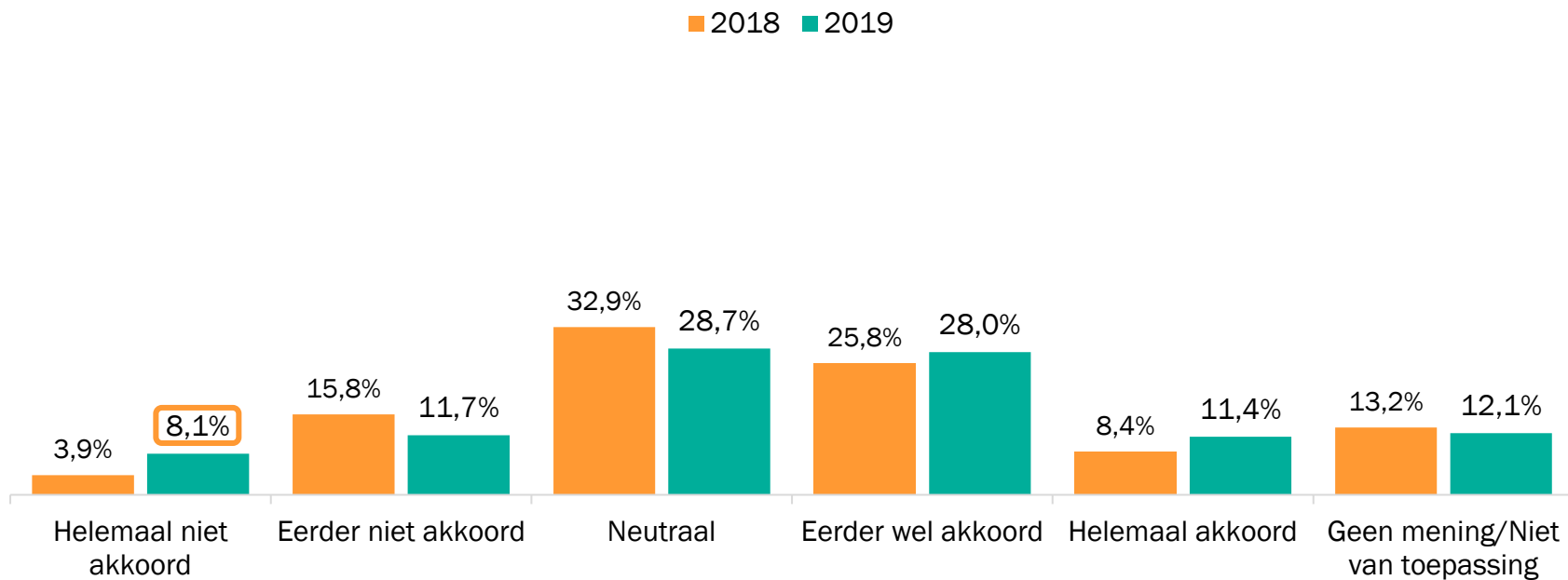
		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
		Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83
Ik voel me voldoende vertrouwd met STEM om het met zelfvertrouwen aan mijn leerlingen te onderwijzen	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	124	36,9%	29,0%	39,9%	28,4%	43,2% A	26,8%	52,5% A	39,9%	37,4%	33,8%
	Neutraal	72	21,3%	23,5%	20,5%	22,7%	20,5%	21,5%	20,2%	25,1%	17,6%	28,8%
	Akkoord	113	33,7%	41,4%	30,6%	40,0% B	28,3%	48,0% B	17,6%	28,9%	35,6%	31,4%
	Geen mening	27	8,2%	6,2%	8,9%	8,9%	8,0%	3,7%	9,7%	6,1%	9,4%	6,0%
Ik voel me goed in staat om vragen van leerlingen te beantwoorden over STEM onderwerpen	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	96	28,7%	18,0%	32,9% A	25,3%	31,6%	16,5%	40,1% A	30,3%	30,0%	24,7%
	Neutraal	71	21,2%	23,3%	20,3%	20,9%	21,2%	20,3%	21,5%	18,3%	19,0%	28,1%
	Akkoord	147	43,7%	51,3%	40,8%	45,2%	42,2%	63,2% B	31,4%	43,8%	44,3%	42,2%
	Geen mening	21	6,4%	7,3%	6,0%	8,6%	5,0%	0,0%	7,0%	7,6%	6,7%	4,9%

Opvallend genoeg geven slechts 48% van de ondervraagde STEM leerkrachten aan voldoende vertrouwd te zijn om STEM te onderwijzen, dit is slechts een kleine groep. Vorig jaar was dit nog 57%.

Ook de relatief lage scores om vragen te kunnen beantwoorden vallen ook weer op bij STEM leerkrachten, maar verontrustend is ook het lage cijfer van 45% bij de ondervraagde leerkrachten basisonderwijs.

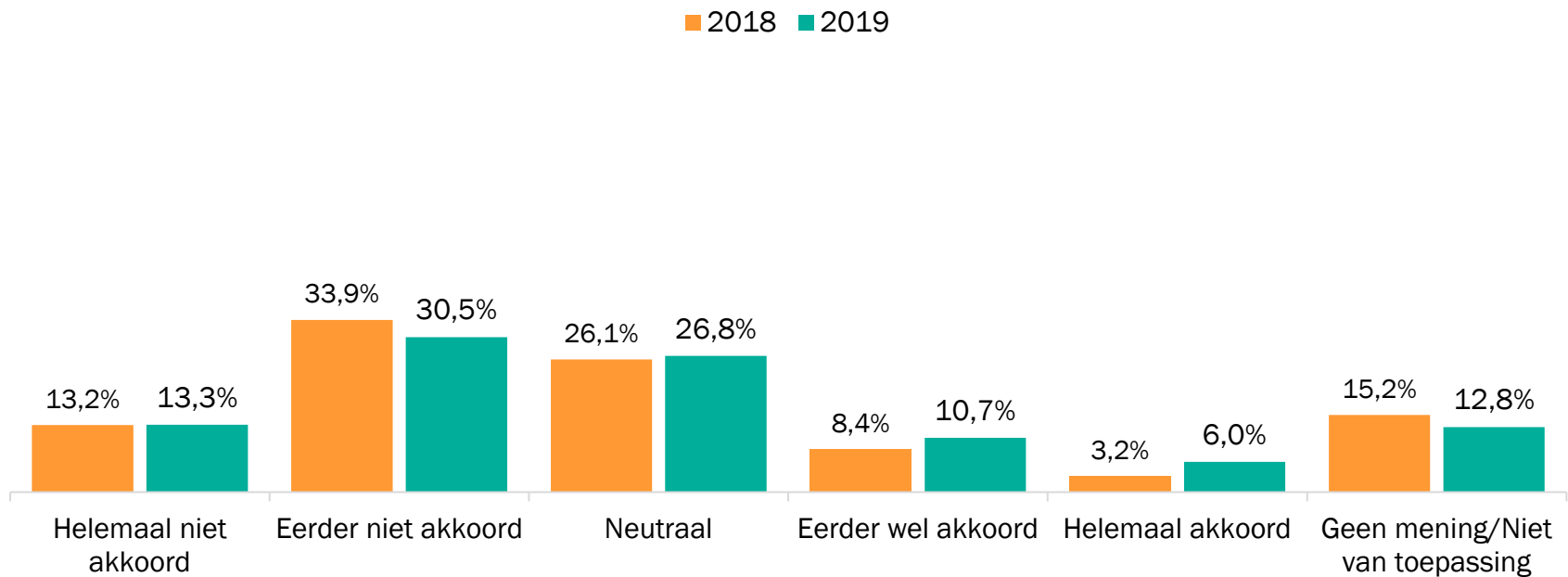
4 op 10 leerkrachten wordt enthousiast om over STEM te onderwijzen.

Over STEM onderwijzen maakt me enthousiast

STEM “moeten” onderwijzen leidt echter niet tot een grote zenuwachtigheid.

Ik voel me zenuwachtig als ik over STEM moet onderwijzen

Specifieke vragen leerkrachten

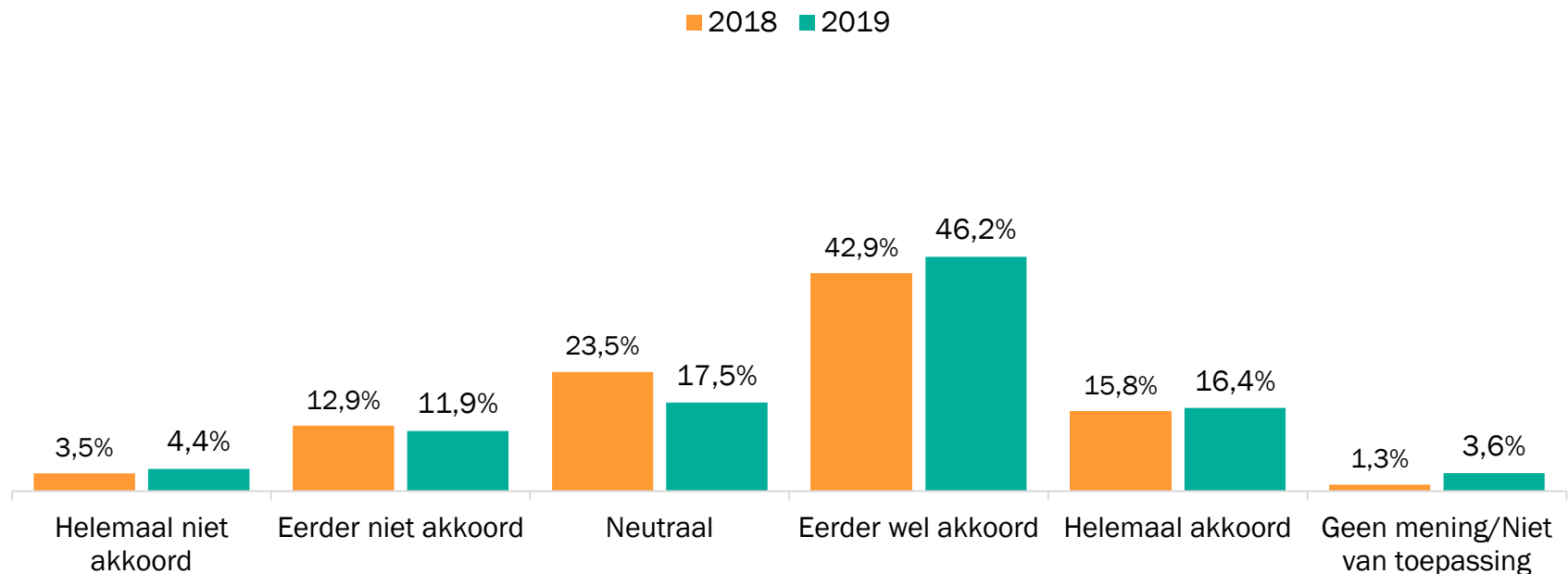
		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd3NC		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
		Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83
Over STEM onderwijzen maakt me enthousiast	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	67	19,8%	23,4%	18,4%	10,1%	27.4% A	15,5%	34.1% A	23,4%	20,4%	16,5%
	Neutraal	96	28,7%	30,9%	27,8%	26,3%	30,7%	27,1%	33,0%	25,5%	24,4%	41.0% B
	Akkoord	133	39,4%	36,7%	40,5%	54.6% B	27,0%	50.6% B	14,3%	40,8%	40,9%	35,1%
	Geen mening	41	12,1%	8,9%	13,3%	9,0%	14,9%	6,9%	18.6% A	10,3%	14,3%	7,4%
Ik voel me zenuwachtig als ik over STEM moet onderwijzen	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	147	43,7%	45,7%	43,0%	46,0%	41,5%	57.3% B	33,1%	40,0%	45,6%	41,0%
	Neutraal	90	26,8%	25,1%	27,4%	29,2%	25,0%	18,7%	28,7%	25,7%	24,1%	34,1%
	Akkoord	56	16,7%	16,2%	16,9%	16,1%	17,0%	15,0%	18,2%	22,8%	16,9%	12,9%
	Geen mening	43	12,8%	13,0%	12,7%	8,6%	16.5% A	9,0%	20,0%	11,6%	13,4%	12,1%

Ongeveer een derde van de leerkrachten wordt enthousiast om over STEM te onderwijzen, bij jonge leerkrachten is dit verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. In het basisonderwijs ligt dit iets hoger op 54%. Opvallend is dat in de weliswaar kleine groep STEM leerkrachten het enthousiasme ook niet meer hoger ligt (51%).

Specifieke vragen leerkrachten

Een (nipte) meerderheid van de bevroagde leerkrachten (63%) is van mening dat STEM al in het basisonderwijs zo vroeg mogelijk verankerd moet zijn.

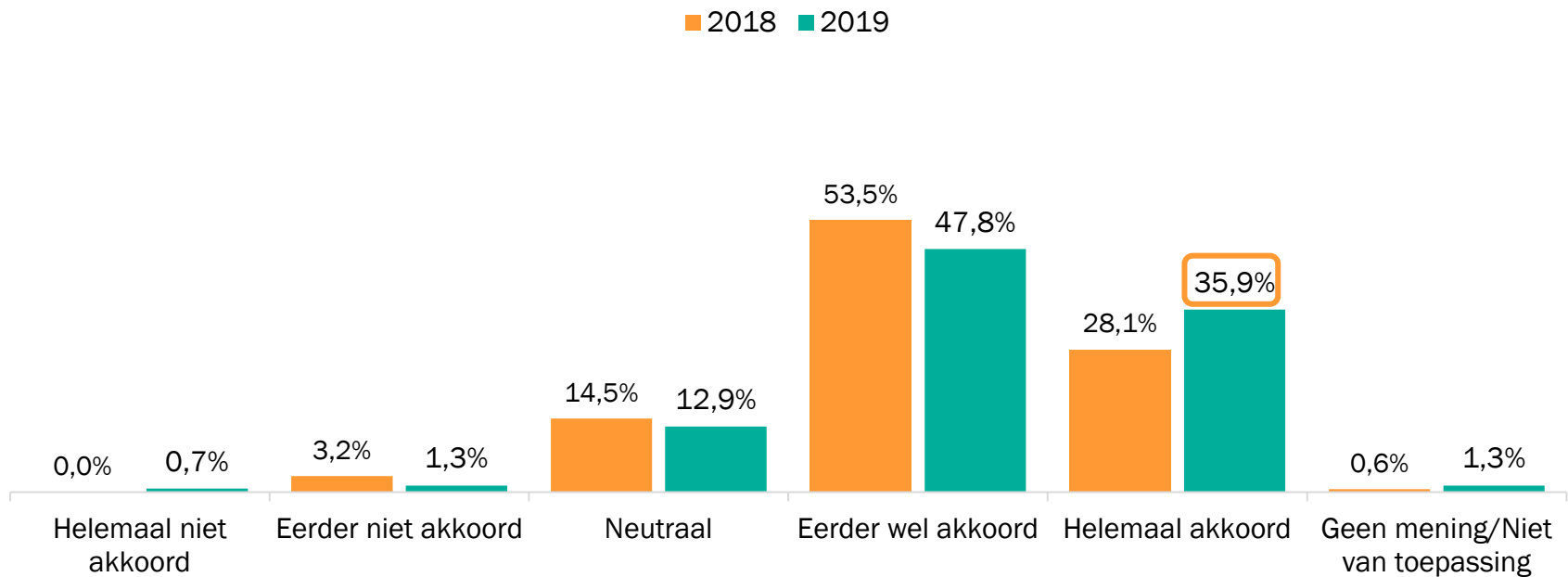
Ik denk dat STEM in het basisonderwijs zo vroeg als mogelijk moet verankerd zijn

Specifieke vragen leerkrachten

Daarentegen zegt maar liefst 84% van alle leerkrachten dat andere onderwijsthema's even belangrijk zijn.

Andere onderwijsthema's zijn even belangrijk als STEM

35,9% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerkrachten

		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd3NC		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
		Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83
Ik denk dat STEM in het basisonderwijs zo vroeg als mogelijk moet verankerd zijn	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	55	16,2%	22.7% B	13,7%	8,6%	22.2% A	22,9%	22,0%	17,7%	14,5%	19,7%
	Neutraal	59	17,5%	20,9%	16,2%	10,8%	22.7% A	26,5%	20,6%	24,8%	17,3%	14,3%
	Akkoord	210	62,6%	54,3%	65.9% A	75.6% B	52,6%	50,6%	53,6%	51,0%	65,1%	62,3%
	Geen mening	12	3,6%	2,2%	4,2%	5,0%	2,5%	0,0%	3,8%	6,4%	3,0%	3,6%
Andere onderwijsthema's zijn even belangrijk als STEM	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	7	2,1%	1,1%	2,5%	2,3%	1,8%	3,3%	1,0%	8.1% B	1,1%	1,4%
	Neutraal	43	12,9%	11,3%	13,5%	18.0% B	9,2%	5,2%	11,5%	9,3%	13,9%	12,1%
	Akkoord	281	83,7%	85,4%	83,0%	78,8%	87.3% A	91,4%	84,9%	79,8%	84,4%	83,9%
	Geen mening	5	1,3%	2,2%	1,0%	0,9%	1,6%	0,0%	2,6%	2,8%	0,6%	2,5%

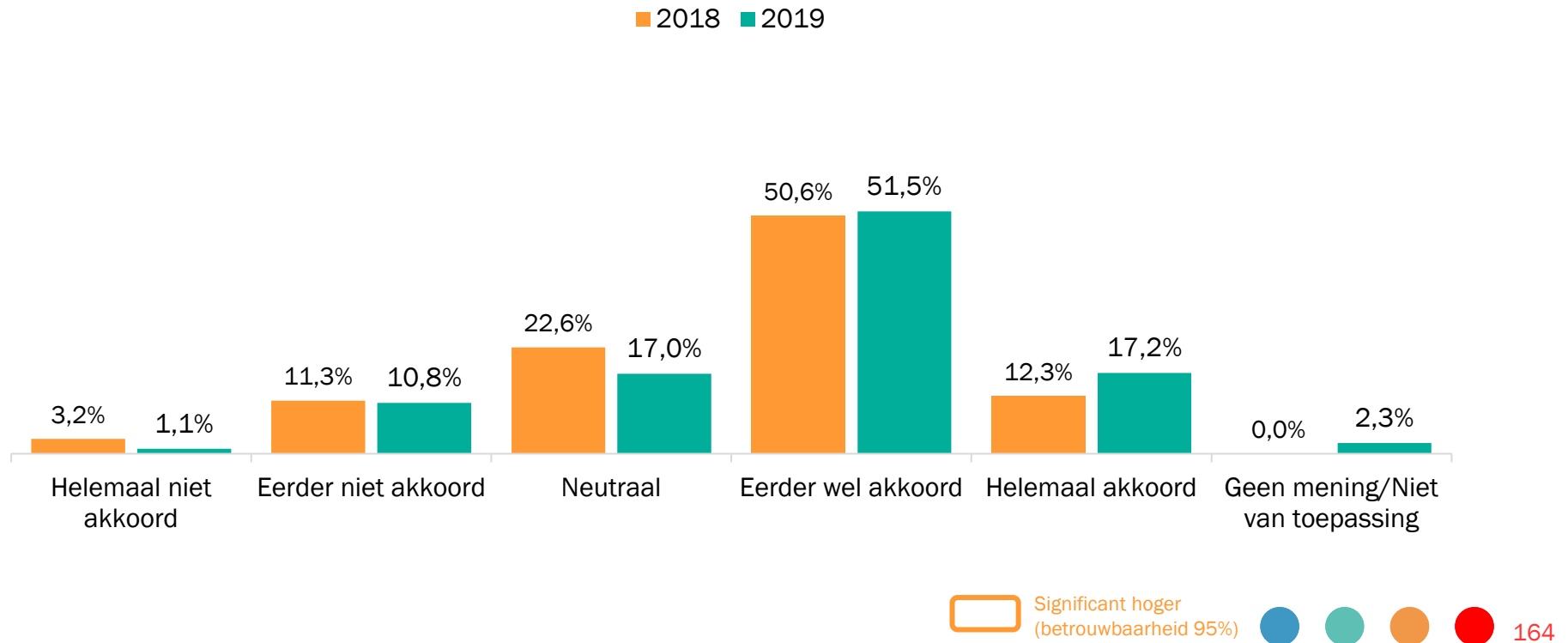
76% van de leerkrachten basisonderwijs vindt dat STEM zo vroeg mogelijk in het basisonderwijs verankerd moet zijn, ten opzichte van 67% vorig jaar.

Leerkrachten secundair onderwijs zijn dit jaar echter meer van mening dat andere thema's even belangrijk zijn.

Specifieke vragen leerkrachten

Bijna 7 op 10 leerkrachten geeft aan dat STEM essentieel is voor kinderen.

Ik denk dat STEM essentieel is om kinderen meer betrokken te maken bij actuele uitdagingen in de samenleving

Specifieke vragen leerkrachten

		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
		Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83
Ik denk dat STEM essentieel is om kinderen meer betrokken te maken bij actuele uitdagingen in de samenleving	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	40	12,0%	20.1% B	8,8%	5,4%	17.1% A	16,3%	17,7%	12,0%	13,5%	8,1%
	Neutraal	57	17,0%	18,4%	16,5%	9,3%	23.0% A	19,9%	25,0%	25,4%	14,7%	18,5%
	Akkoord	231	68,7%	59,3%	72.4% A	81.0% B	59,3%	63,9%	56,3%	61,4%	69,3%	71,0%
	Geen mening	8	2,3%	2,2%	2,3%	4.3% B	0,6%	0,0%	1,0%	1,2%	2,4%	2,5%

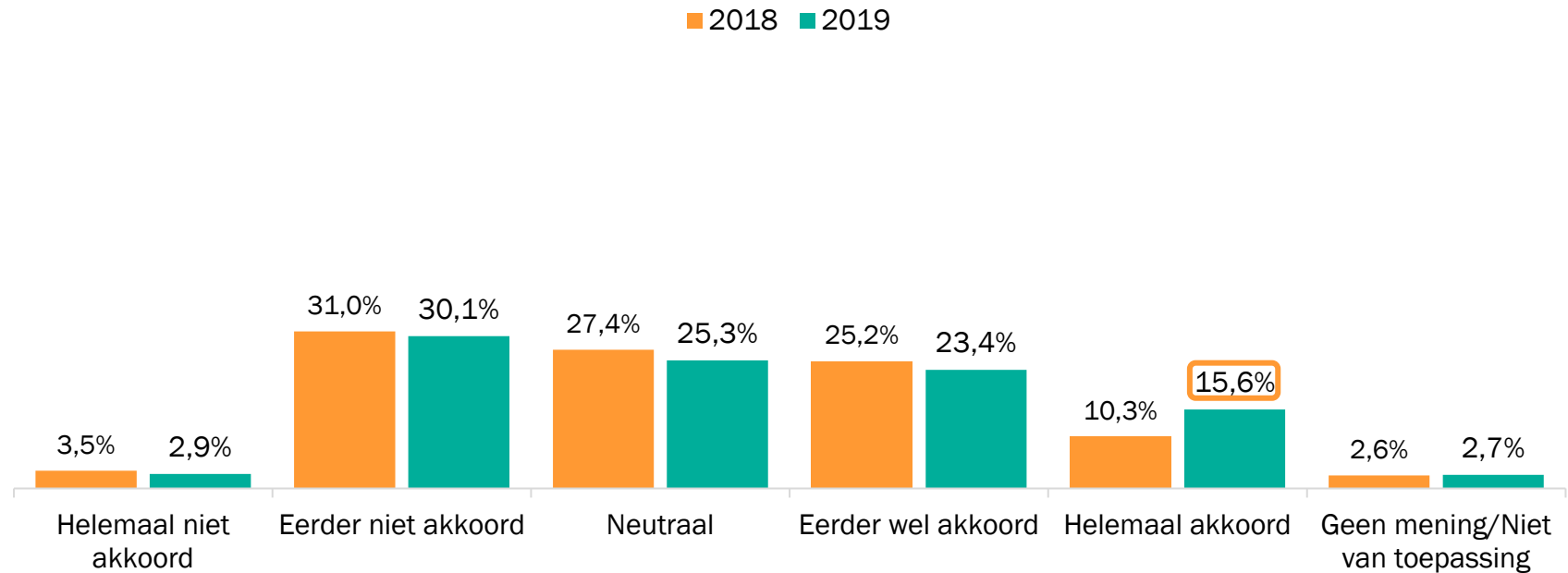
STEM vindt dit jaar ook meer meeval bij de jongere leerkrachten: amper 12% vindt dat STEM niet essentieel is, ten opzichte van 33% vorig jaar.

Daarnaast is nog steeds 1 op 5 leerkrachten secundair onderwijs die mening wel toegedaan, tegenover slechts 5% bij de leerkrachten basisonderwijs.

Specifieke vragen leerkrachten

Algemeen vindt iets meer dan 1 op 3 (39%) van de leerkrachten dat STEM ten koste gaat van andere kennis en vaardigheden.

De aandacht voor STEM gaat ten koste van andere belangrijke kennis en vaardigheden

Specifieke vragen leerkrachten

		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd3NC		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
		Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83
De aandacht voor STEM gaat ten koste van andere belangrijke kennis en vaardigheden	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	111	33,0%	31,0%	33,8%	45.2% B	24,0%	22,6%	23,9%	36,4%	33,7%	29,7%
	Neutraal	85	25,3%	22,8%	26,2%	23,5%	26,4%	34,9%	22,2%	17,6%	25,8%	28,0%
	Akkoord	131	39,0%	43,9%	37,0%	27,3%	47.9% A	42,6%	51,3%	40,8%	38,9%	38,3%
	Geen mening	9	2,7%	2,2%	2,9%	4,0%	1,6%	0,0%	2,6%	5,1%	1,7%	4,0%

Ook over de impact van de aandacht voor STEM op andere vakken is verdeeld.

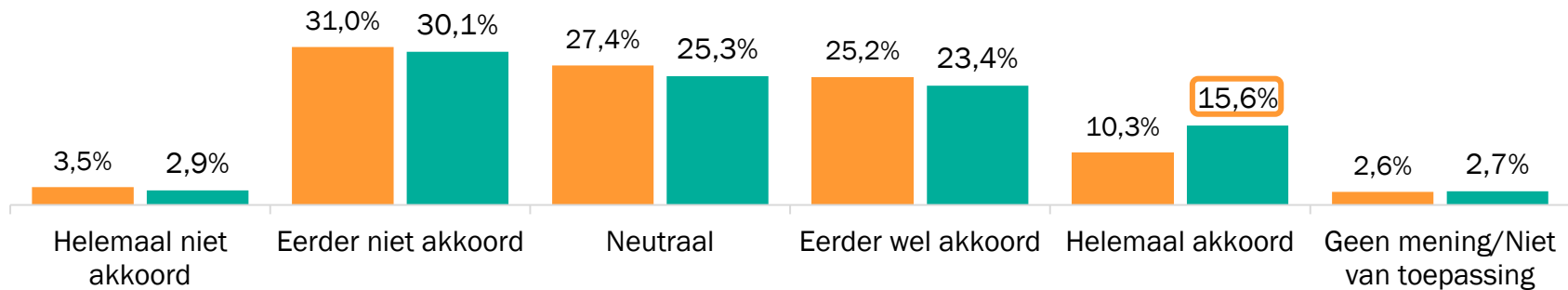
In het secundair onderwijs is het aandeel leerkrachten dat vindt dat STEM ten koste gaat van andere kennis en vaardigheden een pak groter: 48% van de leerkrachten is het eens met die stelling, tegenover 1 op 4 leerkrachten in het basisonderwijs.

Specifieke vragen leerkrachten

Van de bevroagde leerkrachten vindt 66% dat STEM essentieel is voor leerlingen om later een goede studiekeuze te maken.

Ik denk dat STEM in de school essentieel is voor leerlingen om goede keuzes te kunnen maken voor hun verdere studies

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerkrachten

		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83		
Ik denk dat STEM in de school essentieel is voor leerlingen om goede keuzes te kunnen maken voor hun verdere studies	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	49	14,7%	20,3%	12,5%	7,6%	20.1% A	23,9%	18,3%	10,7%	15,0%	15,9%
	Neutraal	62	18,4%	23,2%	16,6%	12,0%	23.4% A	15,7%	27,8%	25,7%	17,7%	16,4%
	Akkoord	219	65,1%	54,3%	69.3% A	77.6% B	55,5%	60,4%	52,3%	59,7%	66,2%	65,2%
	Geen mening	6	1,8%	2,2%	1,7%	2,9%	1,0%	0,0%	1,5%	4,0%	1,1%	2,5%

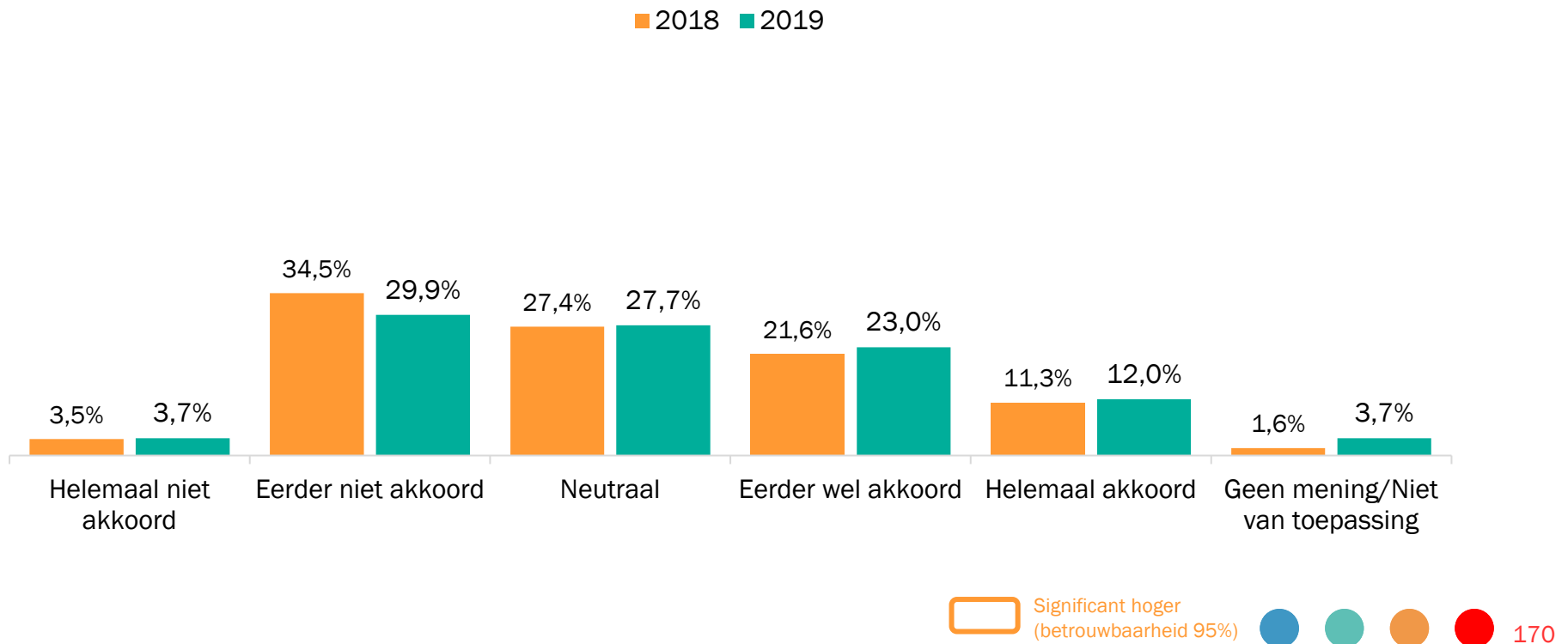
Het verschil met oudere leerkrachten is niet meer waar te nemen, alhoewel nog steeds meer dan 65% van de leerkrachten vanaf 35 jaar die mening zijn toegedaan. Jongere leerkrachten zijn nu ook meer overtuigd van de essentie van STEM (60% ten opzichte van 40% vorig jaar).

In het basisonderwijs is dat aandeel iets hoger met 3 op de 4 leerkrachten, terwijl slechts de helft van de bevraagde leerkrachten S.O. het daarmee eens is.

Specifieke vragen leerkrachten

Een derde van de bevroagde leerkrachten zegt het belang van STEM overschat te vinden.

Het belang van STEM wordt overschat

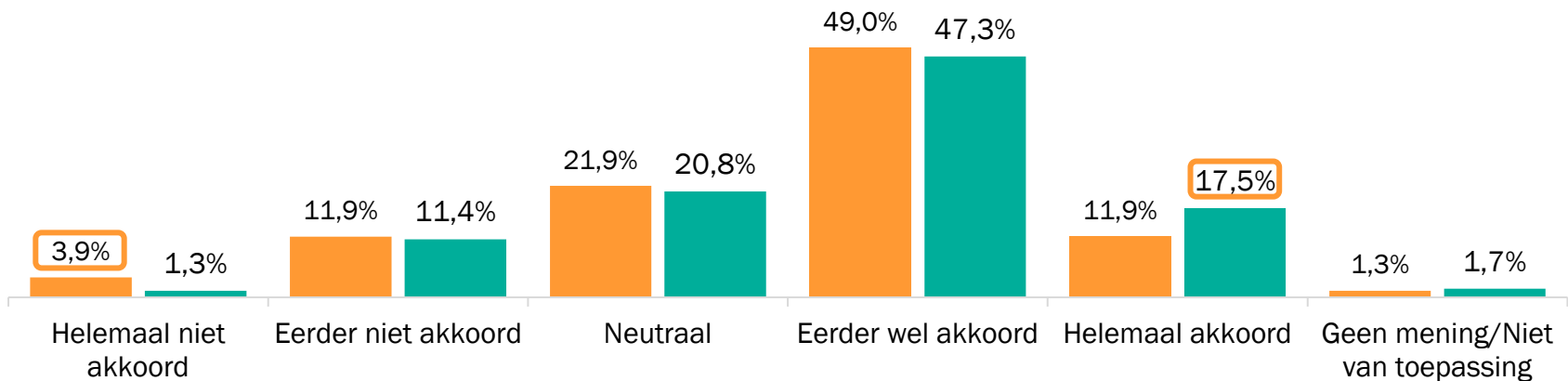

Specifieke vragen leerkrachten

Daarentegen zegt ruim 6 op 10 wel dat STEM essentieel is voor leerlingen voor hun latere beroep. En dat ligt iets hoger in vergelijking met vorige meeting.

Ik denk dat STEM in de school essentieel is voor leerlingen met het oog op hun later beroep

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerkrachten

		Totaal		Wat is uw geslacht?		onderwijsfase		Vakgebied		Leeftijd3NC		
				Man	Vrouw	Leerkra chten basison derwijs	Leerkra chten secund air onderwi js	STEM	Ander	<=34	35 - 54	55 +
		Count	336	(A) 94	(B) 242	(A) 150	(B) 188	(A) 65	(B) 122	(A) 43	(B) 209	(C) 83
Het belang van STEM wordt overschat	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	113	33,6%	33,4%	33,7%	39,6%	29,5%	28,6%	29,6%	25,4%	36,6%	30,4%
	Neutraal	93	27,7%	24,1%	29,0%	34.8% B	21,7%	25,5%	20,0%	30,5%	24,3%	34,7%
	Akkoord	118	35,0%	39,2%	33,4%	20,8%	46.0% A	44,3%	47,0%	39,3%	35,8%	30,9%
	Geen mening	12	3,7%	3,3%	3,9%	4,8%	2,8%	1,6%	3,5%	4,8%	3,3%	4,0%
Ik denk dat STEM in de school essentieel is voor leerlingen met het oog op hun later beroep	(n)	336	100,0%	94	242	150	188	65	122	43	209	83
	Niet akkoord	43	12,8%	16,6%	11,3%	5,1%	18.8% A	16,6%	20,2%	19,7%	11,6%	12,1%
	Neutraal	70	20,8%	23,9%	19,5%	17,2%	23,9%	23,4%	23,7%	16,1%	20,1%	24,7%
	Akkoord	218	64,8%	57,3%	67,7%	75.2% B	56,4%	60,0%	54,6%	61,4%	67,1%	60,8%
	Geen mening	6	1,7%	2,2%	1,5%	2,5%	1,0%	0,0%	1,5%	2,8%	1,1%	2,5%

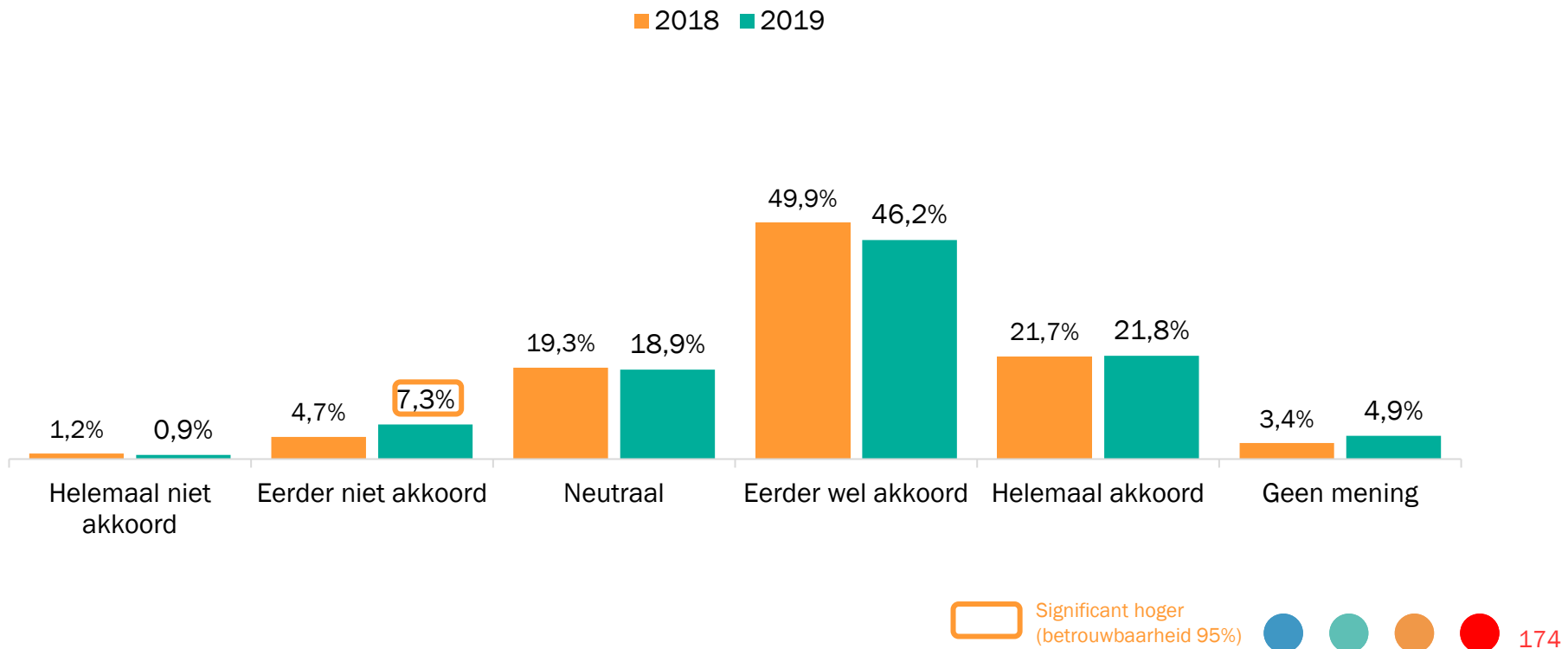
Opvallend: bijna de helft van de leerkrachten S.O. vindt STEM overschat, in het basisonderwijs is dat slechts 21%.

ouders:
**STEM keuze wordt niet
tegengehouden, maar slechts beperkt
gestimuleerd misschien omdat we bij
grote groep weinig
kennis/zelfvertrouwen rond STEM
zien? Grote groep vindt dat er te weinig
aandacht is voor STEM in
basisonderwijs en zou extra schoolse
activiteiten rond STEM wel stimuleren.**

Specifieke vragen ouders

7 op 10 ouders zegt regelmatig met hun kinderen te praten over wetenschappelijke onderwerpen

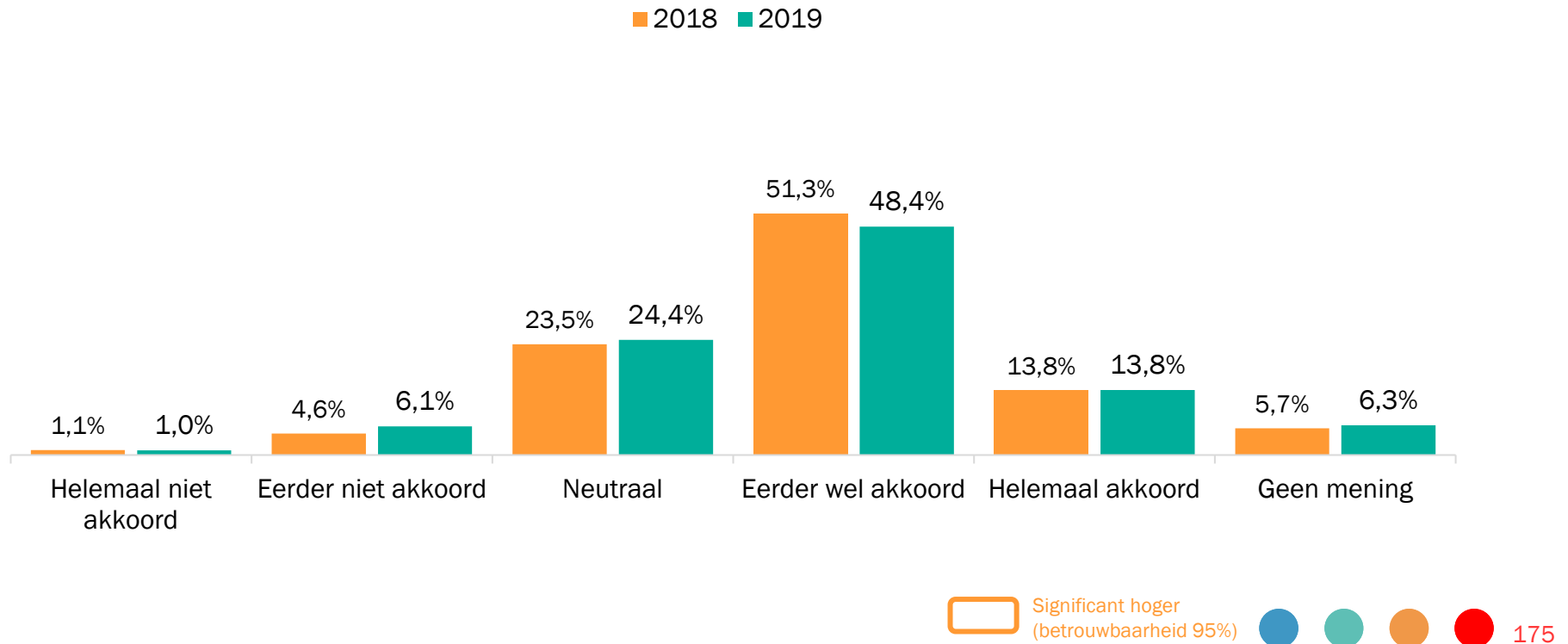
Ik praat regelmatig met mijn kind(eren) over dingen die wetenschappelijke uitleg nodig hebben (vb. natuurfenomenen, oorzaken van ziekten, ...)

Specifieke vragen ouders

62% zegt zijn kind(eren) te helpen zelf informatie op te zoeken.

Ik probeer mijn kind(eren) te helpen om zelf informatie te vinden over wetenschappelijke thema's

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
		Count	928	Man (A) 453	Vrouw (B) 475	Hoogste ns lager middelb aar (A) 33	Hoger middelb aar (B) 451	Hoger onderwi js (C) 444	Ouders basison derwijs (A) 544	Ouders secund air onderwi js (B) 539	Exact wetensc happelij ke rich ting (A) 472	Andere (B) 440
Ik praat regelmatig met mijn kind(eren) over dingen die wetenschappelijke uitleg nodig hebben (vb. natuurfenomenen, oorzaken van ziekten, ...)	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	76	8,2%	9,0%	7,4%	16,2%	9,4%	6,3%	8,3%	7,5%	6,9%	9,2%
	Neutraal	176	18,9%	16,5%	21,2%	28,3%	23.8% C	13,4%	14,5%	22.4% A	15,2%	22.5% A
	Akkoord	631	68,0%	69,1%	66,9%	55,5%	60,4%	76.6% A B	71,3%	67,1%	72.9% B	63,3%
	Geen mening	45	4,9%	5,3%	4,5%	0,0%	6,4%	3,7%	5.9% B	3,0%	4,9%	5,0%
Ik probeer mijn kind(eren) te helpen om zelf informatie te vinden over wetenschappelijke thema's	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	67	7,2%	5,8%	8,5%	7,7%	6,8%	7,5%	7,6%	6,6%	6,3%	7,8%
	Neutraal	226	24,4%	25,3%	23,5%	36,8%	28.1% C	19,7%	22,1%	25,2%	21,9%	26,7%
	Akkoord	577	62,2%	62,4%	61,9%	48,2%	57,1%	68.3% B	63,0%	64,1%	66.0% B	58,4%
	Geen mening	58	6,3%	6,5%	6,1%	7,2%	8,0%	4,5%	7.3% B	4,1%	5,8%	7,0%

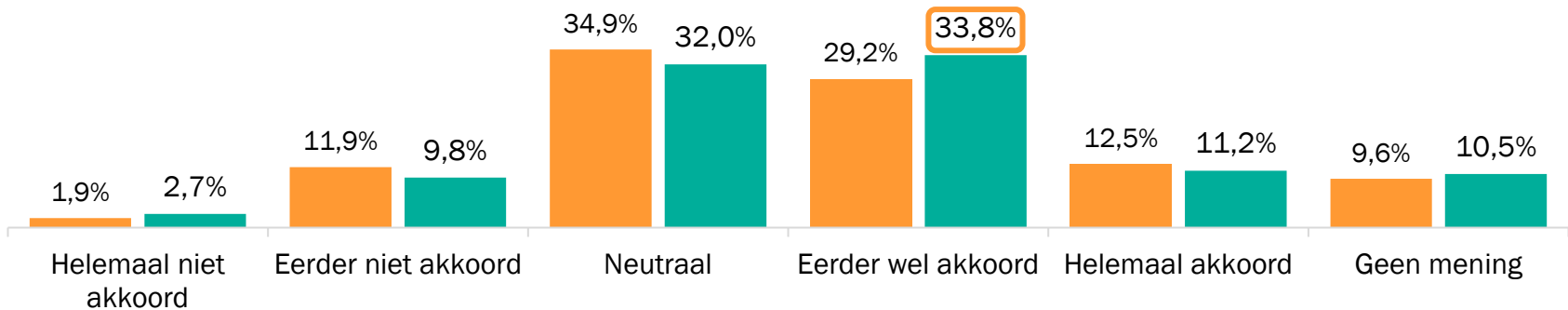
7 op 10 ouders zegt regelmatig met hun kinderen te praten over wetenschappelijke onderwerpen, en 62% zegt zijn kind(eren) te helpen zelf informatie op te zoeken.

Specifieke vragen ouders

Slechts vier op tien ouders zegt zich zelfzeker te voelen om hun kinderen te helpen met STEM-thema's

Ik voel me zelfzeker als ik mijn kind(eren) help bij huiswerk over STEM-thema's

■ 2018 ■ 2019

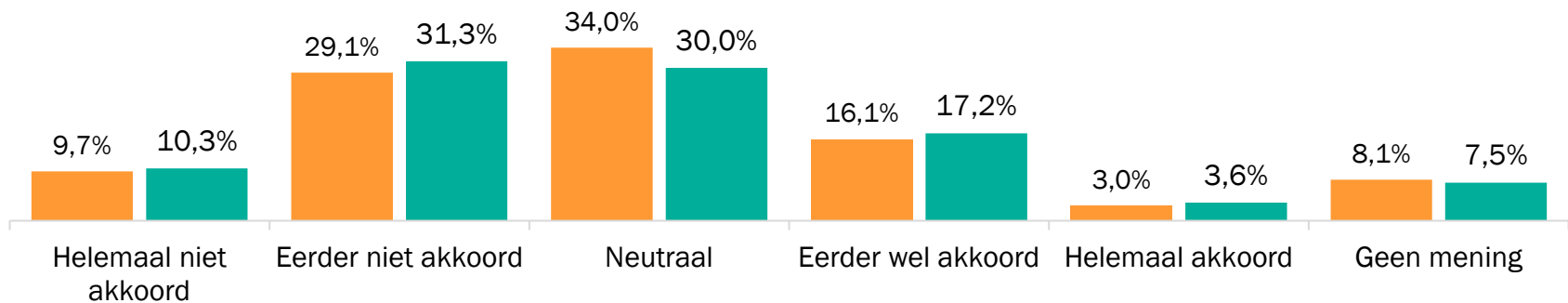
33,8% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

Eenzelfde aandeel vind het niet moeilijker om hun kinderen hierbij te helpen ivm andere thema's.

Ik vind het moeilijker om mijn kind(eren) te helpen bij vragen over STEM-thema's dan bij vragen over andere thema's

■ 2018 ■ 2019

Specifieke vragen ouders

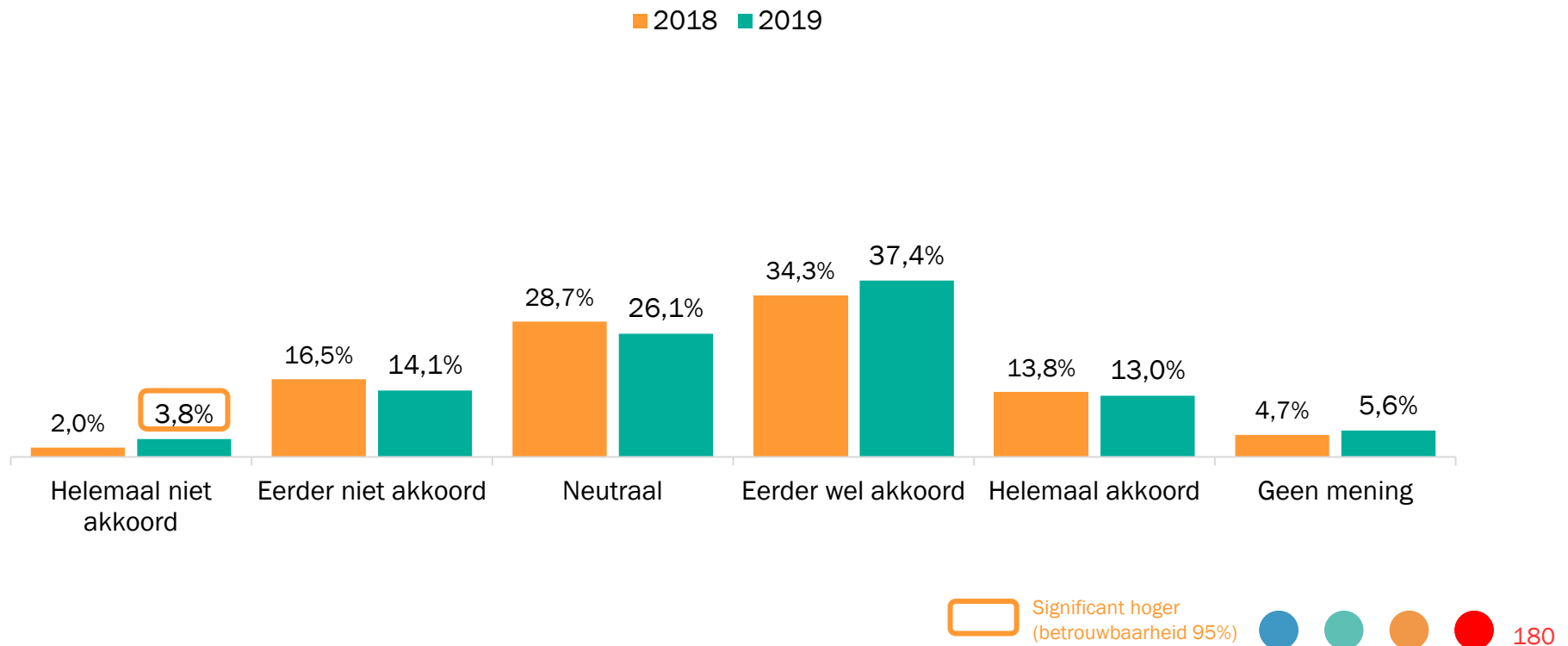
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
		Count	928	(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Ik voel me zelfzeker als ik mijn kind(eren) help bij huiswerk over STEM-thema's	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	116	12,5%	8,5%	16.3% A	15,6%	11,8%	12,9%	13,1%	12,6%	7,7%	16.9% A
	Neutraal	297	32,0%	28,1%	35.8% A	36,8%	38.7% C	24,9%	27,4%	36.7% A	27,8%	36.5% A
	Akkoord	417	44,9%	53.3% B	36,9%	23,8%	38,5%	53.0% A B	47,4%	44,1%	55.1% B	35,0%
	Geen mening	98	10,5%	10,0%	11,0%	23.8% C	10,9%	9,1%	12.2% B	6,6%	9,4%	11,5%
Ik vind het moeilijker om mijn kind(eren) te helpen bij vragen over STEM-thema's dan bij vragen over andere thema's	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	386	41,6%	47.7% B	35,8%	41,4%	30,0%	53.5% B	46.6% B	39,5%	51.3% B	30,2%
	Neutraal	278	30,0%	27,5%	32,4%	34,8%	39.5% C	20,0%	26,7%	33.6% A	24,9%	36.0% A
	Akkoord	193	20,8%	17,0%	24.5% A	16,6%	20,2%	21,8%	18,9%	21,0%	16,7%	25.5% A
	Geen mening	70	7,5%	7,7%	7,3%	7,2%	10.4% C	4,7%	7,7%	5,9%	7,1%	8,3%

Het zijn vooral de vaders die er geen problemen mee hebben: 53% zegt genoeg vertrouwen te hebben (vs 37% van de moeders). Daarnaast geven ook meer ouders met een hoger diploma aan zelfzeker genoeg te zijn om hun kinderen te helpen: 53% tegenover 39% van de ouders met een hoger middelbaar diploma.

Specifieke vragen ouders

50% van de bevroagde ouders voelt zich zeker genoeg om STEM vragen te correct te beantwoorden.

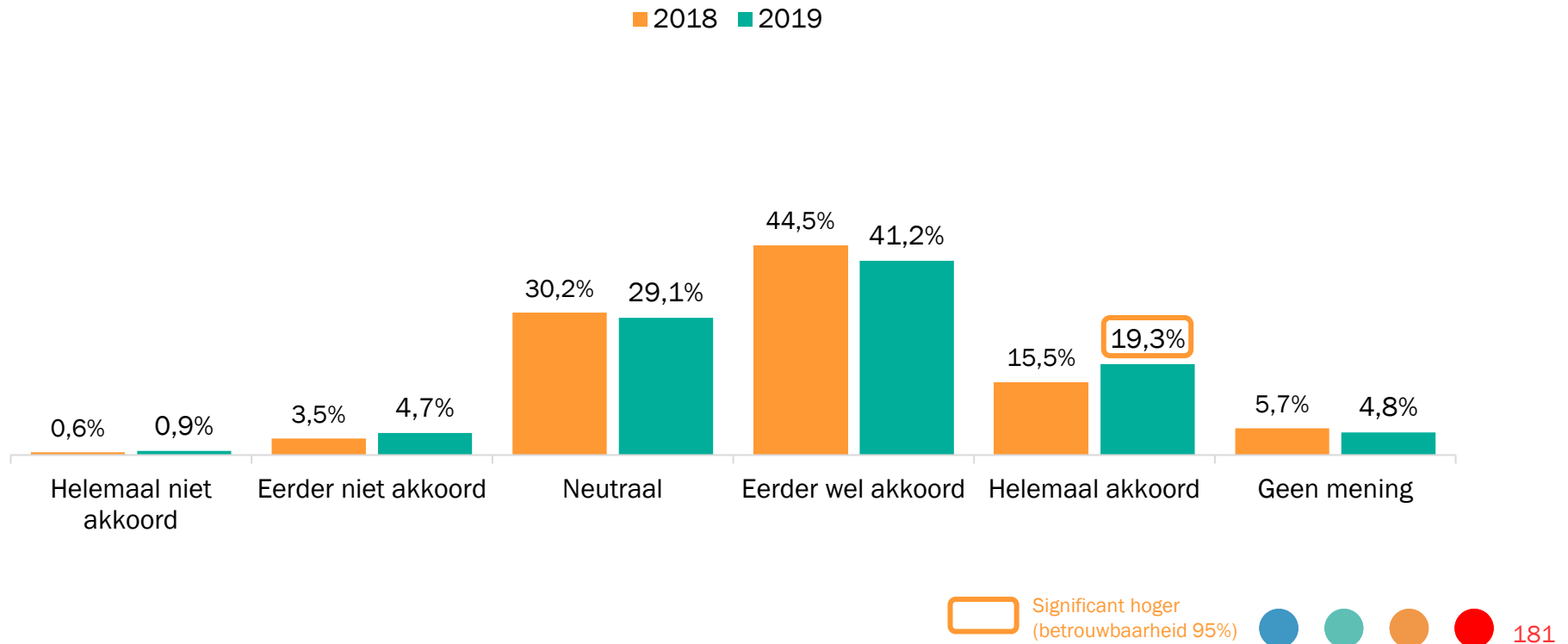
Als mijn kind(eren) vragen heeft/hebben over een STEM-thema, voel ik me zeker genoeg om een correcte uitleg te geven

Specifieke vragen ouders

60% van de bevroagde ouders zegt dat ze het belangrijk vinden dat hun kinderen een stevige STEM-basis meekrijgen.

Ik vind het belangrijk dat mijn kind(eren) een zo stevig mogelijke basis heeft/hebben in STEM-vakken

Specifieke vragen ouders

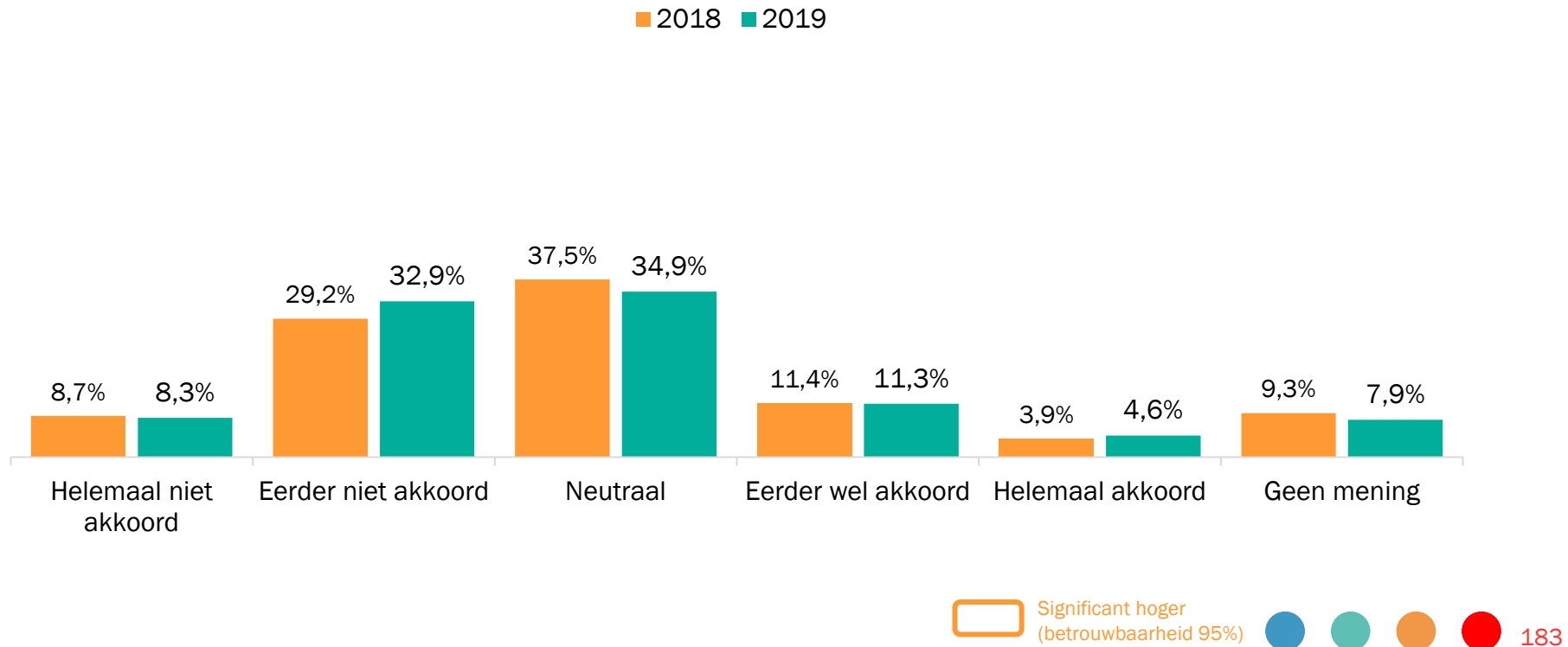
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwij s	Ouders basison derwijs	Ouders secunda ir onderwij s	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
		Count	928	(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Als mijn kind(eren) vragen heeft/hebben over een STEM-thema, voel ik me zeker genoeg om een correcte uitleg te geven	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	166	17,9%	14,4%	21.2% A	16,7%	20,8%	14,9%	17,6%	16,7%	11,7%	23.9% A
	Neutraal	242	26,1%	23,9%	28,2%	45.7% C	31.0% C	19,7%	23,9%	29.3% A	22,8%	29.4% A
	Akkoord	468	50,4%	56.3% B	44,9%	37,6%	39,4%	62.5% A B	52,9%	49,7%	60.4% B	40,4%
	Geen mening	52	5,6%	5,4%	5,8%	0,0%	8.8% C	2,8%	5,6%	4,3%	5,0%	6,4%
Ik vind het belangrijk dat mijn kind(eren) een zo stevig mogelijke basis heeft/hebben in STEM-vakken	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	52	5,6%	4,0%	7.2% A	24.7% B C	4,2%	5,7%	5,6%	6,5%	3,7%	6,1%
	Neutraal	270	29,1%	26,6%	31,5%	36,8%	35.5% C	22,0%	26,0%	33.4% A	25,1%	33.2% A
	Akkoord	561	60,5%	64.8% B	56,3%	38,5%	52,5%	70.2% A B	62.9% B	56,5%	67.2% B	54,9%
	Geen mening	45	4,8%	4,6%	5,0%	0,0%	7.8% C	2,1%	5,5%	3,6%	4,1%	5,8%

Het zijn vooral dat vaders die belang hechten aan een stevige basis: 65% tegenover 56% van de moeders. Als we naar de opleiding van de ouders kijken, zien we dat vooral hoogopgeleide ouders (70%) en ouders met een diploma in exacte wetenschappen (67%) het daarmee eens zijn, tegenover de helft van de ouders met een diploma middelbaar, en de helft van de ouders die een ander diploma hebben dan een STEM-richting.

Specifieke vragen ouders

Slechts 16% van de ouders in onze steekproef gaat akkoord met de stelling dat het belang van STEM overschat wordt.

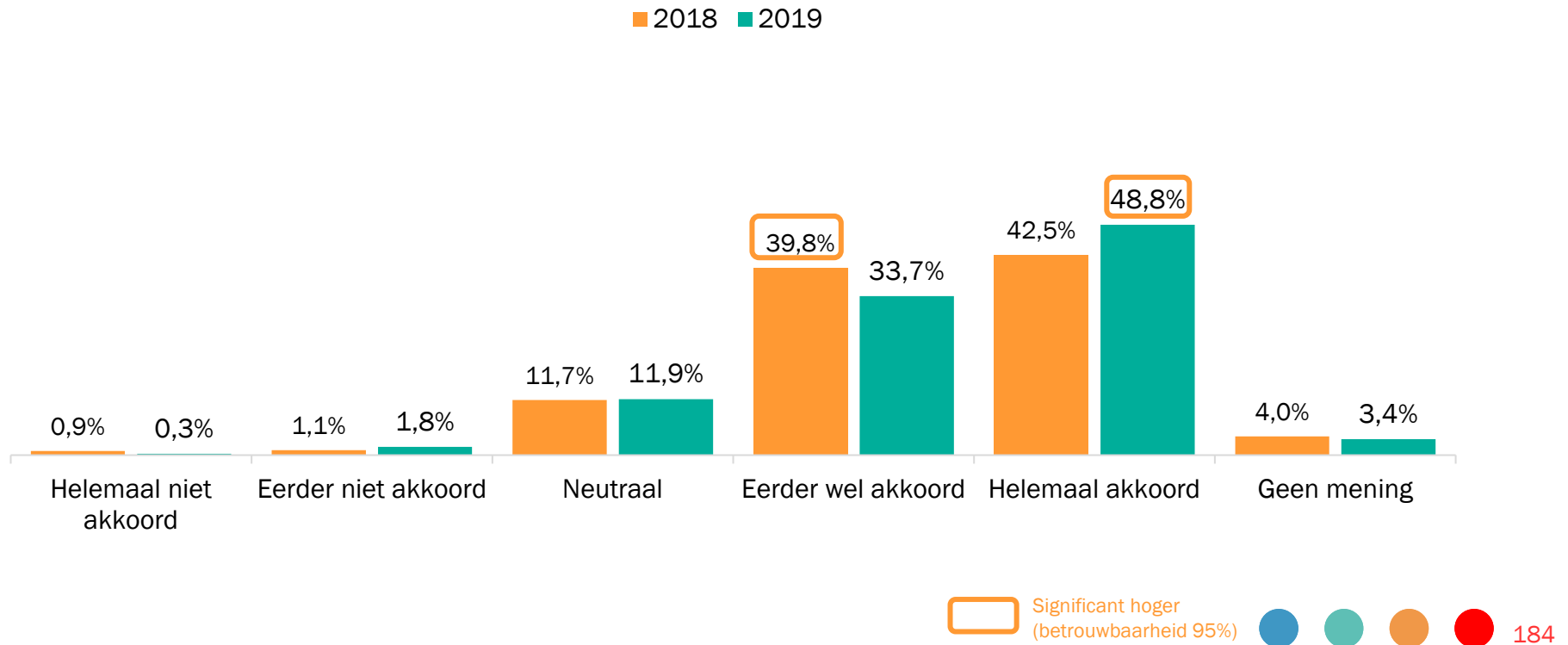
Het belang van STEM wordt overschat

Specifieke vragen ouders

8 op 10 ouders zou hun kinderen een STEM richting laten volgen als ze dat willen.

Ik zou mijn kinderen een STEM-richting laten volgen als ze dat willen

Specifieke vragen ouders

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
		Count	928	(A) 453	(B) 475	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
				(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Het belang van STEM wordt overschat	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	382	41,2%	44,2%	38,4%	24,0%	35,0%	48.8% A B	40,6%	42,8%	43,9%	38,5%
	Neutraal	324	34,9%	32,2%	37,5%	44,4%	39.2% C	29,9%	33,6%	35,2%	32,7%	37,4%
	Akkoord	148	16,0%	16,5%	15,5%	24,4%	15,5%	15,9%	16,8%	16,2%	18.1% B	13,1%
	Geen mening	73	7,9%	7,1%	8,7%	7,2%	10.4% C	5,4%	9.0% B	5,8%	5,3%	11.0% A
Ik zou mijn kinderen een STEM-richting laten volgen als ze dat willen	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	20	2,1%	3,0%	1,4%	9.0% C	2,4%	1,3%	2,0%	2,5%	1,6%	2,1%
	Neutraal	111	11,9%	14.6% B	9,3%	38.2% B C	16.0% C	5,8%	11,5%	11,6%	11,2%	12,6%
	Akkoord	766	82,6%	79,3%	85.6% A	45,5%	76.2% A	91.7% A B	83,9%	82,3%	84,0%	81,6%
	Geen mening	32	3,4%	3,1%	3,7%	7.2% C	5.3% C	1,2%	2,6%	3,5%	3,2%	3,8%

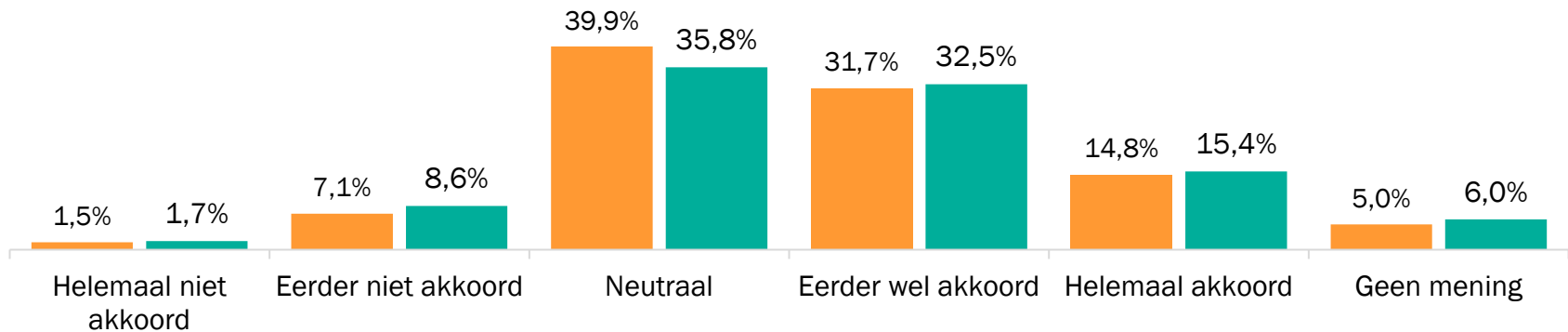
Opnieuw zien we dat meer ouders met een diploma hoger onderwijs (49%) belang hechten aan STEM in vergelijking met ouders met een hoger middelbaar diploma (35%). Er is geen verschil meer met ouders met een ander diploma dan een exacte wetenschap.

Specifieke vragen ouders

Opvallend is dat slechts de helft van de ouders zegt dat ze hun kind actief zouden stimuleren om een STEM-richting te volgen

Ik zou mijn kinderen stimuleren om een STEM-richting te volgen in het secundair onderwijs

■ 2018 ■ 2019

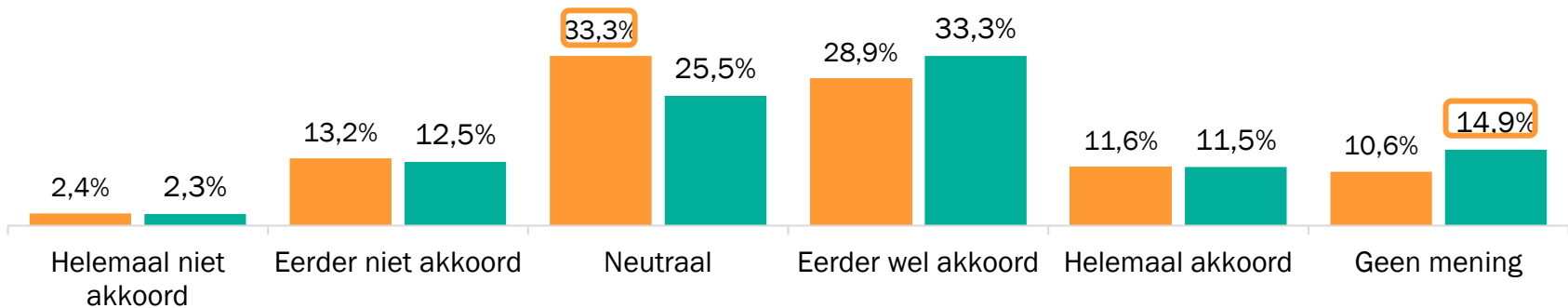
Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

45% van de ouders vindt dat hun kind te weinig in aanraking kwam met STEM in het basisonderwijs.

Mijn kinderen komen/kwamen in de lagere school veel te weinig in contact met STEM

■ 2018 ■ 2019

 Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

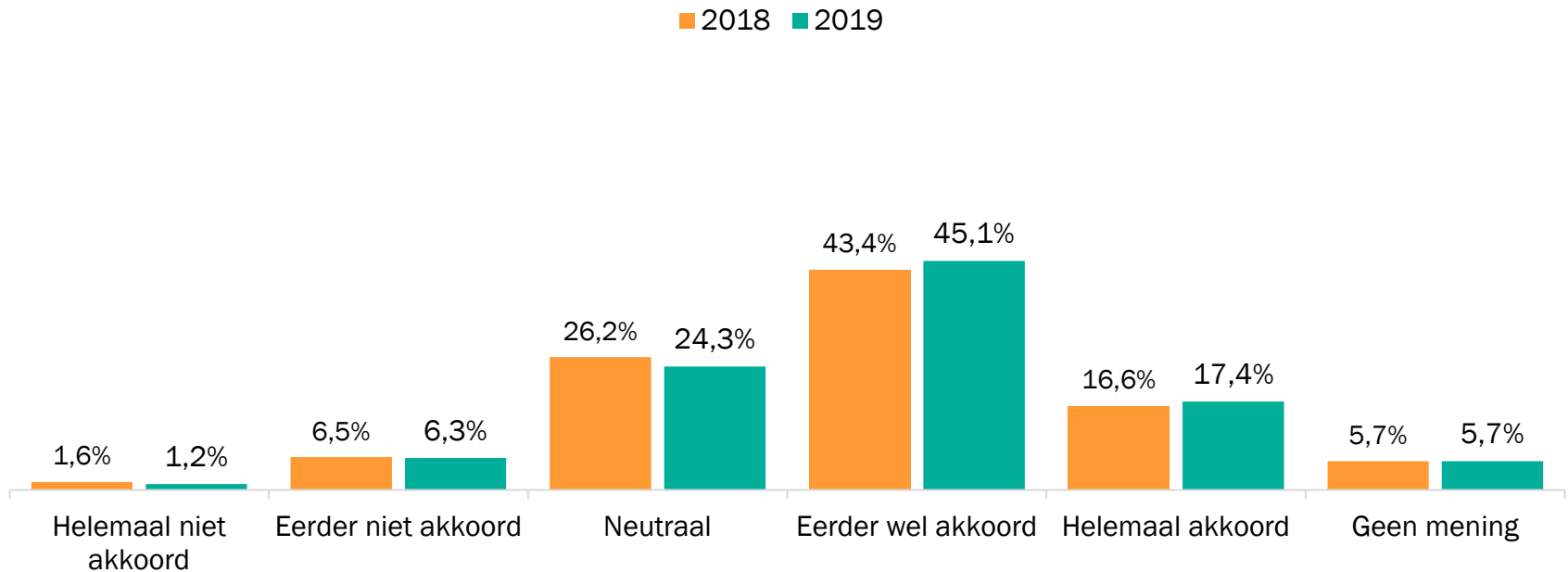
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
		Count	928	(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Ik zou mijn kinderen stimuleren om een STEM-richting te volgen in het secundair onderwijs	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	96	10,3%	8,9%	11,7%	25.8% B C	9,8%	9,7%	9,3%	12,6%	8,3%	10,9%
	Neutraal	333	35,8%	32,3%	39.2% A	20,6%	35,4%	37,4%	36,0%	36,9%	32,3%	40.5% A
	Akkoord	444	47,9%	52.1% B	43,9%	36,9%	46,2%	50,4%	48,0%	46,5%	53.0% B	43,6%
	Geen mening	55	6,0%	6,7%	5,3%	16.8% C	8.5% C	2,6%	6,7%	4,1%	6,5%	5,0%
Mijn kinderen komen/kwamen in de lagere school veel te weinig in contact met STEM	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	138	14,8%	15,9%	13,8%	9,0%	12,5%	17,6%	12,6%	17.6% A	15,3%	14,1%
	Neutraal	236	25,5%	24,6%	26,3%	34,9%	27,1%	23,2%	25,9%	24,0%	21,7%	28.8% A
	Akkoord	416	44,8%	43,0%	46,6%	47,3%	42,5%	47,0%	41,6%	51.5% A	47,2%	42,6%
	Geen mening	138	14,9%	16,5%	13,3%	8,8%	17,9%	12,2%	19.9% B	6,9%	15,7%	14,5%

Opvallend is dat slechts de helft van de ouders zegt dat ze hun kind actief zouden stimuleren om een STEM-richting te volgen, maar dat 45% van de ouders vindt dat hun kind te weinig in aanraking kwam met STEM in het basisonderwijs.

Specifieke vragen ouders

Zes op tien ouders vindt dat er in het lager onderwijs meer aandacht moet komen voor STEM-vakken.

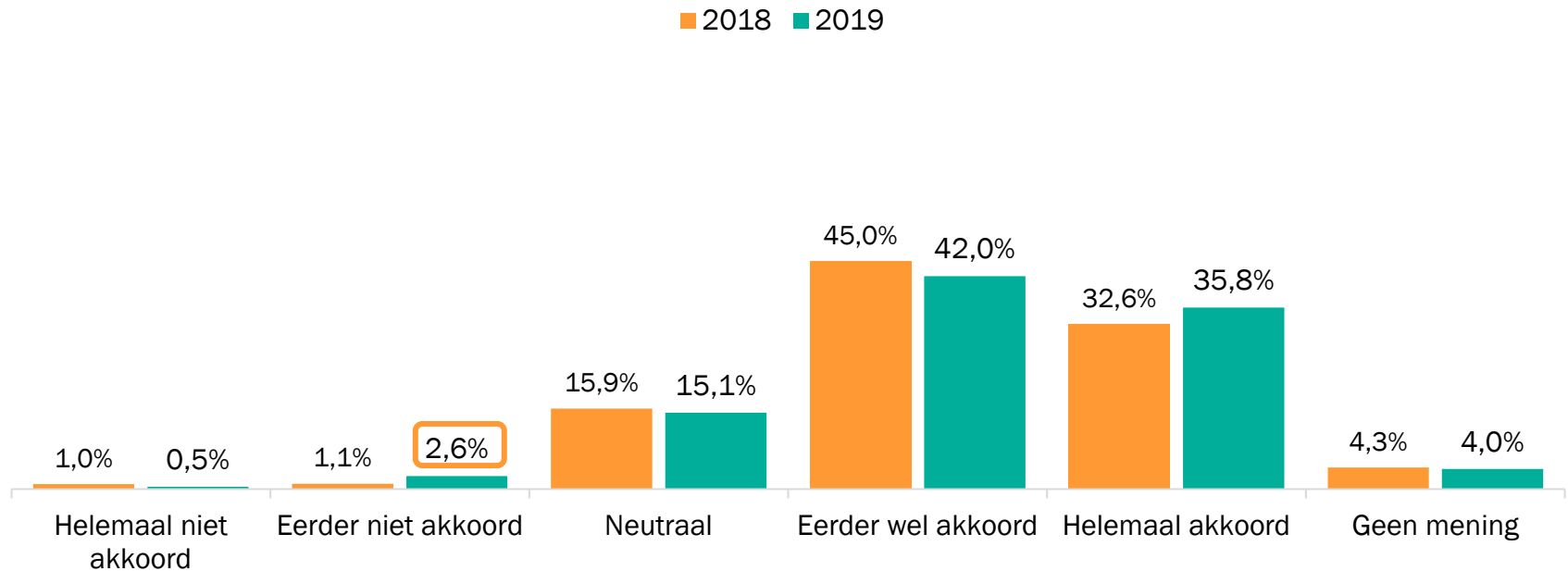
Er zou in het lager onderwijs meer aandacht moeten zijn voor STEM

Specifieke vragen ouders

Bijna 8 op 10 zou een STEM richting overwegen indien hun kind daar interesse voor zou hebben

Als ik merk dat mijn kind(eren) interesse heeft/hebben voor wetenschap en technologie, zou ik een STEM-richting zeker overwegen

2,6% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
		Count	928	(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Er zou in het lager onderwijs meer aandacht moeten zijn voor STEM	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	69	7,5%	8,1%	6,9%	15.6% B	5,3%	9,1%	8,2%	7,5%	6,2%	7,9%
	Neutraal	226	24,3%	25,5%	23,2%	45.1% B C	25,3%	21,8%	25,8%	22,8%	21,4%	26,6%
	Akkoord	580	62,5%	61,1%	63,8%	39,3%	60.9% A	65.8% A	59,7%	65,1%	67.3% B	58,9%
	Geen mening	53	5,7%	5,2%	6,1%	0,0%	8.5% C	3,3%	6,3%	4,6%	5,0%	6,6%
Als ik merk dat mijn kind(eren) interesse heeft/hebben voor wetenschap en technologie, zou ik een STEM-richting zeker overwegen	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	29	3,1%	2,6%	3,6%	9,0%	2,8%	3,0%	3,3%	3,0%	2,5%	3,3%
	Neutraal	140	15,1%	18.0% B	12,4%	20,6%	18.5% C	11,3%	13,4%	16,0%	13,4%	17,1%
	Akkoord	722	77,8%	74,6%	80.7% A	54,3%	73,2%	84.1% A B	79,8%	77,6%	80,0%	75,7%
	Geen mening	37	4,0%	4,7%	3,3%	16.1% B C	5.4% C	1,6%	3,5%	3,5%	4,1%	4,0%

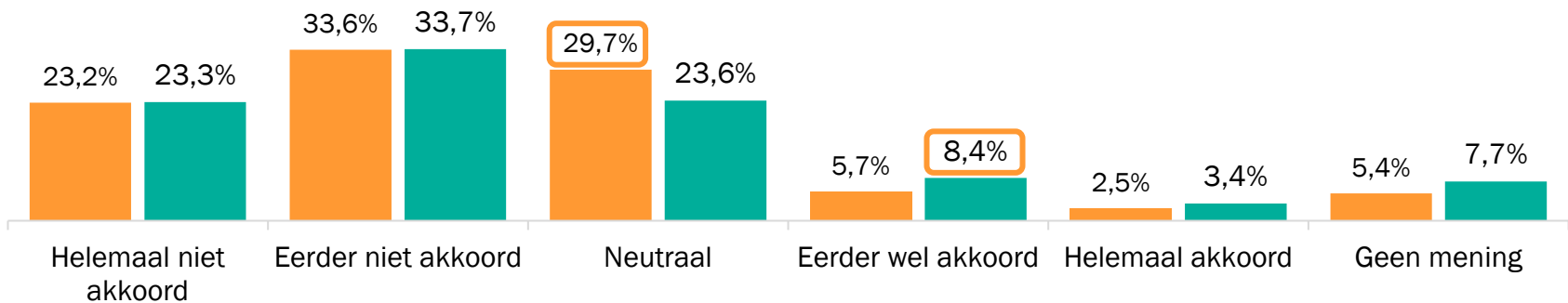
Ouders van kinderen die in het lager onderwijs zitten vinden dat er meer aandacht moet zijn (65%) in vergelijking met ouders van kinderen die in het secundair onderwijs zitten (60%), al is dit verschil niet meer significant. Wel zien we dat ouders met een diploma met exacte wetenschappelijke richting dit belangrijker vinden.

Specifieke vragen ouders

Slechts 12% van de bevroagde ouders zou hun kinderen liever niet naar een STEM-richting sturen als ze konden kiezen. Al was dit vorig jaar nog amper 8%.

Als ik zelf kan kiezen, zou ik mijn kinderen liever niet naar een STEM-richting sturen

■ 2018 ■ 2019

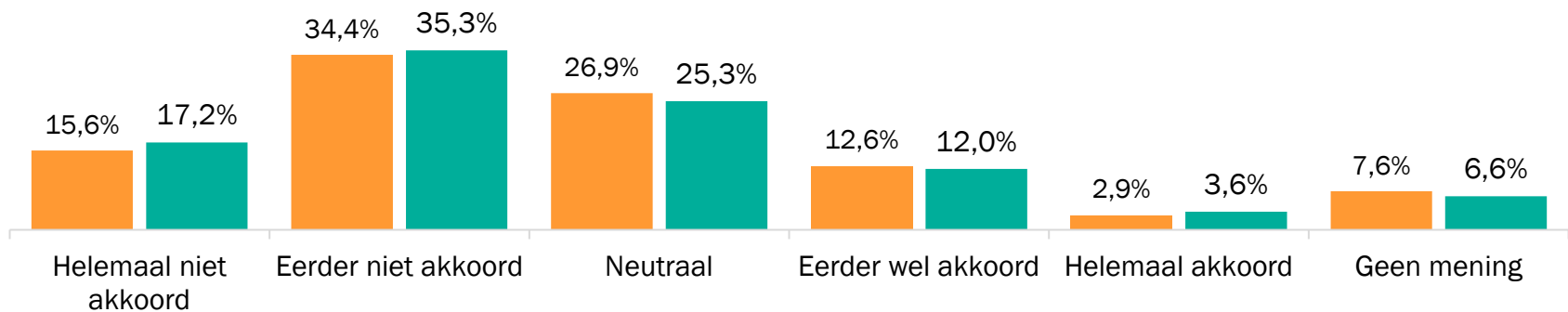
 Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

15% van de ouders zegt daarnaast te geloven dat een STEM-richting volgen de kansen in het hoger onderwijs beperkt.

Een STEM-richting volgen in het secundair onderwijs beperkt de mogelijkheden voor hoger onderwijs meer dan andere richtingen

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

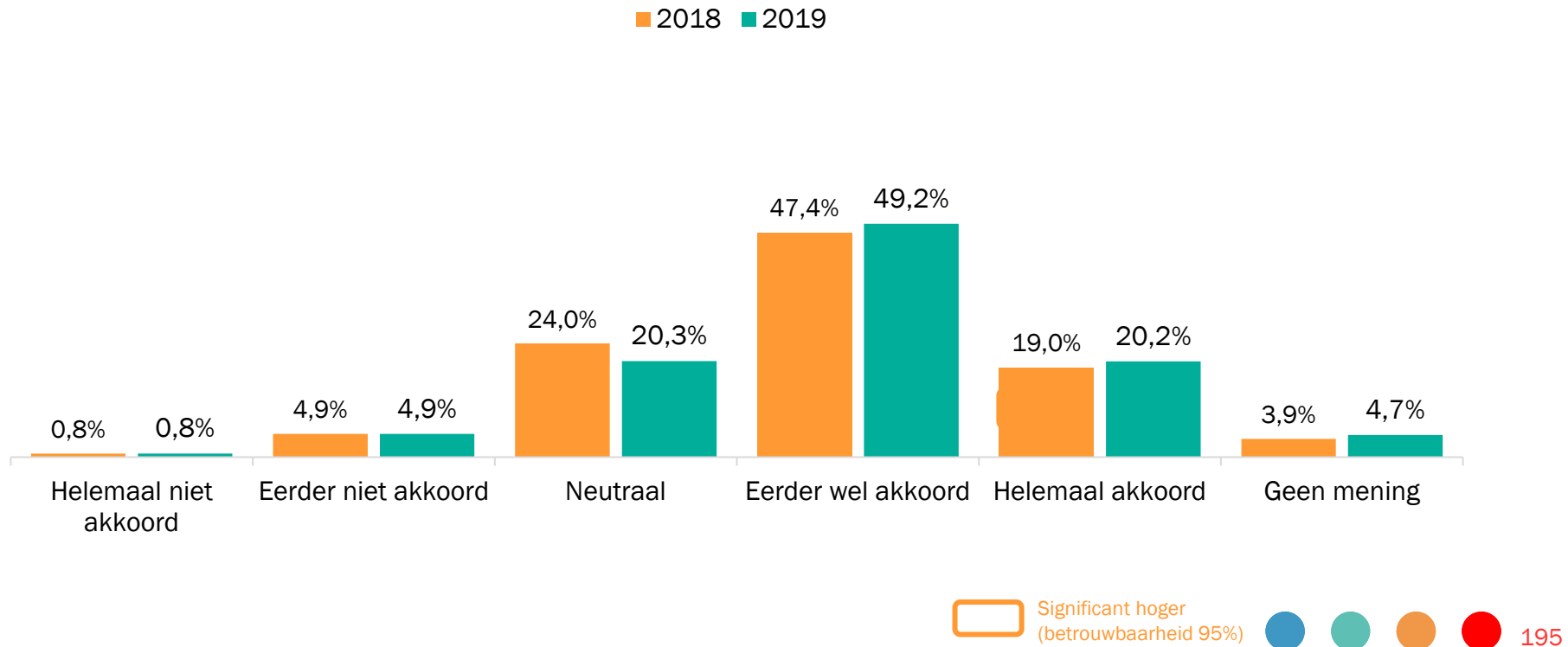
		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
		Count	928	(A) 453	(B) 475	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
				(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Als ik zelf kan kiezen, zou ik mijn kinderen liever niet naar een STEM-richting sturen	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	529	57,0%	58,1%	56,0%	22,2%	52.9% A	63.8% A B	59,4%	55,0%	60,0%	55,3%
	Neutraal	219	23,6%	20,2%	26.8% A	37,3%	24,0%	22,1%	22,4%	25,9%	20,6%	25,8%
	Akkoord	109	11,7%	14.3% B	9,3%	24,4%	11,9%	10,6%	10,7%	12,6%	12,5%	10,1%
Een STEM-richting volgen in het secundair onderwijs beperkt de mogelijkheden voor hoger onderwijs meer dan andere richtingen	Geen mening	71	7,7%	7,4%	7,9%	16.1% C	11.2% C	3,5%	7,4%	6,5%	6,9%	8,8%
	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	487	52,5%	50,0%	54,9%	16,7%	46.7% A	61.0% A B	52,7%	52,5%	56.0% B	49,4%
	Neutraal	235	25,3%	28.4% B	22,3%	29,6%	29.8% C	20,4%	25,7%	26,1%	23,0%	27,4%
	Akkoord	145	15,6%	16,4%	14,9%	37.6% B C	15,9%	13,7%	14,4%	16,1%	15,2%	15,5%
	Geen mening	61	6,6%	5,2%	7,9%	16.1% C	7,6%	4,8%	7,2%	5,3%	5,8%	7,7%

Zes op tien ouders met een hoog diploma denkt niet dat een STEM-richting volgen de mogelijkheden beperkt in het hoger onderwijs, tegenover vier op tien ouders met een middelbaar diploma.

Specifieke vragen ouders

Twee derden van de ouders in de steekproef zou hun kind stimuleren in buitenschoolse activiteiten rond STEM-thema's als het kind daar interesse in heeft.

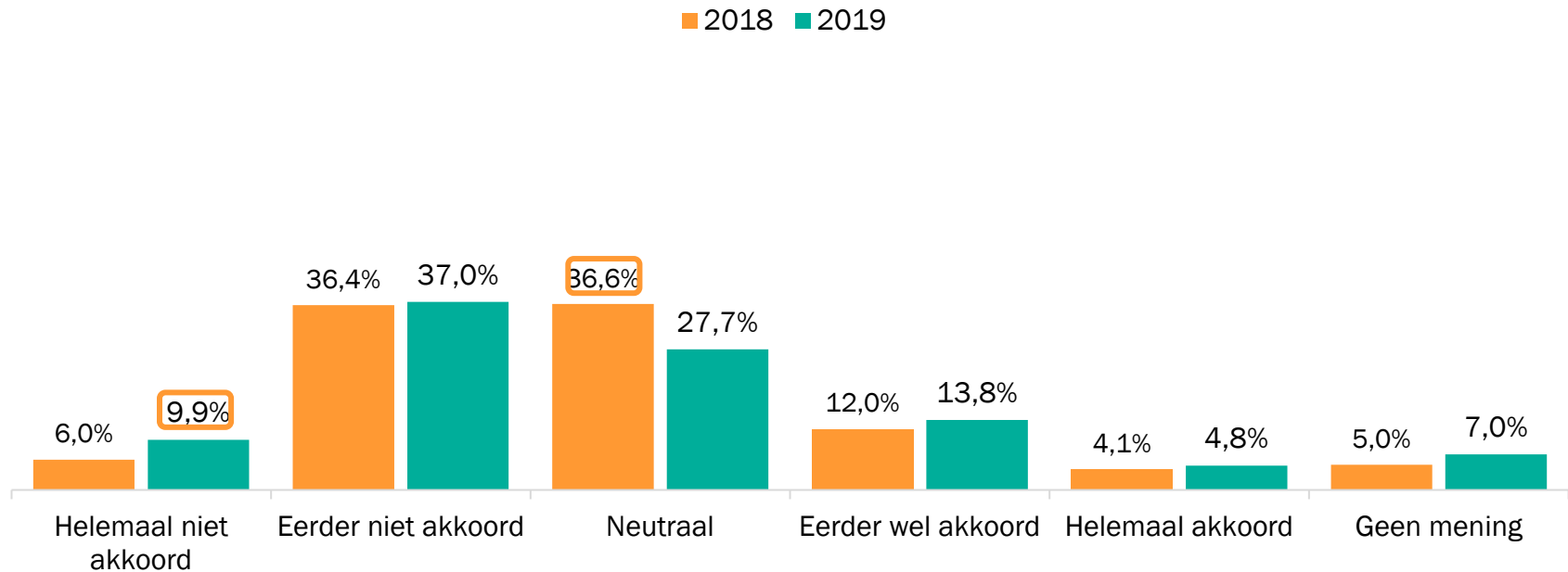
Als ik merk dat mijn kind(eren) interesse heeft/hebben voor STEM-thema's, zou ik ook deelname aan buitenschoolse activiteiten hierrond stimuleren

Specifieke vragen ouders

Slechts 19% van de ouders gelooft dat de aandacht voor STEM ten koste gaat van andere kennis en vaardigheden.

De aandacht voor STEM gaat ten koste van andere belangrijke kennis en vaardigheden

Specifieke vragen ouders

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
		Count	928	(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Als ik merk dat mijn kind(eren) interesse heeft/hebben voor STEM-thema's, zou ik ook deelname aan buitenschoolse activiteiten hierrond stimuleren	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	53	5,7%	7.4% B	4,1%	9,0%	6,2%	4,9%	6,1%	5,7%	4,6%	6,4%
	Neutraal	188	20,3%	21,6%	19,0%	36.6% C	24.6% C	14,6%	20,7%	20,8%	19,8%	20,9%
	Akkoord	644	69,4%	66,0%	72.6% A	47,1%	62,6%	77.9% A B	69,3%	68,8%	72.4% B	66,3%
	Geen mening	43	4,7%	5,0%	4,3%	7,2%	6.6% C	2,5%	3,9%	4,6%	3,2%	6.4% A
De aandacht voor STEM gaat ten koste van andere belangrijke kennis en vaardigheden	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	435	46,9%	47,1%	46,7%	24,0%	44,3%	51.1% A	47,8%	46,0%	51.9% B	41,8%
	Neutraal	257	27,7%	28,2%	27,1%	43,6%	28,2%	25,9%	28,7%	27,6%	24,7%	31.3% A
	Akkoord	172	18,5%	18,4%	18,6%	32,4%	16,5%	19,6%	16,0%	21.2% A	17,0%	19,0%
	Geen mening	65	7,0%	6,3%	7,6%	0,0%	11.0% C	3,4%	7,5%	5,2%	6,4%	7,8%

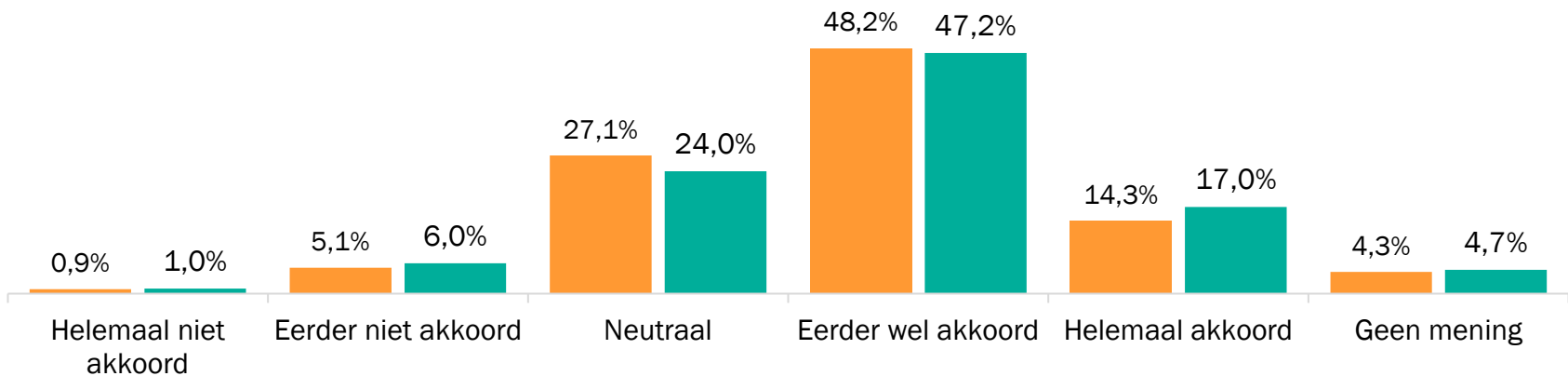
Opnieuw blijken meer hoogopgeleide ouders voorstander van STEM: de helft gelooft niet dat andere vakken lijden onder de STEM-aandacht, tegenover ruim een vierde van de ouders met een lager diploma.

Specifieke vragen ouders

64% van de bevraagde ouders zegt het belangrijk te vinden om hun kinderen te laten proeven van STEM-thema's.

Ik vind het belangrijk mijn kind(eren) te laten proeven van STEM-thema's, ook al tonen ze niet direct interesse hiervoor

■ 2018 ■ 2019

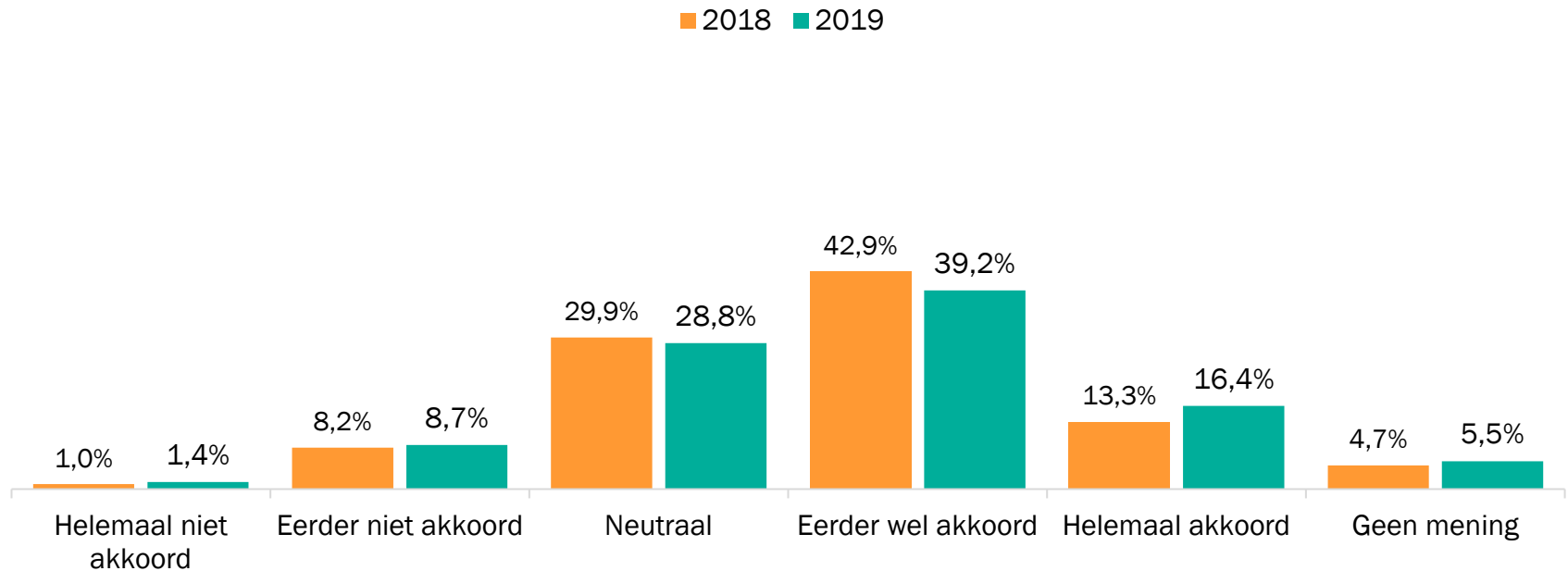

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen ouders

Een iets kleiner aandeel (56%) zegt STEM essentieel te vinden om hun kinderen voor te bereiden op actuele uitdagingen in de samenleving.

Ik denk dat STEM essentieel is om mijn kind(eren) meer betrokken te maken bij actuele uitdagingen in de samenleving

Specifieke vragen ouders

		Totaal		Wat is uw geslacht?		Diploma			onderwijsfase		Wat waren de belangrijkste vakken van de richting waarin u uw hoogste diploma behaalde?	
				Man	Vrouw	Hoogste ns lager middelb aar	Hoger middelb aar	Hoger onderwi js	Ouders basison derwijs	Ouders secund air onderwi js	Exact wetensc happelij ke richting	Andere
		Count	928	(A) 453	(B) 475	(A) 33	(B) 451	(C) 444	(A) 544	(B) 539	(A) 472	(B) 440
Ik vind het belangrijk mijn kind(eren) te laten proeven van STEM-thema's, ook al tonen ze niet direct interesse hiervoor	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	66	7,1%	6,0%	8,1%	32.3% B C	5,6%	6,7%	7,2%	7,1%	4,4%	7.7% A
	Neutraal	223	24,0%	22,1%	25,8%	27,6%	31.0% C	16,7%	22,2%	26,7%	20,3%	28.4% A
	Akkoord	596	64,2%	66,4%	62,1%	32,9%	56.3% A	74.5% A B	65,6%	62,7%	71.3% B	58,3%
	Geen mening	43	4,7%	5,5%	3,9%	7,2%	7.0% C	2,1%	5,0%	3,5%	4,0%	5,6%
Ik denk dat STEM essentieel is om mijn kind(eren) meer betrokken te maken bij actuele uitdagingen in de samenleving	(n)	928	100,0%	453	475	33	451	444	544	539	472	440
	Niet akkoord	94	10,1%	9,8%	10,3%	24.6% B C	8,5%	10,6%	10,2%	11,8%	9,2%	9,6%
	Neutraal	268	28,8%	26,7%	30,8%	28,3%	31,4%	26,3%	27,3%	31,0%	25,6%	32.2% A
	Akkoord	516	55,6%	58,3%	53,0%	39,9%	52,1%	60.4% B	57,3%	52,5%	61.4% B	50,8%
	Geen mening	51	5,5%	5,1%	5,8%	7,2%	8.0% C	2,8%	5,2%	4,7%	3,9%	7.4% A

We zien opnieuw een significant groter aandeel van ouders die het belangrijk vinden dat hun kinderen vertrouwd raken met STEM-thema's bij de hoogopgeleide ouders (75% vs 56%) en de ouders met een STEM-diploma (72% vs 58%)

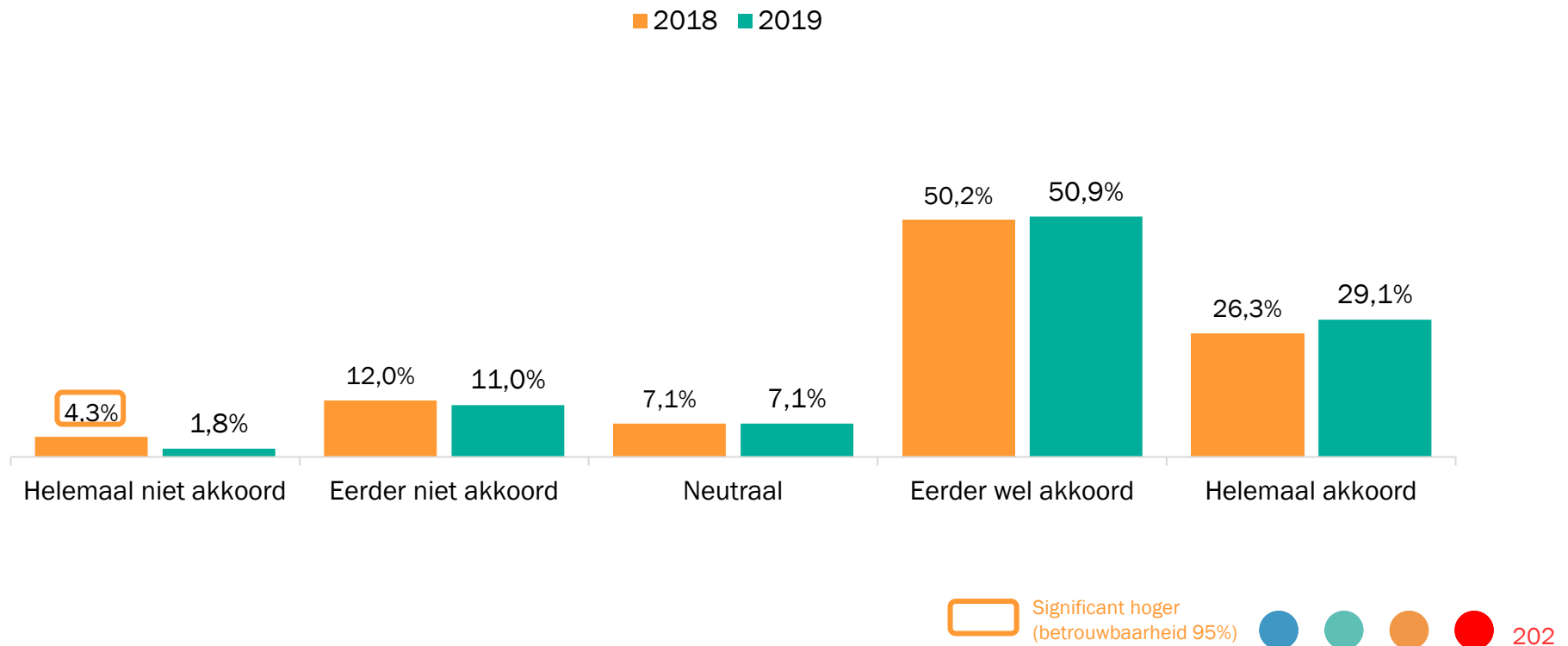
LEERLINGEN:

De term STEM is nog niet helemaal ingeburgerd, en de meerwaarde voor een job later wordt slechts door helft van de leerlingen gezien, al ligt dit iets hoger dan in 2018. Er is op zich wel veel interesse en het wordt als leuk (genoeg) aanzien, maar er is een opvallend slechtere visie op STEM bij leerlingen secundair onderwijs in vergelijking met leerlingen basisonderwijs.

Specifieke vragen leerlingen

Van de ondervraagde leerlingen zegt maar liefst 80% dat ze wetenschap leuk vinden.

Ik vind wetenschap leuk

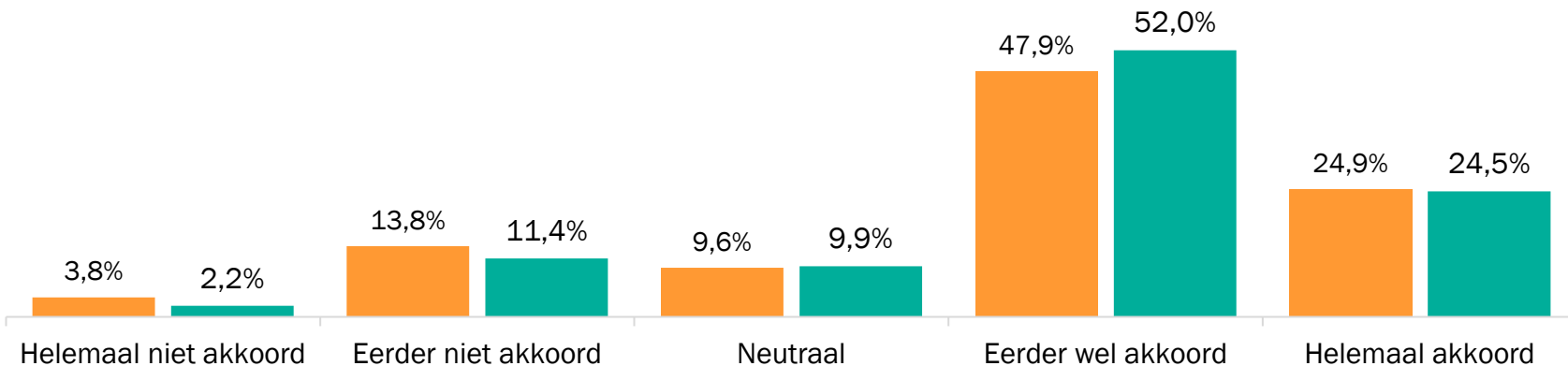

Specifieke vragen leerlingen

Een vergelijkbaar aandeel zou er graag meer over weten

Ik zou graag meer willen weten over wetenschap

■ 2018 ■ 2019

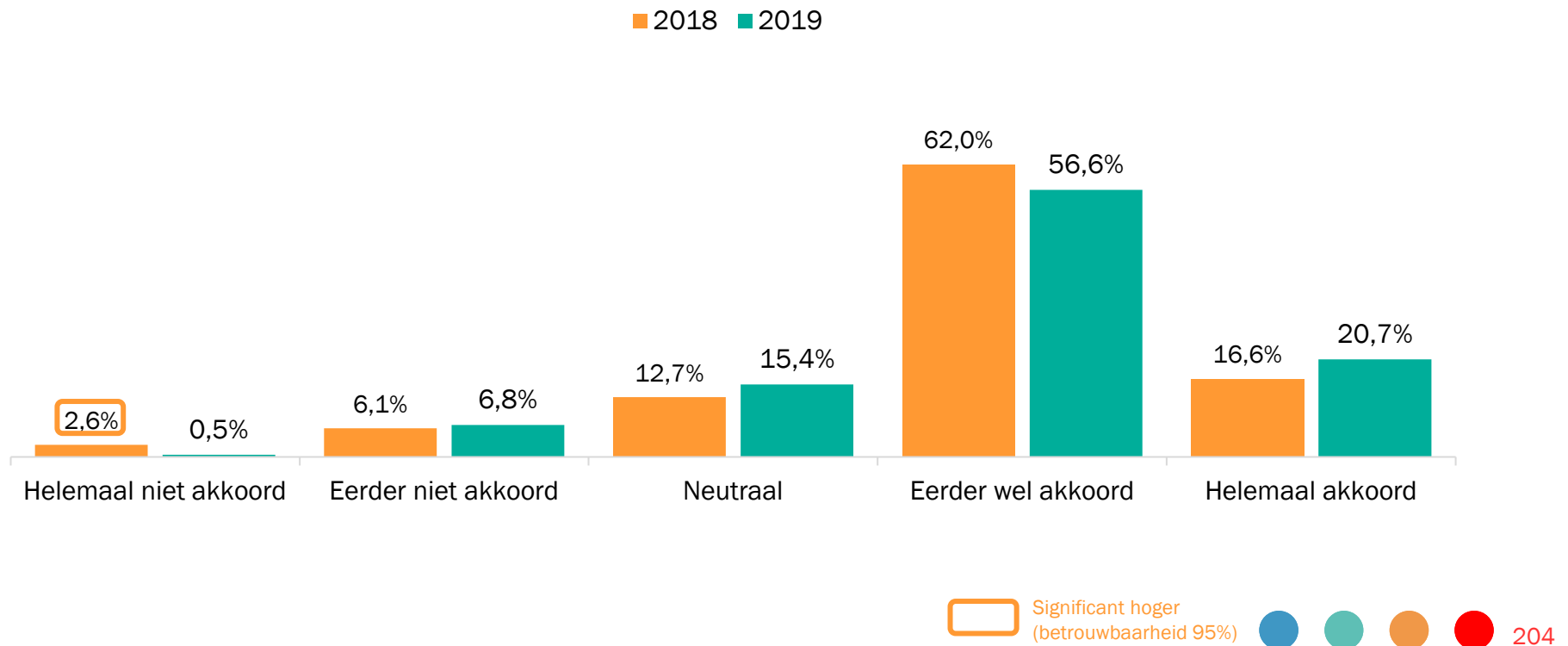
Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

En gelooft dat wetenschap mensenlevens verbetert.

Wetenschap maakt het leven van mensen beter

Specifieke vragen leerlingen

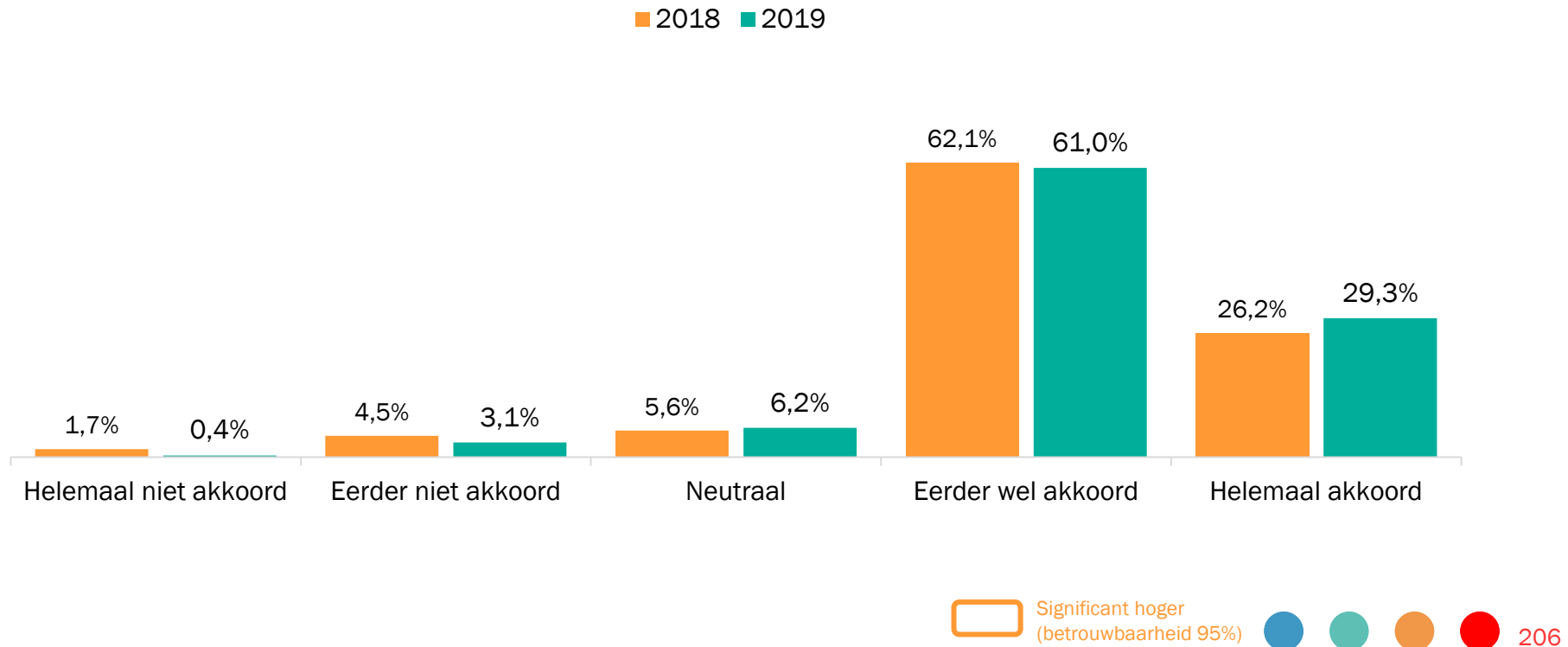
		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
Ik vind wetenschap leuk	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	70	12,8%	8,1%	17.9% A	9,5%	16.2% A
	Neutraal	39	7,1%	4,2%	10.3% A	5,8%	8,5%
	Akkoord	437	80,0%	87.7% B	71,8%	84.7% B	75,4%
Ik zou graag meer willen weten over wetenschap	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	74	13,6%	11,6%	15,6%	12,8%	14,3%
	Neutraal	54	9,9%	6,7%	13.4% A	7,7%	12,1%
	Akkoord	418	76,6%	81.7% B	71,0%	79,6%	73,5%
Wetenschap maakt het leven van mensen beter	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	40	7,3%	7,4%	7,3%	9,1%	5,5%
	Neutraal	84	15,4%	14,8%	16,0%	19.3% B	11,4%
	Akkoord	422	77,3%	77,8%	76,7%	71,5%	83.1% A

Het zijn vooral de leerlingen in het lager onderwijs die nog positiever zijn over wetenschap, want in het secundair onderwijs zien we significant meer leerlingen die wetenschap niet leuk vinden (16% vs 10%). Leerlingen van het secundair onderwijs vinden van weer meer dat wetenschap het leven beter maakt (83% vs 72%).

Specifieke vragen leerlingen

Maar liefst 9 op 10 leerlingen zegt dat wetenschap ook nuttig is voor henzelf.

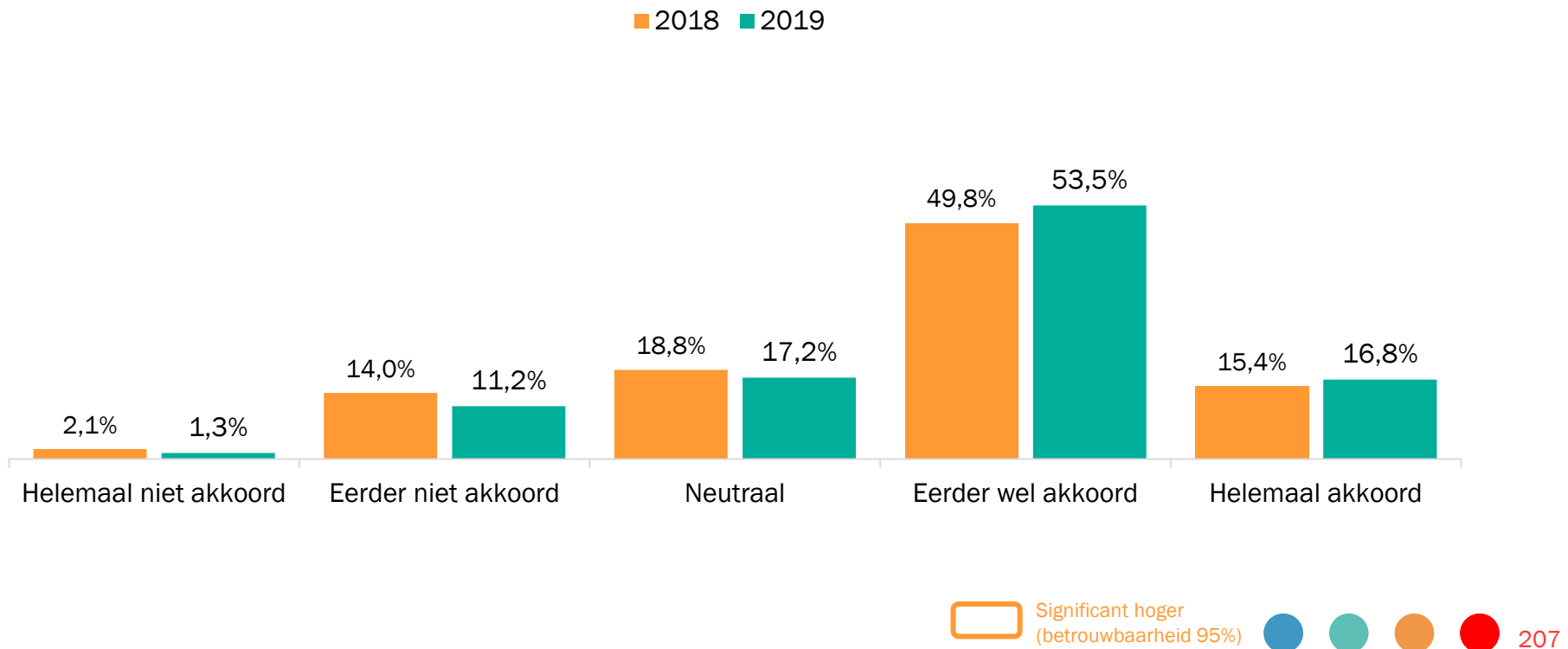
Wetenschap leert nieuwe dingen die ook nuttig zijn voor mij

Specifieke vragen leerlingen

Terwijl “maar” 70% zegt vertrouwen te hebben in wat wetenschappers zeggen.

Ik vertrouw wat wetenschappers zeggen

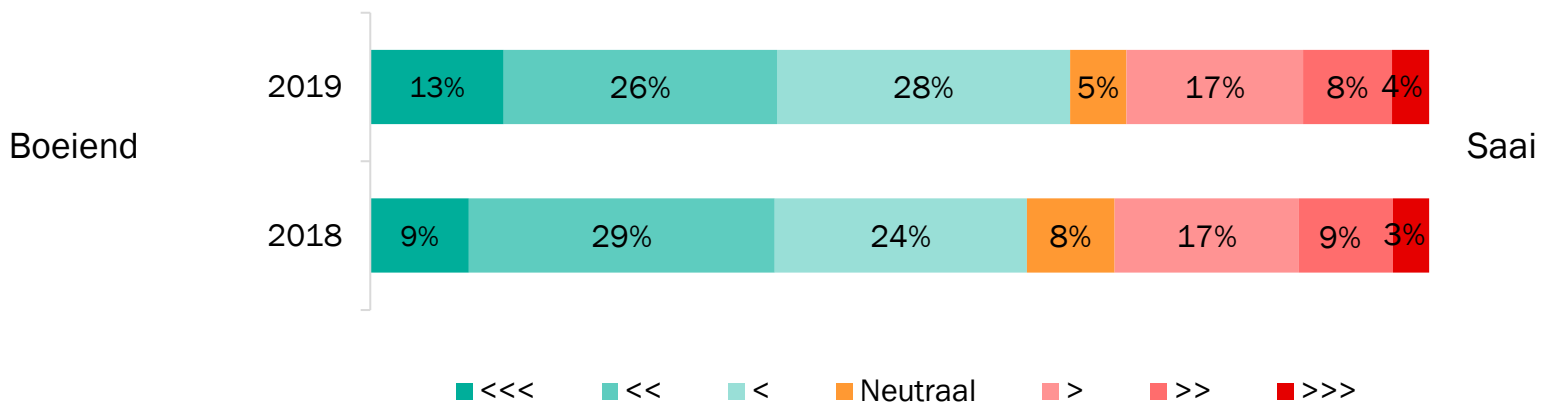
Specifieke vragen leerlingen

		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
Wetenschap leert nieuwe dingen die ook nuttig zijn voor mij	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	19	3,5%	3,5%	3,4%	4,4%	2,6%
	Neutraal	34	6,2%	5,3%	7,3%	5,8%	6,6%
	Akkoord	493	90,3%	91,2%	89,3%	89,8%	90,8%
Ik vertrouw wat wetenschappers zeggen	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	68	12,5%	9,2%	16.0% A	12,4%	12,5%
	Neutraal	94	17,2%	20,1%	14,1%	16,4%	18,0%
	Akkoord	384	70,3%	70,8%	69,8%	71,2%	69,5%

In tegenstelling tot vorig jaar zijn er geen significante verschillen meer waar te nemen tussen leerlingen uit het lager en secundair onderwijs

Bijna 7 op 10 leerlingen zegt wetenschappers boeiend te vinden.

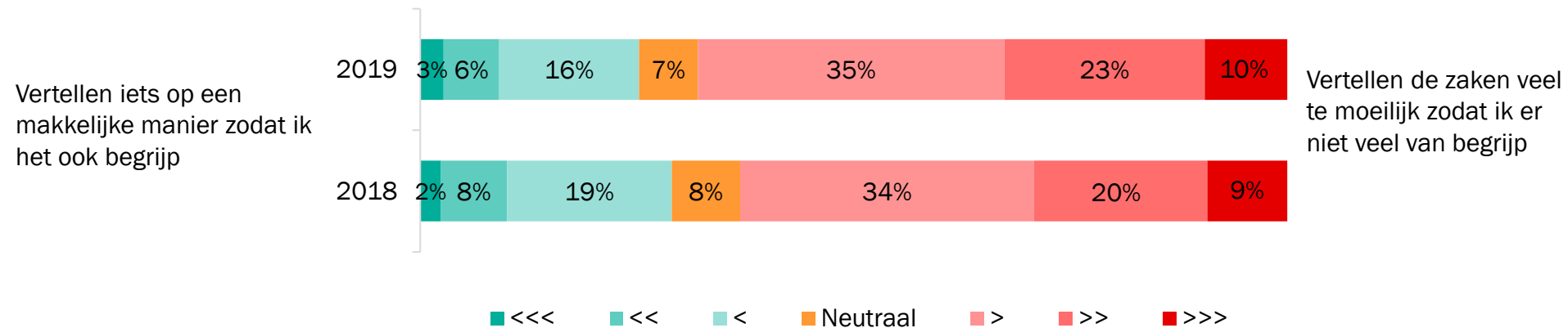
Wetenschappers zijn...

Specifieke vragen leerlingen

68% van de leerlingen vindt ook dat ze niet erg veel begrijpen van wat wetenschappers vertellen.

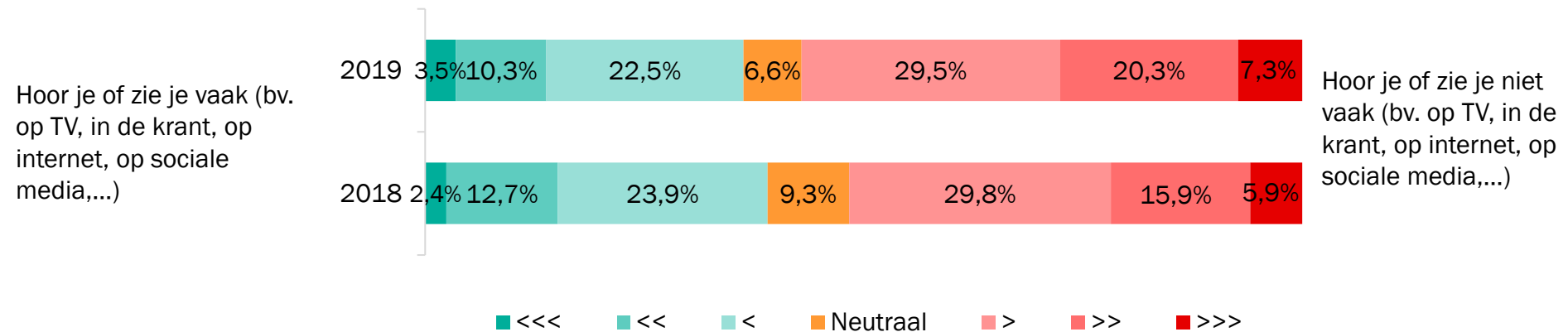
Wetenschappers zijn...

Specifieke vragen leerlingen

Slechts 4 op 10 leerlingen geeft aan dat ze wetenschappers vaak in de media aan het woord horen.

Wetenschappers zijn...

Specifieke vragen leerlingen

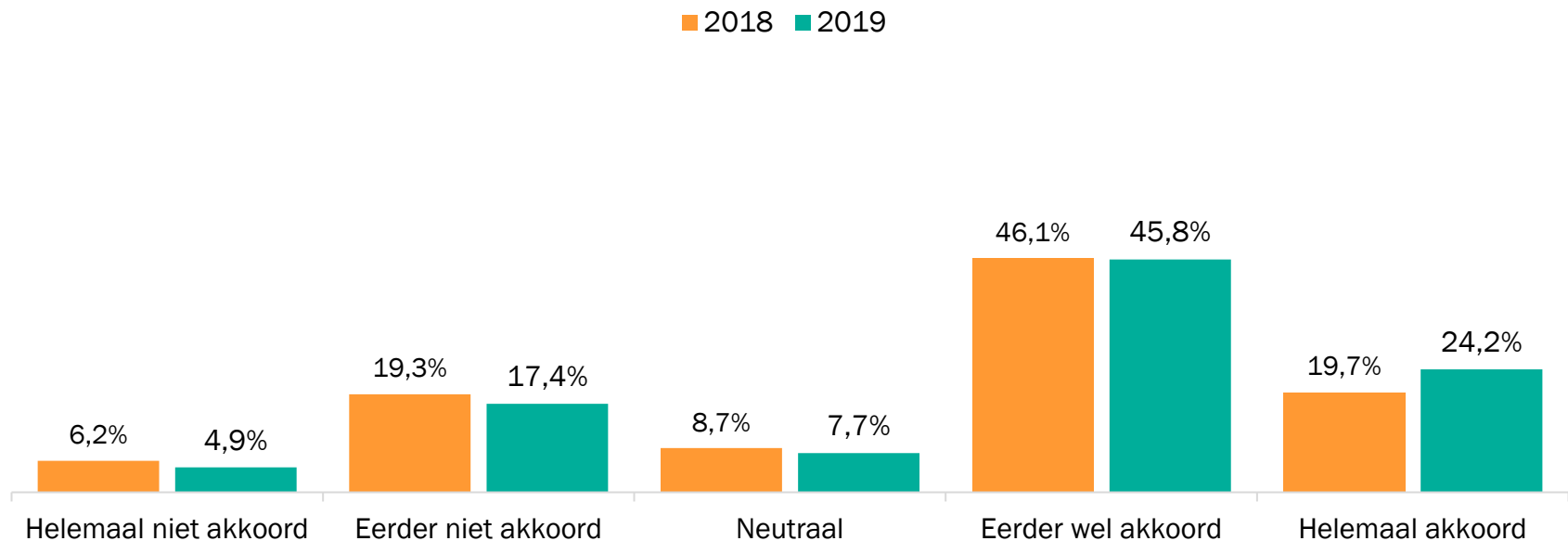
Wat past het best bij jouw beeld over wetenschappers? Wetenschappers zijn...		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
Boeiend - Saai	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	<<<, <<, <	361	66,1%	70.4% B	61,5%	67,9%	64,3%
	Neutraal	29	5,3%	2,8%	8.0% A	3,3%	7.4% A
	>, >>, >>>	156	28,6%	26,8%	30,5%	28,8%	28,3%
Vertellen iets op een makkelijke manier zodat ik het ook begrijp - Vertellen de zaken veel te moeilijk zodat ik er niet veel van begrijp	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	<<<, <<, <	138	25,3%	25,7%	24,8%	23,4%	27,2%
	Neutraal	37	6,8%	7,7%	5,7%	6,9%	6,6%
	>, >>, >>>	371	67,9%	66,5%	69,5%	69,7%	66,2%
Hoor je of zie je vaak (bv. op TV, in de krant, op internet, op sociale media,...) - Hoor je of zie je niet vaak (bv. op TV, in de krant, op internet, op sociale media,...)	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	<<<, <<, <	198	36,3%	37,7%	34,7%	36,5%	36,0%
	Neutraal	36	6,6%	6,0%	7,3%	5,5%	7,7%
	>, >>, >>>	312	57,1%	56,3%	58,0%	58,0%	56,3%

Waar er vorig jaar geen significante verschillen waar te nemen waren, zien we nu dat jongens wetenschappers iets boeiender vinden dan meisjes.

Specifieke vragen leerlingen

70% wil naar eigen zeggen wel eens met een wetenschapper praten, dat is iets meer dan vorig jaar.

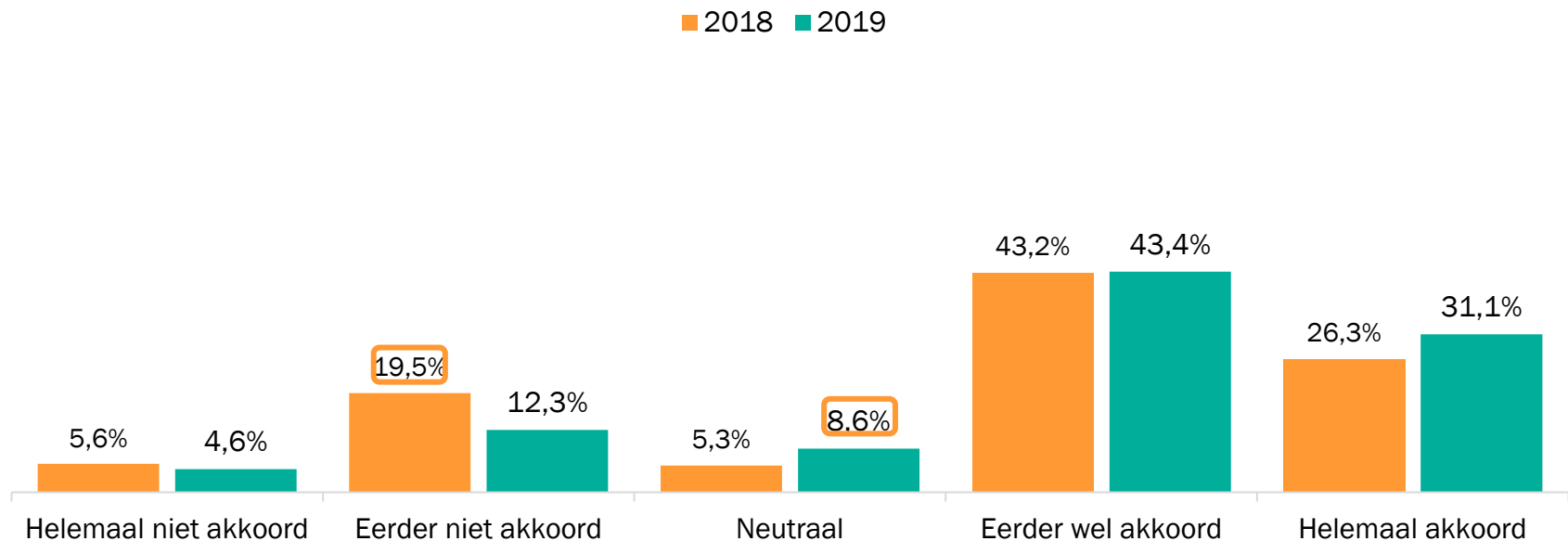
Ik zou wel eens met een echte wetenschapper willen praten

Specifieke vragen leerlingen

75% zou wel eens willen meedoen met een wetenschappelijk project. Dat is iets meer dan vorig jaar.

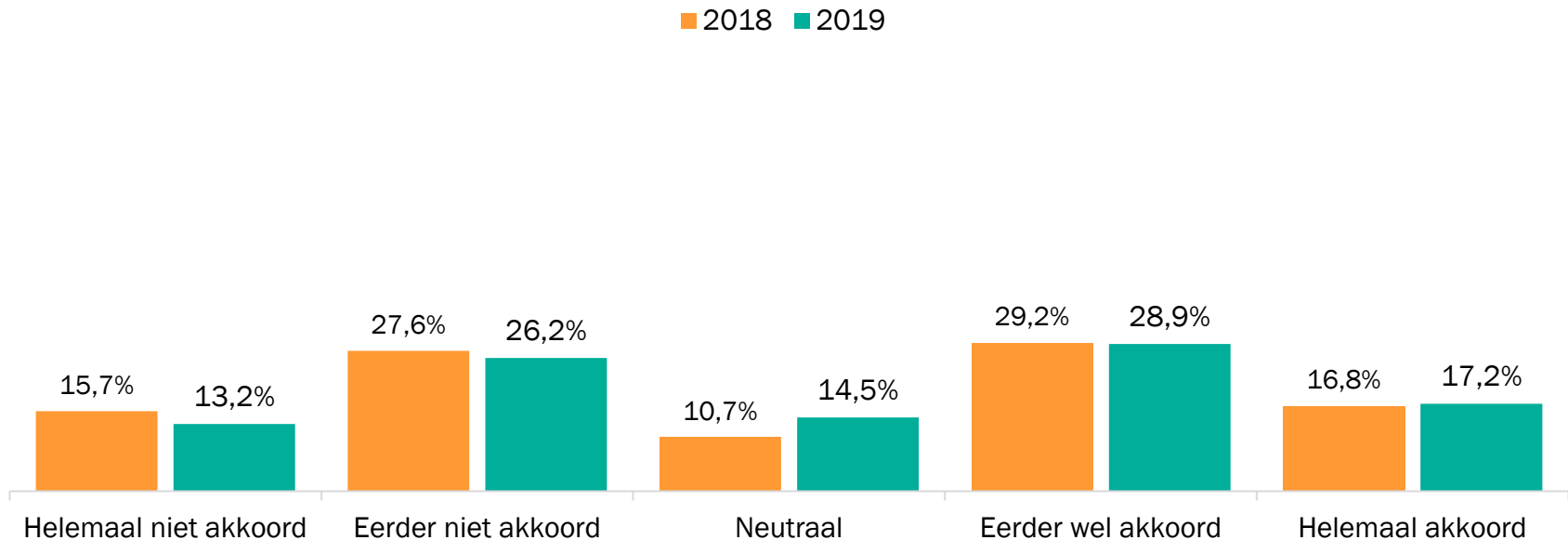
Ik zou graag wel eens willen meedoen met een wetenschappelijk onderzoek

Specifieke vragen leerlingen

En 46% van de bevroagde leerlingen zegt dat ze graag wetenschapper zouden worden.

Ik zou zelf graag wetenschapper willen worden

Specifieke vragen leerlingen

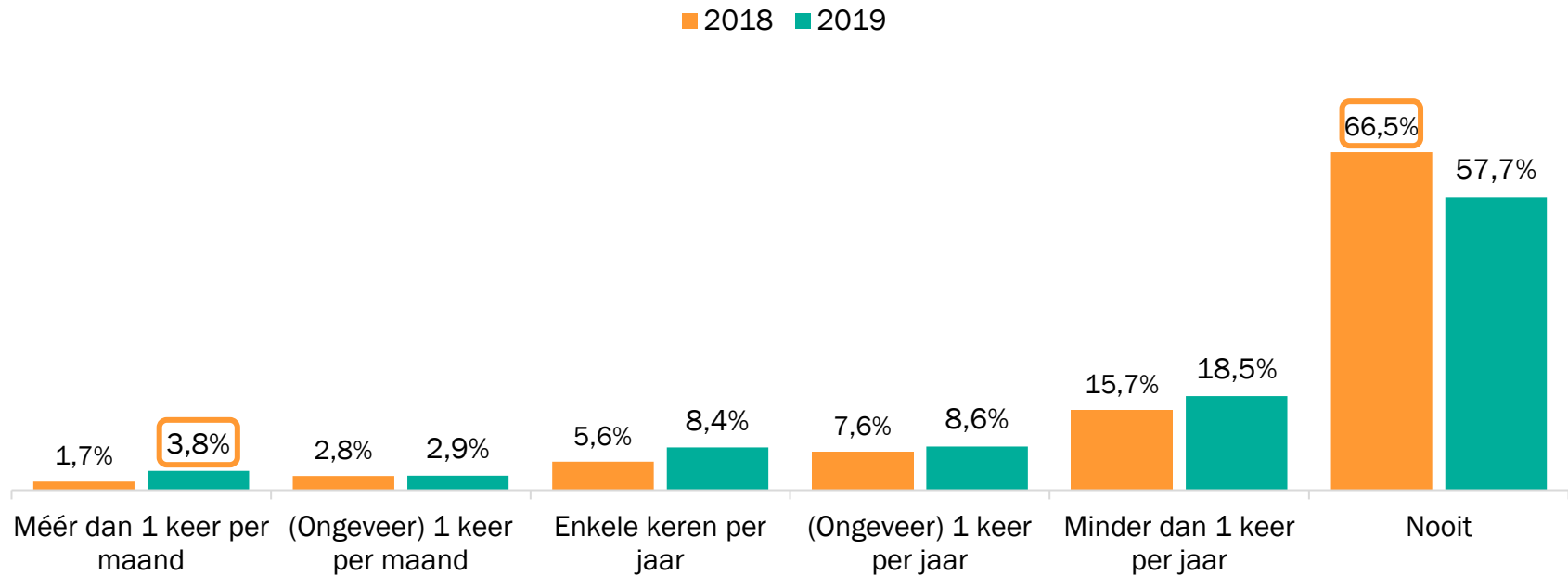
		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
Ik zou wel eens met een echte wetenschapper willen praten	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	122	22,3%	21,1%	23,7%	22,3%	22,4%
	Neutraal	42	7,7%	7,0%	8,4%	7,3%	8,1%
	Akkoord	382	70,0%	71,8%	67,9%	70,4%	69,5%
Ik zou graag wel eens willen meedoen met een wetenschappelijk onderzoek	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	92	16,8%	15,1%	18,7%	15,0%	18,8%
	Neutraal	47	8,6%	8,8%	8,4%	7,7%	9,6%
	Akkoord	407	74,5%	76,1%	72,9%	77,4%	71,7%
Ik zou zelf graag wetenschapper willen worden	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	215	39,4%	34,5%	44.7% A	35,0%	43.8% A
	Neutraal	79	14,5%	11,6%	17.6% A	15,3%	13,6%
	Akkoord	252	46,2%	53.9% B	37,8%	49,6%	42,6%

Jongens willen waker wetenschapper worden, terwijl leerlingen van het secundair onderwijs dit net niet willen.

Specifieke vragen leerlingen

Meer dan de helft van de leerlingen heeft nog nooit een cursus of workshop over wetenschap of technologie gevolgd, al ligt dit aandeel lager dan vorig jaar (58% vs 67%)

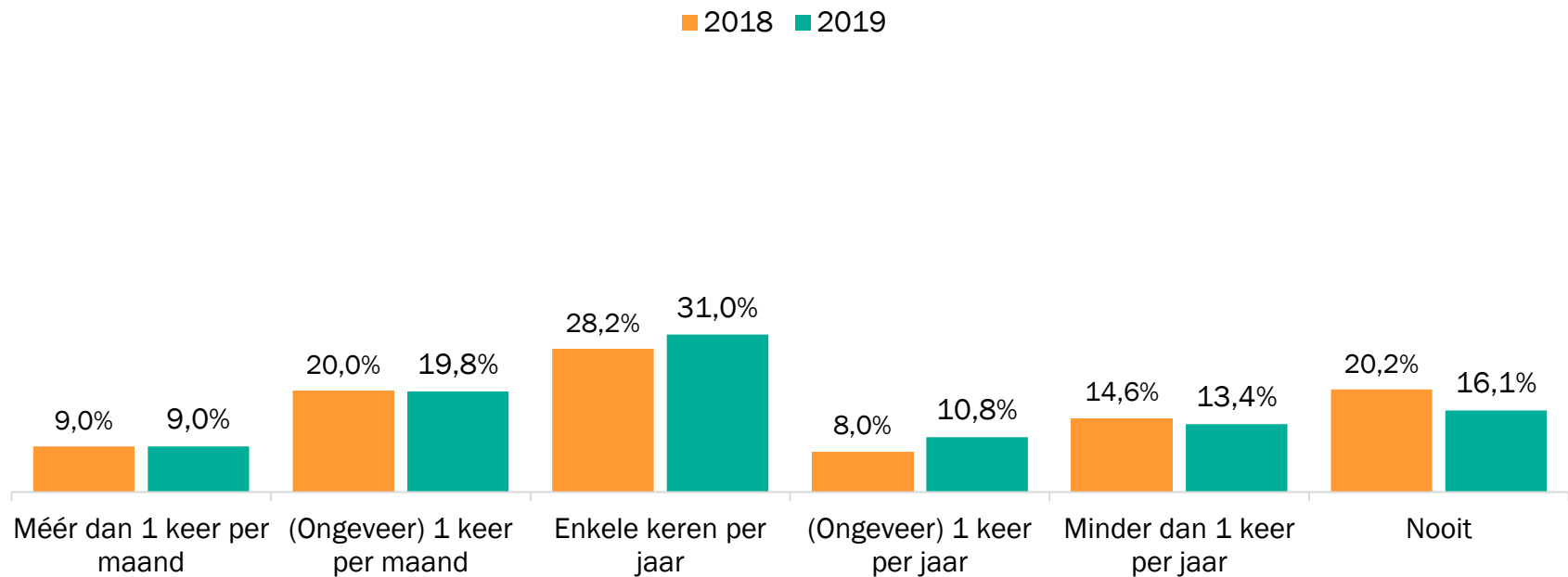
Cursussen of workshops volgen over wetenschap of technologie (buiten school)

Specifieke vragen leerlingen

We zien een relatief grote consumptie van programma's op TV rond wetenschap en techniek, 7 op 10 kijkt dit jaarlijks.

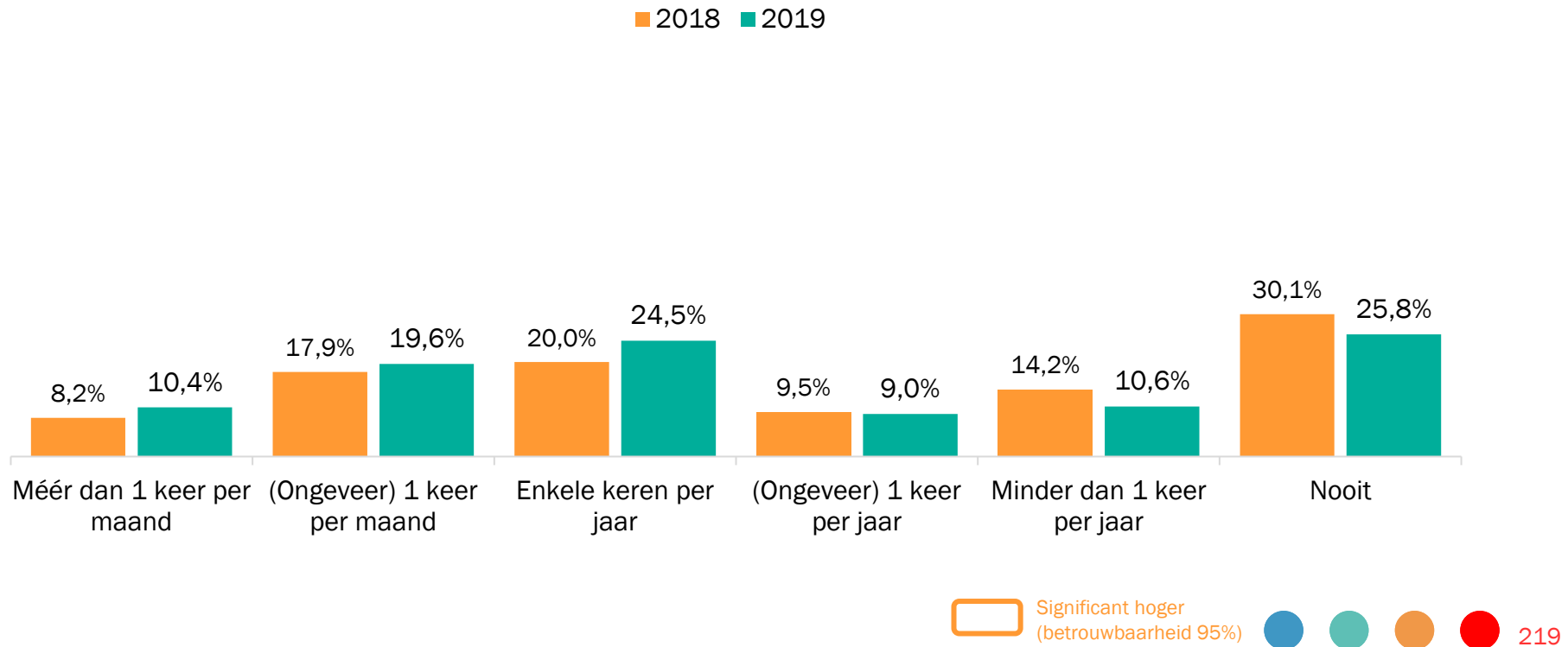
Programma's over wetenschap of technologie bekijken op TV

Specifieke vragen leerlingen

Ook op internet zien we een relatief grote consumptie van programma's, ruim 60% kijkt dit minstens jaarlijks.

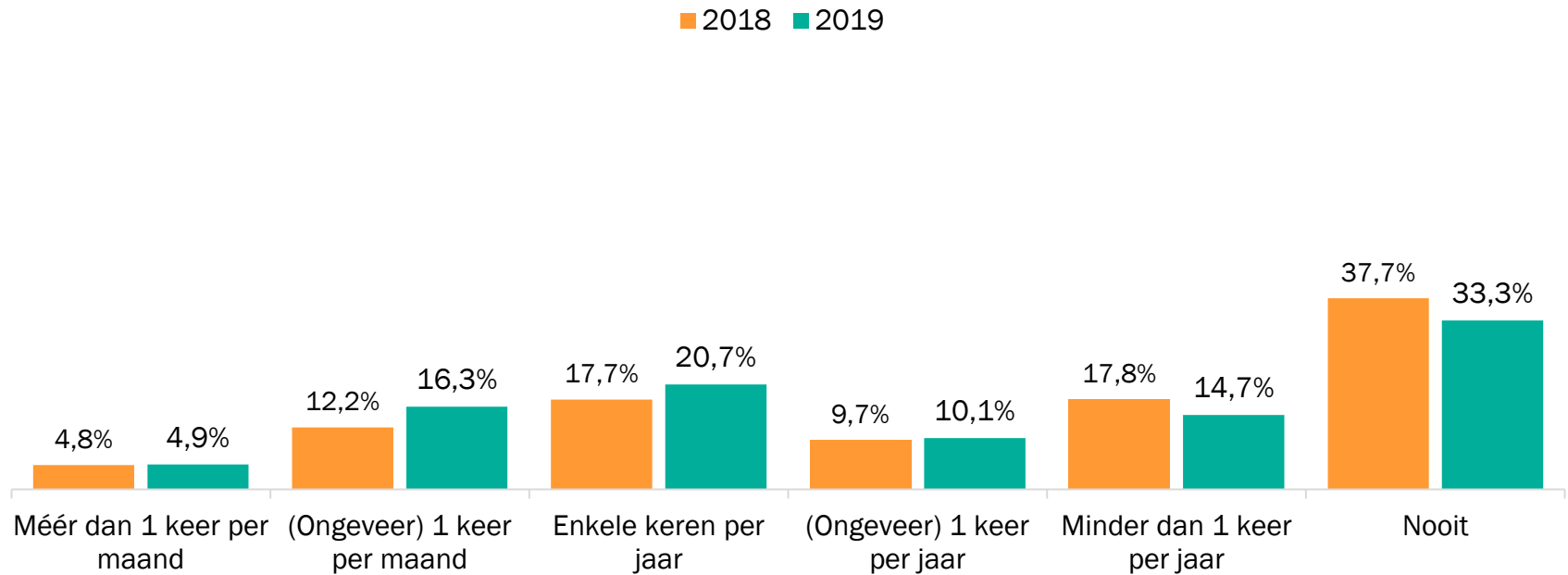
Programma's of video's over wetenschap of technologie bekijken op internet

Specifieke vragen leerlingen

Websites worden iets minder vaak bezocht: amper 50% doet dit minstens jaarlijks.

Websites bezoeken over wetenschap of technologie

Specifieke vragen leerlingen

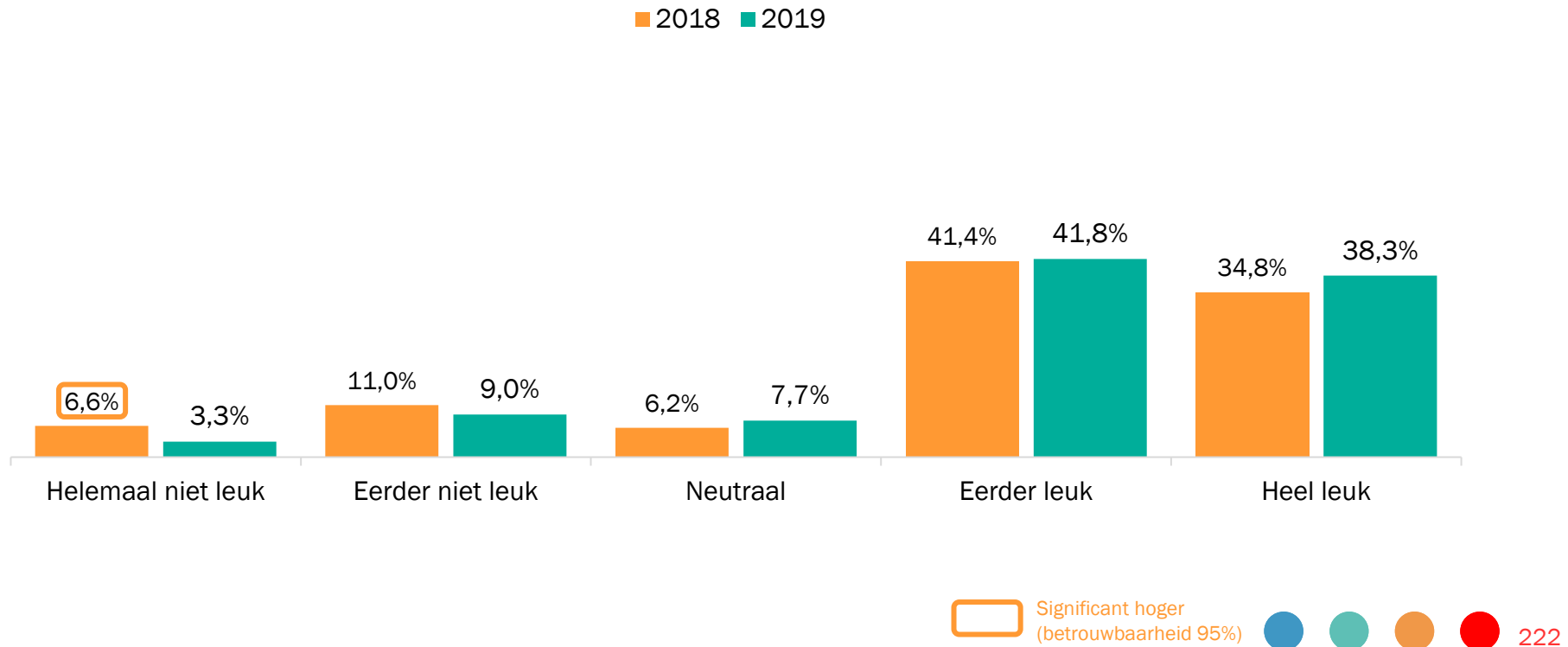
Hoe vaak doe je in je vrije tijd wel eens elk van deze zaken?		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
cursussen of workshops volgen over wetenschap of technologie (buiten school)	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Minstens maandelijks	37	6,8%	7,4%	6,1%	7,7%	5,9%
	Minstens jaarlijks	93	17,0%	19,7%	14,1%	20,1%	14,0%
	Minder dan jaarlijks	101	18,5%	18,7%	18,3%	16,4%	20,6%
	Nooit	315	57,7%	54,2%	61,5%	55,8%	59,6%
programma's over wetenschap of technologie bekijken op TV	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Minstens maandelijks	157	28,8%	30,6%	26,7%	29,2%	28,3%
	Minstens jaarlijks	228	41,8%	42,3%	41,2%	39,4%	44,1%
	Minder dan jaarlijks	73	13,4%	9,5%	17,6% A	13,5%	13,2%
	Nooit	88	16,1%	17,6%	14,5%	17,9%	14,3%
programma's over wetenschap of technologie bekijken op internet	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Minstens maandelijks	164	30,0%	34,2% B	25,6%	29,9%	30,1%
	Minstens jaarlijks	183	33,5%	35,2%	31,7%	28,5%	38,6% A
	Minder dan jaarlijks	58	10,6%	8,8%	12,6%	10,9%	10,3%
	Nooit	141	25,8%	21,8%	30,2% A	30,7% B	21,0%
websites bezoeken over wetenschap of technologie	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Minstens maandelijks	116	21,2%	26,1% B	16,0%	19,0%	23,5%
	Minstens jaarlijks	168	30,8%	31,3%	30,2%	20,4%	41,2% A
	Minder dan jaarlijks	80	14,7%	14,1%	15,3%	14,2%	15,1%
	Nooit	182	33,3%	28,5%	38,5% A	46,4% B	20,2%

We zien een relatief grote consumptie van programma's op TV en internet rond wetenschap en techniek, bij jongeren kinderen meer via internet. Zij bezoeken nu ook vaker websites.

Specifieke vragen leerlingen

Een meerderheid van de bevroagde leerlingen vind een wetenschapscentrum leuk (80%)

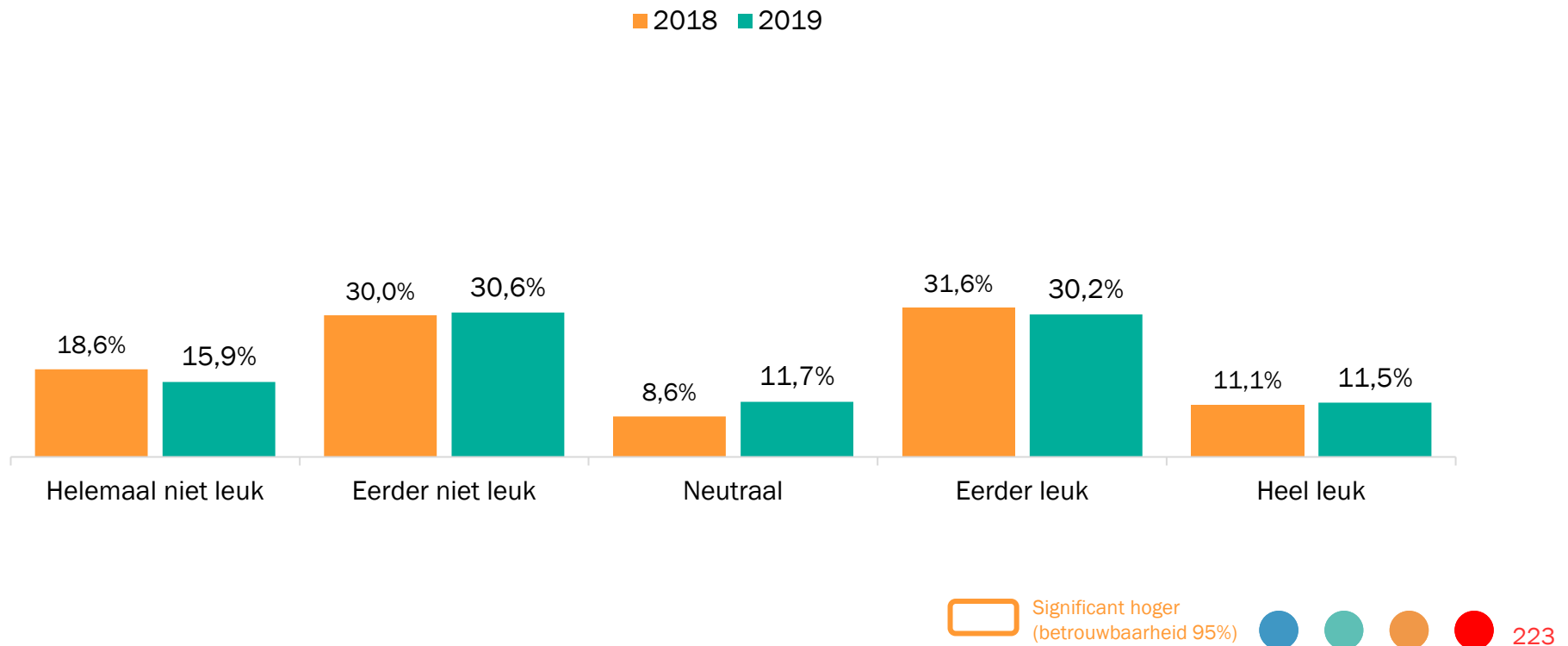
Een wetenschapscentrum bezoeken (vb. Technopolis, wetenschapsmuseum, volkssterrenwacht,...)

Specifieke vragen leerlingen

Een geschiedkundig museum is niet zo leuk, amper 40% geeft aan dit leuk te vinden

Een geschiedkundig museum bezoeken

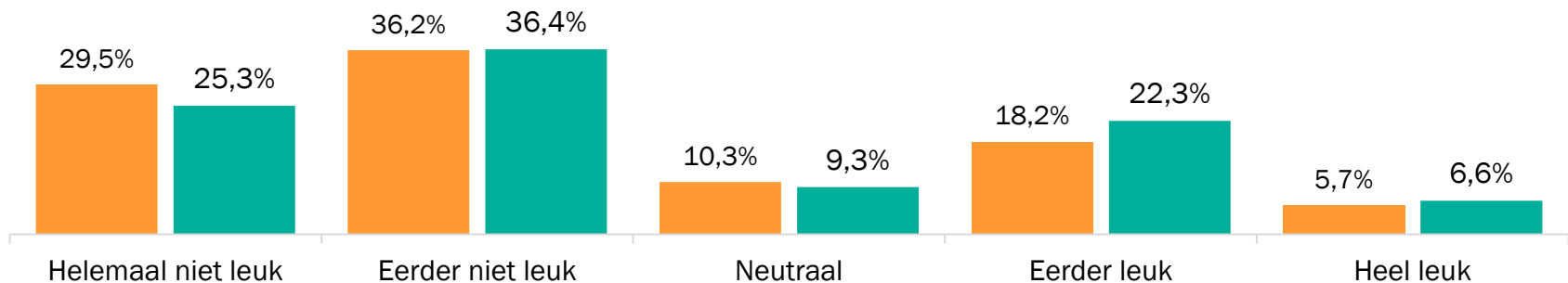

Specifieke vragen leerlingen

Ook kunstmusea vallen niet in de smaak: 6 op 10 geeft aan dit niet leuk te vinden

Een kunstmuseum bezoeken

■ 2018 ■ 2019

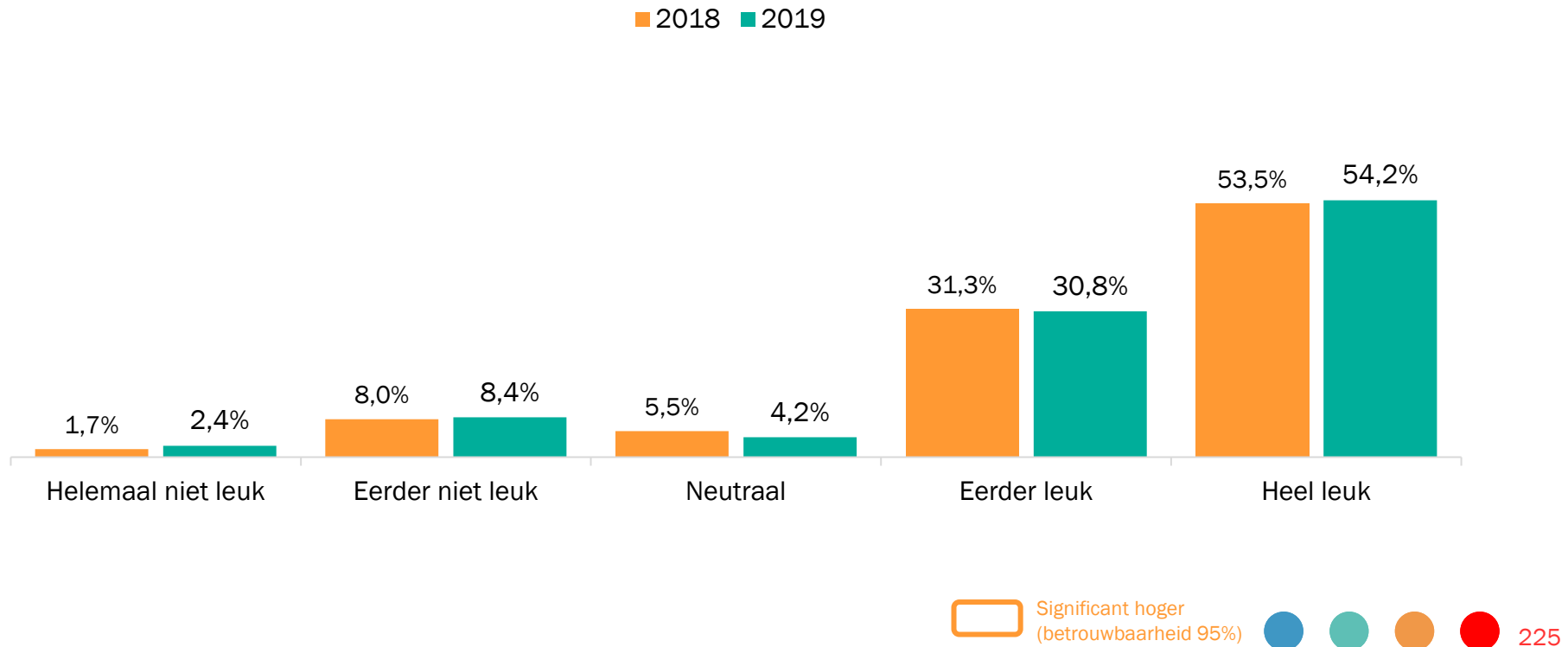

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

Een dierentuin wordt als leukste beschouwd (85%)

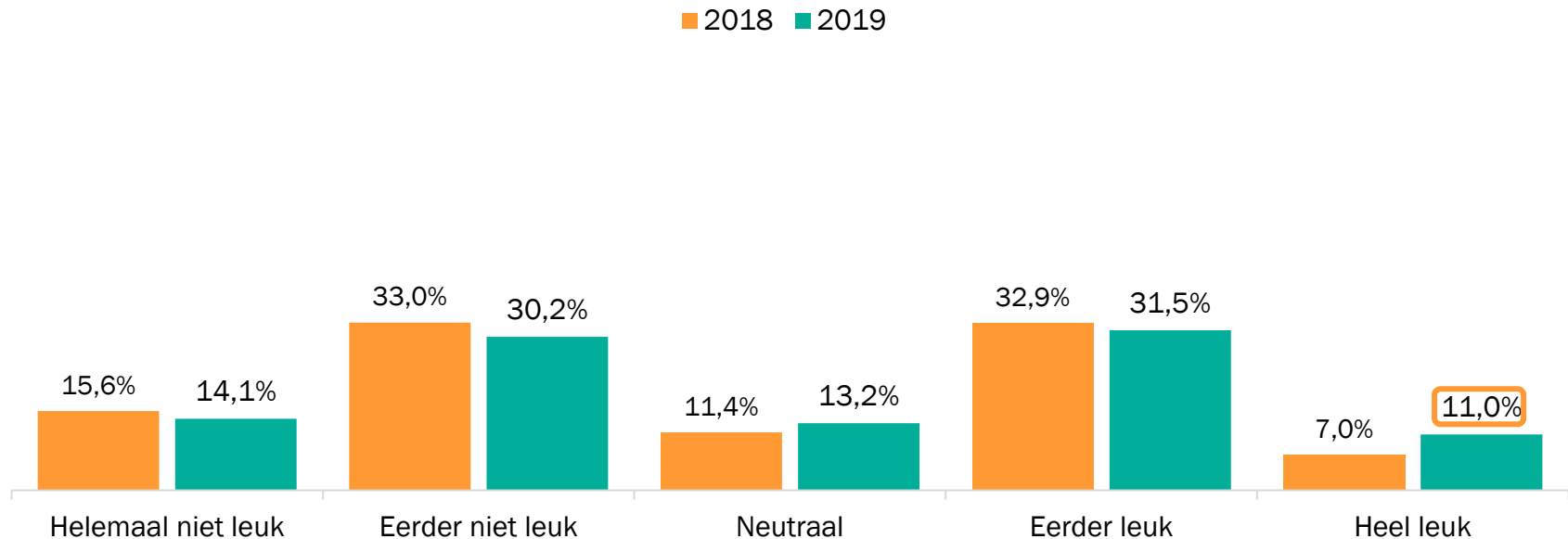
Een dierentuin bezoeken

Specifieke vragen leerlingen

Net zoals een geschiedkundig musea vindt de minderheid (40%) een plantentuin leuk

Een plantentuin bezoeken

11,0% Significant hoger
 (betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

Hoe leuk vind je het om in je vrije tijd elk van deze dingen te doen?		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongens	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
Een wetenschapscentrum bezoeken (vb. Technopolis, wetenschapsmuseum, volkssterrenwacht,...)	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet leuk	67	12,3%	12,3%	12,2%	9,9%	14,7%
	Neutraal	42	7,7%	7,0%	8,4%	5,1%	10.3% A
	Leuk	437	80,0%	80,6%	79,4%	85.0% B	75,0%
Een geschiedkundig museum bezoeken	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet leuk	254	46,5%	50,0%	42,7%	44,2%	48,9%
	Neutraal	64	11,7%	10,9%	12,6%	10,6%	12,9%
	Leuk	228	41,8%	39,1%	44,7%	45,3%	38,2%
Een kunstmuseum bezoeken	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet leuk	337	61,7%	71.5% B	51,1%	62,4%	61,0%
	Neutraal	51	9,3%	8,8%	9,9%	8,4%	10,3%
	Leuk	158	28,9%	19,7%	38.9% A	29,2%	28,7%
Een dierentuin bezoeken	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet leuk	59	10,8%	13.4% B	8,0%	5,5%	16.2% A
	Neutraal	23	4,2%	3,9%	4,6%	1,1%	7.4% A
	Leuk	464	85,0%	82,7%	87,4%	93.4% B	76,5%
Een plantentuin bezoeken	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet leuk	242	44,3%	51.4% B	36,6%	36,1%	52.6% A
	Neutraal	72	13,2%	12,0%	14,5%	13,1%	13,2%
	Leuk	232	42,5%	36,6%	48.9% A	50.7% B	34,2%

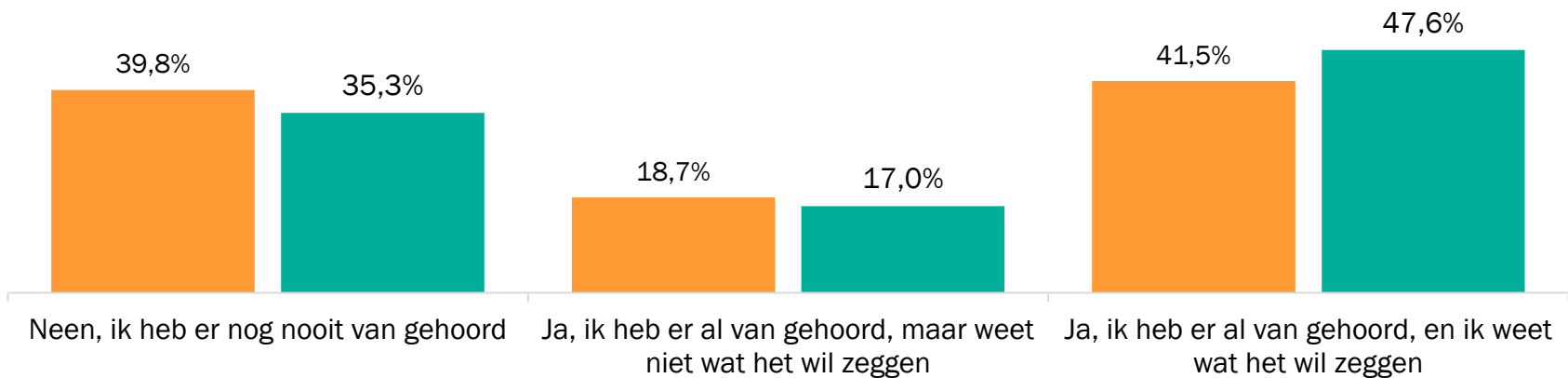
Leerlingen van het secundair zijn minder vaak gewonnen voor een wetenschapsmuseum, dierentuin of plantentuin

Specifieke vragen leerlingen

Een redelijk grote groep heeft opvallend leerlingen zegt nog nooit over STEM gehoord te hebben (35%). Dat ligt iets lager dan vorig jaar.

Heb je al ooit gehoord van 'STEM' (zoals vb. een STEM-school, een STEM-beroep, een STEM-richting)?

■ 2018 ■ 2019

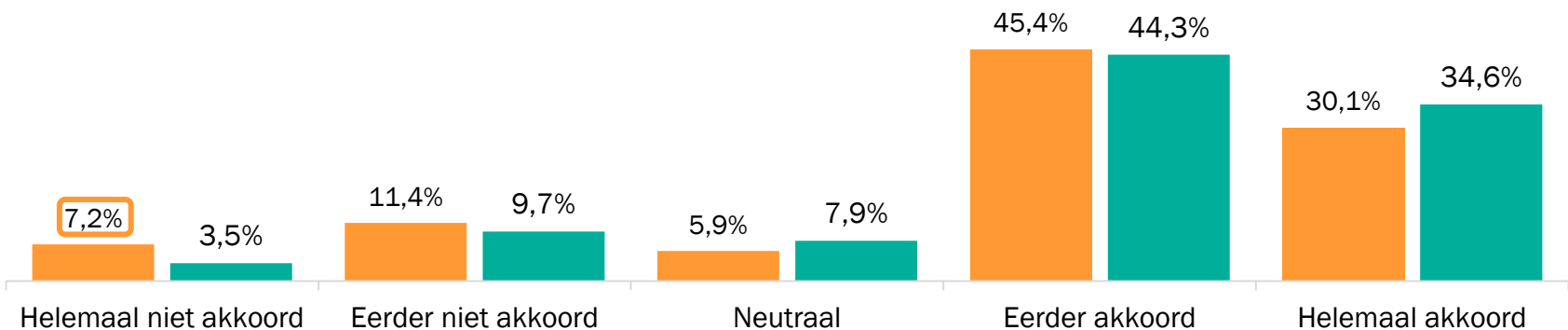

Specifieke vragen leerlingen

Meeste leerlingen vinden STEM zaken leuk (79%)

Ik vind het leuk om op school les te krijgen over STEM (vb. rekenen/wiskunde, over de natuur (de aarde, dieren, de ruimte, het lichaam), over technologie/techniek of over hoe ik iets moet bouwen)

■ 2018 ■ 2019

7,2% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

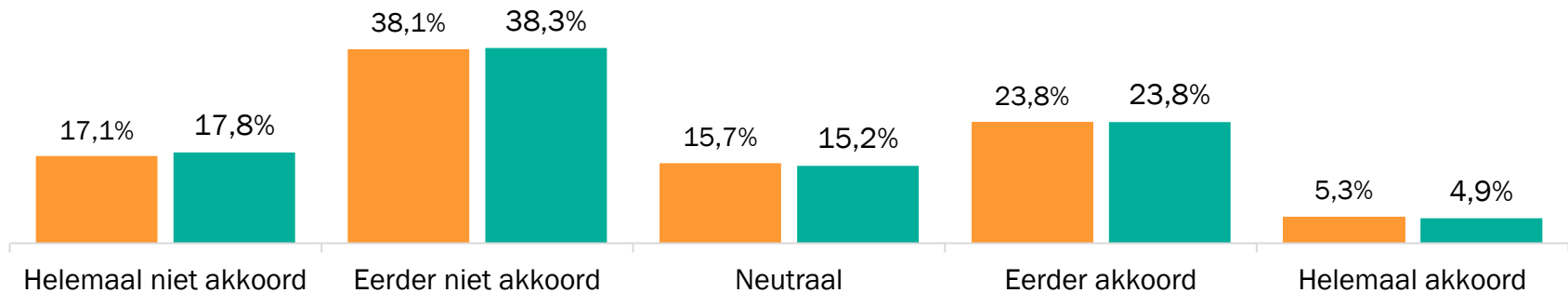

Specifieke vragen leerlingen

29% vind STEM zaken wilswaar moeilijker dan andere vakken.

Leren over STEM op school is moeilijker dan leren over andere dingen op school

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

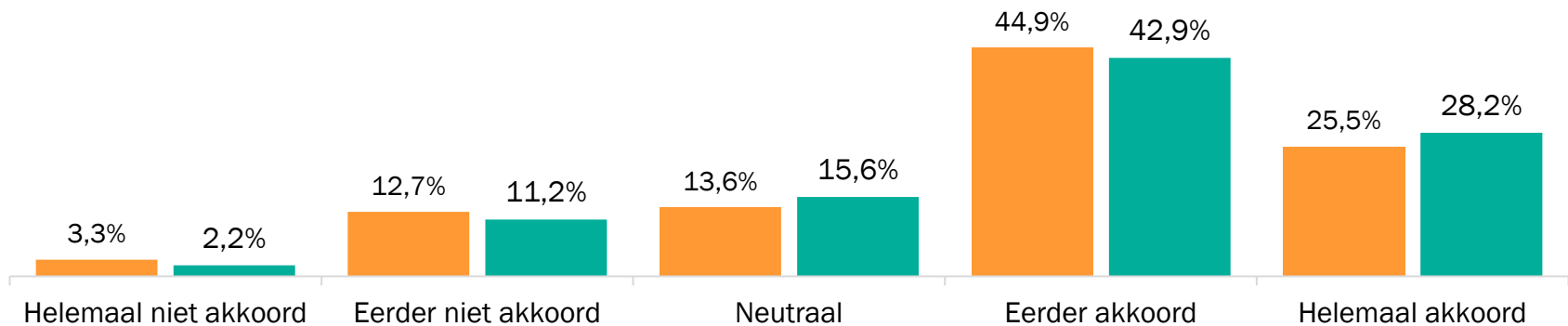

Specifieke vragen leerlingen

71% zegt goede resultaten te halen voor STEM vakken

Ik haal voor STEM meestal goede resultaten op school

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
Heb je al ooit gehoord van 'STEM' (zoals vb. een STEM-school, een STEM-beroep, een STEM-richting)?	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Nee	193	35,3%	36,6%	34,0%	62.8% B	7,7%
	Ja	353	64,7%	63,4%	66,0%	37,2%	92.3% A
Ik vind het leuk om op school les te krijgen over STEM (vb. rekenen/wiskunde, over de natuur (de aarde, dieren, de ruimte, het lichaam), over technologie/techniek of over hoe ik iets moet bouwen)	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	72	13,2%	8,5%	18.3% A	9,9%	16.5% A
	Neutraal	43	7,9%	4,9%	11.1% A	5,1%	10.7% A
	Akkoord	431	78,9%	86.6% B	70,6%	85.0% B	72,8%
Leren over STEM op school is moeilijker dan leren over andere dingen op school	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	306	56,0%	60.2% B	51,5%	61.7% B	50,4%
	Neutraal	83	15,2%	13,7%	16,8%	13,9%	16,5%
	Akkoord	157	28,8%	26,1%	31,7%	24,5%	33.1% A
Ik haal voor STEM meestal goede resultaten op school	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	73	13,4%	12,7%	14,1%	10,6%	16,2%
	Neutraal	85	15,6%	11,6%	19.8% A	16,4%	14,7%
	Akkoord	388	71,1%	75.7% B	66,0%	73,0%	69,1%

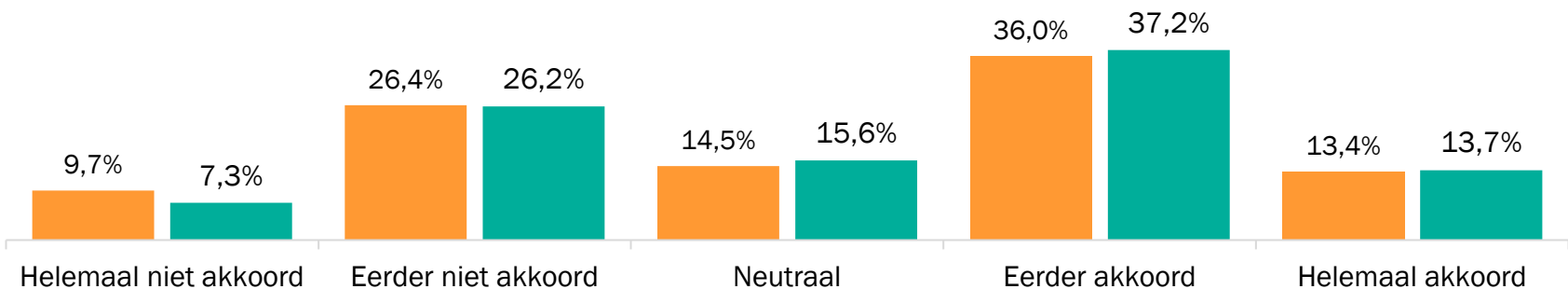
Vooraf in het basisonderwijs zegt men nog nooit van STEM gehoord te hebben (63%). In het secundair onderwijs is deze groep gedaald van 21% naar 8%.

Specifieke vragen leerlingen

Ongeveer helft van de ondervraagde leerlingen vind STEM in vrije tijd leuk

In mijn vrije tijd ben ik graag bezig met STEM (vb. dingen bouwen, dingen bijleren over natuur, aarde, lichaam,...)

■ 2018 ■ 2019

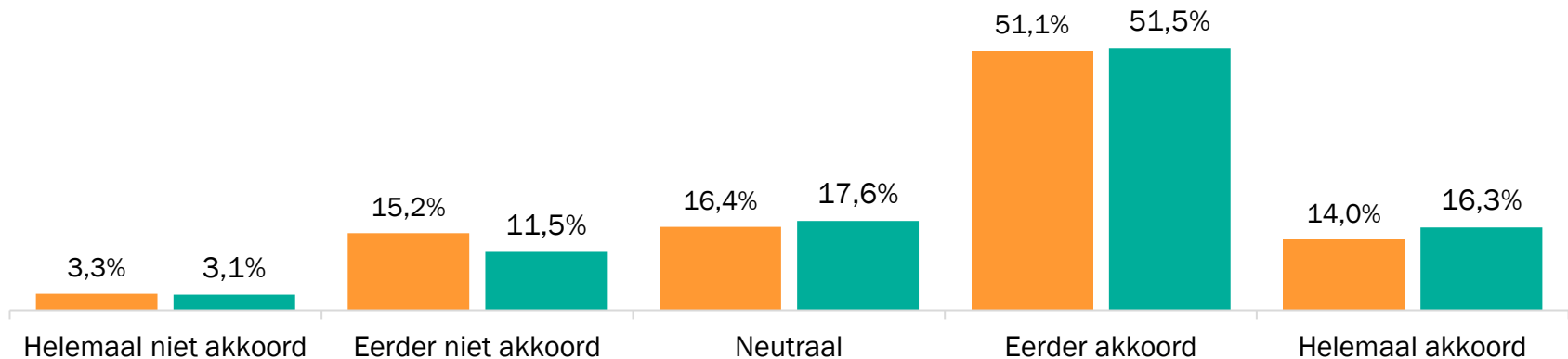
Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

68% vindt STEM op school nuttig voor het dagelijkse leven.

Wat ik in school leer over STEM is ook nuttig voor mijn eigen leven buiten de school

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

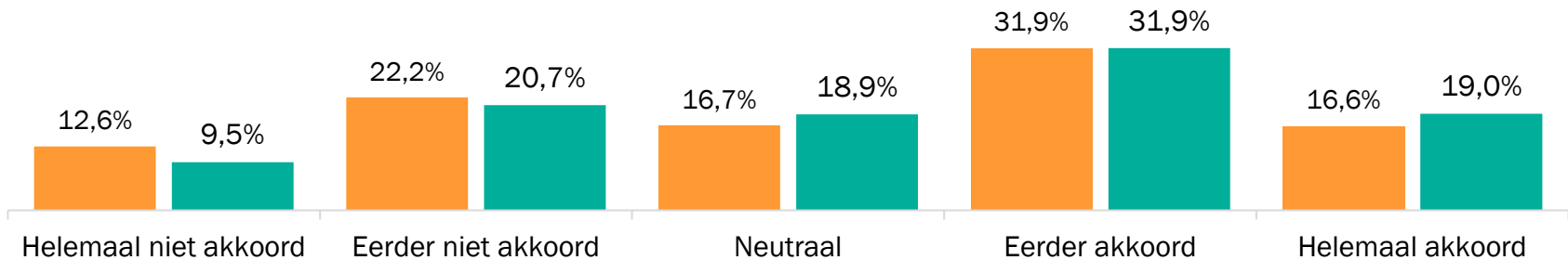

Specifieke vragen leerlingen

Ongeveer helft wil later studierichting doen met veel STEM.

Ik zou later graag een studierichting volgen met veel STEM

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

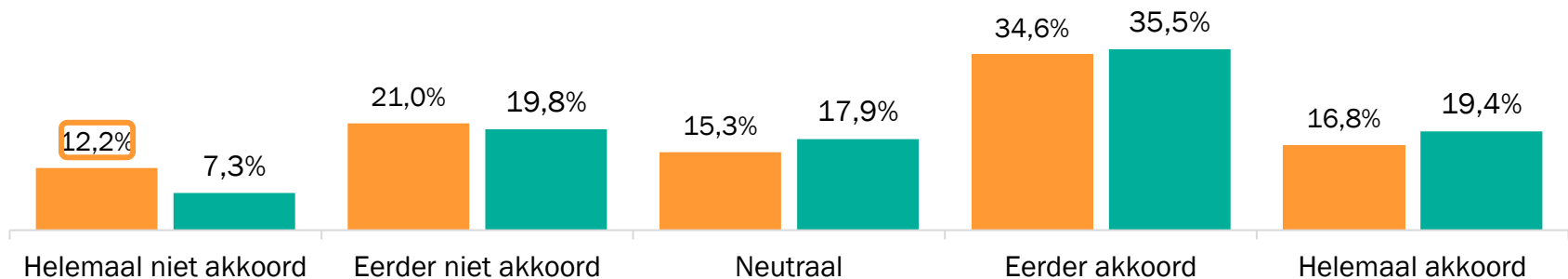

Specifieke vragen leerlingen

En iets meer dan de helft wil later een beroep doen met veel STEM

Ik zou later graag een beroep doen waarin STEM belangrijk is (vb. dingen bouwen, of veel rekenen, of met technologie werken, de natuur of het menselijk lichaam onderzoeken/verzorgen,...)

■ 2018 ■ 2019

Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
In mijn vrije tijd ben ik graag bezig met STEM (vb. dingen bouwen, dingen bijleren over natuur, aarde, lichaam,...)	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	183	33,5%	26,1%	41,6% A	26,3%	40,8% A
	Neutraal	85	15,6%	11,3%	20,2% A	15,3%	15,8%
	Akkoord	278	50,9%	62,7% B	38,2%	58,4% B	43,4%
Wat ik in school leer over STEM is ook nuttig voor mijn eigen leven buiten de school	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	80	14,7%	12,0%	17,6%	12,4%	16,9%
	Neutraal	96	17,6%	14,8%	20,6%	15,7%	19,5%
	Akkoord	370	67,8%	73,2% B	61,8%	71,9% B	63,6%
Ik zou later graag een studierichting volgen met veel STEM	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	165	30,2%	21,1%	40,1% A	23,0%	37,5% A
	Neutraal	103	18,9%	14,4%	23,7% A	20,8%	16,9%
	Akkoord	278	50,9%	64,4% B	36,3%	56,2% B	45,6%
Ik zou later graag een beroep doen waarin STEM belangrijk is (vb. dingen bouwen, of veel rekenen, of met technologie werken, de natuur of het menselijk lichaam onderzoeken/verzorgen,...)	(n)	546	100,0%	284	262	274	272
	Niet akkoord	148	27,1%	16,9%	38,2% A	21,5%	32,7% A
	Neutraal	98	17,9%	16,2%	19,8%	19,3%	16,5%
	Akkoord	300	54,9%	66,9% B	42,0%	59,1% B	50,7%

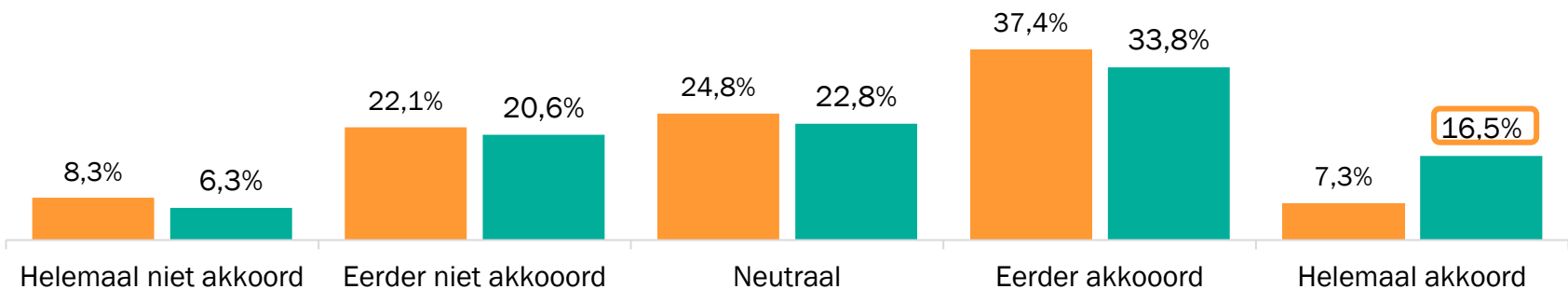
Ongeveer helft wil later studierichting en beroep doen met veel STEM. Al ligt dat beduidend hoger in het basisonderwijs dan in het secundair onderwijs.

Specifieke vragen leerlingen

De helft van de ondervraagde leerlingen uit het secundair onderwijs vindt STEM belangrijk voor het vinden van een goede job. Dat ligt iets hoger dan vorige meting.

STEM is belangrijk voor het vinden van een goede job

■ 2018 ■ 2019

16,5% Significant hoger
(betrouwbaarheid 95%)

Specifieke vragen leerlingen

		Totaal		Geslacht leerling		Onderwijsfase algemeen	
				Jongen	Meisje	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
		Count	546	(A) 284	(B) 262	(A) 274	(B) 272
STEM is belangrijk voor het vinden van een goede job	(n)	272	100,0%	133	139	0	272
	Niet akkoord	73	26,8%	20,3%	33.1% A	0,0%	26,8%
	Neutraal	62	22,8%	20,3%	25,2%	0,0%	22,8%
	Akkoord	137	50,4%	59.4% B	41,7%	0,0%	50,4%

Jongens vinden STEM belangrijker dan meisjes voor het vinden van een goede job.

1. Het onderzoeksproject in het algemeen
2. Resultaten algemene wetenschapsbarometer
3. Resultaten specifieke wetenschapsbarometers
4. Conclusies

In kader van dit project werd een tweede meting gehouden van de Wetenschapsbarometer. Een aantal vragen op het vlak van de visie en wetenschap en techniek werden voorgelegd aan verschillende groepen: de algemene Vlaamse bevolking 18plus, werkgevers, leerkrachten, ouders en leerlingen. Daarbij werden zowel een aantal zelfde vragen voorgelegd aan deze groepen (de zgn. algemene wetenschapsbarometer) als een aantal doelgroep specifieke vragen (de zgn. specifieke wetenschapsbarometer).

Als we de cijfers van deze nieuwe tweede meting einde 2019 vergelijken met de eerste nulmeting in 2018 zien we vooral dat de hoge positieve scores op vlak van waardering voor wetenschap worden bevestigd. Niet verwonderlijk op zich aangezien het hier gaat om eerder dieper gewortelde overtuigingen die op een jaar niet zo snel veranderen, tenzij er bepaalde kritische events zouden zijn zoals bepaalde schandalen of iets dergelijks.

Enkel op vlak van de kennis en het belang van het STEM gebeuren zien we een verschil met 2018: we zien dat mensen meer aangeven de term te kennen en ook bij verschillende subgroepen zien we dat het belang van STEM nog meer wordt onderkend. En ook het % mensen die aangeven nooit STEM gerelateerde evenementen te bezoeken daalt bijvoorbeeld licht.

Uit de **algemene** wetenschapsbarometer blijkt duidelijk dat de ondervraagde Vlaming en de verschillende specifieke groepen ook in 2019 :

- erg **overtuigd** blijven van het belang van wetenschap en onderzoek
- opnieuw aangeven een relatief grote **interesse** te hebben in wetenschap in het algemeen
- een groot **vertrouwen** blijven hebben in wetenschap an sich, maar bij wetenschappers iets meer vraagtekens plaatsen vooral op vak van communicatie en begrijpbaarheid
- een duidelijke **steun** blijven geven aan de ondersteuning van wetenschap door de overheid, zelfs van meer fundamenteel lange termijn onderzoek
- beperktere interesse hebben om mee te **participeren**
- aangeven dat (aspecten) van een wetenschappelijke (levens)houding een belangrijk **onderdeel** van hun dagelijks leven zijn
- stellen geregeld wetenschap en techniek gerelateerde **plekken** te bezoeken

Op bijna elk van deze aspecten zien we positievere scores bij jongeren en hoger geschoolden en iets hogere scores rond interesse en toepassing bij mannen.

Interesse in wetenschap in het algemeen ... blijft erg groot (1)

- Algemeen geeft de Vlaamse bevolking aan eerder interesse te hebben in wetenschap. Slechts 11% geeft aan niet geïnteresseerd te zijn. 65% noemt zichzelf geïnteresseerd. Dit ligt in lijn met de resultaten van vorig jaar. Tussen de subgroepen zien we wel verschillen: in tegenstelling tot vorig jaar is er geen verschil tussen mannen en vrouwen of tussen jongeren en ouderen, maar zien we vooral een sterk effect van opleiding waarbij hoger opgeleiden veel meer interesse hebben in wetenschap in het algemeen. Algemeen geven alle specifieke groepen duidelijk aan een hoge interesse te hebben in wetenschap. Bij leerkrachten stijgt dit tot 80%. Bij de specifieke doelgroepen ligt die nog net iets hoger dan in de algemene bevolking.
- Algemeen geeft de Vlaamse bevolking nog steeds aan vooral interesse te hebben in geneeskunde en psychologie, al daalt de interesse voor geneeskunde wel een beetje en stijgen economie en rechten. We zien duidelijke verschillen tussen mannen (meer interesse in computers, politiek, techniek, economie, chemie, fysica) en vrouwen (meer geneeskunde, psychologie, taal, kunst). Ook tussen leeftijdsgroepen en naar diploma zien we verschillen tussen bepaalde disciplines: jongeren geven bijvoorbeeld aan meer interesse te hebben in psychologie en fysica (vorig jaar was dit nog pol&soc) en lager opgeleiden meer in computers en in tegenstelling tot vorig jaar ook geneeskunde. Werkgevers hebben meer interesse dan de algemene bevolking in techniek, economie en computers. Leerkrachten minder in geneeskunde, maar meer in taal en letterkunde, psychologie, kunst en wiskunde. Ouders zijn meer vergelijkbaar met de algemene bevolking.

Op bijna elk van deze aspecten zien we positievere scores bij jongeren en hoger geschoolden en iets hogere scores rond interesse en toepassing bij mannen.

Interesse in wetenschap in het algemeen ... blijft erg groot (2)

- Ook op vlak van interesse in nieuws rond wetenschap zien we dezelfde grote algemene interesse in vergelijking met andere thema's: slechts 14% van de mensen is minder geïnteresseerd in nieuws over wetenschap in vergelijking met andere thema's. Jongeren en hoger opgeleiden hebben meer interesse. In tegenstelling tot vorig jaar geven vrouwen niet vaker aan dan mannen minder interesse te hebben. Werkgevers hebben meer interesse dan de algemene bevolking in het nieuws rond wetenschap en techniek, in tegenstelling geven nu ouders in plaats van leerkrachten dit ook vaker aan.

Belang van wetenschap ... wordt duidelijk (h)erkend (1)

- Algemeen geeft de Vlaamse bevolking aan duidelijk het belang te erkennen van wetenschap en onderzoek, ook dit jaar vindt 9 op 10 het belangrijk. Zelfs als wetenschap geen direct praktisch nut heeft blijft 75% het belangrijk vinden, al is dit wel licht gedaald ten opzichte van vorig jaar (80%). Opvallend is dat de steun voor wetenschap erg hoog is over alle verschillende subgroepen, waarbij hoger opgeleiden het belang ervan nog vaker inzien. De specifieke doelgroepen scoren zelfs nog (iets) hoger dan de algemene bevolking op vlak van belang, met werkgevers als groep die wetenschap niet onverwacht het grootste belang geven 98%.
- Het belang voor de economische vooruitgang en zonder beperkingen wordt duidelijk ook erkend door alle subgroepen. 83% van de ondervraagde Vlamingen is daarvan overtuigd. Werkgevers en leerkrachten schatten het belang van wetenschap en onderzoek voor de economische vooruitgang nog iets hoger in: respectievelijke 95 en 93% gaat akkoord met deze stelling.
- Ruim 6 op 10 vindt bovendien dat er geen beperking zou moeten zijn qua onderwerpen, al is dit iets gedaald ten opzichte van vorig jaar (bijna 7 op 10), iets meer mensen antwoorden neutraal op deze stelling dit jaar. Ook de specifieke doelgroepen vinden dat er geen beperking moet zijn qua onderwerpen (7 op 10), al is dit bij ouders wel wat afgenomen.
- 85% van de ondervraagde Vlamingen geeft aan te geloven in een de impact van wetenschap en onderzoek op een beter leven, dat is in alle subgroepen heel hoog, bij hoger opgeleiden nog iets hoger zelf.

Belang van wetenschap ... wordt duidelijk (h)erkend (2)

- 84% van de ondervraagde Vlamingen geeft aan te geloven in een impact van wetenschap en onderzoek op een beter leven, dat is in alle subgroepen heel hoog, bij hoger opgeleiden nog iets hoger zelfs. Bijna 1 op 3 Vlamingen gelooft wel dat er te veel op wetenschap wordt vertrouwd en te weinig op gevoel. Iets meer lager opgeleiden vinden dit. In vergelijking met vorig jaar is er geen verschil meer met vrouwen en ouderen. Alle specifieke groepen vinden dat wetenschap en onderzoek leidt tot beter leven cfr de algemene bevolking, behalve ouders waar dat dit vorig jaar nog wel het geval was. Net zoals bij algemene bevolking gelooft ook bij leerkrachten en ouders iets meer dan een vierde dat mensen te veel vertrouwen op wetenschap. Bij de werkgevers ligt dat percentage iets lager (22%),
- 7 op 10 Vlamingen zegt het nut van wetenschap en onderzoek te zien in het dagelijkse leven. Vorig jaar was dit nog iets meer: drie vierde. Ongeveer de helft geeft zelfs aan resultaten van wetenschappelijk onderzoek te gebruiken voor dagelijkse keuzes. Bij de hoger opgeleiden stijgt het percentage dat het nut van wetenschap inziet zelfs tot 84%. Leerkrachten en werkgevers zien nog meer het nut van wetenschap en onderzoek voor zaken in het dagelijkse leven en geven aan veel meer dan de algemene bevolking dagelijks gebruik te maken van resultaten in dat dagelijkse leven.
- Het belang van wetenschappelijke kennis en vaardigheden voor een goede job wordt erkend door 59% van de Vlamingen, waar dit vorig jaar nog 63% was. Hoger opgeleiden geven dit nog iets meer aan, maar opvallend is dat ouderen dit veel meer aangeven. Dit jaar geven mannen dit niet meer vaker aan dan vrouwen. Het belang van wetenschappelijke kennis en vaardigheden voor een goede job stijgt bij de specifieke groepen in vergelijking met de algemene bevolking: 3 op 4 werkgevers en leerkrachten zijn akkoord met de stelling.

Vertrouwen in wetenschap ... groot vertrouwen in wetenschap an sich, bij wetenschappers worden iets meer vraagtekens geplaatst, al overheerst daar ook vertrouwen. (1)

- Algemeen geeft de Vlaamse bevolking nog steeds aan een groot vertrouwen te hebben in wetenschap: slechts 4,6% zegt geen vertrouwen te hebben, 72,7% heeft expliciet wel vertrouwen. Binnen de subgroepen zien we dat, in tegenstelling tot vorig jaar, jongeren niet meer vertrouwen hebben dan ouderen. Hoger opgeleiden hebben meer vertrouwen. Het vertrouwen bij mannen is gestegen, waardoor zij nu vaker aangeven wel vertrouwen te hebben. Is het vertrouwen hoog in de algemene bevolking dan is dat bij de specifieke doelgroepen nog hoger: daar stijgt het tot 77% bij de ouders (vorig jaar 81%) en verder naar bijna 90% bij werkgevers en leerkrachten.
- Is het vertrouwen in wetenschap in het algemeen hoog, dan is dat vertrouwen in wetenschappers veel lager: 39% van de Vlamingen gelooft dat je kan vertrouwen wat wetenschappers zeggen. Mogelijke verklaring kan liggen in feit dat slechts 55% gelooft dat wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures. Enkel bij hoger opgeleiden ligt het vertrouwen in wat wetenschappers zeggen wat hoger (47%), 67% van hen gelooft ook dat wetenschappers werken volgens strikte regels en procedures. Ook jongeren zijn van dit laatste vaker overtuigd. In vergelijking met de algemene bevolking zijn werkgevers, leerkrachten en ouders iets positiever maar enkel bij leerkrachten vertrouwt meer dan de helft wat wetenschappers zeggen, vorig jaar was dit maar net 50%. 3 op 4 leerkrachten gelooft wel dat wetenschappers werken volgens strikte procedures.

Vertrouwen in wetenschap ... groot vertrouwen in wetenschap an sich, bij wetenschappers worden iets meer vraagtekens geplaatst, al overheerst daar ook vertrouwen. (2)

- Dat wetenschappers onderzoek doen in het algemeen belang wordt wel algemeen onderschreven (66% in alle subgroepen, maar vrouwen niet meer vaker dan mannen). Toch is er een relatief grote groep (24%) die zich bezorgd toont over wat ze van wetenschap weten, bij ouderen is dat zelfs nog iets meer (28%). Maar lager opgeleiden geven dit meer vaker aan. Het algemeen belang dat wetenschappers dienen wordt in alle specifieke groepen onderkend zoals in de algemene bevolking. Bij leerkrachten ligt dit nu zelfs hoger. Werkgevers tonen zich wel minder bezorgd over wetenschap als ze er meer van te weten komen, ouders in vergelijking met vorig jaar niet meer. Ook de ondervraagde leerkrachten geven niet meer vaker aan bezorgder te worden.
- Algemeen overheerst een positief gevoel tegenover wetenschappers bij de algemene bevolking: amper 1 op 3 denkt dat wetenschappers niet denken aan de risico's. 58% vindt de voordelen van wetenschap en onderzoek groter dan de nadelen, al was dit vorig jaar nog 63%. Bij ouderen heerst er een grotere vrees dat er te weinig gedacht wordt aan de risico's net zoals bij lager geschoolden. Werkgevers en leerkrachten staan duidelijk positiever tegenover wetenschap: ze denken minder dat wetenschappers niet denken aan de risico's bij nieuwe dingen en werkgevers zien nog meer de voordelen opwegen tegen de nadelen van wetenschap en onderzoek. Dit laatste is bij leerkrachten wel gedaald van 74% naar 66%.

Vertrouwen in wetenschap ... groot vertrouwen in wetenschap an sich, bij wetenschappers worden iets meer vraagtekens geplaatst, al overheerst daar ook vertrouwen. (3)

- De omarming van nieuwe technologische vernieuwing ligt lager dan het belang en de interesse, 48% gaat akkoord met de stelling dat we technologische vernieuwingen moeten omarmen. Ouderen zijn ten opzichte van vorig jaar niet positiever dan jongeren. In tegenstelling tot vorig jaar zien we nu wel significante verschillen tussen de specifieke groepen op vlak van omarming van nieuwe technologieën: werkgevers vinden vaker dat we vernieuwing moeten omarmen.
- De ondervraagde Vlamingen vinden wetenschappers in het algemeen nog steeds eerder interessant (68%) dan saai (14%) en ook nog steeds eerder open 47% dan enggeestig (14%). Hoger opgeleiden zijn telkens positiever over wetenschappers op deze vlakken. Jongeren zijn even positief geworden als ouderen, waar dat zij vorig jaar nog positiever waren. De specifieke groepen vinden wetenschappers interessanter dan de algemene bevolking (vorig jaar was dit gelijk), en ook iets opener.
- Op vlak van communicatie zien we iets “mindere” scores: slechts iets meer (33% vs 30%) vindt wetenschappers eerder goed dan slecht in communiceren. 36% vindt eerder dat wetenschappers op zichzelf zijn vs slechts 27% dat ze open naar de buitenwereld zijn. We zien geen significante verschillen meer tussen de specifieke groepen op vlak van perceptie rond communicatie en openheid van wetenschappers. Vorig jaar vonden mannen en jongeren nog dat wetenschappers slecht communiceren. Vorig jaar waren er geen significante verschillen. Dit jaar geven vinden leerkrachten wetenschappers opener dan de andere doelgroepen.

Vertrouwen in wetenschap ... groot vertrouwen in wetenschap an sich, bij wetenschappers worden iets meer vraagtekens geplaatst, al overheerst daar ook vertrouwen. (4)

- Slechts 14% vindt wetenschappers eerder oneerlijk. 16% vindt wetenschappers onethisch, vorig jaar was dit nog maar 11%. 61% vindt wetenschappers wel degelijk betrouwbaar. Jongeren en hoger opgeleiden staan positiever tegenover wetenschappers op deze vlakken. Op vlak van eerlijkheid en ethiek geven de specifieke groepen niet meer gelijkaardige scores, ze vinden wetenschappers eerlijker en ethischer. Net zoals vorig jaar vinden ze wetenschappers betrouwbaarder in vergelijking met de algemene bevolking.

Ondersteuning voor wetenschap ... duidelijk draagvlak voor ondersteuning door de overheid van wetenschap bij de Vlaming

- Er is duidelijk draagvlak voor ondersteuning van wetenschap door overheid in het algemeen (70%), als is dit gedaald ten opzichte van vorig jaar (77%). Zelfs als dat geen onmiddellijke voordelen biedt, blijft 56% voorstander (vorig jaar was dit nog 63%). Hoger opgeleiden zijn meer voorstander en ouderen zijn opvallend meer voorstander voor fundamenteeler onderzoek.
- Het draagvlak voor ondersteuning van wetenschap door overheid in het algemeen ligt zelfs nog hoger bij de specifieke groepen, vooral bij leerkrachten is deze het hoogst: zowel in het algemeen (83%) als voor meer fundamenteel onderzoek (67%).

Betrokkenheid bij wetenschap ... ondanks hoge aangegeven interesse en belang is er minder zin in participatie.

- In vergelijking met interesse, belang en vertrouwen ligt de betrokkenheid heel wat lager: ongeveer 1 op 3 wil wel betrokken worden bij de uitvoering van onderzoek of gesprekken met wetenschappers. Bij jongeren en hogeschoolden liggen deze aantallen opvallend hoger. Bij werkgevers en ouders ligt de wens tot betrokkenheid iets hoger dan in de algemene bevolking maar haalt ook daar (net) de helft niet. Bij leerkrachten ligt deze ongeveer op het niveau van de algemene bevolking.
- Ongeveer 40% van de mensen vindt dat de wetenschap weinig rekening houdt met zijn/haar mening. Langs de andere kant wil 43% mee beslissen wat zou moeten onderzocht worden. Vooral laaggeschoolden vinden dat wetenschap rekening moet houden met hun mening. Hogeschoolden willen graag mee beslissen wat er onderzocht moet worden. Ook al ligt het niet meer lager dan in de algemene bevolking, toch is er ook een groot gedeelte van de bevroagden in de specifieke groepen die vinden dat er weinig rekening gehouden wordt met hun mening binnen de wetenschap. De wil om betrokken te worden ligt bij ouders en werkgevers niet meer hoger, vorig jaar was dit wel zo.
- Iets meer dan de helft van de Vlaamse bevolking vindt dat wetenschappers te weinig inspanningen doen om begrijpelijk over te komen. Vooral ouderen vinden dit. In tegenstelling tot vorig vinden lager opgeleiden dit meer vaker dan hoger opgeleiden. Er zijn geen verschillen meer tussen de verschillende doelgroepen waar te nemen, waar vorig jaar werkgevers nog vaker akkoord waren.

Wetenschappelijke (levens)houding ... belangrijk onderdeel in het leven van iets meer dan de helft van de ondervraagde Vlamingen.

- Ongeveer helft van de ondervraagde Vlamingen (47%) geeft aan nieuwe kennis te gebruiken om zelf nieuwe dingen te ontwikkelen. En een iets grotere groep (51%) zegt de neiging te hebben bronnen te checken. Op beide aspecten scoren hoog opgeleiden hoger, vrouwen geven aan meer als vanzelfsprekend te vinden. Ouderen geven aan minder bezig zijn met nieuwe dingen te ontwikkelen. Specifieke groepen geven meer aan te houden van het ontwikkelen van nieuwe dingen dan de algemene bevolking. Het stijgt naar 56% bij ouders, 64% bij leerkrachten en 74% bij werkgevers. Werkgevers geven ook significant meer aan informatie te dubbelchecken.
- Bijna 2 op 3 geeft aan altijd te willen weten hoe dingen in elkaar steken. 67% geeft aan heel hun leven nieuwe dingen te willen bijleren. Mannen en hoogopgeleiden willen vaker weten hoe dingen in elkaar steken. Er is geen verschil meer tussen jongeren en ouderen. 76% van de jongeren geeft aan heel hun leven nieuwe dingen te willen bijleren, bij ouderen ligt dit wat lager op 61%, net zoals bij lager geschoolden (48%). Werkgevers geven significant meer aan te willen weten hoe dingen in elkaar zitten (80%) en geven ook meer aan nieuwe dingen te willen bijleren (83%). Ook leerkrachten en ouders geven dit meer aan dan de algemene bevolking.

Wetenschapsprofiel: veel mensen geven aan te participeren/consumeren, hogere participatie van jongeren, hoger opgeleiden, werkgevers en leerkrachten. TV blijft een belangrijk kanaal. (1)

- Iets minder dan 1 op 5 geeft aan beroepsmatig actief te zijn (geweest) in wetenschap of onderzoek. Hoger opgeleiden en jongeren iets meer. En dit jaar meer vrouwen dan mannen (vorig jaar was dit omgekeerd). Bij werkgevers stijgt dit naar 25%.
- Ongeveer 1 op 3 zegt minstens jaarlijks een wetenschapscentrum te bezoeken, ongeveer even veel mensen zeggen dit nooit te doen. De cijfers voor een geschiedkundig museum liggen iets hoger (45% minstens jaarlijks). Lager geschoolden geven aan minder te participeren. Bezoeken aan wetenschapscentra en geschiedkundige musea liggen hoger bij alle specifieke doelgroepen, vooral bij leerkrachten liggen deze hoger.
- Bezoek aan kunstmuseum is vergelijkbaar met geschiedkundig museum. Bezoekfrequentie dierentuin ligt hoger. Bij dierentuinbezoek is de kloof tussen hoog en laaggeschoolden absoluut gezien ook het kleinst. Bezoeken aan kunstmusea liggen vooral bij leerkrachten hoger, bezoek aan dierentuin ligt bij ouders het hoogst.
- 37% van de ondervraagde Vlaming geeft aan jaarlijks plantentuin te bezoeken. Een pak minder (29%) zegt naar evenementen over wetenschap of technologie te gaan. Het % dat aangeeft nooit te gaan is wel licht gedaald in 2019. 37% van de ondervraagde Vlaming geeft aan jaarlijks plantentuin te bezoeken, een pak minder (29%) zegt naar evenementen over wetenschap of technologie te gaan. Bezoek aan de plantentuin ligt hoger bij leerkrachten, bezoeken van evenementen hoger bij leerkrachten, ouders en werkgevers.

Wetenschapsprofiel: veel mensen geven aan te participeren/consumeren, hogere participatie van jongeren, hoger opgeleiden, werkgevers en leerkrachten. TV blijft een belangrijk kanaal. (2)

- Cursussen of workshops over wetenschap scoren duidelijk het laagst (64% nooit). Programma's op TV het hoogst: slechts 11% geeft aan dit nooit te doen. Ouderen en lager geschoolden geven vaker nooit aan. Werkgevers en leerkrachten scoren hoger op vlak van cursussen of workshops bijwonen, op vlak van programma's is er geen significant verschil meer te zien.
- Programma's op internet scoren beduidend minder dan TV, maar toch nog redelijk hoog: ongeveer 1 op 3 doet dit nooit. Werkgevers en leerkrachten geven aan duidelijk meer het internet te raadplegen rond wetenschap en techniek.
- Tijdschriften scoren nog iets lager dan internet, zowel meer populaire als vakbladen, al geeft ook hier ook nog steeds de helft aan dit wel eens te doen. Vooral hoger opgeleiden en jongeren geven vaker aan dit te doen. Opnieuw scoren werkgevers en leerkrachten hoger op vlak van mediagebruik rond wetenschap en techniek als het gaat om tijdschriften.

STEM:...meer mensen geven aan Stem te kennen in 2019: bijna 2 op 3, meer mensen willen zich erin verdiepen maar weinig mensen weten waar ze terecht kunnen voor eventuele verdieping.

- Meer dan de helft van de ondervraagde Vlamingen (62%) geeft aan al van STEM te hebben gehoord, dat percentage ligt beduidend hoger dan vorig jaar (55%). Dat percentage ligt ook hoger bij jongeren (73%) en hoger opgeleiden (81%). Er is geen verschil meer tussen mannen en vrouwen. Zo goed als alle ondervraagde leerkrachten (97%) geven aan al van STEM gehoord te hebben, bij werkgevers en ouders ligt dat rond de 80% wat ook een stuk hoger is dan bij de algemene bevolking.
- 21% zou zich via opleiding willen verdiepen in STEM, dit ligt iets hoger dan vorig jaar (18%). Vrouwen iets minder dan mannen en jongeren meer dan ouderen. Hoger geschoolden meer dan lager geschoolden. Bij specifieke groepen stijgt de interesse voor verdere STEM verdieping tot minstens 30%.
- Slechts beperkte groep van 9% denkt te weten waar terecht te kunnen voor eventuele STEM verdieping. Bij werkgevers en bij ouders ligt het percentage dat dit denkt te weten iets hoger dan in de algemene bevolking. Bij de leerkrachten ligt dit een pak hoger, maar blijft toch ook beperkt tot 26%.
- Het geloof in STEM als positieve verandering is aanwezig bij net iets meer dan de helft van de ondervraagde Vlamingen (52%). Dat geloof is duidelijk wel hoger bij jongeren (65%) en hoger opgeleiden (69%). Het geloof in STEM als positieve verandering is duidelijk sterker aanwezig bij de specifieke doelgroepen: bij ouders stijgt dit naar 64%, bij leerkrachten naar 71% en bij werkgevers naar 72%.

Op vlak van de specifieke wetenschapsbarometers zien we:

Bij **werkgevers**: STEM wordt nog belangrijker voor werkgevers in 2019, en daar wordt ook geïnvesteerd in bijkomende kennis. Perceptie leeft bij grote groep dat bestaande STEM opleidingen niet aansluiten bij de specifieke noden.

Bij **leerkrachten**: Mening over STEM is gemiddeld genomen wel positief, maar de kennis ontbreekt vaak om er zelf mee aan de slag te gaan. Bij een niet onaanzienlijke groep is de perceptie van het belang van STEM wel niet aanwezig. Vooral de ondervraagde jonge leerkrachten en leerkrachten secundair scoren minder goed.

Bij **ouders**: STEM keuze wordt niet tegengehouden, maar slechts beperkt gestimuleerd misschien omdat we bij grote groep weinig kennis/zelfvertrouwen rond STEM zien? Grote groep vindt dat er te weinig aandacht is voor STEM in basisonderwijs en zou extra schoolse activiteiten rond STEM wel stimuleren.

Bij **leerlingen**: de term STEM is nog niet helemaal ingeburgerd, en de meerwaarde voor een job later wordt slechts door helft van de leerlingen gezien, al ligt dit iets hoger dan in 2018. Er is op zich wel veel interesse en het wordt als leuk (genoeg) aanzien, maar er is een opvallend slechtere visie op STEM bij leerlingen secundair onderwijs in vergelijking met leerlingen basisonderwijs.

WERKGEVERS: STEM wordt nog belangrijker voor werkgevers in 2019, en daar wordt ook geïnvesteerd in bijkomende kennis. Perceptie leeft bij grote groep dat bestaande STEM opleidingen niet aansluiten bij de specifieke noden.

- Ruim 6 op 10 zegt STEM belangrijk te vinden in hun onderneming. Dat is bijna 10% meer dan in 2018. Slechts 1 op 10 werkgevers met een achtergrond in exacte wetenschappen vindt STEM onbelangrijk, tegenover 20% bij de werkgevers met een andere achtergrond.
- Slechts een derde van de ondervraagde werkgevers geeft aan dat ze zelf technologische ontwikkelingen op de voet volgen. Maar ruim de helft zegt dat hun bedrijf wel investeert in die kennis. Dit aantal ligt hoger dan vorig jaar (toen was dit nog amper de helft). Van de werkgevers met een andere achtergrond zegt 39% de technologische ontwikkelingen niet te volgen, tegenover een kwart van de werkgevers met een achtergrond in exacte wetenschappen.
- 5 op 10 werkgevers geeft aan dat ze het belangrijk vinden dat hun werknemers een achtergrond in STEM hebben. Het aandeel is nog hoger bij werkgevers met een STEM-opleiding (57%) dan bij de werkgevers met een andere opleiding (38%).
- 1 op 4 ondervraagde werkgevers geeft aan niet akkoord te zijn met deze stelling. Dat % blijft ongeveer gelijk met vorige meting. Het % mensen die vinden dat het goed aansluit is wel toegenomen (minder neutraal). 1 op 2 werkgevers vindt niet dat STEM minder aandacht krijgt door andere belangrijke kennis en vaardigheden. Al is er in vergelijking met de vorige meting wel een hoger % dat hier mee akkoord gaat (minder neutraal). Een derde van de vrouwelijke werkgevers zegt dat de inhoud van de STEM-opleidingen niet aansluit bij de noden van hun bedrijf, tegenover 18% van de mannelijke werkgevers. Eenzelfde verschil zien we bij de werkgevers met een niet-wetenschappelijke achtergrond, waar ook 31% een discrepantie ziet tussen de opleidingen en hun bedrijf, tegenover 19% van de werkgevers met een wetenschappelijke achtergrond.

LEERKRACHTEN: Mening over STEM is gemiddeld genomen wel positief, maar de kennis ontbreekt vaak om er zelf mee aan de slag te gaan. Bij een niet onaanzienlijke groep is de perceptie van het belang van STEM wel niet aanwezig. Vooral de ondervraagde jonge leerkrachten en leerkrachten secundair scoren minder goed. (1)

- Slechts een derde van alle ondervraagde leerkrachten geeft aan dat ze vertrouwd genoeg zijn met STEM om het te onderwijzen. Opvallend genoeg geven slechts 48% van de ondervraagde STEM leerkrachten aan voldoende vertrouwd te zijn om STEM te onderwijzen, dit is slechts een kleine groep. Vorig jaar was dit nog 57%.
- Iets minder dan de helft van de ondervraagde leerkrachten voelt zich in staat om vragen van leerlingen te beantwoorden. Dat is vergelijkbaar met vorige meting. Ook de relatief lage scores om vragen te kunnen beantwoorden vallen ook weer op bij STEM leerkrachten, maar verontrustend is ook het lage cijfer van 45% bij de ondervraagde leerkrachten basisonderwijs.
- 4 op 10 leerkrachten wordt enthousiast om over STEM te onderwijzen. Ongeveer een derde van de leerkrachten wordt enthousiast om over STEM te onderwijzen, bij jonge leerkrachten is dit verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. In het basisonderwijs ligt dit iets hoger op 54%. Opvallend is dat in de weliswaar kleine groep STEM leerkrachten het enthousiasme ook niet meer hoger ligt (51%).
- STEM “moeten” onderwijzen leidt echter niet tot een grote zenuwachtigheid.

LEERKRACHTEN: Mening over STEM is gemiddeld genomen wel positief, maar de kennis ontbreekt vaak om er zelf mee aan de slag te gaan. Bij een niet onaanzienlijke groep is de perceptie van het belang van STEM wel niet aanwezig. Vooral de ondervraagde jonge leerkrachten en leerkrachten secundair scoren minder goed. (2)

- Een (nipte) meerderheid van de bevroagde leerkrachten (63%) is van mening dat STEM al in het basisonderwijs zo vroeg mogelijk verankerd moet zijn. Bij de leerkrachten basisonderwijs ligt dat iets hoger (76% t.o.v. 67% vorig jaar). Daarentegen zegt maar liefst 84% van alle leerkrachten dat andere onderwijsthema's even belangrijk zijn.
- Bijna 7 op 10 leerkrachten geeft aan dat STEM essentieel is voor kinderen. STEM vindt dit jaar ook meer meeval bij de jongere leerkrachten: amper 12% vindt dat STEM niet essentieel is, ten opzichte van 33% vorig jaar. Daarnaast is nog steeds 1 op 5 leerkrachten secundair onderwijs die mening wel toegedaan, tegenover slechts 5% bij de leerkrachten basisonderwijs.
- Ook over de impact van de aandacht voor STEM op andere vakken is verdeeld. Algemeen vindt iets meer dan 1 op 3 (39%) van de leerkrachten dat STEM ten koste gaat van andere kennis en vaardigheden. In het secundair onderwijs is het aandeel leerkrachten dat vindt dat STEM ten koste gaat van andere kennis en vaardigheden een pak groter: 48% van de leerkrachten is het eens met die stelling, tegenover 1 op 4 leerkrachten in het basisonderwijs.

LEERKRACHTEN: Mening over STEM is gemiddeld genomen wel positief, maar de kennis ontbreekt vaak om er zelf mee aan de slag te gaan. Bij een niet onaanzienlijke groep is de perceptie van het belang van STEM wel niet aanwezig. Vooral de ondervraagde jonge leerkrachten en leerkrachten secundair scoren minder goed. (3)

- Van de bevroagde leerkrachten vindt 66% dat STEM essentieel is voor leerlingen om later een goede studiekeuze te maken. Het verschil met oudere leerkrachten is niet meer waar te nemen, alhoewel nog steeds meer dan 65% van de leerkrachten vanaf 35 jaar die mening zijn toegedaan. Jongere leerkrachten zijn nu ook meer overtuigd van de essentie van STEM (60% ten opzichte van 40% vorig jaar). In het basisonderwijs is dat aandeel iets hoger met 3 op de 4 leerkrachten, terwijl slechts de helft van de bevroagde leerkrachten S.O. het daarmee eens is.
- Een derde van de bevroagde leerkrachten zegt het belang van STEM overschat te vinden. Daarentegen zegt ruim 6 op 10 wel dat STEM essentieel is voor leerlingen voor hun latere beroep. En dat ligt iets hoger in vergelijking met vorige meeting. Opvallend: bijna de helft van de leerkrachten S.O. vindt STEM overschat, in het basisonderwijs is dat slechts 21%.

ouders: STEM keuze wordt niet tegengehouden, maar slechts beperkt gestimuleerd misschien omdat we bij grote groep weinig kennis/zelfvertrouwen rond STEM zien? Grote groep vindt dat er te weinig aandacht is voor STEM in basisonderwijs en zou extra schoolse activiteiten rond STEM wel stimuleren. (1)

- 7 op 10 ouders zegt regelmatig met hun kinderen te praten over wetenschappelijke onderwerpen. 62% zegt zijn kind(eren) te helpen zelf informatie op te zoeken.
- Slechts vier op tien ouders zegt zich zelfzeker te voelen om hun kinderen te helpen met STEM-thema's. Eenzelfde aandeel vindt het niet moeilijker om hun kinderen hierbij te helpen ivm andere thema's. Het zijn vooral de vaders die er geen problemen mee hebben: 53% zegt genoeg vertrouwen te hebben (vs 37% van de moeders). Daarnaast geven ook meer ouders met een hoger diploma aan zelfzeker genoeg te zijn om hun kinderen te helpen: 53% tegenover 39% van de ouders met een hoger middelbaar diploma.
- 50% van de bevroagde ouders voelt zich zeker genoeg om STEM vragen te correct te beantwoorden. 60% van de bevroagde ouders zegt dat ze het belangrijk vinden dat hun kinderen een stevige STEM-basis meekrijgen. Het zijn vooral dat vaders die belang hechten aan een stevige basis: 65% tegenover 56% van de moeders. Als we naar de opleiding van de ouders kijken, zien we dat vooral hoogopgeleide ouders (70%) en ouders met een diploma in exacte wetenschappen (67%) het daarmee eens zijn, tegenover de helft van de ouders met een diploma middelbaar, en de helft van de ouders die een ander diploma hebben dan een STEM-richting.
- Slechts 16% van de ouders in onze steekproef gaat akkoord met de stelling dat het belang van STEM overschat wordt.

ouders: STEM keuze wordt niet tegengehouden, maar slechts beperkt gestimuleerd misschien omdat we bij grote groep weinig kennis/zelfvertrouwen rond STEM zien? Grote groep vindt dat er te weinig aandacht is voor STEM in basisonderwijs en zou extra schoolse activiteiten rond STEM wel stimuleren. (1)

- 8 op 10 ouders zou hun kinderen een STEM richting laten volgen als ze dat willen. Opnieuw zien we dat meer ouders met een diploma hoger onderwijs (49%) belang hechten aan STEM in vergelijking met ouders met een hoger middelbaar diploma (35%). Er is geen verschil meer met ouders met een ander diploma dan een exacte wetenschap.
- Opvallend is dat slechts de helft van de ouders zegt dat ze hun kind actief zouden stimuleren om een STEM-richting te volgen, maar dat 45% van de ouders vindt dat hun kind te weinig in aanraking kwam met STEM in het basisonderwijs.
- Zes op tien ouders vindt dat er in het lager onderwijs meer aandacht moet komen voor STEM-vakken.
- Bijna 8 op 10 zou een STEM richting overwegen indien hun kind daar interesse voor zou hebben. Ouders van kinderen die in het lager onderwijs zitten vinden dat er meer aandacht moet zijn (65%) in vergelijking met ouders van kinderen die in het secundair onderwijs zitten (60%), al is dit verschil niet meer significant. Wel zien we dat ouders met een diploma met exacte wetenschappelijke richting dit belangrijker vinden.
- Slechts 12% van de bevroagde ouders zou hun kinderen liever niet naar een STEM-richting sturen als ze konden kiezen. Al was dit vorig jaar nog amper 8%. 15% van de ouders zegt daarnaast te geloven dat een STEM-richting volgen de kansen in het hoger onderwijs beperkt. Zes op tien ouders met een hoog diploma denkt niet dat een STEM-richting volgen de mogelijkheden beperkt in het hoger onderwijs, tegenover vier op tien ouders met een middelbaar diploma.

ouders: STEM keuze wordt niet tegengehouden, maar slechts beperkt gestimuleerd misschien omdat we bij grote groep weinig kennis/zelfvertrouwen rond STEM zien? Grote groep vindt dat er te weinig aandacht is voor STEM in basisonderwijs en zou extra schoolse activiteiten rond STEM wel stimuleren. (3)

- Twee derden van de ouders in de steekproef zou hun kind stimuleren in buitenschoolse activiteiten rond STEM-thema's als het kind daar interesse in heeft. Slechts 19% van de ouders gelooft dat de aandacht voor STEM ten koste gaat van andere kennis en vaardigheden. Opnieuw blijken meer hoogopgeleide ouders voorstander van STEM: de helft gelooft niet dat andere vakken lijden onder de STEM-aandacht, tegenover ruim een vierde van de ouders met een lager diploma.
- 64% van de bevraagde ouders zegt het belangrijk te vinden om hun kinderen te laten proeven van STEM-thema's. Een iets kleiner aandeel (56%) zegt STEM essentieel te vinden om hun kinderen voor te bereiden op actuele uitdagingen in de samenleving. We zien opnieuw een significant groter aandeel van ouders die het belangrijk vinden dat hun kinderen vertrouwd raken met STEM-thema's bij de hoogopgeleide ouders (75% vs 56%) en de ouders met een STEM-diploma (72% vs 58%).

LEERLINGEN: de term STEM is nog niet helemaal ingeburgerd, en de meerwaarde voor een job later wordt slechts door helft van de leerlingen gezien, al ligt dit iets hoger dan in 2018. Er is op zich wel veel interesse en het wordt als leuk (genoeg) aanzien, maar er is een opvallend slechtere visie op STEM bij leerlingen secundair onderwijs in vergelijking met leerlingen basisonderwijs. (1)

- Van de ondervraagde leerlingen zegt maar liefst 80% dat ze wetenschap leuk vinden. Een vergelijkbaar aandeel zou er graag meer over weten en gelooft dat wetenschap mensenlevens verbetert. Het zijn vooral de leerlingen in het lager onderwijs die nog positiever zijn over wetenschap, want in het secundair onderwijs zien we significant meer leerlingen die wetenschap niet leuk vinden (16% vs 10%). Leerlingen van het secundair onderwijs vinden van weer meer dat wetenschap het leven beter maakt (83% vs 72%).
- Maar liefst 9 op 10 leerlingen zegt dat wetenschap ook nuttig is voor henzelf. Terwijl “maar” 70% zegt vertrouwen te hebben in wat wetenschappers zeggen. In tegenstelling tot vorig jaar zijn er geen significante verschillen meer waar te nemen tussen leerlingen uit het lager en secundair onderwijs.
- Bijna 7 op 10 leerlingen zegt wetenschappers boeiend te vinden. 68% van de leerlingen vindt ook dat ze niet erg veel begrijpen van wat wetenschappers vertellen. Slechts 4 op 10 leerlingen geeft aan dat ze wetenschappers vaak in de media aan het woord horen. Waar er vorig jaar geen significante verschillen waar te nemen waren, zien we nu dat jongens wetenschappers iets boeiender vinden dan meisjes.
- 70% wil naar eigen zeggen wel eens met een wetenschapper praten, dat is iets meer dan vorig jaar. 75% zou wel eens willen meedoen met een wetenschappelijk project. Dat is iets meer dan vorig jaar. En 46% van de bevraagde leerlingen zegt dat ze graag wetenschapper zouden worden. Jongens willen waker wetenschapper worden, terwijl leerlingen van het secundair onderwijs dit net niet willen.

LEERLINGEN: de term STEM is nog niet helemaal ingeburgerd, en de meerwaarde voor een job later wordt slechts door helft van de leerlingen gezien, al ligt dit iets hoger dan in 2018. Er is op zich wel veel interesse en het wordt als leuk (genoeg) aanzien, maar er is een opvallend slechtere visie op STEM bij leerlingen secundair onderwijs in vergelijking met leerlingen basisonderwijs. (2)

- Meer dan de helft van de leerlingen heeft nog nooit een cursus of workshop over wetenschap of technologie gevolgd, al ligt dit aandeel lager dan vorig jaar (58% vs 67%). We zien een relatief grote consumptie van programma's op TV rond wetenschap en techniek, 7 op 10 kijkt dit jaarlijks. Ook op internet zien we een relatief grote consumptie van programma's, ruim 60% kijkt dit minstens jaarlijks. Websites worden iets minder vaak bezocht: amper 50% doet dit minstens jaarlijks. We zien een relatief grote consumptie van programma's op TV en internet rond wetenschap en techniek, bij jongeren kinderen meer via internet. Zij bezoeken nu ook vaker websites.
- Een meerderheid van de bevroegde leerlingen vindt een wetenschapscentrum leuk (80%). Een geschiedkundig museum is niet zo leuk, amper 40% geeft aan dit leuk te vinden. Ook kunstmusea vallen niet in de smaak: 6 op 10 geeft aan dit niet leuk te vinden. Een dierentuin wordt als leukste beschouwd (85%). Net zoals een geschiedkundig museum vindt de minderheid (40%) een plantentuin leuk. Leerlingen van het secundair zijn minder vaak gewonnen voor een wetenschapsmuseum, dierentuin of plantentuin.
- Een redelijk grote groep heeft opvallend leerlingen zegt nog nooit over STEM gehoord te hebben (35%). Dat ligt iets lager dan vorig jaar. Meeste leerlingen vinden STEM zaken leuk (79%). 29% vindt STEM zaken wilswaar moeilijker dan andere vakken. 71% zegt goede resultaten te halen voor STEM vakken. Vooral in het basisonderwijs zegt men nog nooit van STEM gehoord te hebben (63%). In het secundair onderwijs is deze groep gedaald van 21% naar 8%.

LEERLINGEN: de term STEM is nog niet helemaal ingeburgerd, en de meerwaarde voor een job later wordt slechts door helft van de leerlingen gezien, al ligt dit iets hoger dan in 2018. Er is op zich wel veel interesse en het wordt als leuk (genoeg) aanzien, maar er is een opvallend slechtere visie op STEM bij leerlingen secundair onderwijs in vergelijking met leerlingen basisonderwijs. (3)

- Ongeveer helft van de ondervraagde leerlingen vindt STEM in vrije tijd leuk.
- 68% vindt STEM op school nuttig voor het dagelijkse leven.
- Ongeveer helft wil later studierichting doen met veel STEM en iets meer dan de helft wil later een beroep doen met veel STEM. Al ligt dat beduidend hoger in het basisonderwijs dan in het secundair onderwijs.
- De helft van de ondervraagde leerlingen uit het secundair onderwijs vindt STEM belangrijk voor het vinden van een goede job. Dat ligt iets hoger dan vorige meting. Jongens vinden STEM belangrijker dan meisjes voor het vinden van een goede job.

In functie van de toekomst zien we een aantal duidelijke uitdagingen voor eventueel verder **vervolgonderzoek**:

- 1) Met de afronding van dit onderzoek liggen er niet enkel resultaten van het gevoerde onderzoek bij de verschillende doelgroepen, maar ligt er ook een potentieel instrument voor het meten van de mogelijke **evolutie** van de onderzochte aspecten bij de verschillende doelgroepen. Uiteraard zou het interessant zijn om deze meting te herhalen en de toekomstige resultaten te vergelijken met deze nulmeting. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat een snelle evolutie op de onderzochte dimensies hoogst onwaarschijnlijk is, een jaarlijkse of tweejaarlijkse meting lijkt daarom meer dan voldoende.
- 2) Belangrijker en interessanter zou het zijn om het **effect van bepaalde beleidsacties** of campagnes te gaan meten in e toekomst door bijvoorbeeld bij specifieke doelgroepen vlak na acties of campagnes te gaan meten rond bepaalde specifieke dimensies en die resultaten te vergelijken met de resultaten van deze nulmeting. Deze toekomstige metingen zouden dan een beperktere versie kunnen zijn van de ontwikkelde wetenschapsbarometer(s) of beperkter zijn in omvang van het aantal ondervraagde respondenten.

In functie van de toekomst zien we een aantal duidelijke uitdagingen voor eventueel verder vervolgonderzoek:

3) In kader van deze nulmeting werden **specifieke groepen** zoals werkgevers, leerkrachten, ouders en leerlingen ondervraagd. De ondervraagde aantallen waren gezien het beperkte budget en tijd relatief beperkt en laten wel toe een aantal zaken algemeen voor deze groepen te bekijken, maar gezien de diversiteit van deze groepen en de verschillende positie ten opzichte van wetenschap en techniek van de verschillende subgroepen zou er best **prioritair aandacht gegeven worden aan een meer diepgaande bevraging van deze specifieke doelgroepen**, vooral van **leerkrachten**. Daarbij zou best een focus gelegd worden op het ondervragen van een groot aantal STEM leerkrachten en leerkrachten basisonderwijs en jongere leerkrachten, zij die meer direct de motor mee zullen vormen van het volop ontwikkelende STEM beleid. Bij de weliswaar beperktere groepen zien we toch een aantal verder te onderzoeken lagere scores op vlak van STEM. Een meer gedetailleerde vinger aan de pols houden bij deze groepen lijkt voor het beleid een belangrijke prioriteit.

Voor meer informatie over dit onderzoek kan u terecht bij :

Hans Verhoeven
Research director
hans@ivox.be

iVOX
Engels Plein 35/01.01
3000 Leuven
+32 16 22 62 14

